

УКРАЇНА

У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ

Інформаційно-бібліографічний бюлетень

Головний редактор

Удовик В. М., директор Фонду Президентів України,
канд. істор. наук., старш. наук. співроб.

Відповідальна за випуск

Польовик С. М., заввідділу формування інформаційних ресурсів
Фонду Президентів України, канд. наук. із соц. ком.

Інформаційно-бібліографічні матеріали підготували

Федорчук А. Г., Матвійчук А. В., Мищак І. М., Павленко Д. В., Бондаренко Д. В.,
Хилько М. І., Макарова О. І., Моршна Н. О., Дайнека Я. А., Третяк Т. І.,
Ставерська Т. А., Петрова Т. О.

Аналітичні матеріали підготував

Мищак І. М., старш. наук. співроб. відділу формування інформаційних ресурсів
Фонду Президентів України, д-р істор. наук, проф.

Візуальну аналітику підготував

Федорчук А. Г., наук. співроб. відділу формування інформаційних ресурсів
Фонду Президентів України

Заснований у 2011 році
Виходить один раз на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

*Думки, висловлені в матеріалах, належать виключно авторам
і не обов'язково відображають точку зору укладачів*

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ
ВІДДІЛ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ
(інформаційно-бібліографічний бюлетень)

Випуск 4 (170)

(огляд матеріалів зарубіжної преси за 1–30 квітня 2023 р.)

Київ 2023

ЗМІСТ

ЗМІСТ	3
ПЕРЕДМОВА	4
ВІЙНА РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ: АНАЛІЗ ІНТЕРНЕТ ЗМІ (аналітичний огляд зарубіжної преси про події в Україні за 1–30 квітня 2023 року)	7
ВІЗУАЛЬНА АНАЛІТИКА (висвітлення в зарубіжній пресі подій в Україні за 1–30 квітня 2023 року)	25
АКТИВНІСТЬ ПРЕСИ У ВИСВІТЛЕННІ ВІЙНИ В УКРАЇНІ	25
УКРАЇНА ПІД ЧАС РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ	29
УКРАЇНА У СВІТОВІЙ ПОЛІТИЦІ	30
ТОНАЛЬНІСТЬ ПУБЛІКАЦІЙ ПРО УКРАЇНУ	31
ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОГРАФІЧНІ МАТЕРІАЛИ	33
УКРАЇНА ПІД ЧАС РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ	33
ВІЗИТИ ІНОЗЕМНИХ ВИСОКОПОСАДОВЦІВ ДО УКРАЇНИ	33
ВІЙСЬКОВІ ДІЇ ЗСУ, ТРО, ПАРТИЗАНІВ	36
ВОЄННІ ЗЛОЧИНИ РОСІЇ В УКРАЇНІ	38
ГУМАНІТАРНА ПОЛІТИКА ТА ВОЛОНТЕРСЬКИЙ РУХ	39
ДІЇ РОСІЙСЬКИХ ЗАГАРБНИКІВ ТА КОЛАБОРАНТІВ	39
ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ВЛАДИ	40
ЕКОНОМІЧНА ТА ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА	45
ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА РОСІЇ	46
ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА	46
ПЛАНИ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ	47
ПОРТРЕТИ УКРАЇНСЬКОГО СПРОТИВУ	48
РЕЛІГІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ	52
РОБОТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ	53
СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНЕ ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	54
ЯДЕРНИЙ ТЕРОР РОСІЇ	59
УКРАЇНА У СВІТОВІЙ ПОЛІТИЦІ	61
БЛАГОДІЙНА, ГУМАНІТАРНА ТА МЕДИЧНА ДОПОМОГА УКРАЇНІ	61
ВИТІК СЕКРЕТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ПЕНТАГОНУ ЩОДО УКРАЇНИ	66
ВІЙСЬКОВО-ТРЕНУВАЛЬНА МІСІЯ КРАЇН СВІТУ ДЛЯ ЗСУ	73
ВПЛИВ РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ В УКРАЇНУ НА СВІТОВУ ПОЛІТИКУ ТА ЕКОНОМІКУ	74
ДАНІ ЗАРУБІЖНИХ РОЗВІДОК ТА АНАЛІТИЧНИХ ІНСТИТУТІВ	100
ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ	104
ЗАКОРДОННІ ВІЗИТИ УКРАЇНСЬКИХ ДЕРЖАВНИХ ТА ГРОМАДСЬКИХ ДІЯЧІВ	105

ЗАСУДЖЕННЯ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ РФ	110
ЗБРОЙНА ДОПОМОГА УКРАЇНІ	114
МИРНІ ПРОПОЗИЦІЇ ТА ПЕРЕГОВОРНИЙ ПРОЦЕС	125
МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	133
ПІДТРИМКА РОСІЇ.....	135
ПОЛІТИКА ЩОДО БІЖЕНЦІВ З УКРАЇНИ.....	136
РЕАКЦІЯ СВІТОВИХ ПОЛІТИКІВ, ДІЯЧІВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ.....	142
РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ	175
РОСІЙСЬКА ПРОПАГАНДА ТА ДЕЗІНФОРМАЦІЯ ЗА КОРДОНОМ	176
САНКЦІЇ ПРОТИ РОСІЇ	176
ТЕРОРИСТИЧНІ АКТИ ТА ХАКЕРСЬКІ АТАКИ РОСІЇ	182
ФІНАНСОВА ТА ЕКОНОМІЧНА ДОПОМОГА УКРАЇНІ.....	182
ЧОРНОМОРСЬКА ЗЕРНОВА ІНІЦІАТИВА.....	185
ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	187

ПЕРЕДМОВА

Вирішальну роль під час повномасштабного вторгнення росії в Україну відіграє своєчасне, достовірне та незаангажоване інформування громадян та світу про перебіг російсько-української війни. У цьому контексті внесок зарубіжних медіа стає ще потужнішим, як ніколи, адже те, як у світових ЗМІ висвітлюють українську тематику значною мірою впливає на сприйняття громадськістю, а отже – їх настрої. Далі ці настрої можуть відображатись і в прийнятті певних рішень з боку владної верхівки країн світу щодо допомоги та підтримки України.

З початку масштабної агресії росії 24 лютого 2022 року Україна стала гедлайнером всіх світових ЗМІ. Очевидно, через війну, але постійна увага була прикута не тому, що точилися бої як такі, а завдяки героїчному спротиву народу. Сміливість усіх українців – від ЗСУ, які щодня чинять подвиги на полі бою, витісняючи ворога, до простих людей, які голими руками йшли на танки та виходили на мітинги на тимчасово окупованих територіях – вивела Україну на позиції сильного гравця у світовій політиці, зумовивши мобілізацію міжнародних зусиль на підтримку нашої держави у протистоянні російській агресії, посилення стійкості та обороноздатності України, відновлення пошкодженої енергетичної інфраструктури, а також забезпечення дієвих механізмів безпеки для України.

Реакція міжнародної спільноти на російсько-українську війну, викладена на шпальтах впливових світових медіа, лягла в основу випусків інформаційно-бібліографічного бюлетеня «Україна у відгуках зарубіжної преси» з 24 лютого 2022 року. В бюлетені, який продукується з 2011 року, як огляд суспільно-політичних подій в Українській державі, опублікованих в найбільш впливових та авторитетних світових медіа.

Інформація, представлена в бюлетені, сприяє оперативному отриманню користувачем логічно структурованих відомостей. Зміст рубрик інформаційно-бібліографічних матеріалів бюлетеня представлений за тематичним добірками, а в межах рубрик – за хронологією. Бібліографічні записи подаються мовою оригіналу зі збереженням особливостей бібліографічного опису. Заголовки публікацій подані з перекладом українською мовою. До всіх публікацій подано анотацію українською мовою. Тематика матеріалів розкриває сприйняття України у світі під час російського

вторгнення як у внутрішньополітичному, так і міжнародному аспектах. Серед жанрових різновидів матеріалів, які підлягали моніторингу, слід назвати новинні повідомлення, тематичні огляди, авторські статті, інтерв'ю, експертні оцінки, аналітичні коментарі, журналістські розслідування тощо.

Інформаційно-бібліографічний бюлетень «Україна у відгуках зарубіжної преси» містить візуальну аналітику щодо кількісно-якісного аналізу тематики, тональності та активності світових медіа у висвітленні української проблематики, а також аналітичний огляд зарубіжної преси щодо політичних оцінок і рішень міжнародних організацій, політичних і громадських діячів окремих країн стосовно збройної агресії росії проти України, а також відповідних заходів міжнародної спільноти, викликаних неспровокованим вторгненням росії. У кінці бюлетеня представлено перелік використаних джерел, які піддавалися моніторингу, з короткими відомостями про кожне видання.

Інформаційно-бібліографічний бюлетень призначений для працівників бібліотек та інших інформаційних установ, політологів, істориків. Періодичність – 12 випусків на рік.

У 4 випуску за 2023 рік інформаційно-бібліографічного бюлетеня «Україна у відгуках зарубіжної преси» висвітлюється реакція міжнародної спільноти на російсько-українську війну в дзеркалі відображення в 36-и зарубіжних інтернет-версіях газетних і журнальних видань з 1 по 30 квітня 2023 року. В ході моніторингу було проаналізовано матеріали зарубіжної преси 18-и країн світу, які входять до держав «Групи семи» і «Групи десяти» (Бельгія, Велика Британія, Італія, Канада, Нідерланди, Німеччина, США, Франція, Швеція, Японія), «Вишеградської четвірки» (Польща, Чехія, Угорщина, Словаччина), групи пострадянських країн-членів Європейського Союзу та Об'єднаних експедиційних сил (Латвія, Литва, Естонія), найбільшої європейської країни-представниці Іbero-американської групи – Іспанії.

Мовний аспект моніторингу включав аналіз публікацій світових медіа 14-а мовами світу, а саме: англійською, естонською, іспанською, італійською, латвійською, литовською, нідерландською, німецькою, польською, словацькою, угорською, французькою, чеською та шведською.

Згідно з аналізом повідомлень зарубіжних інтернет видань за квітень 2023 року, світова спільнота й надалі прихильно ставиться до України та підтримує її в боротьбі з російською агресією. Часті повідомлення про військову та політичну підтримку нашої держави практично вже стали буденними й інформують переважно про зростання такої допомоги. Зарубіжні оглядачі продовжують захоплюватися стійкістю українських військових та очікують на контрнаступ Збройних сил України. Що стосується критичних повідомлень про Україну, то вони вже традиційно вказують на неналежний рівень боротьби з корупцією в нашій державі. Критичні зауваження на зростання експорту українського зерна лунають переважно із сусідніх країн, фермери яких побоюються конкуренції з боку українських зерновиробників.

ВІЙНА РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ: АНАЛІЗ ІНТЕРНЕТ ЗМІ (аналітичний огляд зарубіжної преси про події в Україні за 1–30 квітня 2023 року)

*Мищак І. М., старш. наук. співроб. відділу формування інформаційних ресурсів
Фонду Президентів України, д-р істор. наук, проф.*

Упродовж квітня 2023 року в рамках підготовки огляду було проаналізовано 36 зарубіжних інтернет-версій газетних і журнальних ЗМІ 18 країн світу. Найбільшу активність у висвітленні подій в Україні й діяльності українців за кордоном за цей період проявили інтернет ЗМІ Франції та Великої Британії (по 9 % від загальної кількості відібраних публікацій), США, Угорщини та Іспанії (по 7 %), Польщі, Японії та Словаччини (по 6 %), Італії, Бельгії та Німеччини (по 5 %) (див. *діаграму 1*).

Лідерами серед зарубіжних ЗМІ за кількістю повідомлень на українську тематику стали: британське щоденне видання «The Guardian» (частка повідомлень про Україну та українців серед проаналізованих зарубіжних інтернет ЗМІ складає 5,66 %), французька газета «Le Monde» (4,79 %), американська щоденна газета «New York Post» та французький щотижневий журнал «L'Obs» (по 4,36 %), іспанська газета «El Mundo» й угорська «Portfolio» (по 3,70 %) (див. *діаграми 2, 3*).

Інтернет ЗМІ Франції в огляді представлені щоденною газетою «Le Monde» та щотижневим журналом «L'Obs». Французькі журналісти й експерти на тлі війни в Україні часто розмірковують про глобальні питання світової безпеки й виклики та загрози, які можуть постати перед Францією. Так, журналіст П. Хаскі в статті для журналу «L'Obs» замислюється над тим, чи визначить війна в Україні міжнародний баланс сил у найближчі роки, чи буде цей «наступний світ» однополярним, біполярним чи багатополарним? П. Хаскі також наводить три радикально різні схеми, які ставлять Францію та Європу в не завжди вигідне геополітичне становище. Оглядач «Le Monde» подає дані звіту Стокгольмського міжнародного інституту дослідження проблем миру, згідно з яким у 2022 році військові витрати досягнули нового максимуму в 2,24 трлн дол., що ознаменує собою восьмий рік поспіль зростання військових інвестицій. Витрати в Європі зросли на 13 % і перевищили максимальний рівень після закінчення «холодної війни». Видання наголошує, що двома головними причинами збільшення військових витрат є невирішена та зростаюча напруженість у Східній Азії між Китаєм,

з однієї сторони, і Сполученими Штатами Америки та їхніми азійськими союзниками, з іншої, а також війна в Україні. У цьому контексті аналізується нещодавнє оголошення уряду Франції про збільшення бюджету армії до 413 млрд євро на період 2024 – 2030 років у відповідь на поточну геополітичну напруженість та вторгнення росії в Україну. У статті підкреслюється, що Франція повинна відповідати на складні виклики часу, серед яких – володіння ядерною зброєю, контроль над компонентами цієї зброї та захист власного морського простору, який є другим за розміром у світі. Фінансування цих колосальних військових амбіцій може бути важко зрозумілим та прийнятним громадськістю, але оглядачі «Le Monde» підкреслюють важливість початку національних дебатів із цього питання, щоб краще зрозуміти стратегічні виклики та сприяти національній єдності. В іншій статті «Le Monde» йдеться про те, що Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) оголосила про рекордне збільшення офіційної допомоги розвитку в 2022 році на 13,6 % до 204 млрд дол., але фінансування, виділене на Африку на південь від Сахари, скоротилося на 7,8 %. Це зменшення пов'язане з розподілом коштів за рахунок видатків на Україну та прийом біженців у країнах-донорах, які сягнули майже 29 млрд дол. у 2022 році. Французькі журналісти багато дискутують щодо підтримки України французами, зокрема політичними силами. Зазначається, що нині такої єдності немає навіть серед лівих політичних партій. Так, журналістка Дж. Карріат наводить слова політолога Ж. Грюнберга, який вважає, що у світлі війни в Україні є «ліві антинатовські і пронатовські ліві, другі готові зробити все, щоб допомогти Україні». Щоправда, обраним представникам лівоцентристської партії «Нескорена Франція» (La France insoumise) довелося внести поправки до свого виступу, в якому вони визнали росію «надійнішим партнером, ніж США». Авторка підкреслює, що наразі в першу річницю російсько-української війни вони закликають до пошуку виходів із «конфлікту» шляхом переговорів. Водночас у французьких виданнях висвітлюється офіційна позиція держави, презентована Президентом Франції Е. Макроном, який під час візиту до Пекіна попросив свого китайського колегу Сі Цзіньпіна не постачати зброю росії після того, як китайський лідер закликав до відновлення переговорів для побудови міцного миру в Україні. Е. Макрон зазначив, що всім необхідно нагадати про відповідальність, особливо росії, яка нещодавно оголосила про плани розміщення

ядерної зброї в Білорусі, порушуючи міжнародні угоди. З іншого боку, французькі журналісти констатують, що Голова КНР Сі Цзіньпін не показав жодних ознак зміни своєї позиції щодо війни Росії проти України після переговорів із французьким Президентом Е. Макроном. Так, Сі Цзіньпін заявив, що мирні переговори мають бути відновлені якомога швидше з урахуванням «розумних міркувань безпеки всіх сторін із посиланням на Статут ООН».

Британські щоденні видання «The Guardian» та «The Independent», спільна частка яких у висвітленні «українського питання» також складає 9 % від загальної кількості проаналізованих зарубіжних інтернет ЗМІ, розмірковують над тим, яку роль відіграватиме Україна у світовій геополітиці після завершення війни. Редактор відділу оборони та безпеки «The Guardian» Д. Саббах акцентує увагу на тому, що генеральний секретар НАТО Є. Столтенберг, який прибув в Україну з неанонсованим візитом, заявив: усі країни-члени домовилися, що Україна зрештою приєднається до трансатлантичного військового альянсу після закінчення війни. Відзначається, що генсек НАТО вперше відвідав країну з початку війни, де, за його словами, Альянс має забезпечити «переважання» України у бойових діях. Також повідомляється, що в липні у Вільнюсі пройде саміт НАТО, і Є. Столтенберг запросив Президента України В. Зеленського взяти особисту участь у цьому заході. У британських ЗМІ багато пишеться про порушення росіянами правил ведення війни та військові злочини проти населення України. Зокрема, кореспондент «The Guardian» із питань Росії П. Зауер повідомляє, що колишній ув'язнений О. Савичов, завербований ПВК Вагнера у вересні 2022 року, розповів у телефонному інтерв'ю виданню, що брав участь у стратах українських військовополонених протягом шести місяців боїв на сході України. Він зізнався у масових вбивствах цивільних та військовополонених українців, звірствах та інших воєнних злочинах, які вчинив на війні проти України за наказами ватажка ПВК Вагнера пригожина, соратника диктатора Путіна. З іншого боку, британські оглядачі наголошують, що жорстокість росіян лише сприяє поширенню руху опору в Україні. Такий опір може бути не тільки збройним, а й цивільним, але мати чітко виражений проукраїнський характер. Як приклад наводиться започаткований у квітні 2022 року у зайнятому російськими силами Херсоні мирний протест «Жовта стрічка». За допомогою стрічок, плакатів, графіті з українською символікою та стікерів її активісти

нагадують про присутність України на окупованих росією територіях. У листопаді 2022 року представники руху були удостоєні премії імені Сахарова – нагороди Європарламенту у галузі захисту прав людини. Активне обговорення у британській пресі викликали односторонні рішення Польщі та Угорщини про припинення імпорту зернових з України, щоб захистити власний аграрний сектор. Європейський кореспондент «The Guardian» Д. Хенлі пише, що Україна завжди була одним із найбільших постачальників зернових у Європі, однак російська збройна агресія та блокування портів зупинили поставки українського збіжжя покупцям, через що постраждала не лише економіка нашої держави, але й інших країн. У зв'язку з рішенням Польщі та Угорщини наводиться позиція Європейської комісії з питань торгівлі та сільського господарства, яка заявила, що торговельна політика є винятковою компетенцією ЄС, а тому односторонні дії окремих країн неприйнятні. Оглядачі «The Independent» висвітлюють ініціативи окремих українців, які за кордоном влаштовують благодійні акції або беруть участь у масових заходах та збирають значні кошти для України. Так, колишній розвідник Р. Кашпур, який пішов воювати добровольцем у 19 років, а вже у 2022 році поблизу Мар'їнки підірвався на міні, втративши кінцівку, після поранення знайшов себе у спорті й пробіг 43-й Лондонський марафон, щоб представити свою країну та зібрати гроші для Citizen – благодійної організації, яка підтримує українських військовослужбовців з ампутаціями кінцівок. Інший приклад – український гравець ФК «Арсенал» О. Зінченко та колишній гравець «Челсі» і «Мілана» А. Шевченко об'єдналися, щоб підтримати українців через футбольні проєкти, запустивши на GoFundMe благодійну програму «Футбол для України». У цілому, наголошують британські журналісти, українці вирізняються стійкістю та високою самопожертвою, яка є свідченням сили волі та впевненості у власній перемозі.

Американські щоденна газета «New York Post» та журнал «Time» обговорюють «витік» секретних документів Пентагона, пов'язаних з Україною. «New York Post» аналізує заяву Президента США Д. Байдена, який наголосив, що в документах немає нічого, що мало б велике значення, але підтвердив, що стурбований тим, що це сталося. У редакційній статті зазначається, що таку відповідь Президента можна назвати «непристойною спробою викрутитися», бо витік цих надсекретних документів

Пентагону має величезні наслідки. Експерти видання кажуть, що це найзначніше несанкціоноване розкриття інформації Пентагоном з 2010 року. За інформацією «New York Post», документи розкривають важливу стратегічну інформацію, у тому числі конкретні й докладні оцінки можливостей українських військ та озброєнь, а також плани майбутнього наступу, які Києву тепер довелося змінити. У статті зазначається, що це зворотний бік беззастережної підтримки, яку Д. Байден обіцяв Україні. Окремо американські журналісти констатують провал російської стратегії знищити українську енергосистему й таким чином змусити нашу державу до прохання про переговори. Натомість, як зазначає «New York Post», Україна не лише зберегла необхідні енергетичні потужності, а і вперше за кілька місяців експортуватиме електроенергію. Видання посилається на розпорядчий документ, підписаний міністром енергетики України Г. Галущенком, який дозволяє розпочати процес відновлення експорту електроенергії в умовах профіциту генеруючої потужності. Інформацію про те, що спроби росії відключити енергосистему України взимку зазнали невдачі, підтвердило й Міністерство оборони Великої Британії. «New York Post» інформує про співпрацю України з Федеральним бюро розслідувань (ФБР) США та американськими компаніями щодо збирання доказів воєнних злочинів російських окупантів. Спеціальний агент ФБР О. Кобзанець зазначив, що така робота включає вивчення інформації з мобільних телефонів, судово-медичний аналіз зразків ДНК, аналіз частин тіла, зібраних на полях битв. О. Кобзанець додав, що ФБР протягом останніх півтора року працювало над тим, щоб допомогти Україні також ідентифікувати російських колаборантів та шпигунів, які діють в Україні, та російських сил, які діяли за межами Києва, коли відбувалося вторгнення росії. Крім того, «New York Post» констатує, що американські безпекові компанії й офіційні особи були головними партнерами України в її зусиллях протистояти російським кібератакам, з якими вона бореться 2015 року. Американські журналісти також продовжують активно висвітлювати проблематику надання військової допомоги Україні. Зазначається, що під час контрнаступу Збройним Силам України потрібна велика кількість бронетехніки і снарядів «натівського» калібру 155 мм. Наголошується, що в останні місяці адміністрація Д. Байдена, користуючись президентськими повноваженнями, відправляла боєприпаси в Україну безпосередньо з американських військових запасів, замість того, щоб чекати й

купувати їх в оборонних фірмах. США також навчають українських військових у Німеччині ефективніше використовувати 155-и мм снаряди у польовій тактиці.

Угорські видання, представлені в огляді газетами «Nepszava» та «Portfolio», аналізують політичні ризики для Угорщини через її позицію щодо війни в Україні. Угорські журналісти відзначають черговий виток напруженості між Україною та Угорщиною, який стався після того, як Прем'єр-міністр Угорщини В. Орбан в етері радіо Kossuth назвав Україну «неіснуючою у фінансовому сенсі країною» і знову заявив про утиски етнічних угорців в Україні. Однак така позиція не має одностайної підтримки. Про різні думки в угорському суспільстві щодо війни в Україні свідчать і заяви окремих громадських діячів. Так, відомий угорський журналіст Г. Булгар критикує Прем'єр-міністра Угорщини В. Orbana за його заяви щодо війни в Україні, стверджуючи, що він «спотворює правду та сіє паніку», зокрема в контексті нібито «підтримки миру Угорщиною тоді, як решта Європи підтримує війну». У статті наголошується, що лише росія є провоєнною країною, а ЄС активно працює над миром, підтримуючи Україну та вводячи санкції проти росії. За інформацією видання «Nepszava», через позицію Угорщини щодо України та росії Польща переключила свою увагу на Румунію як на ключового партнера в регіоні. Такий висновок зроблено на підставі заяви Прем'єр-міністра Польщі М. Моравецького, який зауважив, що польсько-угорські відносини були послаблені через розбіжності щодо України та росії, і що Польща тепер тісніше співпрацює з Румунією та країнами Балтії. Ця зміна польської зовнішньої політики відображена в нещодавньому прийнятті польським парламентом офіційного Дня солідарності з Румунією. За словами М. Моравецького, це призвело до спекуляцій щодо майбутнього «Вишеградської четвірки», членами якої є Польща та Угорщина. Міністр закордонних справ Польщі З. Рау заявив, що Польща все ще цінує «Вишеградську четвірку», але хоче переконати Угорщину прийняти новий підхід до передбачуваної загрози з боку росії. В іншій статті видання відзначає спільні ініціативи «Вишеградської четвірки». Країни-учасниці ухвалили спільну заяву в Будапешті, в якій закликали ЄС звернути увагу на виклик, який створює українське зерно, і засудили агресію росії проти України. Зі свого боку, Європейська комісія запропонувала обмежити імпорт певної української сільськогосподарської продукції в обмін на відмову постраждалих країн – членів ЄС від своїх односторонніх заходів, які

включають заборону на імпорт сільськогосподарської продукції з України. Пропозицію представили два члени Брюссельської комісії – В. Домбровскіс і Я. Войцеховський – міністрам сільського господарства Болгарії, Угорщини, Польщі, Румунії та Словаччини. Чотири сільськогосподарські продукти, які будуть заборонені до червня 2023 року, це пшениця, кукурудза, ріпак і соняшник. Якщо угоди буде досягнуто, то країни-члени отримають 100 млн євро з резерву ЄС для компенсації своїм постраждалим фермерам. Однак угорські журналісти звертають увагу на те, що навіть серед угорських політиків та урядовців немає одностайної позиції щодо експорту зерна з України. Так, «Portfolio» інформує, що генеральна секретарка Угорської зернової асоціації З. Поца розкритикувала заборону угорського уряду на ввезення аграрної продукції з України, зазначивши, що таке рішення стане причиною дефіциту. Вона вважає, що представництво інтересів зернопереробників і роздрібних торговців ніколи не включало жодних заходів обмеження ринку, включно з обмеженням експорту, яке, на її думку, буде мати здебільшого лише негативні результати. За словами З. Поци, було прийняте політичне рішення, з яким насправді нічого вдіяти не можуть.

Іспанські щоденні газети «El Mundo» та «ABC» обговорюють війну в Україні та можливість прискорення її завершення. Одним із ключових факторів для цього визнається надання нашій державі військової допомоги. У статті для видання «El Mundo» М. Піна зазначає, що Іспанія стала ключовою країною для Німеччини, щоб дозволити постачання танків Leopard в Україну. Авторка коментує заяву міністра оборони України О. Резнікова про те, що паростки танкової коаліції з'явилися ще під час його спілкування з іспанською колегою М. Роблес. О. Резніков заявив, що саме тоді виникла ідея, як змусити Німеччину припинити вагатися щодо передачі танків. В іншій статті йдеться про те, що перші шість основних бойових танків Leopard 2 6A4, які Іспанія збирається відправити в Україну, прибули в порт Сантандер після ремонту в Алькала-де-Гвадаїра (Севілья). Танки відправляться з порту Сантандер в Україну, хоча не уточнюється, коли саме вони будуть відправлені «з міркувань безпеки». У редакційній статті «ABC» зазначається, що Іспанія обіцяє й нові поставки, які вона ще не завершила, для протиповітряної оборони країни, а також для різних військово-морських засобів: ракет, протимінного захисту, морської та десантної проєкції. Останнє є ключовим для забезпечення морського «зеленого» маршруту, який дозволяє

вивозити українське зерно через Чорне море для підтримки країн Африки та Азії, які найбільше постраждали від голоду. До цієї допомоги буде додано безперервність навчання українських військових на території Іспанії. Журналіст газети «El Mundo» А. Рохас розповідає про українських саперів, які виконують одну з найнебезпечніших робіт у світі в найбільш замінованій країні на планеті: розмінують українські поля, ліси і сади, видаляючи протипіхотні, протитанкові міни, міни-пастки або снаряди, що не розірвалися. Підкреслено, що Україна стала однією з найзараженіших територій на планеті, як мінімум третину території доведеться розміновувати.

Аналіз співвідношення сфер огляду української проблематики у зарубіжних інтернет виданнях засвідчив, що за означений період оглядачами більш активно оцінювалися роль і місце нашої держави у світовій політиці (83 %). Безпосередньо російському вторгненню в Україну в оглядах зарубіжних ЗМІ приділено значно менше уваги (17 %) (див. діаграми 4, 5).

Російське вторгнення в Україну в зарубіжних інтернет ЗМІ за структурою висвітлених питань виглядає так: соціально-культурне життя українського суспільства – 19 %, діяльність української влади та портрети українського спротиву – по 16 %, візити іноземних високопосадовців до України – 14 %, військові дії ЗСУ, ТРО, партизанів – 7 %, економічна та фінансова політика – 5 %, релігійні організації, плани повоєнного відновлення України, дії російських загарбників та колаборантів (по 4 %) (див. діаграму 6).

Російське вторгнення в Україну найчастіше висвітлювалося: іспанською «El Mundo» (10 %), японською «Japan Today» (7,5 %), французьким журналом «L'Obs», британською «The Guardian», словацькою «Nový Čas» й італійською «Libero Quotidiano» (по 6,25 %), іспанською «ABC», американською «New York Post», словацькою «Denník N» та чеською «Aktuálně.cz» (по 5 %) (див. діаграму 7).

Соціально-культурне життя українського суспільства під час російського вторгнення в Україну чи не вперше стало провідною темою зарубіжних інтернет видань. Літературознавець і журналіст польського тижневика «Do Rzeczy» М. Печинський пише, що Москва за власним бажанням втрачає свій вплив на Україну. За його словами, вторгнення Росії в Україну лише прискорило процес дерусифікації та зміцнило українську національну ідентичність. Зокрема, за 2022 рік в Україні

змінити 7652 топоніми. Імена російських письменників зникли з карти Ізюма після звільнення міста від окупантів, а серед нових назв вулиць – герої сучасної України. Автор статті шведського видання «Aftonbladet» Г. Шегольм зазначає, що російська мова була поширеною в Україні навіть після здобуття незалежності. За його словами, багато впливових осіб використовували російську мову в музичних кліпах і дописах до війни, серед іншого, щоб мати можливість охопити аудиторію за межами рідної країни. За відомостями компанії, заснованої в Канаді українцями, AIR Media-Tech, яка підтримує онлайн-творців, за останній рік тисячі українців перейшли на українську мову. В інтерв'ю журналістці іспанської «ABC» Р. Санчес українська поетеса, перекладачка та науковиця М. Кіяновська, яка прибула до Берліну наприкінці серпня минулого року, розповідає про біль війни, трансформацію поезії, роль Європи та соцмереж. Зокрема, вона зазначає, що приїхала до Берліну тому, що в Україні, у Львові, в якийсь момент вона зовсім перестала спати, чекаючи звуку сирени повітряної тривоги, а потім і її закінчення. Але прибуття до Німеччини не звільнило її від жаху пережитого і наразі у Берліні, досі одужуючи, вона проводить свій час, «пишучи та молячись», за підтримки близького кола друзів. Крім того, М. Кіяновська з гордістю говорить про українську літературну творчість, яка «вибухнула» під час військових дій. Зокрема, вона розповідає, що за перші тижні після вторгнення, протягом березня 2022 року, на одному з українських літературних онлайн-порталів було опубліковано 17 тис. віршів, а за тиждень після публікації у Facebook поема М. Пономаренко «Марія Маріупольська» була перекладена дев'ятьма мовами, зокрема чеською, польською та литовською, і стала міжнародною літературною подією. Іспанська газета «El Mundo», чеське видання «Aktuálně.cz» та французький журнал «L'Obs» розповідають про українського фотожурналіста Є. Малолетка, який став одним із переможців регіонального етапу найпрестижнішої міжнародної фотопремії World Press Photo. Він переміг із фоторепортажем «Облога Маріуполя». Зазначається, що одна з його найвідоміших світлин про 32-річну поранену вагітну жінку І. Калініну, яку вивозять із пологового будинку, що постраждав під час російського авіаудару в Маріуполі. Видання нагадує, що після конкурсу фотографії переможців представляють на виставці, яку щорічно відвідує понад два мільйони

людей у 45 країнах. Щорічна книга з усіма фотографіями переможців публікується декількома мовами.

Роль і місце нашої держави у світовій політиці за структурою висвітлених у квітні 2023 року питань виглядає так: реакція світових політиків, діячів та організацій – 28 %; вплив російського вторгнення в Україну на світову політику й економіку – 20 %; збройна допомога Україні – 9 %; мирні пропозиції та переговорний процес; витік секретної документації Пентагону щодо України – по 6 %, політика щодо біженців з України; закордонні візити українських державних та громадських діячів – по 5 %, санкції проти росії; благодійна, гуманітарна та медична допомога Україні – по 4 % (див. діаграму 8).

Найчастіше роль і місце нашої держави у світовій політиці висвітлювали: британська «The Guardian» (5,54 %), французька «Le Monde» (5,01 %), угорські «Portfolio» (4,49 %) та «Nepszava» (4,22 %), американська «New York Post» (4,22 %), французький журнал «L'Obs» (3,96 %), польська «Rzeczpospolita» та японська «The Asahi Shimbun» (по 3,69 %), британська «The Independent» (3,43 %) та іспанська «ABC» (3,17 %) (див. діаграму 9).

Реакція світових політиків, діячів та організацій на події в Україні уже традиційно широко висвітлюється зарубіжними інтернет виданнями. Колишній президент США Б. Клінтон в інтерв'ю ірландському мовнику RTE, огляд якого наводить американська «New York Post», висловив каяття щодо своєї участі в переговорах про угоду 1994 року, за результатами якої Україна відмовилася від свого ядерного арсеналу. Політик припустив, що росія ніколи б не вторглася в Україну, якби в неї все ще була ядерна зброя. Бельгійське видання «The Brussels Times» наводить слова голови Об'єднаного комітету начальників штабів США генерала М. Міллі, який в інтерв'ю новинному сайту «Defense One» прокоментував ймовірність перемоги України у цьому році. М. Міллі заявив, що перемога України у війні проти росії в цьому році малоймовірна, уточнивши, що «не каже, що це неможливо». Він нагадав слова Президента України В. Зеленського про те, що мета України – вигнати всіх росіян з окупованих територій. За словами М. Міллі, це досить складне військове завдання, оскільки росіян у тимчасово окупованих регіонах кілька сотень тисяч. Американська «New York Post» цитує ексглаву ЦРУ, професора міжнародних

відносин у Техаському університеті А&М Д. Олсона, який вважає, що путін зараз у безвихідній ситуації і може бути усунений від влади його власним військовим керівництвом через катастрофічні втрати в Україні. За словами Д. Олсона, путін ніколи не погодиться вивести свої війська з України доти, доки вони не візьмуть під повний контроль чотири частково окуповані регіони, які восени були незаконно анексовані росією. Колишній глава контррозвідки ЦРУ передбачає, що існує сильна прихована опозиція путіну в армії, спецслужбах та серед олігархів. На шпальтах британської «The Guardian» професор з питань права та соціальної думки в Амхерст-коледжі, штат Массачусетс, Л. Р. Дуглас висловлює переконання, що після видачі ордеру Міжнародним кримінальним судом на арешт, путіна тепер юридично, якщо не політично, загнано в кут. На думку Л. Р. Дугласа, мрії путіна про військовий триумф і відновлення імперської слави росії зазнали краху вже в перші години вторгнення в Україну, і російський лідер тепер не має стратегії та цілей, крім як змусити Україну заплатити за його незаконну агресію смертю та розоренням. Колишній командувач Національними збройними силами Латвії Ю. Маклаковс, слова якого наводить «Dіena», заявив, що війну, яка триває в Україні, слід розглядати з точки зору залучення ресурсів, адже успішною буде та сторона, якій вдасться отримати додаткові ресурси. Він наголосив на важливості лідера в керівництві країною в критичних ситуаціях і вважає, що Президент України В. Зеленський «поки що зміг забезпечити постачання ресурсів в Україну і це буде продовжуватися». Старша репортерка бельгійського «POLITICO» в країнах НАТО та Центральної Європи Л. Баєр звертає увагу на те, що навіть деякі з найближчих партнерів України вагаються, коли мова заходить про членство України в НАТО. Журналістка пише, що, незважаючи на величезну військову допомогу Заходу Україні під час війни з росією, пряма підтримка НАТО обмежувалася нелетальною допомогою. На її думку, хоча в Альянсі існує консенсус щодо того, що Україна не може приєднатися до НАТО негайно, триває дискусія, які політичні сигнали та конкретні кроки Альянс може запропонувати Україні сьогодні. Своєю чергою, японська «Japan Today» відзначає планомірне зростання допомоги Україні з боку Японії. Так, міністр закордонних справ Японії Х. Йосімаца на зустрічі зі своїм українським колегою Д. Кулебою пообіцяв «безпроблемно та стабільно» надавати Україні допомогу, озвучивши суму в 7,6 млрд

дол., яка включає пропозиції, зроблені Ф. Кісідю під час його візиту до Києва 21 березня, щодо надання гранту в розмірі 470 млн дол. для енергетичного та інших секторів і 30 млн дол. у вигляді внеску до фонду НАТО для постачання нелетального обладнання. На зустрічі НАТО в Брюсселі Х. Йосімаса сказав Д. Кулебї, що нещодавній візит Прем'єр-міністра Ф. Кісиди до постраждалої від війни України продемонстрував «рішучість Японії підтримувати відкритий і вільний міжнародний порядок, заснований на верховенстві права». У колонці «Світ» французького видання «Le Monde» професор політології Л. Готьє зазначає, що країни, які приходять на допомогу Україні, ще можуть збільшити свою військову підтримку, намагаючись не перейти в статус воюючих. Л. Готьє посилається на твердження багатьох аналітиків, що ця війна не відкрила нову геостратегічну еру, адже багато інших війн проклали їй шлях. Політолог підкреслив, що війна в Україні також не є зразком проведення майбутніх військових операцій – для великих держав ХХІ ст. умови військової переваги визначаються не прикутим поглядом до боїв танків і артилерії на Донбасі, а стратегічними та технологічними змаганнями між китайцями й американцями.

Упродовж квітня 2023 року переважна більшість зарубіжних оглядачів у висвітленні української проблематики займала нейтральну позицію (89,32 %). При цьому 7,63 % повідомлень мали виражене позитивне спрямування, а 3,05 % – негативне (*див. діаграму 10*).

Найчастіше зарубіжні інтернет-видання з нейтральних позицій висвітлювали надання нашій державі військової та гуманітарної допомоги, діяльність української влади, соціально-культурне життя українського суспільства, військові дії Збройних Сил України тощо. Загалом у нейтральних тонах місце і роль України у світовій політиці представлені в 348 статтях і повідомленнях. 17 статей і повідомлень вирізнялися позитивною тональністю, а 14 – негативною. Що стосується ситуації в Україні безпосередньо під час російського вторгнення, то тут теж істотно переважала нейтральна інформація (62 статті й повідомлення). 18 статей і повідомлень мали виражену позитивну тональність, при цьому негативних статей про Україну не виявлено (*див. діаграму 11*).

Лише нейтральна тональність статей прослідковується в матеріалах ЗМІ Німеччини («Frankfurter Allgemeine», «Focus»), Нідерландів («De Telegraaf»,

«Algemeen Dagblad»), Латвії («Neatkarīgā Rīta Avīze», «Diena»), Литви («Lietuvos rytas», «Verslo žinios») та Естонії («Eesti Päevaleht», «Postimees») (див. *діаграму 12*).

Постачання Україні військової техніки та боєприпасів уже не сприймається зарубіжними оглядачами як щось особливе, перейшовши до розряду буденних нейтральних повідомлень. Так, оглядач німецької газети «Frankfurter Allgemeine» Я. фон Альтенбокум зазначає, що уряд Німеччини без особливих вагань погодив передачу Україні 23 винищувачів МіГ-29 колишньої НДР після польської заявки. За його словами, цей вчинок відрізняється від попередніх, коли Німеччині доводилося видавати дозволи на реекспорт інших систем озброєння, наразі Німеччина діяла рішучіше, і це свідчить про те, що змінилася не лише політика країни, а й ситуація в Україні. В іншій статті видання з нейтральних позицій описується ситуація довкола рішення ЄС надати Україні 1 мільйон боєприпасів. Зазначається, що ЄС зіштовхнувся з юридичними деталями того, як це фактично реалізувати. За інформацією кількох дипломатів, виникла суперечка між країнами-членами через розбіжності у питанні постачання зброї: чи виключно компаніями ЄС, чи також зовнішніми виробниками. За словами політичного кореспондента Т. Гутшкера, Франція та Німеччина були на протилежних сторонах, однак під час переговорів між послами ЄС були ознаки зближення. Нідерландський «De Telegraaf» інформує читачів про спільну закупівлю Нідерландами й Данією 14 танків Leopard 2A4 для України, витрати на які становлять близько 165 млн євро. Міністерка оборони Нідерландів К. Оллонгрєн, звертаючись до Палати представників, сказала, що, ймовірно, танки будуть доставлені в Україну наступного 2024 року. За її словами, українці продовжують воювати проти російського агресора і «їхня рішучість мотивує нас продовжувати надавати військову підтримку». Інше нідерландське видання «Algemeen Dagblad» більше уваги приділяє питанням цивільної та гуманітарної допомоги і відновлення постраждалої інфраструктури в Україні. Висвітлюючи Міжнародний саміт міст та регіонів у Києві, за результатами якого було підписано низку міжвідомчих договорів, меморандумів, плани щодо подальшої співпраці між містами та регіонами, «Algemeen Dagblad» інформує про те, що присутня на саміті мер Утрехта Ш. Дейксма підписала угоду про співпрацю від імені муніципалітету Утрехта та VNG (Асоціація нідерландських муніципалітетів) щодо допомоги муніципалітетам України у відбудові після війни. У

ряді інших статей на українську тематику «Algemeen Dagblad» переважно пише про благодійні проекти, які реалізують голандці в Україні. Латвійська «Neatkarīgā Rīta Avīze» повідомляє про кримінальне провадження, яке розпочала Служба державної охорони (VDD) Латвії, приєднавшись до міжнародної групи слідчих та надавши підтримку у фіксації свідчень і доказів про злочини, скоєні росією в Україні. За словами автора, на жаль, у Латвії є багато людей, які охоплені кремлівською пропагандою, підтримують воєнні злочини росії, шпигують на користь росії, збираючи дані про бойові можливості, ресурси, плани та підготовку військових. Водночас журналісти повідомляють про цілеспрямовану роботу росії щодо залучення громадян різних країн на свою підтримку. Таке залучення відбувається як шляхом пошуку проросійськи налаштованих громадян, так і завдяки підкупу чи шантажу, у тому числі й українців за кордоном. Так, оглядач естонської «Eesti Päevaleht» наводить дані про те, що з лютого й до кінця 2022 року близько 45 тис. біженців з України попросили захисту в Естонії. За даними оборонної поліції, ФСБ росії намагалася завербувати українських біженців для співпраці, погрожуючи їм. Естонці, а також біженці від війни, були серед тих, хто звернувся до Управління поліції оборони, і це допомогло побачити масштаби діяльності російських спецслужб в Естонії з початку війни. Управління оборонної поліції радить людям повідомляти про всі подібні інциденти, щоб зменшити потенційні ризики та запобігти можливим переслідуванням у майбутньому. Своєю чергою, литовська «Lietuvos rytas» наводить слова міністра оборони Литви А. Анушаускаса, який, відвідавши Україну, наголосив, що «злочини, винуватці яких залишаються безкарними, повертаються знову», маючи на увазі воєнні злочини росії проти українців.

Позитивні оцінки щодо подій в Україні упродовж квітня 2023 року з'являлися переважно в інтернет виданнях Чехії («Aktuálně.cz», «Reflex»), Польщі («Rzeczpospolita», «Do Rzeczy»), Словаччини («Nový Čas», «Denník N»), Великої Британії («The Guardian», «The Independent») та Іспанії («El Mundo», «ABC»).

Заступник міністра закордонних справ Польщі А. Муларчик, якого цитує тижневик «Do Rzeczy», оцінив діяльність Президента України В. Зеленського з нагоди візиту Глави Української держави до Польщі. А. Муларчик чітко заявив, що якби не позиція В. Зеленського та української армії, то на польському кордоні були б

російські війська. На його думку, виступи президентів Польщі та України були дуже символічними й продемонстрували велику єдність, співпрацю, взаєморозуміння та політичний союз між Польщею й Україною. Словацьке видання «Nový čas» позитивно розцінює результати візиту до України віцеканцлера, федерального міністра економіки та захисту клімату Німеччини Р. Хабек. Зазначається, що разом із віцеканцлером прибула делегація представників німецького малого бізнесу, щоб обговорити питання, пов'язані з енергетичним сектором. Р. Хабек підтвердив, що Німеччина хоче допомогти Україні у відновленні та розвитку енергетичного сектору. Ключовий висновок, який робить видання за результатами візиту, це сигнал, що уряд у Берліні зацікавлений у тому, щоб Україна стала економічно сильним партнером. Чеський тележурналіст Я. Шилхан публікує у виданні «Aktuálně.cz» репортаж із зони бойових дій на сході України, концентруючи увагу на тому, про що говорять українські солдати, коли не стріляють, і чи є місце гумору на війні. Автор констатує, що українські солдати мають велику мотивацію захищати свою країну. Хоча солдати явно втомилися від війни, вони стверджують, що кінець війни не за горами, але готові битися стільки, скільки буде потрібно. У статті для суспільно-політичного тижневика «Reflex» чеська волонтерка Кароліна з благодійного проєкту «Фенікс», яка повернулася з України, із захопленням розповідає про свої враження. За її словами, реальність значно перевершила її очікування. Волонтерка зазначила, що підтримкою для українських воїнів є присутність іноземних волонтерів, які навчають українців бойовій медицині та допомагають захищатися від російської агресії. Кароліна, як й інші волонтери проєкту «Фенікс», має намір знову повернутися в Україну та продовжити допомагати. Американський журнал «Time» та словацьке видання «Nový Čas» розкривають деталі місії з повернення українських дітей, яких росія силоміць вивозила з тимчасово окупованих українських територій. Виконавчий директор благодійної організації «Save Ukraine» М. Кулеба повідомив, що в Україну вже повернулася 31 дитина після незаконного вивезення до росії. За даними організації, яка бореться із вивезенням українських дітей, дітей вивезли з Харківської та з Херсонської областей. Видання наголошують, що це була п'ята рятувальна місія, організована «Save Ukraine», якій в основному допомагали місцеві волонтери, оскільки сама організація не має офіційних контактів у росії. Ряд зарубіжних видань

відзначає згуртованість українців і готовність долучитися до оборони власної країни, навіть перебуваючи за кордоном. Так, іспанська «ABC» зауважує, що у Валенсії в магазин Ranger багато українців приходять за дефіцитними в зоні бойових дій оборонними матеріалами, зокрема термоодягом, взуттям, шоломами, бронежилетами. Наприклад, жінка на ім'я Мірка збирає пожертви від земляків для покупки і відправки оборонних матеріалів мирним жителям та військовим, які чинять опір в Україні.

Негативна тональність інформаційних повідомлень про Україну прослідковувалася передусім у ЗМІ Польщі («Rzeczpospolita», «Do Rzeczy»), Бельгії («POLITICO», «The Brussels Times»), Італії («Libero Quotidiano», «Avvenire») та Японії («The Asahi Shimbun», «Japan Today»).

Кореспондент «Rzeczpospolita» Є. Білецький вважає, що становище України перед липневим самітом НАТО у Вільнюсі гірше, ніж було 15 років тому в Бухаресті – цього разу Президент США не наполягає на швидкому членстві України в НАТО, а проти цього рішуче виступає група найпотужніших європейських країн. Журналіст нагадав, що на Бухарестському саміті 2008 року лідери НАТО також заявили, що «Україна буде в Атлантичному альянсі», однак так і не окреслили шлях до такого членства, зокрема не надали Україні План дій для членства в НАТО. Як наслідок, констатує Є. Білецький, путін вирішив, що, як і у випадку з Грузією, війна зупинить вступ України до НАТО. Кілька негативних повідомлень у зарубіжних інтернет ЗМІ стосуються неналежної, на думку їхніх оглядачів, боротьби з корупцією в Україні. Як зазначає журналіст британської «The Guardian» П. Вінтур, під виглядом боротьби з корупцією в Україні можливі випадки «неправдивого звинувачення» колишніх реформаторів, які прийшли на державну службу з бізнесу. Це викликає стурбованість у західних союзників у здатності України ефективно використати мільярди європейських фондів для відновлення після війни. Занепокоєння було висловлене Державному департаменту США та Міністерству закордонних справ Великої Британії, і його частково поділяють українські активісти боротьби з корупцією. Зокрема, К. Риженко з Transparency International (Україна) заявила про серйозні проблеми у роботі антикорупційних органів України та закликала провести перевірку НАБУ. Своєю чергою, грецький віцепрезидент Європейського Парламенту Д. Пападімуліс у розмові з журналістом бельгійського видання «The Brussels Times»

Т. Моллер-Нільсеном висловив глибокий скептицизм щодо того, чи кошти ЄС, призначені для України, використовуються за офіційним призначенням, і зазначив, що він глибоко стурбований перспективою того, що частина допомоги замість цього буде незаконно виведена лобістами або корумпованими урядовцями. Бельгійський журналіст нагадує, що Україна посідає 122 місце зі 180 країн за індексом сприйняття корупції Transparency International. «Rzeczpospolita» цитує заяву польського євродепутата від ПiС Я. Саріуш-Вольського, який переконаний, що Україна шкодить сама собі, маючи на увазі критичну позицію України щодо обмеження експорту зерна. Видання нагадує, що Президент України В. Зеленський, говорячи про заборону імпорту українського зерна до Польщі, Болгарії, Румунії, Словаччини та Угорщини, назвав її «деструктивною» і підкреслив, що рішення п'ятірки «не тільки порушує діючу Угоду про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, але й дає Кремлю небезпечну надію». Своєю чергою, Я. Саріуш-Вольський, який був дотичний до розробки Угоди про асоціацію України з ЄС, стверджує, що заборона на імпорт збіжжя з України повністю відповідає єдиному ринку ЄС та Угоді про асоціацію, всупереч українській критиці. Із критикою української позиції щодо обмежень окремими країнами імпорту українського зерна виступив ще ряд польських політиків і журналістів. На шпальтах видання «Do Rzeczy» журналіст П. Габріель обурюється тим, що українське зерно витісняє з ринку Польщі польське збіжжя, а уряд Польщі на це не реагує. За словами автора, аграрні експерти Польщі з середини минулого року попереджали, що дешеве українське зерно, яке, на їхнє переконання, не було найкращої якості, настільки переповнить Польщу, знизивши ціну на зерно в цілому, що польські фермери змушені будуть принаймні погрожувати польським політикам. Окремі критичні повідомлення стосуються візиту Президента України В. Зеленського до Польщі. Так, «Rzeczpospolita» наводить слова одного з лідерів польської партії «Конфедерація свободи і незалежності» К. Босака, який, коментуючи візит Президента України до Польщі, зазначив, що «задоволений» словами подяки В. Зеленського, але «недостатньо» того, що хтось прийде і скаже «дякую». За словами К. Босака, візит В. Зеленського «був сповнений красивих слів, але бракувало конкретики». Також політик поскаржився на відсутність тем історичної політики під час візиту В. Зеленського. Про замовчування складних історичних питань, зокрема

тематики подій на Волині під час Другої світової війни, йдеться також в інших статтях видань «Rzeczpospolita» та «Do Rzeczy». Японська «The Asahi Shimbun» пише про критику на адресу українського Президента із вуст Кім Йо Чжон – молодшої сестри північнокорейського диктатора Кім Чен Ина. Вона, зокрема, звинуватила В. Зеленського в тому, що він «грає в азартні ігри» з долею своєї країни через петицію на сайті Президента від 30 березня із закликом розмістити ядерну зброю США на території України або зробити Україну державою із власним ядерним озброєнням. Водночас видання повідомляє, що станом на 1 квітня петиція набрала трохи більше 700 голосів при необхідних для розгляду 25 тис., що є досить низьким показником. Натомість Кім Йо Чжон назвала розміщення такої петиції «продуктом зловісної політичної змови влади В. Зеленського».

Отже, аналіз повідомлень зарубіжних інтернет видань за квітень 2023 року свідчить, що світова спільнота й надалі прихильно ставиться до України та підтримує її в боротьбі з російською агресією. Часті повідомлення про військову та політичну підтримку нашої держави практично вже стали буденними й інформують переважно про зростання такої допомоги. Зарубіжні оглядачі продовжують захоплюватися стійкістю українських військових та очікують на контрнаступ Збройних сил України. Що стосується критичних повідомлень про Україну, то вони вже традиційно вказують на неналежний рівень боротьби з корупцією в нашій державі. Критичні зауваження на зростання експорту українського зерна лунають переважно із сусідніх країн, фермери яких побоюються конкуренції з боку українських зерновиробників.

ВІЗУАЛЬНА АНАЛІТИКА (висвітлення в зарубіжній пресі подій в Україні за 1–30 квітня 2023 року)

Федорчук А. Г., наук. співроб.

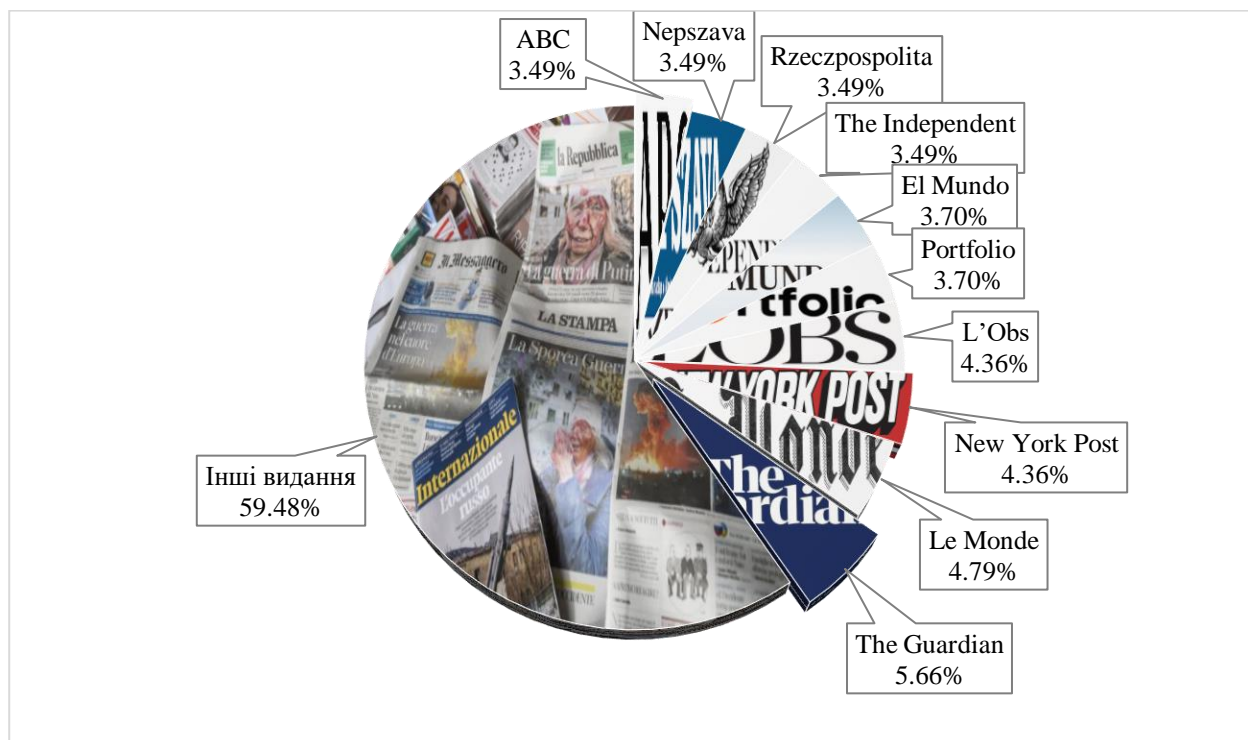
відділу формування інформаційних ресурсів Фонду Президентів України

АКТИВНІСТЬ ПРЕСИ У ВИСВІТЛЕННІ ВІЙНИ В УКРАЇНІ

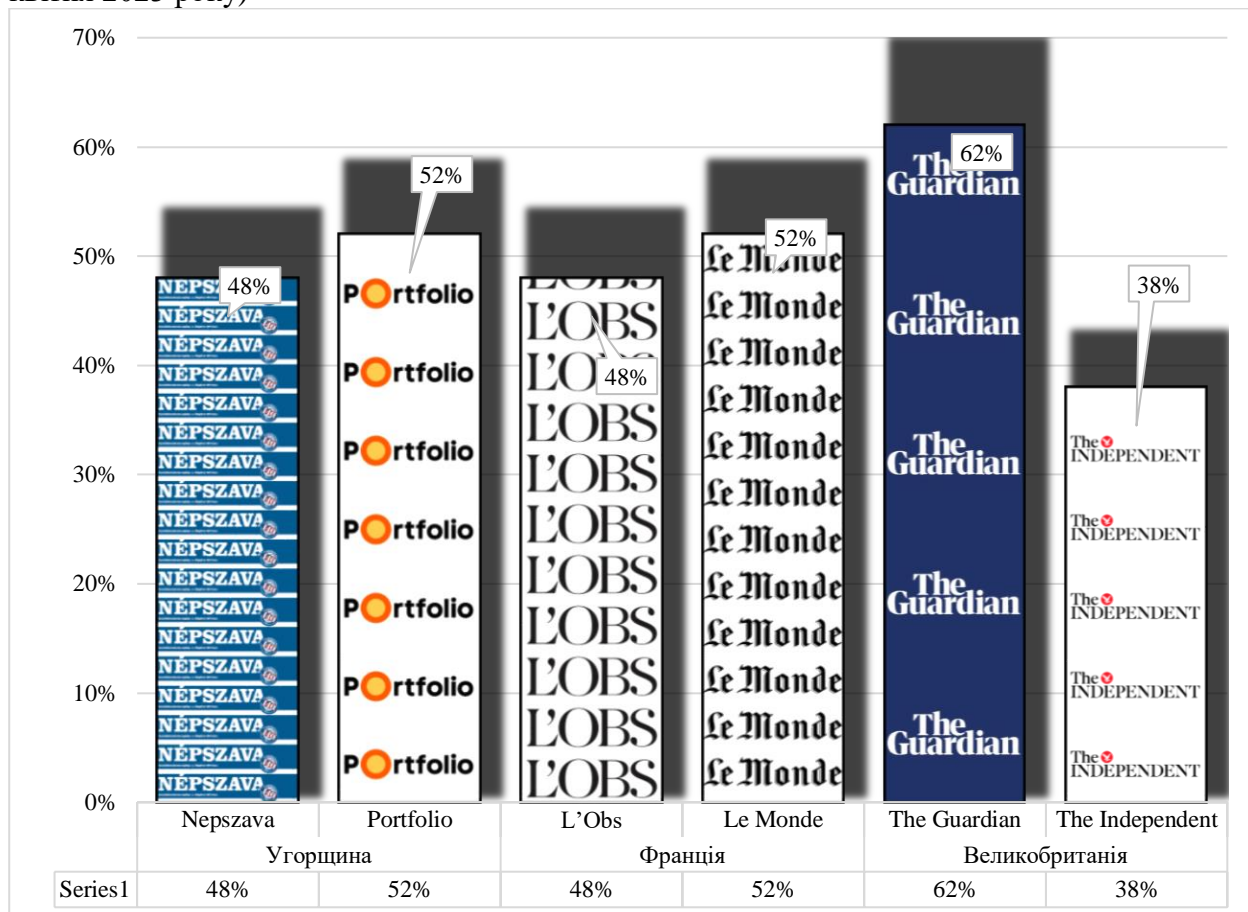

Діаграма 1. Активність країн у висвітленні України (доля публікацій ЗМІ країни за період 1–30 квітня 2023 року)

Діаграма 2. Активність видань світу у висвітленні України (доля публікацій за період 1–30 квітня 2023 року)

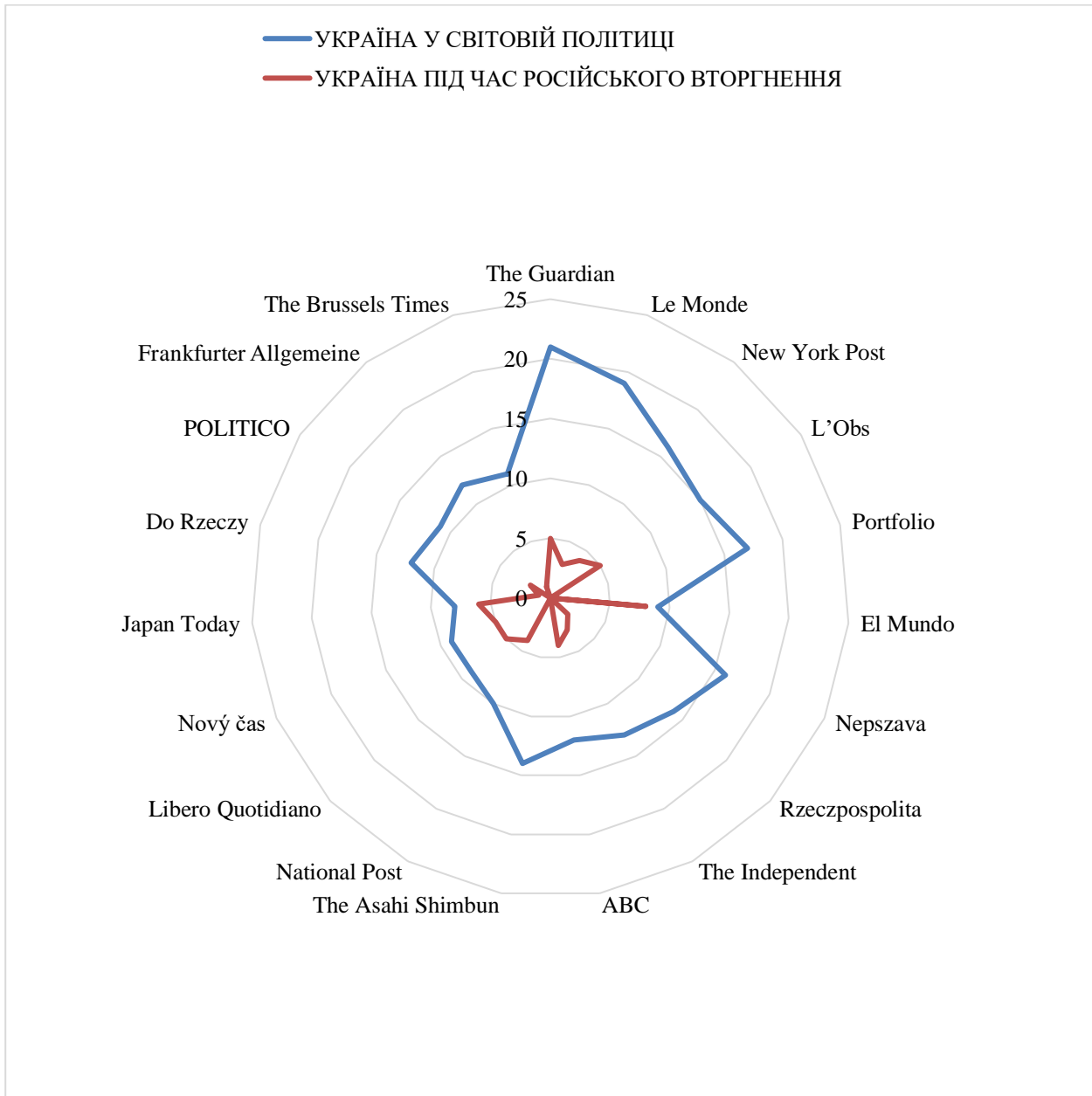

Діаграма 3. Доля найбільш активних у висвітленні України видань найбільш активних країн світу (за період 1–30 квітня 2023 року)

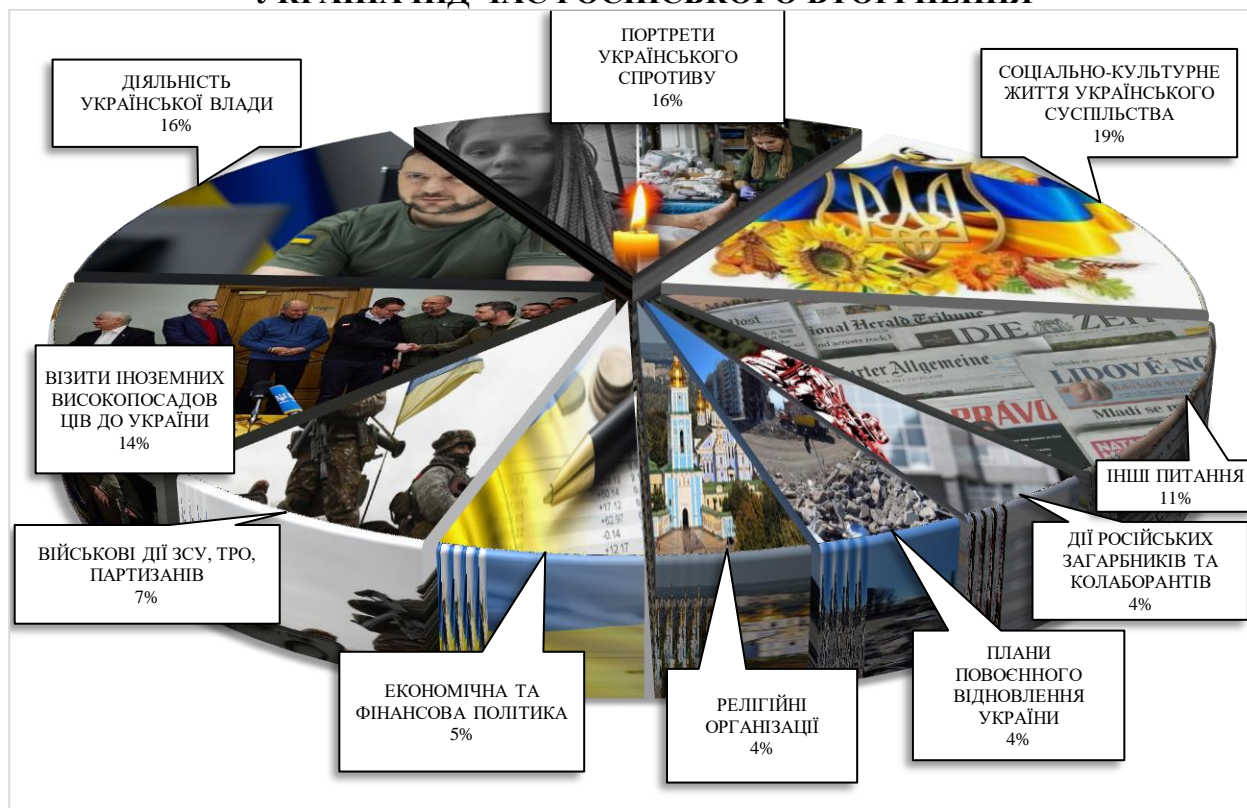

Діаграма 4. Співвідношення сфер огляду України світовими ЗМІ (доля публікацій за період 1–30 квітня 2023 року)

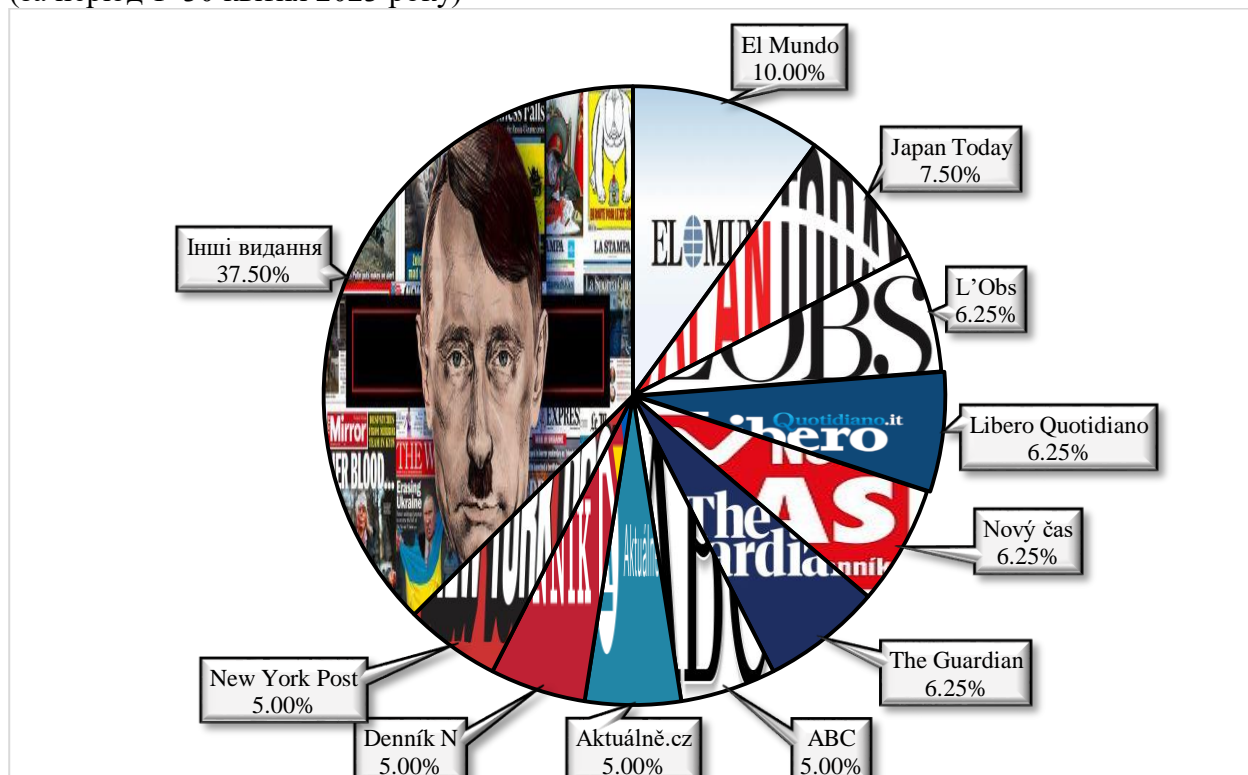

Діаграма 5. Розподіл тематики публікацій про Україну в найбільш інформативних іноземних ресурсах (1–30 квітня 2023 року)

УКРАЇНА ПІД ЧАС РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ

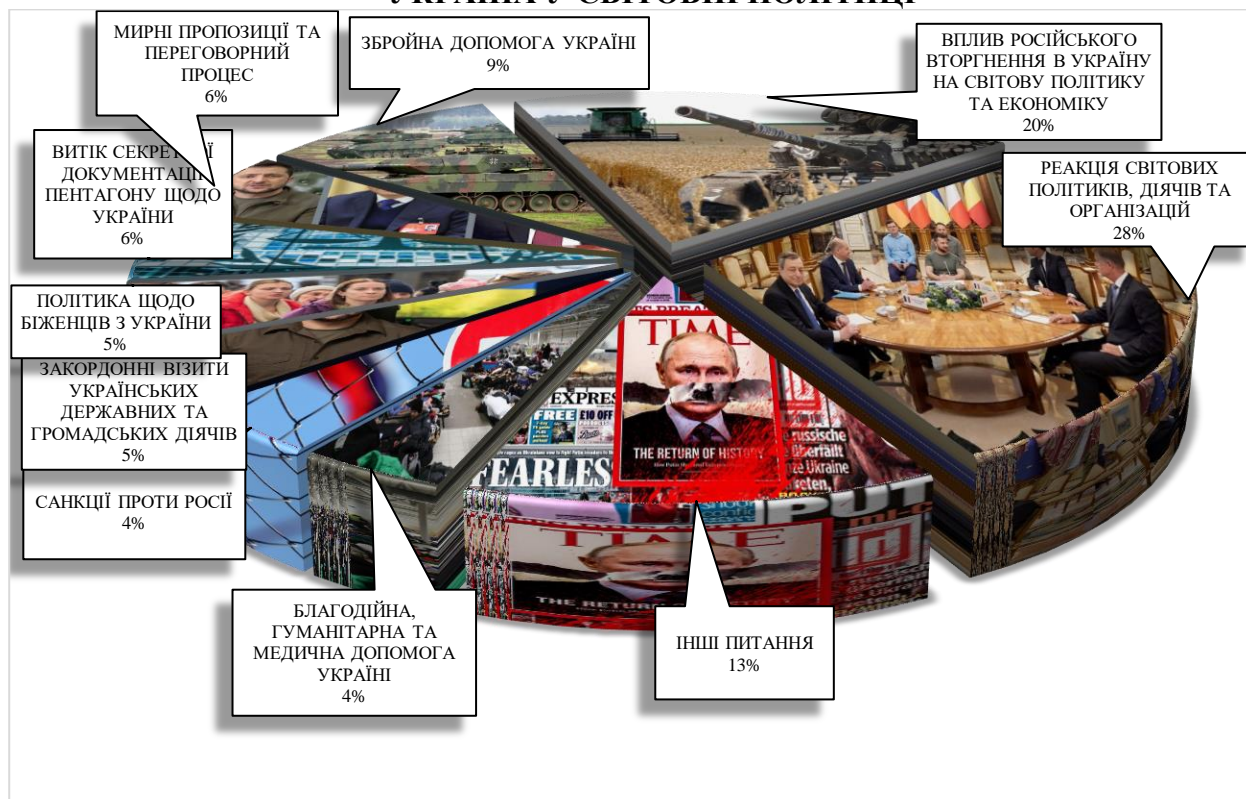
Діаграма 6. Російське вторгнення в Україну в іноземних ЗМІ: структура висвітлених питань (за період 1–30 квітня 2023 року)

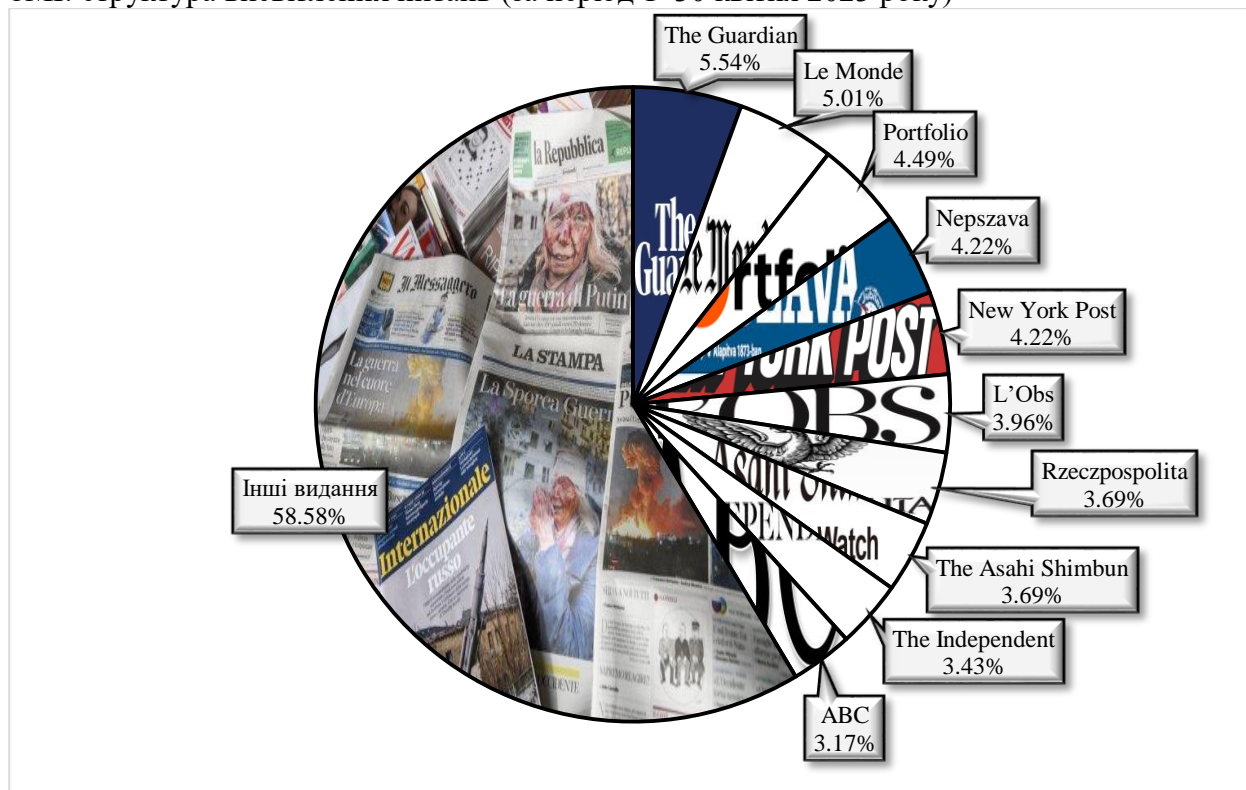
Діаграма 7. Російське вторгнення в Україну в найбільш інформативних іноземних ресурсах (доля публікацій 10 найбільш інформативних видань за період 1–30 квітня 2023 року)

УКРАЇНА У СВІТОВІЙ ПОЛІТИЦІ

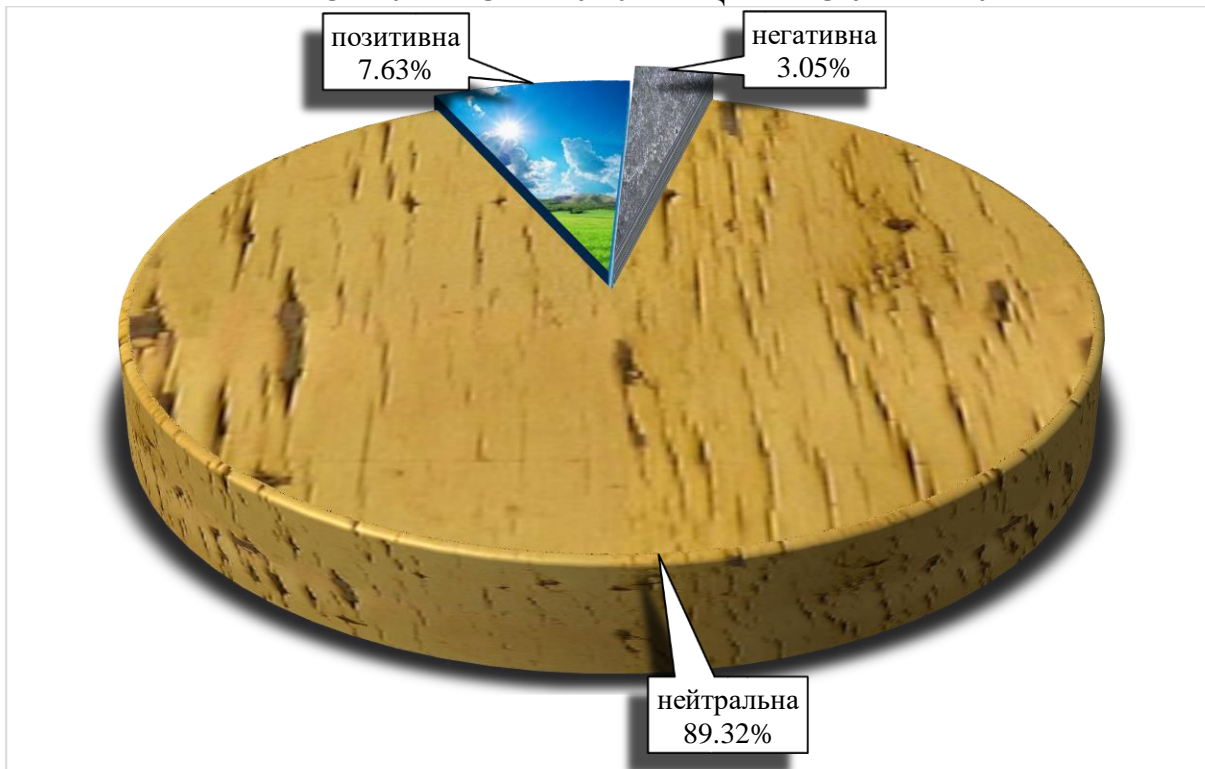

Діаграма 8. Реакція міжнародної спільноти на російське вторгнення в Україну в іноземних ЗМІ: структура висвітлених питань (за період 1–30 квітня 2023 року)

Діаграма 9. Реакція міжнародної спільноти на російське вторгнення в Україну в найбільш інформативних іноземних ресурсах (доля публікацій 10 найбільш інформативних видань за період 1–30 квітня 2023 року)

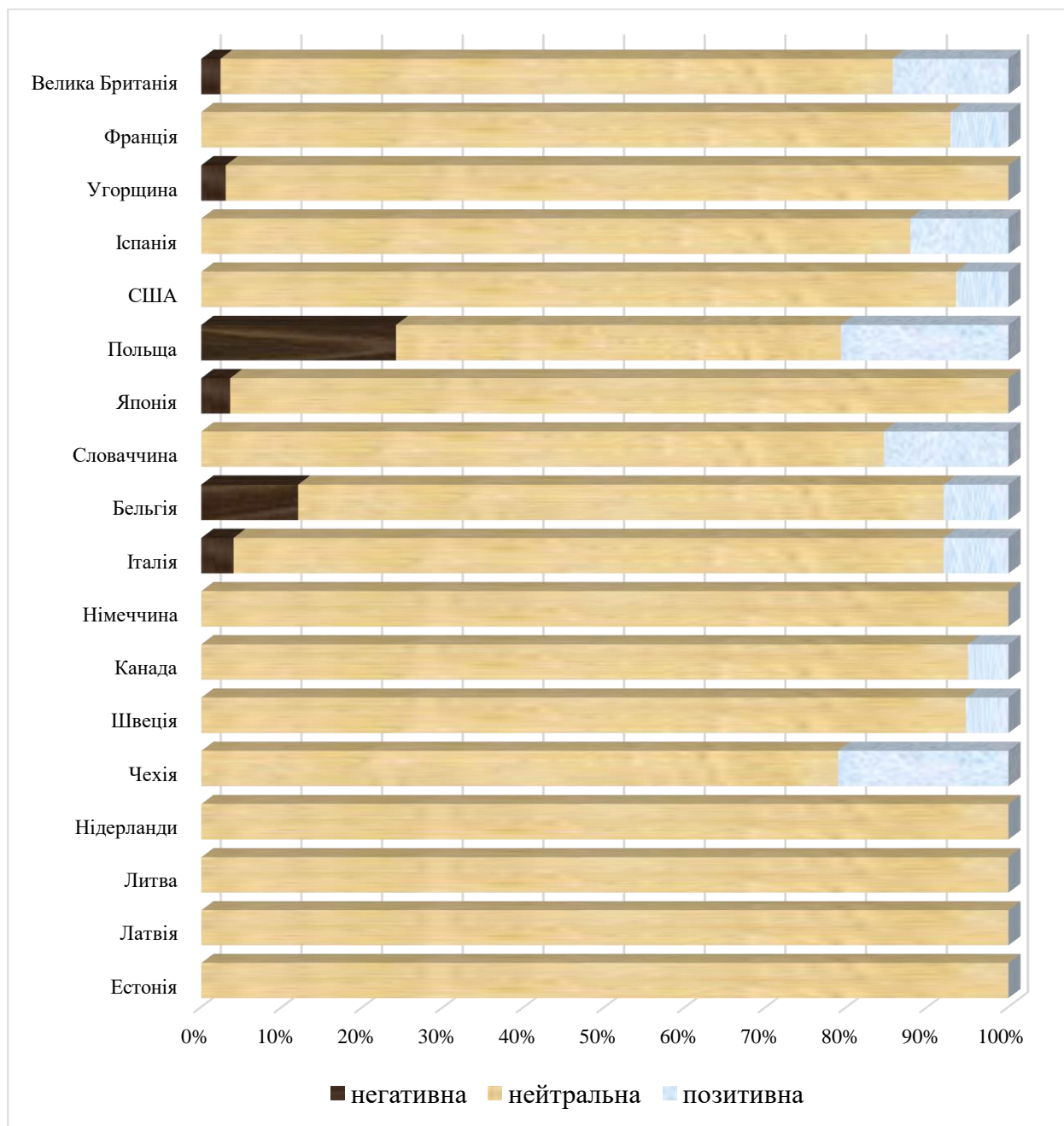
ТОНАЛЬНІСТЬ ПУБЛІКАЦІЙ ПРО УКРАЇНУ

Діаграма 10. Співвідношення тональності матеріалів про Україну в світових ЗМІ (доля публікацій за період 1–30 квітня 2023 року)

Діаграма 11. Модальність публікацій про Україну в іноземних ЗМІ в ракурсі загальних рубрик (питома вага публікацій за період 1–30 квітня 2023 року)

Діаграма 12. Розподіл тональності публікацій про Україну в ресурсах окремих країн, відсортованих за загальною кількістю публікацій (питома вага публікацій за період 1–30 квітня 2023 року)

ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОГРАФІЧНІ МАТЕРІАЛИ

УКРАЇНА ПІД ЧАС РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ

ВІЗИТИ ІНОЗЕМНИХ ВИСОКОПОСАДОВЦІВ ДО УКРАЇНИ

Gymnastics leader visits Ukraine as Olympic standoff deepens [Президент Міжнародної федерації гімнастики відвідав Україну на фоні загострення олімпійського протистояння] // **National Post.** – Toronto, 2023. – 02.04. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/pmnl/news-pmnl/gymnastics-leader-visits-ukraine-as-olympic-standoff-deepens>.

Президент Міжнародної федерації гімнастики Морінарі Ватанабе відвідав Україну для переговорів на тлі протистояння щодо допуску російських спортсменів до участі в олімпійських кваліфікаційних змаганнях. Керівник Офісу Президента України А. Єрмак на зустрічі з М. Ватанабе наголосив, що росія використовує своїх спортсменів для пропаганди агресії і закликав підтримати ініціативу щодо недопущення російських та білоруських спортсменів до участі в Олімпіаді 2024 р. Очільник Офісу Президента України зазначив, що 90 % представників російської гімнастики одночасно є членами клубу російської армії – ЦСКА, чим по суті представляють російських військових – саме тих, які щодня беруть участь у бомбардуванні, нищенні українських міст і вбивствах українців.

***

Gymnastics leader visits Ukraine as Olympic standoff deepens [Лідер Міжнародної федерації гімнастики відвідав Україну, коли олімпійське протистояння поглиблюється] // **Japan Today.** – Tokyo, 2023. – 03.04. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/sports/gymnastics-leader-visits-ukraine-as-olympic-standoff-deepens>.

Президент Міжнародної федерації гімнастики (FIG) Морінарі Ватанабе відвідав Україну для переговорів з високопоставленими політичними діячами на тлі протистояння щодо допуску російських спортсменів до Олімпійських ігор. Президент FIG зустрівся з керівником Офісу Президента України Андрієм Єрмаком і міністром молоді та спорту України, президентом НОК України Вадимом Гутцайтом. Учасники зустрічі розповіли М. Ватанабе про агресію, яку чинить росія проти України, зокрема про злочини проти українських дітей, серед яких – насильницька депортація. Представники України також наголосили, що росія використовує своїх спортсменів для пропаганди агресії, закликавши М. Ватанабе підтримати ініціативу щодо недопущення російських та білоруських спортсменів до участі в Олімпіаді 2024 р.

***

Nemecko chce postavit' Ukrajinu na nohy: Strategické partnerstvo znamená veľa! Čo majú v pláne? [Німеччина хоче поставити Україну на ноги: Стратегічне партнерство багато значить! Що вони планують?] // **Nový čas.** – Bratislava, 2023. – 03.04. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2786235/nemecko-chce-postavit-ukrajinu-na-nohy-strategicke-partnerstvo-znamena-vela-co-maju-v-plane/>.

Віцеканцлер, федеральний міністр економіки та захисту клімату Німеччини Роберт Хабек прибув до Києва з неоголошеним візитом. Разом з ним прибула делегація представників німецького малого бізнесу, щоб обговорити питання,

пов'язані з енергетичним сектором. Р. Хабек оголосив, що Німеччина хоче допомогти Україні у відновленні та розвитку енергетичного сектору. Візит має дати сигнал, що уряд у Берліні зацікавлений у тому, щоб Україна стала економічно сильним партнером.

***

Bruveris, Vytautas. Lietuvos ir Ukrainos ministrai: be bausmės už nusikaltimus V. Putinui ir jo parankiniam nebū tikros pergalės [Міністри Литви та України: без покарання за злочини путіна та його поплічників не буде справжньої перемоги] / V. Bruveris // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 05.04. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2023/04/05/news/lietuvos-ir-ukrainos-ministrai-be-bausmes-uz-nusikaltimus-v-putinui-ir-jo-parankiniam-nebus-tikros-pergales-26646849>.

Міністр оборони Литви Арвідас Анушаускас відвідав Харків у рамках свого візиту до України. А. Анушаускас повідомив, що був у Харкові разом зі своїм колегою Олексієм Резніковим і зустрічався там з керівником Харківської військово-цивільної адміністрації Олегом Сигегубовим, мером міста Ігорем Тереховим, очільником харківського гарнізону, бригадним генералом Сергієм Мельником. Під час візиту А. Анушаускас, який двадцять років досліджував радянські злочини і маючи на увазі військову агресію росії проти України, зазначив, що «злочини, винуватці яких залишаються безкарними, повертаються знову», маючи на увазі воєнні злочини росії проти українців.

***

Ukraine deputy minister praises Kishida's visit to Kyiv, Bucha [Заступниця міністра в Україні високо оцінює візит Ф. Кісиди до Києва та Бучі] // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 05.04. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/politics/ukraine-deputy-minister-praises-japan-pm's-visit-to-kyiv-bucha>.

Перша заступниця міністра закордонних справ України Еміне Джапарова прокоментувала візит прем'єр-міністра Японії Фуміо Кісиди наприкінці березня до столиці України Києва та сусідньої Бучі, місця масового вбивства цивільного населення російськими військами, назвавши його «історичним». Чиновниця МЗС привітала надання Японією гуманітарної допомоги Україні та введення санкцій проти росії через вторгнення. Вона також похвалила Японію, яка відкрила свої двері для українських біженців, які тікають від війни, назвавши це «великим сигналом підтримки».

***

Ucraina: Radicali Italiani, 'un 25 aprile anche per il popolo ucraino' [Україна: італійські радикали, «25 квітня також для українського народу»] // Libero Quotidiano. – Milano, 2023. – 21.04. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/adnkronos/35575169/ucraina-radicali-italiani-un-25-aprile-anche-per-il-popolo-ucraino-.html>.

Видання повідомляє, що 21 квітня до Києва відбула делегація політичної партії «Італійські радикали» на чолі з національним секретарем Массиміліано Ієрволіно, скарбником Джулією Кривеліні та президентом партії Ігорем Боні, які вирішили з нагоди Дня визволення Італії від фашистських загарбників 25 квітня вшанувати опір

України російським загарбникам, який, зокрема, за їх словами, є і «європейським спротивом».

***

Sabbagh, Dan. All Nato members have agreed Ukraine will eventually join, says Stoltenberg [За словами Столтенберга, всі члени НАТО погодилися, що Україна зрештою приєднається до НАТО] / D. Sabbagh // The Guardian. – London, 2023. – 21.04. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/apr/21/all-nato-members-have-agreed-ukraine-will-eventually-join-says-stoltenberg>.

Редактор відділу оборони та безпеки The Guardian Д. Саббах в статті для видання пише, що генеральний секретар НАТО Є. Столтенберг, прибувши в Україну з неанонсованим візитом, заявив, що всі країни-члени домовилися про те, що Україна зрештою приєднається до трансатлантичного військового альянсу після закінчення війни. Глава НАТО вперше відвідав країну з початку тотальної війни, де, за його словами, альянс має забезпечити «переважання» України у бойових діях. В липні у Вільнюсі пройде саміт НАТО і Є. Столтенберг запросив Президента України В. Зеленського взяти особисту участь в заході.

***

Stevenson, Chris. Zelensky says now is the time for Ukraine to join Nato as alliance chief visits Kyiv [Зеленський заявив, що зараз саме час для вступу України до НАТО] / C. Stevenson // The Independent. – London, 2023. – 21.04. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/ukraine-war-nato-russia-putin-b2323733.html>.

Преміум-редактор The Independent К. Стівенсон в статті, присвяченій візиту Генсека НАТО Є. Столтенберга в Україну, зазначає, що візит припадає на важливий етап війни, коли Київ сподівається розпочати контрнаступ проти російських військ. Поїздка Є. Столтенберга відбулася за день до того, як представники міністерства оборони НАТО обговорять нові військові поставки для України на останній зустрічі на авіабазі «Рамштайн» у Німеччині. На зустрічі Є. Столтенберга і В. Зеленського обговорювався Вільнюський саміт НАТО і гарантії безпеки для України на шляху до НАТО. Під час зустрічі Президент України В. Зеленський наполягав на отриманні більшої кількості зброї із Заходу, щоб ЗСУ могли стримувати будь-який наступ росії у південних та східних регіонах України.

***

Kalmus, Teet. Teet Kalmus: Venemaa plaanid on igas mõttes vett vedama läinud. NATO hellitab Ukrainale liitumiseks lootust [Воєнний звіт: Тіт Калмус: Плани росії провалилися в усіх відношеннях. НАТО плекає надію на вступ України] / T. Kalmus // Eesti Päevaleht. – Tallinn, 2023. – 21.04. – Режим доступу : <https://epl.delfi.ee/artikkel/120176462/sojaraport-teet-kalmus-venemaa-plaanid-on-igas-mottes-vett-vedama-lainud-nato-hellitab-ukrainale-liitumiseks-lootust>.

Візит Генсека НАТО Є. Столтенберга до Києва відбувся напередодні чергової зустрічі країн-союзниць у Рамштайні. Під час його візиту були розглянуті чотири основних питання: засідання Контактної групи з питань оборони України у форматі «Рамштайн», стимулювання партнерів щодо постачання зброї, підготовка до Вільнюського саміту НАТО, а також гарантії безпеки для України на шляху до

Альянсу. У воєнному звіті військовий експерт Т. Калмус відмічає, що не асанований візит Генсека НАТО до Києва є першим з початку війни та став для росії великою несподіванкою, плани яких провалилися в усіх відношеннях.

***

Zuzana Čaputová na Ukrajině navštívila pivnicu v obci Jahidne, kde ruskí vojáci takmer mesiac držali 367 ľudí [В Україні Зузана Чапутова побувала у підвалі у селі Ягідне, де російські солдати майже місяць тримали 367 людей] // Denník N. – Bratislava, 2023. – 29.04. – Режим доступу : <https://dennikn.sk/minuta/3349232/?ref=list>.

Президентка Словаччини Зузана Чапутова під час візиту до України побувала в підвалі школи в селі Ягідне Чернігівської області, де росіяни утримували всіх місцевих жителів – понад 300 людей. Село Ягідне перебувало під контролем окупантів із 3 до 30 березня 2022 р. За результатами відвідування Ягідного, президентка Словаччини написала в Twitter, що «слова не можуть описати жахи російської окупації в Ягідному: 367 людей тримали в підвалі школи, а 11 – загинули». З. Чупатова наголосила, що «ми повинні допомогти встановити справедливість і притягнути до відповідальності росіян за всі військові злочини, скоєні в Україні».

***

Pavel ukončil návštěvu Ukrajiny: Z tohto by sme si od Ukrajincov mali vziať príklad, domnieva sa česká hlava štátu [Павел завершив візит в Україну: Треба брати приклад з українців, вважає глава чеської держави] // Nový čas. – Bratislava, 2023. – 30.04. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2794543/pavel-ukoncil-navstevu-ukrajiny-z-tohto-by-sme-si-od-ukrajincov-mali-vziat-priklad-domnieva-sa-ceska-hlava-statu/>.

28 квітня в Україну з першим на посаді президента з візитом прибув чеський лідер Петер Павел та президентка Словаччини Зузана Чапутова, під час якого вони зустрілися з Главою Української держави Володимиром Зеленським. Президент Чехії заявив в інтерв'ю Чеському телебаченню після завершення візиту в Україну, що українці непохитно впевнені, що вони переможуть у війні і будуть вільними. За словами П. Павела, у Чехії більше людей розчарованих війною, ніж українці – незважаючи на те, що над їхніми головами не летять ракети.

ВІЙСЬКОВІ ДІЇ ЗСУ, ТРО, ПАРТИЗАНІВ

Sabbagh, Dan. 'They're starting to die': fears Ukraine's drone supremacy may soon be over [«Вони починають вмирати»: побоювання, що українська перевага безпілотників незабаром може закінчитися] / D. Sabbagh // The Guardian. – London, 2023. – 10.04. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/apr/10/in-war-there-are-no-emotions-ukraine-drone-squads-bakhmut>.

В статті, присв'яченій використанню українськими військовими безпілотників, британський журналіст Д. Саббаг зазначає, що дрони пропонують ряд переваг перед пілотованими літальними апаратами, включаючи економічну ефективність, підвищену витривалість і менший ризик для людей-пілотів. Зараз досліджуються способи перетворити їх на безпілотники-камікадзе, додавши вибухонебезпечні навантаження та запрограмувавши їх для автономного польоту до своїх цілей. Цей процес передбачає модернізацію дронів спеціальним апаратним і програмним забезпеченням, яке дозволяє їм виконувати свої місії. Експерт із безпілотних літальних апаратів з Центру військово-морських досліджень США С. Бендетт вважає,

що ймовірні зміни у технології можуть піти на користь Україні. На його думку, росіяни дуже стурбовані тим, що українці мають перевагу, коли йдеться про FPV-квадрокоптер з 4К-камерою, побоюючись, що їх велика кількість буде використана для підтримки українського контрнаступу, і що у Москви може не вистачити пілотів чи технологічних ноу-хау, щоб не відставати.

***

Bitrian, Juan. Soldados bajo tierra: así se defienden las tropas ucranianas en el frente de Bajmut [Солдати під землею: так захищаються українські війська на Бахмутському фронті] / J. Bitrian // ABC. – Madrid, 2023. – 18.04. – Режим доступу : <https://www.abc.es/internacional/trincheras-ucrania-20230418175149-vi.html>.

Автор статті зазначає, що після місяців інтенсивних боїв на сході України війська обох сторін дедалі більше зміцнюють свої позиції. За його словами, у цій «війні на виснаження», яка ведеться метр за метром, особливо під Бахмутом, де окопи є дуже важливим аспектом і найкращим союзником проти ворожих атак.

***

Dettmer, Jamie. Ukraine's coming counteroffensive will be the hinge of this war [Майбутній контрнаступ України стане стрижнем цієї війни] / J. Dettmer // POLITICO. – Brussels, 2023. – 25.04. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/ukraine-war-russia-coming-counteroffensive-hinge/>.

Редактор колонки громадської думки в POLITICO Європе Джеймі Деттмер вважає, що Україна чітко усвідомлює, що доля війни цілком може висіти на волосині – більше з геополітичних міркувань, ніж будь-що інше. За його словами, Україна намагається обдурити ворога напередодні контрнаступу, який згодом може розглядатися як центральна подія цієї війни. Д. Деттмер підкреслює, що напередодні довгоочікуваного контрнаступу Україна надсилає стільки хибних сигналів, скільки може, щоб заплутати росію коли і де ЗСУ завдадуть удару вздовж лінії фронту, що зараз тягнеться на сотні кілометрів.

***

Moller-Nielsen, Thomas. Ukraine tried to kill Putin with 'kamikaze' drone, report claims [Україна намагалася вбити путіна безпілотником-камікадзе, стверджують ЗМІ] / T. Moller-Nielsen // The Brussels Times. – Brussels, 2023. – 27.04. – Режим доступу : <https://www.brusselstimes.com/politics/477813/ukraine-tried-to-kill-putin-with-kamikaze-drone-report-claims>.

Журналіст The Brussels Times Томас Моллер-Нільсен звертає увагу на повідомлення німецької газети Bild, де йдеться, що українські спецслужби намагалися вбити путіна за допомогою дрона-камікадзе. У повідомленні стверджується, що безпілотник дальнього радіусу дії українського виробництва UJ-22 злетів з авіабази на сході України. Його метою був промисловий парк на схід від Москви, який мав відвідати путін. Безпілотник успішно уникнув російської протиповітряної оборони, але впав у сусідньому селі. Автор вважає, що сам факт того, що безпілотник долетів туди, де планував зупинитися путін, це «ляпас для російського диктатора».

***

Keane, Isabel. Massive fire at Crimea oil reserve was opening blast of Ukraine's 'full-scale offensive' on Russia [Масований обстріл нафтобази в Криму став початком «повномасштабного наступу» України на росію] / I. Keane // *New York Post*. – New York, 2023. – 30.04. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/04/30/ukraine-fire-at-oil-reserve-preparatory-for-counter-attack/>.

Речниця Сил оборони півдня України Н. Гуменюк прокоментувала вибухи на нафтовому складі в окупованому росією Севастополі як один з елементів підготовки ЗСУ до активних дій. Вона зазначила, що атака на російську логістику є підготовкою до широкого повномасштабного наступу, на який всі очікують. Співробітник української військової розвідки А. Юсов заявив, що у Севастополі знищено понад 10 цистерн із нафтою, призначених для чорноморського флоту росії. Міністр оборони України О. Резніков заявив, що підготовка України до очікуваного контрнаступу «добігає кінця», оскільки військові завершують тренування зі зброєю, наданою західними союзниками України

***

Rising, David. Ukrainian drones strike Crimea oil depot [Українські безпілотники завдали ударів по кримській нафтобазі] / D. Rising // *Japan Today*. – Tokyo, 2023. – 30.04. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/world/russian-official-drone-causes-fire-at-crimea-oil-reservoir>.

Масштабна пожежа спалахнула на нафтобазі в Криму після того, як її атакували два українських безпілотника. Зазначається, що площа пожежі складає близько 1000 кв м. Зазначено, що внаслідок пожежі ніхто не постраждав. Влада анексованого Криму регулярно заявляє про атаки безпілотників на чорноморський флот, що базується в Севастополі. Українська влада не підтверджує свою участь в атаці, але загалом заявляє про легітимність ударів по півострову, контроль над яким росія отримала у 2014 р.

ВОЄННІ ЗЛОЧИНИ РОСІЇ В УКРАЇНІ

Yermak, Andriy. Through fury and grief, remembering Bucha [Крізь лють і горе, згадуючи Бучу] / A. Yermak // *POLITICO*. – Brussels, 2023. – 01.04. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/ukraine-volodymyr-zelensky-russia-war-fury-grief-remembering-bucha/>.

Керівник Офісу Президента України Андрій Єрмак у своїй статті для *POLITICO* на річницю звільнення від окупантів міста Буча згадує, як відкрились всьому світу страшні злочини росіян. За словами А. Єрмака, те, що виявили у Бучі після місяця російської військової окупації, українці ніколи не зможуть забути, адже під контролем росії це місто стало пеклом тортур, масових убивств і незбагненої розпусти. Український високопосадовець наголосив, що завдяки зусиллям міжнародних слідчих продовжується розкриття «жахливих масштабів скоєних там звірств».

***

Sauer, Pjotr. Wagner mercenary admits 'tossing grenades' at injured Ukrainian POWs [Найманець ПВК Вагнера зізнався, що «кидав гранати» у поранених українських військовополонених] / P. Sauer // *The Guardian*. – London, 2023. – 18.04. – Режим доступу

: <https://www.theguardian.com/world/2023/apr/18/wagner-mercenary-admits-tossing-grenades-at-injured-ukrainian-pows>.

Кореспондент The Guardian із питань росії П. Зауер пише, що колишній ув'язнений 49-и річний О. Савичов, завербований ПВК Вагнера у вересні 2022 р., розповів The Guardian у телефонному інтерв'ю, що брав участь у сумарних стратах українських військовополонених протягом шести місяців боїв на сході України. Він зізнався у масових вбивствах цивільних та військовополонених українців, звірствах та інших воєнних злочинах, які вчинив на війні проти України за наказами ватажка ПВК Вагнера пригожина, соратника диктатора путіна.

ГУМАНІТАРНА ПОЛІТИКА ТА ВОЛОНТЕРСЬКИЙ РУХ

Law, Tara. How one group reunites ukrainian children with their families and their identities [Як одна група об'єднує українських дітей з їхніми сім'ями та їхньою ідентичністю] / T. Law // Time. – New York, 2023. – 07.04. – Режим доступу : <https://time.com/6268214/russia-save-ukraine-children-interview/>.

Виконавчий директор благодійної організації «Save Ukraine», уповноважений Президента України з прав дитини у 2014-2021 рр., Микола Кулеба заявив, що організація реалізує складний проєкт щодо порятунку українських дітей, вивезених до росії та на окуповану росією територію. М. Кулеба зазначив, що за останній рік «Save Ukraine» повернули 95 дітей додому і наразі закінчилася п'ята рятувальна місія щодо повернення 31 дитини. За словами М. Кулеби, їхня робота ускладнюється тим, що росія намагається стерти ідентичність викрадених дітей, у тому числі передаючи їх у прийомні сім'ї та змінюючи їхні імена.

***

Na Ukrajinu sa vrátili desiatky deportovaných detí: Rusko popiera, že by ich unieslo [В Україну повернулися десятки депортованих дітей: росія заперечує їхнє викрадення] // Nový čas. – Bratislava, 2023. – 08.04. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2787619/na-ukrajinu-sa-vratili-desiatky-deportovanych-deti-rusko-popiera-ze-by-ich-unieslo/>.

Виконавчий директор благодійної організації «Save Ukraine» Микола Кулеба повідомив, що в Україну повернулися 31 дитина після незаконного вивезення до росії. За даними організації, яка бореться з вивезенням українських дітей, яке вона називає незаконною депортацією, дітей вивезли з Харківської області на північному сході та з Херсонської області на півдні. Це була п'ята рятувальна місія, організована Save Ukraine, якій в основному допомагали місцеві волонтери, оскільки сама організація не має офіційних контактів у росії. Україна заявила, що розслідує понад 16 тис. таких справ.

ДІЇ РОСІЙСЬКИХ ЗАГАРБНИКІВ ТА КОЛАБОРАНТІВ

Farberov, Snejana. Putin's forces dig 45-mile-long 'mega-trench' in Ukraine as attacks in east intensify [Сили путіна риють «мегатраншею» завдовжки 45 миль в Україні, оскільки атаки на сході посилюються] / S. Farberov // New York Post. – New York, 2023. – 10.04. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/04/10/vladimir-putins-forces-dig-mega-trench-in-ukraine/>.

Репортерка New York Post С. Фарберов в статті пише, що російські військові викопали колосальну траншею довжиною 45 миль в окупованій Запорізькій області,

явно намагаючись перешкодити контрнаступу ЗСУ. Український центр журналістських розслідувань на нових знімках, зроблених супутником Sentinel-2, виявив зображення рукотворного яру, від околиці села Семенівка до поля за межами села Маринівка. Лінія оборони є майже третиною довжини Запорізької області, яку путін незаконно анексував. Керівниця об'єднаного координаційного пресцентру Сил оборони півдня України Наталія Гуменюк заявила, що «гігантська траншея стане їхнім єдиним досягненням у війні».

***

Farberov, Snejana. Horrifying video appears to show Russian soldier beheading Ukrainian POW [З'явилося моторошне відео, на якому російський солдат обезголовлює українського військовополоненого] / S. Farberov // New York Post. – New York, 2023. – 12.04. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/04/12/video-appears-to-show-russian-troop-beheading-ukrainian-pow/>.

Репортерка New York Post С. Фарберов у статті пише про жахливе відео у російських Telegram-каналах, на якому російський солдат по-звірячому обезголовлює ножем українського військовополоненого, що змусило Київ порівняти режим путіна з ІДІЛ. Було висловлено припущення, що огидні кадри, ймовірно, було знято минулого літа, судячи з кількості рослин, які видно на землі на місці вбивства. Журналістка зазначає, що відео вразило всю Україну, а Президент України Володимир Зеленський вимагає притягти вбивць до відповідальності.

***

Scavo, Nello. Ucraina. Putin in Crimea chiude i conti con i tatarì [Україна. путін закриває рахунки з татарами в Криму] / N. Scavo // Avvenire. – Milano, 2023. – 23.04. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/mondo/pagine/putin-in-crimea-chiude-i-conti-con-i-tatari-ma-non-si-ferma-la-caccia-ai-b>.

Спеціальний кореспондент Avvenire Нелло Скаво в статті зазначає, що поки Москва відкидає звинувачення у депортації українських дітей, є інший план, який намагається реалізувати путін. Кореспондент пише, що з 2014 р., після анексії Криму, триває спроба остаточного виселення татар з Криму, серед яких ті, хто виступають проти незаконної анексії Криму або висловлюють незгоду, зазнають численних і серйозних порушень прав людини, переслідувань, дискримінації та стигматизації з боку російської окупаційної влади. За словами оглядача видання, є щонайменше 200 політв'язнів етнічних татар, хоча влада Криму не підтверджує і не спростовує цю інформацію.

ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ВЛАДИ

Forsberg, Emil. Ryssland leder FN:s säkerhetsråd: "Värsta aprilskämtet" [росія очолила Радбез ООН: «Найгірший першоквітневий жарт»] / E. Forsberg // Aftonbladet. – Stockholm, 2023. – 01.04. – Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/JQLjMR/ryssland-leder-fn-s-sakerhetsrad-varsta-aprilskamtet>.

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба назвав «невдалим жартом» головування росії в Раді безпеки ООН з 1 квітня, заявивши, що світ не може бути безпечним місцем із РФ у Радбезі. Д. Кулеба зазначив, що головування росії у цьому органі в той момент, коли вона веде агресивну війну, виглядає як ляпас усій

міжнародній спільноті. За його словами, РФ узурпувала своє місце в Раді Безпеки ООН, а також веде колоніальну війну проти України. Він зазначив, що диктатор Путін є воєнним злочинцем, якого розшукує Міжнародний кримінальний суд за викрадення дітей.

***

Ritter, Karl. Ukrainian official offers plan for a Crimea without Russia [Український урядовець пропонує план Криму без Росії] / K. Ritter // The Independent. – London, 2023. – 02.04. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/ap-crimea-russia-moscow-kyiv-b2312584.html>.

Секретар Ради національної безпеки та оборони України Олексій Данілов детально пояснив, що українська влада буде робити для звільнення тимчасово окупованого Росією Криму, визначивши 12 кроків для деокупації півострова. Він вважає, що, враховуючи нинішні реалії в питанні деокупації Криму, єдиним шляхом звільнення тимчасово окупованого Росією півострова є військовий.

***

Ucraina-Russia, il piano di Kiev per riprendere la Crimea [Україна-росія, план Києва повернути Крим] // Libero Quotidiano. – Milano, 2023. – 02.04. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/adnkronos/35395916/ucraina-russia-il-piano-di-kiev-per-riprendere-la-crimea.html>.

Секретар РНБО Олексій Данілов на своїй сторінці у Фейсбук оприлюднив допис під назвою «12 кроків деокупації Криму». Допис широкими мазками окреслює те, як Україна проводитиме деокупацію Криму. Також О. Данілов уточнив, що деталізована та юридично вивірена програма розробляється апаратом РНБО України із залученням широкого кола фахівців та експертів, що буде відображено в новій редакції Стратегії деокупації Криму.

***

Z ruského zajatia sa na Ukrajinu vrátilo 12 ľudí: Sú medzi nimi aj ťažko zranení [В Україну з російського полону повернулися 12 осіб: Серед них є важкопоранені] // Nový čas. – Bratislava, 2023. – 03.04. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2786237/z-ruskeho-zajatia-sa-na-ukrajinu-vratilo-12-ludi-su-medzi-nimi-aj-tazko-zraneni/>.

У Координаційному штабі з питань поводження з військовополоненими (КШППВ) повідомили, що з російського полону додому повернулися 12 українців: 10 військових і двоє цивільних, серед них п'ятеро важкопоранених. Як зазначили у КШППВ, звільнені військові належать до ЗСУ, зокрема до 518 окремого батальйону спеціального призначення, 25-ї окремої повітрянодесантної Січеславської бригади, 95-ї окремої десантно-штурмової бригади, 93-ї окремої механізованої бригади «Холодний Яр», 56-ї окремої мотопіхотної Маріупольської бригади, 57-го окремого стрілецького батальйону.

***

Interviu su O. Reznikovu – apie Rusijos taktiką „mėsmaalė“, pasiruošimą kontrpuolimui ir beprotiškus priešų nuostolius [Інтерв'ю з О. Резніковим – про тактику російської «м'ясорубки», підготовку до контратаки та шалені втрати ворога] // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 07.04. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/pasaulis/rytai->

[vakarai/2023/04/07/news/ukrainos-gynybos-ministras-rusu-puolimas-zlunga-jiems-darome-beprotiskus-nuostolius-o-laikas-musu-naudai-26666077](https://www.vakarai.lt/2023/04/07/news/ukrainos-gynybos-ministras-rusu-puolimas-zlunga-jiems-darome-beprotiskus-nuostolius-o-laikas-musu-naudai-26666077).

Міністр оборони України Олексій Резніков під час зустрічі з міністром національної оборони Литви А. Анушаускасом в українському місті Харкові, дав інтерв'ю литовському агенству новин «ÉLTA». В інтерв'ю міністр, зокрема сказав, що «повзучий» наступ росії на українському фронті все більше гальмує, плани окупації як мінімум усієї Донецької та Луганської областей провалюються, а величезні втрати послаблюють можливості та потенціал усієї її армії, тож час зараз на користь України, яка найкраще може підготуватися до свого контрнаступу. Він подякував союзникам, зокрема Литві, за різноманітні навчальні програми українських солдатів.

***

Malinowski, Przemyslaw. Wołodymyr Zelenski: Nie ma alternatywy dla deokupacji Krymu [Володимир Зеленський: Альтернативи деокупації Криму немає] / P. Malinowski // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 07.04. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/konflikty-zbrojne/art38288371-wolodymyr-zelenski-nie-ma-alternatywy-dla-deokupacji-krymu>.

Президент України Володимир Зеленський у своєму зверненні на 408-й день війни говорив про неминуче повернення українського Криму. В. Зеленський зазначив, що деокупація Криму не має альтернативи – ні для України, ні для всього світу. В. Зеленський також нагадав, що спроба росії поневолити Україну та інші народи цивілізованої Європи почалася саме з окупації Криму, утиску свободи України та кримських татар, а також мусульман Криму.

***

Mikulski, Jakub. Zelenski dziękuje Polakom: W walce o życie i wolność stoimy ramię w ramię [В. Зеленський дякує полякам: Стоїмо пліч-о-пліч у боротьбі за життя і свободу] / J. Mikulski // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 08.04. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/konflikty-zbrojne/art38289071-zelenski-dziekuje-polakom-w-walce-o-zycie-i-wolnosc-stoimy-ramie-w-ramie>.

Президент України Володимир Зеленський у своєму вечірньому зверненні наприкінці 407-го дня війни підбив підсумки візиту до Польщі, оцінивши його як найважливішу подію для України за останні дні. В. Зеленський розповів, що зустрівся у Хелмі з мерами міст-рятівників – Жешува, Перемишля, Любліна і власне Хелма і «подякував усій громаді міст-рятівників, кожному й кожній, хто допомагав українцям, хто реально довів у перші ж дні повномасштабної війни, що між українськими й польськими серцями немає жодних бар'єрів, кордонів, перепон». Президент зазначив, що Польща виконала всі декларації щодо танків і вони вже в Україні. Крім того В. Зеленський анонсував нові контракти на поставку понад 100 БМП та 200 бронетранспортерів КТО Rosomak, а також домовленості про самохідні міномети, додаткові ракети та МіГи.

***

Mikulski, Jakub. Zelenski: Rosja ostrzelała Zaporozie. Tak państwo terrorystyczne spędza Niedzielę Palmową [В. Зеленський: росія обстріляла Запоріжжя. Так терористична держава проводить Вербну неділю] / J. Mikulski // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 09.04. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/konflikty-zbrojne/art38289071-zelenski-dziekuje-polakom-w-walce-o-zycie-i-wolnosc-stoimy-ramie-w-ramie>.

[zbrojne/art38289701-zelenski-rosja-ostrelala-zaporoze-tak-panstwo-terrorystyczne-spedza-niedziele-palmowa.](#)

У своєму зверненні за підсумками 410-ї доби війни Президент України Володимир Зеленський прокоментував нічну атаку російської армії на місто Запоріжжя, внаслідок якої під завалами будинку загинув місцевий мешканець та його 11-и річна донька. За словами президента, обстріл було здійснено ракетами С-300. В. Зеленський зазначив, що в час світлого християнського свята Вербної неділі «ми повинні бути переконаними, що зло програє і вірити в це».

***

Ukrainska idrottare förbjuds tävla mot Ryssland [Українським спортсменам заборонили виступати через росію] // Aftonbladet. – Stockholm, 2023. – 14.04. – Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se/sportbladet/a/GMM0nV/kort-om-sport?pinnedEntry=1098782>.

Міністерство молоді та спорту України заборонило національним збірним командам змагатися на турнірах, де будуть присутні російські та білоруські спортсмени. Ця заява була зроблена після того, як наприкінці березня Міжнародний олімпійський комітет (МОК) надав список рекомендацій про те, як слід вітати росіян та білорусів у міжнародному спорті. Цю заяву критикували кілька країн, включаючи Швецію. Наразі є зірки українського спорту, які не вітають це рішення, зокрема, перший і єдиний скелетоніст в історії України на рівні Кубка світу Владислав Гераскевич зазначив, що якщо українські активні майданчики є місцем проведення міжнародних змагань, «ми даємо росії/білорусі можливість просувати свої історії та пропаганду».

***

Pemble, Adam. Ukraine stands firm on Crimea; wants Russia out of all areas [Україна твердо стоїть на звільненні Криму; хоче, щоб росія вийшла з усіх областей] / A. Pemble // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 14.04. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/world/ukraine-stands-firm-on-crimea-wants-russia-out-of-all-areas>.

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба, виступаючи по відеозв'язку перед учасниками Чорноморської безпекової конференції Міжнародної Кримської Платформи в столиці Румунії Бухаресті, заявив, що його країна не відступить від своєї вимоги, щоб росія вивела свої війська з Криму, а також з інших територій України, які Москва нещодавно незаконно анексувала, для припинення війни. Назвавши війну в Україні «кровоточивою раною посеред Європи», міністр закордонних справ зазначив, що відновлення територіальної цілісності України в межах міжнародно визнаних кордонів та втілення Формули миру Президента Зеленського принесуть справжній мир, а не потурання агресору.

***

Zelenskyj má na NATO niekoľko požiadaviek: Ukrajina chce urýchlene vstúpiť do aliancie, má to však háčik [У В. Зеленського кілька вимог до НАТО: Україна хоче швидко приєднатися до альянсу, але є заковика] // Nový čas. – Bratislava, 2023. – 15.04. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2789813/zelenskyj-ma-na-nato-niekolko-poziadaviek-ukrajina-chce-urychlene-vstupit-do-aliancie-ma-to-vsak-hacik/>.

Президент України Володимир Зеленський 15 квітня під час телефонної розмови з президентом Франції Емманюелем Макроном обговорив підготовку до липневого саміту НАТО у Вільнюсі та його очікувані результати. Особливу увагу в розмові з Е. Макроном було приділено реалізації українського мирного плану. Президент України виступив за отримання Україною ефективних гарантій безпеки ще до вступу до альянсу НАТО.

***

Ucraina: Zelensky visita truppe ad Avdiivka [Україна: В. Зеленський відвідує війська в Авдіївці] // *Libero Quotidiano*. – Milano, 2023. – 18.04. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/adnkronos/35544421/ucraina-zelensky-visita-truppe-ad-avdiivka.html>.

Президент України Володимир Зеленський відвідав передові позиції української армії в Авдіївці, що на Донеччині, де Глава держави заслухав доповідь командира оперативно-тактичного угруповання «Донецьк» генерал-майора Олега Вишнівського про ситуацію в районі його відповідальності, а також поспілкувався з бійцями морської піхоти, десантно-штурмових, механізованих та артилерійських підрозділів. Також президент вручив військовослужбовцям державні нагороди. Захисники отримали ордени Богдана Хмельницького II та III ступенів та ордени «За мужність» II та III ступенів.

***

Vučerpat a udeřit. Klíčový muž Ukrajiny promluvil o ofenzivě i ruském «plánu B» [Вихлоп і страйк. Високопосадовець України розповів про наступ і російський «план Б»] // *Aktuálně.cz*. – Praha, 2023. – 19.04. – Режим доступу : <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/tajemnik-ukrajinske-bezpecnostni-rady-oleksij-danilov-o-chys/r-d55413b8dde711ed82b7ac1f6b220ee8/>.

Секретар Ради національної безпеки і оборони України Олексій Данілов заявив в інтерв'ю американському інформаційному агентству Associated Press у Києві, що Україна розпочне контрнаступ проти російських військ, коли буде готова, додавши, що це лише питання часу. За словами високопосадовця, союзники України допомагають уряду досягти необхідного для наступу рівня оснащення, постачаючи важку броньовану техніку та боєприпаси. Однак він також висловив розчарування тим, що іноді офіційні особи з країн-союзників «обіцяють одне, а роблять інше».

***

Ucraina, 007 Kiev: «Vittoria possibile entro fine anno» [Україна, 007 Київ: «Перемога можлива до кінця року»] // *Libero Quotidiano*. – Milano, 2023. – 24.04. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/adnkronos/35603436/ucraina-007-kiev-vittoria-possibile-entro-fine-anno.html>.

Керівник Головного управління розвідки Міністерства оборони України Кирило Буданов заявив, що відвоювання всієї української території до кінця цього року «цілком» можливе. За його словами, завершити цю війну можна виключно одним шляхом – це поверненням кордонів у будь-якій формі, але кордонів зразка 1991 р. За його словами, неможливо, нереально завершити цю війну без вирішення територіальних проблем. Як пише видання, К. Буданов передбачив «сейсмічні зміни»

у сусідній країні, які, на його думку, відіграють свою роль у припиненні путінської війни.

ЕКОНОМІЧНА ТА ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА

MonjardínUcrania volverá a exportar energía pese a los bombardeos rusos [Україна знову експортуватиме енергію, незважаючи на російські бомбардування] / J. Monjardín // ABC. – Madrid, 2023. – 08.04. – Режим доступу : <https://www.abc.es/internacional/ucrania-volvera-exportar-energia-pese-bombardeos-rusos-20230408201616-nt.html>.

За словами автора статті Д. Монжардена, незважаючи на інтенсивні кампанії бомбардувань, від яких Україна страждала в останні місяці зими, і не дивлячись на те, що вторгнення російських військ у лютому 2022 р. спричинило відключення електроенергії в багатьох містах, Україна не здається та не піддається планам, спрямованим на саботаж її інфраструктури. Автор зазначає, що Україна зможе експортувати електроенергію вперше за шість місяців після того, як ракети, запущені кремлем, мали пріоритетну мету покінчити з виробництвом електроенергії та енергетичними мережами країни.

***

Stepanenko, Vasilisa. Ukraine's coal miners dig deep to power a nation at war [Українські шахтарі копають глибоко, щоб забезпечити владу нації, що воює] / V. Stepanenko // National Post. – Toronto, 2023. – 08.04. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/pmn/news-pmn/ukraines-coal-miners-dig-deep-to-power-a-nation-at-war>.

Журналістка National Post Василіса Степаненко в статті зазначає, що глибоко під землею на південному сході України шахтарі цілодобово працюють, видобуваючи вугілля для забезпечення військових потреб країни та забезпечення цивільного населення світлом і теплом. Вугілля відіграє центральну роль у задоволенні енергетичних потреб України після 6-и місячної кампанії російських військових зі знищення електростанцій та іншої інфраструктури. За її словами, робота шахтарів не може повністю компенсувати втрати енергії від атомних електростанцій, але кожен мегават мав свою роль у виробленні скорочених розривів. Міністерство оборони Великобританії заявило, що хоча удари продовжуються з жовтня, великомасштабні атаки, що завдають значних збитків інфраструктурі, стають рідкістю. За словами міністерства, мережевим операторам України також вдалося знайти запасні трансформатори та інші критичні компоненти для підтримки подачі електроенергії.

***

Geanous, Jacob. Ukraine to export electricity after russia fails to destroy power grid [Україна експортуватиме електроенергію після того, як росії не вдалося зруйнувати енергосистему] / J. Geanous // New York Post. – New York, 2023. – 08.04. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/04/08/ukraine-to-export-electricity-as-russia-fails-to-destroy-grid/>.

Україна вперше за кілька місяців експортуватиме електроенергію після неодноразових спроб росії зруйнувати її енергосистему. Міністр енергетики України Г. Галущенко підписав розпорядчий документ, що дозволяє розпочати процес відновлення експорту електроенергії в умовах профіциту генеруючої потужності. Національна енергетична компанія «Укренерго» заявила, що росія запустила понад

1200 безпілотників і ракет по її об'єктах з початку війни, назвавши ситуацію найбільшою спробою зруйнувати енергосистему європейської країни. Міністерство оборони Великобританії підтвердило, що спроби росії відключити енергосистему України взимку зазнали невдачі.

***

Tomek, Radoslav. Graf dňa: Ukrajinská ekonomika sa v prvom roku vojny prepadla o skoro tretinu [Графік дня: Економіка України за перший рік війни обвалилася майже на третину] / R. Tomek // Denník N. – Bratislava, 2023. – 13.04. – Режим доступу : <https://e.dennikn.sk/3325422/graf-dna-prepad-ukrajinskej-ekonomiky-patri-za-posledne-polstorocie-medzi-najvacsie-na-svete/?ref=list&ga=2.63490854.882861812.1681458273-2105389541.1675520548>.

За словами журналіста Denník N Радослава Токека, за рік війни росії проти України вітчизняна економіка зменшилася на третину, проте завдяки важкій праці мільйонів українців та допомозі світу змогла вистояти і має гарні перспективи для відновлення. Удар росії по економіці країни, що обороняється, є одним із найбільших у світі за півстоліття. Гірничо-металургійний комплекс, який втратив в результаті російської окупації та руйнувань два великих металургійних комбінати у Маріуполі та закриття морських портів, через які вивозилась продукція, завершив 2022 р. із падінням у 70 % як у виробництві, так і експорті. За оцінками Київської школи економіки, за підсумками 2022 р. щонайменше 109 великих та середніх підприємств зазнали прямих збитків внаслідок повномасштабного вторгнення росії та обстрілів. Загалом експерти оцінюють прямі та непрямі збитки України від війни більш ніж в 600 млрд дол., з яких близько 138 млрд – це руйнування інфраструктури та виробництв. Р. Томек підкреслює, що в цілому економіка та бізнес змогли максимально мінімізувати втрати і досить швидко пристосувались до важкого життя в умовах війни.

ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА РОСІЇ

Russian court fines Wikipedia for article about Ukraine war [російський суд оштрафував Вікіпедію за статтю про війну в Україні] // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 14.04. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/world/russian-court-fines-wikipedia-for-article-about-ukraine-war>.

Мировий суддя судової дільниці Таганського району москви оштрафував фонд Wikimedia Foundation, некомерційну організацію, яка розміщує безкоштовну загальнодоступну онлайн-енциклопедію, на 24 464 дол. за те, що вона не видалила статтю з «Вікіпедії» під назвою «російська окупація Запорізької області», стаття про одну з чотирьох українських областей, які росія анексувала у вересні минулого року. Це вже шостий штраф, призначений Wikimedia, загальна сума досягла 11,8 млн руб. У квітні суд розгляне ще три протоколи щодо фонду. Це останній із низки кроків уряд росії, спрямованих на те, щоб замовчувати об'єктивне висвітлення чи критику війни та обмежити доступ російської громадськості до інформації.

ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА

Aubenas, Florence. En Ukraine, l'élite des cyberactivistes enrôlés dans la guerre contre la Russie [В Україні еліта кіберактивістів завербована у війну проти росії] / F. Aubenas // Le Monde. – Paris, 2023. – 19.04. – Режим доступу :

https://www.lemonde.fr/international/article/2023/04/19/en-ukraine-l-elite-des-hackers-enroles-dans-la-guerre-contre-la-russie_6170102_3210.html.

Спеціальна кореспондентка видання Флоренс Обена в статті описує зустріч напередодні повномасштабного вторгнення росії в прихованій будівлі в Києві, на кшталт блокхаузу, білий бетон від підлоги до стелі, дизайнерські крісла та комп'ютери як єдине устаткування, де віч-на-віч близько двадцяти хакерів зустрілися з командуванням військ зв'язку та кібербезпеки Збройних сил України для заключення договору про співпрацю, яка для України часів війни стала надійним захистом від російських кібератак. Авторка підкреслює, що з того часу Україна пережила близько 4500 кібератак, більшість із яких залишилися непоміченими.

ПЛАНИ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

Kluinis, Arnis. Cik daudz un kādos veidos Krievija laupa Ukrainas bērņus [Скільки і як росія департує українських дітей] / A. Kluinis // Neatkarīgā Rīta Avīze. – Rīga, 2023. – 08.04. – Режим доступу : https://neatkariga.nra.lv/izpete/410803-cik-daudz-un-kados-veidos-krievija-laupa-ukrainas-berņus?_gl=1*1uqwqsd*_ga*MTM0MzkwNDAYMS4xNjc0NDc3NDE4*_ga_LTMBW853YH*MTY4MTMxNTc4MS4zNS4xLjE2ODEzMTU5MTAuMC4wLjA.

За словами автора Арніса Клуїніса, основною проблемою для подальшого існування як росії, так і України є вимирання населення. Перемога України у війні, вважає автор, є необхідною, але недостатньою умовою для подальшого існування країни, яка також має включати повернення українських дітей, яких вивезли до росії чи неповнолітніх, які добровільно втекли до росії, кількість яких може становити від 2 до 4 мільйонів. Автор вважає, що з іншого боку загальну кількість біженців війни не можна визначити точніше, ніж між 8 і 11 мільйонами. На думку автора, лише після закінчення війни стане відомо, чи почалася відбудова України таким чином, щоб переконати більшість біженців війни повернутися в Україну, чи ще можна сказати й навпаки, що лише повернення найбільшої частини біженців в Україну зробить цю реконструкцію реальністю, заради якої варто повернутися в Україну.

***

Vienas mokesčių reformos aspektas sukėlė susirūpinimą: taikomasi į daug uždirbančius [Один з аспектів податкової реформи викликав занепокоєння: орієнтація на високооплачуваних] // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 12.04. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/verslas/rinkos-pulsas/2023/04/12/news/vienas-mokesciu-reformos-aspektas-sukele-susirupinima-taikomasi-i-daug-uzdirbancius-26705836>.

Конфедерація промисловців Литви (LPK), детально вивчивши проекти змін до законів про податок на доходи фізичних осіб, податок на додану вартість і податок на прибуток, подані до Міністерства фінансів для узгодження, надала міністерству свою оцінку та аргументи щодо нового податку реформаторських ініціатив. LPK закликав звернути увагу на інші питання податкової реформи, яких не торкнулися в поданих законопроектах. Наприклад, через дискримінацію литовських суб'єктів, які інвестують в Україну (як і в Німеччину) через найпопулярнішу форму компаній TOV (GmbH), що є надзвичайно актуальним для литовського бізнесу, який активно готується до участі у відбудові України.

***

Thies, Emma. Dijkma tekent namens gemeenten overeenkomst om Oekraïne te helpen met wederopbouw [Дейксма підписала угоду від імені муніципалітетів про допомогу Україні у відбудові] / E. Thies // *Algemeen Dagblad*. – Rotterdam, 2023. – 20.04. – Режим доступу : <https://www.ad.nl/utrecht/dijkma-tekent-namens-gemeenten-overeenkomst-om-oekraïne-te-helpen-met-wederopbouw~a64d0e2e/>.

У Києві відбувся Міжнародний саміт міст та регіонів, за результатами якого було підписано низку міжвідомчих договорів, меморандумів, плани щодо подальшої співпраці між містами та регіонами. Присутня на саміті мер Утрехта Ш. Дейксма підписала угоду про співпрацю від імені муніципалітету Утрехта та VNG (Асоціація нідерландських муніципалітетів) щодо допомоги муніципалітетам України у відбудові після війни.

ПОРТРЕТИ УКРАЇНСЬКОГО СПРОТИВУ

Espinosa, Javier. El batallón checheno que combate por Ucrania: «Nos encanta pelear durante el Ramadán, tenemos más opciones de ir al paraíso» [Чеченський батальйон воює за Україну: «Ми любимо воювати під час Рамадану, у нас більше можливостей потрапити в рай»] / J. Espinosa // *El Mundo*. – Madrid, 2023. – 01.04. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/03/31/6426aab3fdddffb1328b457e.html>.

Іспанський журналіст Ксав'єр Еспіноса в статті для видання зазначає, що українські мусульманські лідери та один із чеченських батальйонів, які воюють в складі Сил оборони України проти російських загарбників, планують разом відсвяткувати священний місяць посту, старанних молитов і добрих вчинків Рамадан, який розпочався 22 квітня 2023 р. Мусульмани, які воюють проти російських загарбників, розповідають, що байові дії під час Рамадану нададуть їм «більше можливостей потрапити в рай».

***

Muere en combate durante la guerra de Ucrania el tetracampeón del mundo de kickboxing Vitalii Merinov [Чотириразовий чемпіон світу з кікбоксингу Віталій Мерінов загинув у бою під час війни в Україні] // *El Mundo*. – Madrid, 2023. – 02.04. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/deportes/mas-deporte/2023/04/02/642937bdfdddff14ab8b4575.html>.

Внаслідок важкого поранення, отриманого у бою, у госпіталі помер чотириразовий чемпіон світу з кікбоксингу Віталій Мерінов з Івано-Франківська. Відомий спортсмен пішов у військо у перший день повномасштабного вторгнення росії в Україну, вже мав травми, але знову повертався на передову. За даними української влади, щонайменше 262 спортсмени загинули внаслідок російської військової агресії проти України, що є одним із аргументів Києва для запити про відсторонення російських спортсменів від наступних Олімпійських ігор, які відбудуться в Парижі в 2024 р.

***

Sur le front ukrainien, les redoutables geeks du drone [На українському фронті грізні фанати дронів] // *L'Obs*. – Paris, 2023. – 10.04. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/monde/20230410.AFP9359/sur-le-front-ukrainien-les-redoutables-geeks-du-drone.html>.

Журналісти L'Obs ведуть репортаж з-під Бахмута на Донеччині, де в українському тренувальному таборі українські військові тренуються воювати з новітньою зброєю – дронами. Журналісти розповідають про 30-и річного військовослужбовця, командира підрозділу авіаційної підтримки п'ятої бригади Збройних сил України – Олександра. Його місія – керувати дронами над Бахмутом, епіцентром бойових дій між українськими та російськими військами на сході країни, де точаться найтриваліші кровопролитні бої. Олександр розповів, що коли він на завданні, то тренується чи порається зі своїми пристроями, модифікує модифікує дрони, щоб вони могли скидати гранати чи саморобні вибухові речовини. Журналісти зазначають, що використання дронів стало необхідним настільки, що в дні поганої видимості артилерійські гармати здебільшого мовчать, щоб не витратити боєприпаси.

***

d'Istria, Thomas. En Ukraine, depuis 2014, les femmes se sont fait une place dans l'armée [В Україні з 2014 року жінки знайшли собі місце в армії] / T. d'Istria // Le Monde. – Paris, 2023. – 11.04. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/04/11/en-ukraine-depuis-2014-les-femmes-se-sont-fait-une-place-dans-l-armee_6169010_3210.html.

В репортажі Le Monde журналіст Томаса д'Істрія зазначає, що згідно з даними Міноборони України, в ЗСУ служать 41 тис. жінок, з них 5 тис. – на бойових позиціях. Журналіст розповідає про Андріану Арехту, яка воювала в одному з підрозділів, який діяв поблизу російської лінії фронту. Наразі 30-и річна дівчина відновлюється в приватній клініці Києва після важкого поранення. Її автомобіль наїхав на міну і від вибуху осколки влучили їй в хребет, голову, ребра, а також руку. На думку української військової Андріани, «найважче бути в госпіталі, коли твої побратими по зброї на передовій».

***

Rojas, Alberto. Desminadores en los jardines del diablo de Ucrania: jugarse la vida por 430 euros al mes [Сапери в диявольських садах в Україні: ризикують життям за 430 євро на місяць] / A. Rojas // El Mundo. – Madrid, 2023. – 12.04. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/04/11/643593dc21efa08c398b457a.html>.

Журналіст видання Альберто Рохас розповідає про українських саперів, які виконують одну з найнебезпечніших робіт у світі в найбільш замінованій країні на планеті: розмінують українські поля, ліси і сади, видаляючи протипіхотні, протитанкові міни, міни-пастки або снаряди, що не розірвалися. Україна стала однією з найзараженіших територій на планеті, як мінімум третину території доведеться розмінувати. За словами автора, навантажені захисним спорядженням вагою понад 12 кілограмів, сапери щодня наражають себе на небезпеку, щоб врятувати життя іншим.

***

Bartošová, Linda. O čem se vojáci baví, když se nestřílí? O fotbale i kafi, líčí náladu v zákopu Šilhan [Що роблять солдати, коли не стріляють? Про футбол та каву – Шилхан описує настрої у траншеї] / L. Bartošová // Aktuálně.cz. – Praha, 2023. – 14.04. – Режим доступу : <https://video.aktualne.cz/spotlight/spotlight-rozhovor-jan-silhan-video/r~89351becd9fc11ed8c6f0cc47ab5f122/>.

Чеський тележурналіст Ян Шилхан публікує репортаж із зони бойових дій на сході України, концентруючи увагу на тому, про що говорять українські солдати, коли не стріляють і чи є місце гумору на війні. В своєму репортажі автор констатує, що українські солдати мають велику мотивацію захищати свою країну, хоча вони явно втомилися від війни, вони стверджують, що кінець війни не за горами, але готові битися стільки, скільки буде потрібно.

***

Dans l'est de l'Ukraine, tenir la ligne de front avant la contre-attaque [На сході України треба утримати лінію фронту до контратаки] // L'Obs. – Paris, 2023. – 15.04. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/monde/20230415.AFP9514/dans-l-est-de-l-ukraine-tenir-la-ligne-de-front-avant-la-contre-attaque.html>.

Журналісти видання ведуть репортаж з-під Бахмута на Донеччині, де під вогнем російських військ поранених українських солдат евакуюють в екстремальних умовах. Український військовий з позивним «Бегемот» розповідає, що пораненого треба нести від одного до трьох кілометрів до найближчого місця, де про нього можуть подбати. «Бегемот» додає, що в таких умовах навіть легке поранення може бути смертельним. Журналісти зазначають, що такі труднощі – лише один із прикладів проблем, які українські військові мають вирішити під час підготовки контрнаступу, який вони вже кілька тижнів обіцяють розпочати проти російських військ. ЗСУ насамперед накопичують боєприпаси, формують нові підрозділи штурмових військ та навчаються воювати із застосуванням нового, поставленого Заходом, озброєння та бронетехніки.

***

Les démineurs ukrainiens et l'enfer de Bakhmout [Українські сапери та пекло Бахмута] // L'Obs. – Paris, 2023. – 19.04. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/monde/20230419.AFP9625/les-demineurs-ukrainiens-et-l-enfer-de-bakhmout.html>.

Журналісти L'Obs ведуть репортаж з міста Дружківка, що на півночі Донецької області – за 45 км від міста Бахмут, де точаться запеклі бої. 34-х річний сапер Олег з інженерної частини, який їздить на чергування в Бахмут та його околиці, говорить, що коли виїжджає на завдання, то не знає, чи повернеться. Олег і його товариші щойно вийшли з міста, щоб провести розмінування за кілька кілометрів на захід прохід для піхоти, яка приєднається до бойових дій, які вирують уже дев'ять місяців проти російського воєнізованого ПВК Вагнера. Олег розповів журналістам про місії з розмінування, які відбуваються зазвичай вночі і від яких «мурахи» по шкірі. 20-и річний Денис, який ще кілька годин тому перебував у невеликій третині міста, що все ще перебуває під українською владою, розповідає, що в місті артилерія, міномети ніколи не зупиняються, дрони скидають гранати, а на вулицях постійно йде бій і кулеметна стрілянина.

***

Rankin, Jennifer. 'It was scary': acts of resistance in russian-occupied Kherson [«Було страшно»: акції опору в окупованому росією Херсоні] / J. Rankin // The Guardian. – London, 2023. – 19.04. – Режим доступу :

<https://www.theguardian.com/world/2023/apr/19/it-was-scary-acts-of-resistance-in-russian-occupied-kherson-ukraine>.

У квітні 2022 р. у зайнятому російськими силами Херсоні зародився рух мирного протесту «Жовта стрічка». За допомогою стрічок, плакатів, графіті з українською символікою та стікерів її активісти нагадують про присутність України на окупованих росією територіях. У листопаді 2022 р. представники руху були удостоєні премії імені Сахарова – нагороди Європарламенту у галузі захисту прав людини. Журналістка Д. Ранкін в статті розповідає про виставку руху опору «Жовта стрічка» у центрі Брюсселя, біля Європарламенту, де представлені анонімні історії про активістів, які ризикуючи своїм життям, ширять українську символіку на тимчасово окупованих територіях. Також гостям виставки представлено фото та відео, які демонструють результати роботи українського руху опору.

***

Grace, Aisling. Ukrainian soldier who lost leg to run London Marathon for unity against russia [Український військовий, який втратив ногу, пробіг Лондонський марафон] / A. Grace // The Independent. – London, 2023. – 22.04. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/uk/people-roman-london-crimea-donetsk-b2324810.html>.

Стаття британської журналістки Е. Грейс присвячена українському колишньому розвіднику Роману Кашпуру, який пішов воювати добровольцем у 19 років, а вже у 2022 р. поблизу Мар'їнки підірвався на міні, втративши кінцівку. Після поранення Роман знайшов себе у спорті й пробіг 43-й Лондонський марафон, щоб представити свою країну та зібрати гроші для Citizen – благодійної організації, яка підтримує українських військовослужбовців із ампутаціями кінцівок. Р. Кашпур розповів, що вирішив взяти участь в марафоні, щоб підтримати українських військових: залучити підтримку для постачання найсучасніших протезів, широкої реабілітації та соціальної підтримки українських героїв, зібрати кошти на закупівлю 35 інвалідних візків, зокрема з джойстиком та кермом, для медзакладів України; а також – підвищити обізнаність про допомогу пораненим людям, які втратили кінцівки. Р. Кашпур має намір зібрати 100 тис. фунтів стерлінгів для Citizen і йому допомагає британсько-українська група зі збору коштів Aid.

***

Averchu, Rostyslav. Voluntarios tejen redes de camuflaje para proteger al ejército ucraniano [Волонтери плетуть маскувальні сітки для захисту української армії] / R. Averchu // El Mundo. – Madrid, 2023. – 22.04. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/04/22/64440930fc6c83095c8b4571.html>.

В статті для El Mundo гостьовий редактор і співавтор VoxUkraine Ростислав Аверчук зазначає, що українці поспішають плести маскувальні сітки для своїх бійців, попит на які зростає з надходженням на фронт нової техніки, яку доводиться приховувати від загрози безпілотників та ворожої артилерії. За його словами, хоча про атаки «живих хвиль» російської піхоти на Бахмут лунають заголовки по всьому світу, ця війна все одно залишається артилерійською і обидві сторони шукають наземні цілі за допомогою тисяч безпілотників. Р. Аверчук наголошує, що росія продовжує користуватися перевагою, випускаючи втричі більше снарядів на день, ніж

Україна. Тому, за словами автора, танки та транспортні засоби, системи протиповітряної оборони – все це має бути приховано від очей ворога, щоб було менше їх знищення та загибелі людей. На думку волонтерки Соломії Риботицької, кожна деталь має значення, коли тільки добре зроблена маскувальна сітка захищає солдата від смерті.

***

Grynszpan, Emmanuel. Des combattants français au cœur de la légion internationale en Ukraine [Французькі бійці в основі інтернаціонального легіону в Україні] / E. Grynszpan // Le Monde. – Paris, 2023. – 25.04. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/04/25/des-combattants-francais-au-c-ur-de-la-legion-internationale-en-ukraine_6170936_3210.html.

Спеціальний кореспондент Le Monde Емманюель Гриншпан веде репортаж з Краматорська, де спілкується з французьким військовим Інтернаціонального легіону територіальної оборони України П'єром, який повертається на бойовій позиції в районі Бахмута на Донеччині, де він воює вже два місяці. Доброволець зазначає, що французів, які борються за свободу України та Європи дуже мало і він дуже розчарований цим фактом. За словами кількох членів легіону, сьогодні в Україні залишається від 60 до 70 французьких бійців-добровольців. Цю цифру важко перевірити, тому що більшість із них відмовляється від контактів зі ЗМІ, а командування Інтернаціонального легіону не повідомляє про чисельність добровольців. Коментуючи мотивацію іноземних волонтерів, П'єр зауважує, що «багато хто шукає пригод і адреналіну», але не в Україні, і причина здається очевидною, адже в російсько-українській війні «кожен має стати корисним для народу, який несправедливо атакували».

***

Rojas, Alberto. La última batalla de la generación del 91: «Esta guerra era nuestro destino» [Останній бій покоління 91-го: «Ця війна була нашою долею»] / A. Rojas // El Mundo. – Madrid, 2023. – 30.04. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/04/30/644ea17cfdddffb8658b4591.html>.

Іспанський журналіст Альберто Рохас розповідає про бойову медикину, морську піхотинку, поетесу та активістку, а також маму 8-и річної доньки, Ярину Чорногуз, яка приєдналася до ЗСУ ще у 2019 р. У свої 27 років Ярина – в сотні найвпливовіших жінок України. Вторгнення РФ дівчина зустріла на передовій. З морпіхами військова пройшла пекло під Попасною, Маріуполем та Бахмутом. Ярина розповіла як безпілотники «Mavic» допомагають українським воїнам визначати точні позиції ворога, про те, як краще їх використовувати, аби роздобути необхідні дані та не втратити «пташку».

РЕЛІГІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Chaplains made part of Ukraine's military as war drags on [Капелани увійшли до складу Збройних сил України, оскільки війна затягується] // National Post. – Toronto, 2023. – 01.04. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/pmnn/news-pmnn/chaplains-made-part-of-ukraines-military-as-war-drags-on>.

Створення Служби військового капеланства в структурі Збройних сил України стало відповіддю на закон, ухвалений наприкінці 2021 р. Хоча капелани служили в

ЗСУ багато років, вони працювали як позаштатні цивільні особи, а не як офіцери. Тепер вони підпишуть контракти на службу, пройдуть шеститижневу програму навчання та будуть призвані. У храмі Святої Софії в Києві відбувся перший випуск військових капеланів, які пройшли курси підвищення кваліфікації військового капеланства ЗСУ.

***

Ritter, Karl. Ukrainian court puts Orthodox leader under house arrest [Український суд відправив православного «лідера» під домашній арешт] / K. Ritter // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 02.04. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/world/ukrainian-cleric-in-court-amid-dispute-over-kyiv-monastery>.

Служба безпеки України вручила підозру наміснику Києво-Печерської лаври та митрополиту Української православної церкви (московського патріархату) Павлу Лебедю за двома статтями кримінального кодексу: розпалювання міжрелігійної ворожнечі. У СБУ уточнили, що П. Лебідь у своїх публічних виступах неодноразово ображав релігійні почуття українців, принижував погляди вірян інших конфесій і намагався сформувати ворожі настрої до них, а також робив заяви, котрі виправдовували чи заперечували дії країни-агресора. Працівники СБУ провели рейди, а потім опублікували фотографії рублів, російських паспортів і листівок із посланнями московського патріарха як доказ того, що деякі церковні чиновники були лояльними до росії.

***

Koshiw, Isobel. The enemy within? Ukraine's moscow-affiliated Orthodox church faces scrutiny [Ворог усередині? московська православна церква України перебуває під пильною увагою] / I. Koshiw // The Guardian. – London, 2023. – 25.04. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/apr/25/the-enemy-within-ukraines-moscow-affiliated-orthodox-church-faces-scrutiny>.

Кореспондентка The Guardian з питань України І. Кошів повідомляє, що з листопада 2022 р. Українська держава веде розслідування щодо Української православної церкви московського патріархату, стверджуючи, що вона є рукою кремля, яка маскує російську пропаганду під релігійні вчення. Деякі з вищих керівників церкви, а також кілька ключових монастирів зазнали обшуків, а кільком високопоставленим священикам було пред'явлено звинувачення у державній зраді та розпалюванні релігійної ненависті. Президент України В. Зеленський заявив, що будь-яку релігійну організацію, викриту в роботі на росії буде заборонено. За його словами, цей крок був спрямований на те, щоби росія не послабила Україну зсередини. У міру того, як спецслужби продовжують публічне розслідування, віруючі та рядові священики Української православної церкви московського патріархату все частіше переходять на бік Православної Церкви України. На думку авторки статті, майбутнє, пов'язане з московською церквою, як і всіх проросійських елементів в Україні, далеко не гарантоване.

РОБОТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Serhan, Yasmeen. How putin inadvertently boosted support for lgbt rights in Ukraine [Як путін неавтоматично посилив підтримку прав ЛГБТ в Україні] / Y. Serhan // Time. –

New York, 2023. – 21.04. – Режим доступу : <https://time.com/6273445/putin-lgbt-rights-ukraine-russia/>.

Народна депутатка від партії «Голос» І. Совсун подала у Верховну Раду України законопроект про цивільні партнерства, який дозволить реєструвати одностатеві шлюби. Депутатка розповіла Time, що працювала над проектом протягом 9 місяців спільно з представниками ЛГБТ-спільноти. Законопроект допоможе одностатевим парам визначити взаємні права та обов'язки, питання володіння майном, спадку, соціального захисту, прав у разі смерті чи зникнення партнера чи партнерки. Згідно з дослідженням, проведеним у 2016 р. українською правозахисною організацією «Наше світло» та Київським міжнародним інститутом соціології, 60 % опитаних заявили, що негативно ставляться до ЛГБТ-спільноти. З того часу багато що змінилося. У наступному опитуванні, проведеному в 2022 р., ті ж соціологи виявили, що опозиція ЛГБТ-спільноті скоротилася до 38 % тоді, як підтримка рівноправності майже подвоїлася. Дедалі більше українців підтримують квір-спільноти, які служать в армії, у дослідженні 2022 р. навіть серед респондентів, які негативно ставляться до ЛГБТ, 53,8 % заявили, що підтримують їхнє включення до армії. Серед тих, хто має позитивну думку, підтримка сягає 82,6 %. Зростає також поінформованість про непомірні проблеми, з якими стикаються солдати ЛГБТ.

СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНЕ ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Pieczyński, Maciej. Derusyfikacja Ukrainy [Дерусифікація України] / М. Pieczyński // Do Rzeczy. – Warszawa, 2023. – 02.04. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/swiat/423409/derusyfikacja-ukrainy.html>.

Літературознавець, україніст, русист і журналіст тижневика Do Rzeczy Мацей Печинський пише, що Москва за власним бажанням втрачає свій вплив на Україну. За його словами, вторгнення Росії в Україну лише прискорило процес дерусифікації та зміцнило українську національну ідентичність, зокрема за 2022 р. в Україні змінили 7652 топоніми. Імена російських письменників таких, як Михайло Ломоносов, Іван Тургенєв, Максим Горький та Сергій Єсенін зникли з карти Ізюма після звільнення від окупантів, а серед нових назв вулиць – герої сучасної України. Польський журналіст висловлює жаль з того приводу, що бенефіціарами дерусифікації в публічному просторі є також «злочинці з ОУН та УПА», маючи на увазі, перш за все, Степана Бандеру.

***

Novák, Martin. Ruští vojáci ani nevěděli, co jsou jahody. Ukrajinka líčí život v okupovaném městě [російські солдати навіть не знали, що таке суниця. Українка описує життя в окупованому місті] / М. Novák // Aktuálně.cz. – Praha, 2023. – 05.04. – Режим доступу : <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/rusove-neznali-ani-jahody-ukrajinka-lici-zivot-v-chersonu/r~fa19931ad22711eda9eeac1f6b220ee8/>.

Оглядач чеського видання Aktuálně.cz Мартін Новак взяв інтерв'ю в української волонтерки Анастасії Грیشкової, яка працювала в Херсоні у фонді Sjednocení, який, серед іншого, займався боротьбою з корупцією, але після 24 лютого 2022 р., коли росія напала на Україну, пріоритетом стала інша боротьба: проти окупації. В інтерв'ю Aktuálně.cz А. Грیشкова описує свої переживання та діяльність під час окупації Херсона російською армією, коли її організація практично за одну ніч

перетворилася на мережу щодо надання гуманітарної допомоги людям на окупованих територіях.

***

D. V. «Hace más de un año que no veo a mi familia»: una erasmus ucraniana en Valencia relata la pesadilla de Járkov [«Я не бачила сім'ю більше року»: українська студентка з Валенсії розповіла про харківський кошмар] / D. V. // ABC. – Madrid, 2023. – 06.04. – Режим доступу : <https://www.abc.es/espana/comunidad-valenciana/ano-veo-familia-erasmus-ucraniana-valencia-relata-20230406084237-nt.html>.

Студентка Католицького університету Валенсії уроженка Харкова Олена Хірна розповідає про початок повномасштабного вторгнення росії в Україну. Олена пояснює, що до вторгнення «більшість людей на Харківщині були нейтральними у війні з росією після Євромайдану, але вважали себе українцями», меншу групу становили «патріоти», які називали себе українцями і були проти росії, іншу, ще більшу меншість становили ті, хто вважав себе українцями, «але любив росію і путіна», найменшу ж групу з усіх становили «ті, хто прямо ідентифікував себе як росіян». Олена розповіла про 24 лютого 2022 р., коли її розбудили російські ракети, які почали падати неподалік від міста. За її словами, тоді «страх» і «хаос» заповнили Харків і сотні автомобілів стояли в чергах на заправках, щоб заправитися та втекти з цього району. Олені вдалося виїхати до Львова, а потім і до Іспанії. Зараз вона наголошує, що обов'язково повернеться до України і очікує на перемогу. Крім того, вона бажає росіянам боротися за свою свободу і «проти диктатора-вбивці».

***

Rojas, Alberto. Mikolaiv, ciudad castigada con crímenes de guerra [Миколаїв – це місто, яке постраждало від воєнних злочинів] / A. Rojas // El Mundo. – Madrid, 2023. – 08.04. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/04/07/64301c81fdddff7a998b4599.html>.

Стратегічне українське місто Миколаїв зазнавало кампанії систематичних бомбардувань російської авіації з метою зламати громадянське суспільство одразу після початку повномасштабного вторгнення росії. Іспанський журналіст El Mundo А. Рохас веде репортаж з цього героїчного міста.

***

Ucrania celebra la Pascua con el pensamiento en el frente de batalla [Україна зустрічає Великдень з думками про події на передовій] // El Mundo. – Madrid, 2023. – 09.04. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/04/09/64330a2c21efa041348b4571.html>.

В редакційні статті El Mundo йдеться про святкування українцями Вербної неділі, коли думки українців залишаються з родичами, друзями і солдатами, які воюють на передовій. У Львові, наприклад, родини у святковому вбранні йдуть до храмів міста на служби, несучи гілочки верби, щоб набрати свяченої води. В Україні верба символізує пальмове листя, яким вітали Ісуса Христа з прибуттям до Єрусалиму. Це одна з рослин, яка першою проростає після зими, коли відносно теплі дні ранньої весни ще чергуються з випадковими снігопадами. Чимало чоловіків у формі супроводжують своїх дітей і дружин до львівських церков, але змушені

поспішати назад до місць служби. Незважаючи на те, що львів'яни знаходяться за тисячу кілометрів від лінії фронту, від реальності війни неможливо втекти.

***

Gambassi, Giacomo. Ucraina. Tetiana: «Non dimenticate mio marito, prigioniero in una cella russa dal 2017» [Україна. Тетяна: «Не забувайте мого чоловіка, в'язня російської камери з 2017 року»] / G. Gambassi // *Avvenire*. – Milano, 2023. – 10.04. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/mondo/pagine/non-dimenticate-gli-altri-prigionieri-dal-2017>.

За словами оглядача *Avvenire* Джеймса Гамбассі, на окупованих територіях Донбасу залишаються ще близько трьох сотень полонених ще до початку повномасштабного вторгнення росії. Про історію одного полоненого Валерія Матюшенка, розповідає в репортажі його дружина Тетяна, родина якої до 2017 р. жила у місті Кальміуське – колишньому Комсомольську на Донеччині. Коли почалась війна у 2014 р. родина вирішили не тікати, а залишатись українцями на своїй українській землі. Але влітку 2017-го Валерія Матюшенка затримали просто на вулиці. Його катували ФСБівці. Фейковий суд самопроголошеної ДНР засудив Валерія Матюшенка до десяти років в'язниці. Наразі він продовжує перебувати у в'язниці в Макіївці, в так званій, «ДНР». Тетяна розповідає про те, що сьогодні всі зосереджені на звільненні полонених, які потрапили в полон в період повномасштабного вторгнення, складаються списки для обміну наших заручників, які опинилися на кілька місяців у полоні, але ніхто не пам'ятає, що на території самопроголошених республік перебувають військовополонені, які роками сидять у в'язницях.

***

En Ukraine, un musicien joue l'hymne national chaque matin jusqu'à la «victoire» [В Україні музикант щоранку до «перемоги» грає гімн] // *L'Obs*. – Paris, 2023. – 11.04. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/monde/20230411.AFP9386/en-ukraine-un-musicien-joue-l-hymne-national-chaque-matin-jusqu-a-la-victoire.html>.

Журналісти *L'Obs* ведуть репортаж з Києва, де 80-и річний Валентин Дудкін на подвір'ї одного з київських будинків кожного ранку на тромбоні грає гімн України. Валентин, колишній директор оркестру на пенсії з Донецької області на сході України, де зараз зосереджено бойові дії, взяв на себе роль тромбоніста на початку війни з росією у лютому 2022 р. Навколо Валентина та його дружини сформувалася невелика група слухачів, зокрема Наталія Чайка говорить, що щодня, незалежно від погоди, рівно о 9-й ранку всі збираються послухати гімн України, таким чином «ми посилаємо сигнал Всесвіту про наше глибоке бажання перемогти (росіян)». Інша слухачка, Світлана Новікова, згадує, що «ми познайомилися і вирішили щоранку співати гімн України під керівництвом Валентина, який сказав: співатимемо, доки не переможемо».

***

Sánchez, Rosalía. Marianna Kiyanovska: «Ucrania pone las vidas y Europa, para sobrevivir, debe poner las armas» [Маріанна Кіяновська: «Україна втрачає життя, а Європа, щоб вижити, має надавати зброю»] / R. Sánchez // *ABC*. – Madrid, 2023. – 16.04. – Режим доступу : <https://www.abc.es/cultura/marianna-kiyanovska-ucrania-pone-vidas-europa-sobrevivir-20230416164827-nt.html>.

В інтерв'ю журналістці АВС Розалії Санчес українська поетеса, перекладачка та науковиця Маріанна Кіяновська, яка прибула до Берліна наприкінці серпня минулого року, розповідає про біль війни, трансформацію поезії, роль Європи та соцмереж. Зокрема, вона зазначає, що приїхала до Берліну тому, що в Україні, у Львові, в якийсь момент вона зовсім перестала спати, чекаючи звуку сирени повітряної тривоги, а потім і їх закінчення. Але прибуття до Німеччини не звільнило її від жаху пережитого і наразі у Берліні, досі одужуючи, вона проводить свій час, «пишучи та молячись», за підтримки близького кола друзів. Крім того, М. Кіяновська з гордістю говорить про українську літературну творчість, яка «вибухнула» під час військових дій. Зокрема, вона розповідає, що за перші тижні після вторгнення, протягом березня 2022 р., на одному з українських літературних онлайн-порталів було опубліковано 17 тис. віршів, а за тиждень після публікації у Facebook поема Марини Пономаренко «Марія Маріупольська» була перекладена дев'ятьма мовами, зокрема чеською, польською та литовською, і стала міжнародною літературною подією.

***

Čorej, Tomáš. Z hromady trosiek sú nové byty. Ako vyzerá obnova Kyjiva počas vojny [Є нові квартири з купи щебеню. Як виглядає реконструкція Києва під час війни] / T. Čorej // Denník N. – Bratislava, 2023. – 16.04. – Режим доступу : <https://dennikn.sk/3322667/z-hromady-trosiek-su-nove-byty-ako-vyzera-obnova-kyjiva-pocas-vojny/?ref=list>.

В статті для видання словацький журналіст Томаш Черей розповідає про будні киян під час бомбардування міста російськими агресорами та про відбудову міста після потраплянь ворожих ракет в житлові будинки. Багатоквартирний будинок на вулиці Глибочицькій входить до числа житлових будинків, які постраждали внаслідок російських обстрілів у Києві. Журналіст відвідав кілька квартир цього будинку, щоб подивитися, як триває реконструкція через тринадцять місяців після початку повномасштабної війни.

***

Gambassi, Giacomo. Ucraina. Le vedove dei soldati morti-non-morti: «Non abbiamo un corpo su cui piangere» [Україна. Вдови загиблих солдатів: «У нас немає тіла, щоб поплакати»] / G. Gambassi // Avvenire. – Milano, 2023. – 18.04. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/mondo/pagine/il-dramma-dei-familiari-dei-militari-considerati-d>.

Журналіст видання Д. Гамбасі веде репортаж з міста Мерефа Харківської області, яке входить в мережу «Схід-Захід» в компетенції уповноваженого з питань осіб, зниклих безвісти за особливих обставин Олега Котенка. Згідно з відомостями уповноваженого, по всій Україні зараз перебуває понад 7 тис. військовослужбовців, які вважаються «зниклими безвісти»: 65 % з них – полонені, решта вважаються загиблими, що еквівалентно більш ніж 3000 військовослужбовців. За словами депутата міської ради Ігоря Шехіта, в Мерефі, за тридцять кілометрів від Харкова, з початку російського вторгнення кількість жителів різко зросла, а не скоротилася: з 25 тис. зросла до 30 тис. Він зазначає, що останніми прибули сім'ї, що втекли з Бахмута чи Куп'янська, районів між Харківською та Донецькою областями, через які проходить лінія фронту, тому що Мерефа вважається безпечним місцем, незважаючи

на те, що на в'їзді до міста знаходиться загальноосвітня школа №6, яка стала символом російських звірств у місті під час окупації.

***

El bombardeo en el hospital de maternidad en Mariupol, foto del año en el World Press Photo [Бомбардування пологового будинку Маріуполя – фото року на World Press Photo] // El Mundo. – Madrid, 2023. – 20.04. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/cultura/fotografia/2023/04/20/6440fadffdddfcf1d8b457c.html>.

Український фотожурналіст Євген Малолетка став одним з переможців регіонального етапу найпрестижнішої міжнародної фотопремії World Press Photo. Він переміг з фоторепортажем «Облога Маріуполя». Зазначається, що одна з його найвідоміших світлин про 32-х річну поранену вагітну жінку Ірину Калініну, яку вивозять з пологового будинку, що постраждав під час російського авіаудару в Маріуполі. Її дитина, яку назвали Мироном, народилася мертвою, а через пів години померла і сама Ірина. У звіті ОБСЄ зроблено висновок, що росія навмисно обстріляла лікарню, що призвело до загибелі трьох людей і близько 17 поранених. Після конкурсу фотографії переможців представляють на виставці, яку щорічно відвідує понад два мільйони людей у 45 країнах. Щорічна книга з усіма фотографіями переможців публікується декількома мовами.

***

Lokšenincová, Jana. Štyri mesiace sme žili v lesoch v zemľankách. Na to sa nedá zabudnúť, hovorí Pavlo z ukrajinskej skupiny Zapaska [Чотири місяці ми жили в лісі в землянках. Цього не можна забувати, – каже Павло з українського гурту Zapaska] / J. Lokšenincová // Denník N. – Bratislava, 2023. – 20.04. – Режим доступу : <https://dennikn.sk/3334877/styri-mesiace-sme-zili-v-lesoch-v-zemlankach-na-to-sa-neda-zabudnut-hovori-pavlo-z-ukrajinskej-skupiny-zapaska/?ref=list>.

Українські музиканти Яна Шпачинська та Павло Нечитайло десять років тому пов'язали частину свого життя зі Словаччиною, де випустили два альбоми на лейблі Slnko Records і вважають його засновників своїми другими батьками. Музиканти познайомилися на пісенному фестивалі авторської пісні «Срібна Підкова» у 2000 р., а пізніше створили всесвітньо відомий дует Zapaska в Кам'янці-Подільському. В інтерв'ю з музиканткою Яною Локшенінцевою учасники дуету розповідають про період після анексії Криму, Євромайдан та російську агресію, яка триває понад рік.

***

Un photographe ukrainien remporte le World Press Photo avec une image qui «capture l'absurdité et l'horreur de la guerre» [Український фотограф виграв World Press Photo за фото, яке «зображує абсурд та жах війни»] // L'Obs. – Paris, 2023. – 20.04. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/monde/20230420.OBS72401/un-photographe-ukrainien-remporte-le-world-press-photo-avec-une-image-qui-capture-l-absurdite-et-l-horreur-de-la-guerre.html>.

Український фотограф Євген Малолетка, який сфотографував вагітну жінку на ношах у Маріуполі, отримав головний приз World Press Photo. Фотографію, зроблену українським фотографом з Associated Press, яка «відображає абсурд і жах війни» та «проливає світло на вбивство майбутніх поколінь українців», журі щорічного конкурсу в галузі фотожурналістики, що проходить в Амстердамі, визнало

«переможцем». Є. Малолетка, який під час бомбардувань Маріуполя, перебував у місті, був одним із небагатьох фотографів, які документували тодішні події.

***

Vocelka, Tomáš. World Press Photo vyhrál ukrajinský fotograf Maloletka. Zachytil utrpení v Mariupolu [Український фотограф Малолетка став переможцем World Press Photo. Знімав страждання у Маріуполі] / T. Vocelka // Aktuálně.cz. – Praha, 2023. – 20.04. – Режим доступу : <https://magazin.aktualne.cz/foto/world-press-photo-2023-vitezove/r~3c2207cacdc211ed82b7ac1f6b220ee8/>.

Український фотограф Євген Малолетка став переможцем одного з найпрестижніших фотоконкурсів World Press Photo. Він здобув перемогу зі світлиною «Авіаудар по пологовому будинку в Маріуполі». На фото зображена реальні історія російських атак на Маріуполь у прямому сенсі, не вдаючись до трагізму та інших візуальних можливостей. Історія сповнена рідкісних та історичних зображень з різних ракурсів на рівні землі, які бездоганно змонтовані та відредаговані, щоб передати цивільну ціну війни.

***

Sjöholm, Gustav. Ukrainska influerare ratar ryska – tappar följare [Українські інфлюенсери оцінюють російських – втрачають підписників] / G. Sjöholm // Aftonbladet. – Stockholm, 2023. – 23.04. – Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/KneLJ7/ukrainska-influera-re-ratar-ryska-tappar-foljare>.

Автор статті шведського видання Г. Шегольм зазначає, що російська мова була широко поширена в Україні навіть після здобуття незалежності. За його словами, багато впливових осіб застосовували російську мову в музичних кліпах і дописах до війни, серед іншого, щоб мати можливість охопити аудиторію за межами рідної країни. За відомостями компанії, заснованої в Канаді українцями, AIR Media-Tech, яка підтримує онлайн-творців, за останній рік чи близько того тисячі українців перейшли на українську мову. Аналіз 20 відомих українських інфлюенсерів на YouTube показує, що ті, хто змінили мову, втратили в середньому 24 % доходу та таку ж частку глядачів. Яскравим прикладом, за відомостями AIR Media-Tech, є Президент України В. Зеленський, який до приходу до влади переважно розмовляв російською, але тепер, здається, розмовляє переважно українською – принаймні в публічних контекстах.

ЯДЕРНИЙ ТЕРОР РОСІЇ

Usa a Russia: «Tecnologia americana a Zaporizhzia, non toccatela» [США – росії: «Американські технології в Запоріжжі, не чіпайте»] // Libero Quotidiano. – Milano, 2023. – 18.04. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/adnkronos/35550799/usa-a-russia-tecnologia-americana-a-zaporizhzia-non-toccatela.html>.

США є власниками секретних технологій у галузі ядерної енергетики, які застосовуються в тому числі на Запорізькій АЕС, і рф отримала лист-попередження від Міністерства енергетики США «не чіпати» ці установки. В листі директор Управління з політики нерозповсюдження Міністерства енергетики Андреа Феркіле повідомляє генеральному директору «росатому», що на тимчасово окупованій росією

Запорізькій АЕС в Енергодарі «перебувають ядерні технічні дані, експорт яких контролюється урядом Сполучених Штатів».

***

Lyubysh-Kirdey, Ivan. Ukraine condemns russian nuclear ‘blackmail’ on Chernobyl anniversary [Україна засуджує російський ядерний шантаж у річницю Чорнобиля] / I. Lyubysh-Kirdey // National Post. – Toronto, 2023. – 26.04. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/pmnl/news-pmn/ukraine-condemns-russian-nuclear-blackmail-on-chernobyl-anniversary>.

Президент України В. Зеленський у 37-му річницю найбільшої в світі ядерної катастрофи на Чорнобильській АЕС повторив свої попередження про потенційну загрозу нової атомної катастрофи в Україні на тлі війни, яку веде проти України росія, закликавши світ не піддаватися російському «шантажу» щодо ядерних об’єктів, які вона захопила під час свого вторгнення. Міністерство закордонних справ України засудило окупацію росією найбільшої в Європі Запорізької атомної електростанції і вимагало залишити станцію. російські сили також захопили Чорнобильську АЕС, що нині не є діючою, наприкінці лютого 2022 р., але за кілька тижнів відступили.

УКРАЇНА У СВІТОВІЙ ПОЛІТИЦІ

БЛАГОДІЙНА, ГУМАНІТАРНА ТА МЕДИЧНА ДОПОМОГА УКРАЇНІ

Strakatý, Čestmír. Češka na Ukrajině: Na frontě je to horší a krvavější, slepuju táty od rodin, aby vůbec přežili [Чешка в Україні: На фронті гірше і кривавіше, я розлучаю татусів із родинами, щоб вони вижили] / Č. Strakatý // Reflex. – Praha, 2023. – 03.04. – Режим доступу : <https://www.reflex.cz/clanek/prostor-x/118196/ceska-na-ukrajine-na-fronte-je-to-horsi-a-krvavejsi-slepuju-taty-od-rodin-aby-vubec-prezili.html>.

В статті чеська волонтерка Кароліна з благодійного проєкту «Фенікс», яка повернулася з України, розповідає про свої враження. За її словами, реальність значно перевершила її очікування. Волонтерка зазначила, що підтримкою для українських воїнів є присутність іноземних волонтерів, які навчають українців бойовій медицині та допомагають захищатися від російської агресії. Кароліна, як і інші волонтери проєкту «Фенікс», має намір знову повернутись в Україну та продовжити допомагати.

***

Gdovinová, Denisa. Fotoreportéri v zbierke vyzbierali desaťtisíce na sanitky pre ukrajinských vojakov, prispieť ešte môžete aj vy [Фотожурналісти зібрали десятки тисяч на машини швидкої допомоги для українських солдатів, ви також можете зробити свій внесок] / D. Gdovinová // Denník N. – Bratislava, 2023. – 04.04. – Режим доступу : <https://dennikn.sk/3313801/fotoreporteri-v-zbierke-vyzbierali-desattisice-na-sanitky-pre-ukrajinskych-vojakov-prispiet-este-mozete-aj-vy/?ref=list>.

Фотограф газети Denník N Володимир Шимічек відвідав Україну, здійснивши поїздку до Бахмута, де точаться найзапекліші бої. Повернувшись додому, він подумав над тим як допомогти українським солдатам і розпочав збір коштів на машини швидкої допомоги для українських медиків. В. Шимічек звернувся до відомих репортерів і фотокореспондентів, які регулярно їздять в Україну і бачили війну в її найстрашнішій формі. В. Шимічек сподівався на зібрані гроші купити хоча б одну машину швидкої допомоги, а в результаті зібрали кошти на 7 швидких. Карети швидкої допомоги зі Словаччини можуть допомогти транспортувати поранених на передовій після Великодня.

***

Ukraina: Liczba osób potrzebujących pomocy wzrosła. Nowe dane [Україна: кількість людей, які потребують допомоги, зростає. Нові дані] // Do Rzeczy. – Warszawa, 2023. – 05.04. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/religia/425008/ukraina-liczba-osob-potrzebujacych-pomocy-wzrosla-dane.html>.

Згідно з відомостями благодійного проєкту «Сусід в біді», організованого об'єднанням благодійних організацій Neighbor in Need та Caritas Austria у партнерстві із «Карітас-Спес Україна», за рік кількість людей, які потребують гуманітарної допомоги в Україні, зростає з 3-х до майже 18 мільйонів. Як свідчить звіт, ситуація особливо загострилася на сході країни, де серед постраждалих багато людей похилого віку. На думку керівника відділу зовнішньої допомоги Caritas Austria та голови правління фонду «Сусід в біді» Андреаса Кнаппа, людей похилого віку часто не беруть до уваги як людей, які найбільше потребують допомоги, тому багато людей похилого віку в Україні, які залишилися без сімей, потребують продукти харчування та ліки, але насамперед соціальної та психологічної підтримки. Наразі декілька

гуманітарних організацій, у тому числі учасники проєкту «Сусід в біді», проводять акції допомоги в Україні та сусідніх країнах, спрямовані на допомогу літнім людям.

***

Desouza, Danielle. Ukrainian Arsenal left-back Zinchenko sets up charity to ‘help country’ win war [Лівий захисник українського «Арсеналу» Зінченко створив благодійну організацію, аби «допомогти країні» виграти війну] / D. Desouza // The Independent. – London, 2023. – 05.04. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/uk/oleksandr-zinchenko-andriy-shevchenko-arsenal-people-ac-milan-b2314417.html>.

Український гравець ФК «Арсенал» О. Зінченко та колишній гравець «Челсі» і «Мілана» А. Шевченко об'єдналися, щоб підтримати українців через футбольні проєкти, запустивши на GoFundMe благодійну програму «Футбол для України». Метою благодійної організації є створення футбольних проєктів для українців. За перші 12 місяців після того, як росія вторглася в Україну, понад 225 млн фунтів стерлінгів було пожертвовано на допомогу українцям на GoFundMe.

***

Ucranianos compran en España material de defensa para sus compatriotas [Українці в Іспанії купують оборонні матеріали для співвітчизників] // ABC. – Madrid, 2023. – 05.04. – Режим доступу : <https://www.abc.es/espana/ucranianos-compran-espana-material-defensa-compatriotas-20230405152707-vi.html>.

У Валенсії в магазин Ranger багато українців приходять за дефіцитними в зоні бойових дій оборонними матеріалами, зокрема це термоодяг, взуття, шоломи, бронежилети. Наприклад, жінка на ім'я Мірка збирає пожертви від земляків для покупки і відправки оборонних матеріалів мирним жителям і військовим, які чинять опір в Україні.

***

Stichting uit Roden brengt 150 fietsen naar Oekraïne, eerste lading 80 fietsen al in gebruik [Stichting від Roden привіз в Україну 150 велосипедів, перше завантаження з 80 велосипедів вже в експлуатації] // Algemeen Dagblad. – Rotterdam, 2023. – 06.04. – Режим доступу : <https://www.ad.nl/noordenveld/stichting-uit-roden-brengt-150-fietsen-naar-oekraïne-eerste-lading-80-fietsen-al-in-gebruik~aaf82781/>.

Благодійна організація м. Роден Oranje Stichting Roden зібрала кошти на 150 велосипедів і привезла їх в Україну, крім того шукає транспорт для доставки ще 50 велосипедів, які є на складі. За словами Герта Волтерса, який бере участь у велокампанії, велосипеди призначені для жителів Північної України, де дороги розбомблені або зруйновані танками і їздити автомобілем майже неможливо. Велосипеди призначені, зокрема для дітей-сиріт, які також отримали від фонду іграшки. Раніше в Україну Oranje Stichting Roden вже доставила близько 80-и велосипедів.

***

Huët, Bob. Eindstand Giro555 voor Oekraïne: ruim 184 miljoen euro, op één na hoogste opbrengst ooit [Підсумковий результат Giro555 для України: понад 184 мільйони євро, другий найвищий дохід за всю історію] / B. Huët // Algemeen Dagblad. – Rotterdam,

2023. – 06.04. – Режим доступу : <https://www.ad.nl/binnenland/eindstand-giro555-voor-oukraine-ruim-184-miljoen-euro-op-een-na-hoogste-opbrengst-ooit~a1f1c87f/>.

Благодійна організація Giro555, яка базується в Гаазі й надає гуманітарну допомогу людям у зонах лиха, для постраждалих від війни в Україні збрала 184 493 397 євро. Директорка організації Т. Сілен п'ять разів відвідувала Україну для надання допомоги за підтримки Giro555 у співпраці з місцевими партнерами. Т. Сілен зазначила, що пишається солідарністю, яку люди в Нідерландах виявляють, коли інші потребують допомоги. За її словами, багато українців приїхало до Нідерландів, а це в свою чергу означає, що багато нідерландців (сусідів, волонтерів) співчують Україні і українцям.

***

Rosznáky Varga, Emma. Ukrán nyelvű irodalommal segít a könyvtár [Бібліотека допомагає літературою українською мовою] / E. Rosznáky Varga // Nepszava. – Budapest, 2023. – 06.04. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3190259_ukran-nyelvu-irodalommal-segit-a-konyvtar.

Директор Центральної бібліотеки імені Ервіна Сабо у Будапешті Ференц Фаркаш повідомив, що бібліотека отримала українські книги в рамках міжнародного проекту «Українська книжкова полиця». За його словами, проект надає біженцям доступ до літератури рідною мовою. Ф. Фаркаш розповів, що внутрішня ініціатива щодо проекту виходила від посольства України в Угорщині, але бібліотеку й раніше відвідували біженці, хоча переважно угорці із Закарпаття, які приїхали сюди з початком війни.

***

Martin, Margus. Riigikogusse siirduv Lehtme loobub Slava Ukraini juhatuse liikme palgast [Лехтме, яка переходить до Рійгікогу, відмовиться від зарплати члена правління ГО «Слава Україні»] / M. Martin // Postimees. – Tallinn, 2023. – 09.04. – Режим доступу : <https://www.postimees.ee/7749952/riigikogusse-siirduv-lehtme-loobub-slava-ukraini-juhatuse-liikme-palgast>.

Депутатка нового складу Рійгікогу Й.-М. Лехтме, лідерка ГО «Слава Україні», яка організовує гуманітарну допомогу для України, обіцяє й надалі сприяти діяльності ГО «Слава Україні» в міру своїх можливостей. Й.-М. Лехтме написала у соцмережі, що хоче, щоб Рійгікогу й надалі зосереджувався на темах, пов'язаних із підтримкою та відбудовою України.

***

Smith, Emily. Rachael Ray travels to Ukraine to deliver ice cream machine to orphans [Рейчел Рей їде в Україну, щоб доставити автомат для морозива дітям-сиротам] / E. Smith // New York Post. – New York, 2023. – 11.04. – Режим доступу : https://pagesix.com/2023/04/11/rachael-ray-delivers-ice-cream-machine-to-ukraine-orphans/?_ga=2.127470031.358944176.1681315813-386498703.1675324367&_gl=1*d0xslk*_ga*Mzg2NDk4NzAzLjE2NzUzMjQzNjc.*_ga_0DZ7LHF5PZ*MTY4MTMxNTgxMi4xMDEuMS4xNjgxMzE1ODY4LjAuMC4w.

У львівському Молодіжному навчальному центрі ім. Св. Івана Боско американська знаменита кулінарка, телеведуча, бізнес-леді та письменниця Р. Рей разом з друзями провела майстер-клас із дітьми, які навчаються на кухаря, та

старшими дітьми внутрішньопереміщених осіб з Лисичанська, які наразі проживають у центрі. Прибула Р. Рей на запрошення та у супроводі президента Українського конгресового комітету Америки А. Футея. Для вихованців-кулінарів центру Р. Рей обладнала цілу кухню у львівському дитячому будинку та навчала місцевих мешканців готувати для сиріт. Українські сироти отримали ноутбуки, подаровані Українським конгресовим комітетом.

***

Gambassi, Giacomo. Ucraina. Il «clown» italiano che sa restituire il sorriso ai bimbi feriti dalla guerra [Україна. Італійський «клоун», який знає, як повернути посмішку пораненим на війні дітям] / G. Gambassi // Avvenire. – Milano, 2023. – 14.04. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/mondo/pagine/la-storia-di-marco-rodari-il-claun-italiano-che>.

Італійська благодійна асоціація «Змусити небо посміхнутися» з 2005 р. роздає гаряче харчування, медичні засоби, шкільні набори та, перш за все, «шоу» для понад мільйона дітей у регіонах, де домінує насильство. Волонтер з Італії Марко Родарі, в якого на бронезелеті написано «Клоун», побував в Україні. За його словами, при зустрічі з маленькими дітьми у притулках він одягає маску «клоун». Президент Італії Серджо Маттарелла нагородив М. Родарі орденом «За заслуги перед Республікою» за «його постійну волонтерську роботу в зонах бойових дій, спрямовану на дарування посмішки дітям.

***

Švajčiarsko podľahlo kritike: Pre Ukrajinu toho urobí viac! Na peniaze si však budú musiet' počkat' [Швейцарія піддалася критиці: Зробить більше для України! Однак на гроші їм доведеться почекати] // Nový čas. – Bratislava, 2023. – 15.04. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2789619/svajciarsko-podlahlo-kritike-pre-ukrajinu-toho-urobi-viac-na-peniaze-si-vsak-budu-musiet-pockat/>.

Міністр закордонних справ Швейцарії Ігнаціо Кассіс заявив, що Швейцарія протягом наступних 6 років витратить близько 2 млрд дол. на гуманітарну допомогу та допомогу розвитку. Із загальної суми приблизно 650 млн франків зарезервовано для допомоги у відбудові України. Західні країни тиснули на Швейцарію, щоб вона зробила більше на інших фронтах: деякі країни-члени ЄС висловили розчарування тим, що Берн відмовився дозволити їм надіслати швейцарську зброю та інше військово обладнання, яке вони закупили для України. Швейцарці стверджують, що їхня конституція не тільки забороняє надсилати зброю силам, які воюють у зонах активних бойових дій таких, як Україна, але також забороняє іншим країнам постачати воюючим сторонам військову техніку швейцарського виробництва.

***

Novák, Martin. Válka může trvat roky, i když se Ukrajinci probíjí k Azovskému moři [Війна може затягнутися на роки, навіть якщо українці вийдуть до Азовського моря] / M. Novák // Aktuálně.cz. – Praha, 2023. – 17.04. – Режим доступу : <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/ukrajinci-se-postupne-adaptuji-na-zivot-ve-valce-cekaji-ze-p/r~6e10fbdadaae11eda25a0cc47ab5f122/>.

Директор гуманітарного відділу чеської благодійної організації «Люди в біді» Ян Мрkvічка нещодавно повернувся з міста Дніпро, де організація надає гуманітарну

підтримку населенню. В інтерв'ю Aktuálně.cz Я. Мрkvічка розповів, що на прифронтових територіях, як і раніше, йдеться про роздачу продуктів харчування та предметів першої необхідності, хоча й не так багато, як раніше. Директор гуманітарного відділу зазначив, що де це можливо організація надає кошти, щоб люди самі відремонтували будинок, або платять фірмі, яка відбудує житло. Наразі People in Need відремонтувала близько 20 тис. будинків.

***

Carayol, Tomaini. Wimbledon to pay for Ukrainian players' accommodation at grass court events [Вімблдон сплатить розміщення українських гравців на трав'яних турнірах] / T. Carayol // The Guardian. – London, 2023. – 25.04. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/sport/2023/apr/25/wimbledon-to-pay-for-ukrainian-players-accommodation-at-grass-court-events>.

Британське видання The Guardian повідомляє, що російським і білоруським тенісистам буде дозволено брати участь у Вімблдонському турнірі та інших британських турнірах на трав'яному покритті в 2023 р. В світлі цього рішення Всеанглійський клуб заявив, що покrije витрати українських гравців і 1 члена їхньої команди на весь трав'яний сезон. Також клуб також зробить пожертву українським організаціям, пообіцявши по 1 фунту стерлінгів за кожного власника квитка на чемпіонат, що становитиме понад 500 тис. фунтів стерлінгів. В рамках протидії російській пропаганді на Вімблдонському турнірі заборонені всі символи рф і білорусі, турнір не буде транслюватися в росії, а росЗМІ не отримають акредитації на турнір.

***

Vyšniauskaitė, Birutė. Lietuvai perduodant radarus Ukrainai – netikėtos kliūtys: J. Ohmanas atskleidė, kokie iššūkiai kilo [Коли Литва передає радары Україні, то виникають несподівані перешкоди: Й. Охман розповів, які виклики виникли] / V. Vyšniauskaitė // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 28.04. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2023/04/28/news/lietuvai-perduodant-radarus-ukrainai-netiketos-kliutys-j-ohmanas-atskleide-kokie-issukiai-kilo-26859531>.

Починаючи з 2014 р. литовський волонтер із позивним «Панда» Йонас Охман допомагає українській армії за допомогою, заснованої ним організації «Синьо-жовті». До відкритої агресії росії проти України 24 лютого 2022 р. організація збрала близько 1 млн євро, а за час війни, близько 60 млн євро. Під час акції «Радаром!» литовці пожертвували 14 млн євро на закупівлю 16 радарів для українців. За словами Й. Охмана, радары на кордоні застрягли через дії польських чиновників. За його словами, формальності чи бюрократичні обмеження під час війни дратують, але з іншого боку, без них не обійтися. На думку Й. Охмана, перемога України у війні прямо пропорційна децентралізації всієї її економіки та фронту постачання, наразі все безпосередньо контролюється Києвом, але якби можна було поставити найнеобхідніше чи військову техніку в якісь конкретні військові частини, то все йшло б набагато раціональніше і швидше.

***

Vilars, Timothée. Raphaël Pitti, un médecin français dans la guerre, de la Syrie à l'Ukraine [Рафаель Пітті, французький лікар на війні, із Сирії в Україну] / T. Vilars //

L'Obs. – Paris, 2023. – 29.04. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/monde/20230429.OBS72757/raphael-pitti-un-medecin-francais-dans-la-guerre-de-la-syrie-a-l-ukraine.html>.

Колишній військово-морський командос, армійський лікар, який має безцінний медичний і гуманітарний досвід під час війни в Перській затоці Рафаель Пітті став гуманітарним хедлайнером ГО «Мехад», яку заснував на Заході України. У Львові Р. Пітті відкрив навчальний центр військової медицини, де вже пройшли навчання тисячі українських військових медиків.

ВИТІК СЕКРЕТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ПЕНТАГОНУ ЩОДО УКРАЇНИ

Baldor, Lolita. U.S. Investigating whether Ukraine war documents were leaked [США розслідують витік військових документів України] / L. C. Baldor // Time. – New York, 2023. – 08.04. – Режим доступу : <https://time.com/6269720/investigation-ukraine-war-documents/>.

Міністерство юстиції США розпочало розслідування можливого оприлюднення документів Пентагону, які були розміщені на кількох сайтах у соціальних мережах і, деталізують допомогу США та НАТО Україні, але могли бути змінені або використані як частина кампанії дезінформації. Документи, датовані періодом з 23 лютого по 1 березня, містять те, що видається докладною інформацією про надходження зброї та техніки в Україну з точнішими термінами та кількостями, ніж США зазвичай повідомляють публічно. У заяві прессекретарки Пентагону С. Сінгх значиться, що міністерство оборони «офіційно передало» це питання до міністерства юстиції для розслідування.

***

Tajná data o Číně a počet zabitých Rusů. Z úniku dokumentů viní Američané Moskvu [Секретні дані про Китай і кількість загиблих росіян. У витoku документів американці звинувачують москву] // Aktuálně.cz. – Praha, 2023. – 08.04. – Режим доступу : <https://zpravky.aktualne.cz/zahranici/tajna-data-o-cine-a-upraveny-pocet-zabitych-rusu-americane-v/r~307106bad5dd11edbc030cc47ab5f122/>.

Міністерство юстиції США почало розслідування витoku кількох секретних військових документів, які пропонують частковий огляд війни в Україні місячної давності та секрети безпеки Близького Сходу і Китаю. Згідно з трьома неназваними офіційними особами США, за витokом, ймовірно, стоїть росія або проросійські актори. За оцінками аналітиків, міг статися витік понад 100 документів. Документи, що стосуються України, вочевидь, у деяких частинах були відредаговані, наприклад, вони занижують оцінки США щодо кількості вбитих російських солдатів, що, на думку аналітиків, може свідчити про спроби росії поширити дезінформацію. Конкретних бойових планів, як, коли і куди Україна має намір розпочати наступ, у документах немає, але вони дають уявлення про те, що було потрібно українським військам станом на 1 березня.

***

Hirwani, Peony. Russia likely behind classified Pentagon documents leak, US officials say [За словами офіційних осіб США, росія може стояти за витокami секретних документів Пентагону] / P. Hirwani // The Independent. – London, 2023. – 09.04. – Режим

доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/pentagon-leaked-documents-ukraine-china-b2316386.html>.

Секретні документи Пентагону, які були виявлені на 4chan, Twitter, Telegram та інших сайтах, стосувалися України, Близького Сходу та Китаю. Здавалося, вони також містять деталі допомоги США та НАТО Україні, але, можливо, були змінені або використані як частина дезінформаційної кампанії. США стверджують, що росія або проросійські елементи, ймовірно, стоять за витоком секретних військових документів у соціальних мережах.

***

Widmark, Erik. Expert om läckan: Mer besvärande än skadlig [Експерт щодо витоку: більше дратує, ніж шкідливо] / E. Widmark // Svenska Dagbladet. – Stockholm, 2023. – 09.04. – Режим доступу : <https://www.svd.se/a/eJeqBO/expert-om-lackan-mer-besvarande-an-skadlig>.

На думку професора Лундського університету, фахівця з аналізу розвідки Вільгельма Агрелла витік секретних документів про війну в Україні більше клопітний, ніж шкідливий для США. Документи зосереджені головним чином на вторгненні росії в Україну та показують, що розвідка США настільки добре розуміє російське військово-керівництво, що може попереджати Україну про заплановані напади, а також робити достовірні оцінки сильних і слабких сторін росії. В. Агрелл вважає, що особа чи особи, які оприлюднили документи, зробили це, намагаючись створити невизначеність у країнах, які підтримують Україну, а також спробувати вплинути на громадську думку в цих країнах напередодні майбутнього українського контрнаступу.

***

Moller-Nielsen, Thomas. Ukraine's air defences could be depleted within weeks, classified leaks suggest [Протиповітряна оборона України може бути виснажена протягом кількох тижнів, свідчать секретні витоки] / T. Moller-Nielsen // The Brussels Times. – Brussels, 2023. – 10.04. – Режим доступу : <https://www.brusselstimes.com/world-all-news/450392/ukraines-air-defences-could-be-depleted-within-weeks-classified-leaks-suggest>.

Бельгійський журналіст Томас Моллер-Нільсен, аналізуючи начебто секретні документи США щодо війни в Україні, опубліковані в Інтернеті, робить висновок, що протиповітряна оборона України серйозно ризикує залишитися без боєприпасів протягом наступних кількох тижнів, якщо союзники по НАТО негайно не посилять поставки зброї до Києва. В одному з документів від 28 лютого йдеться про те, що українські системи ППО радянських часів С-300 і «Бук» будуть повністю вичерпані до 2 травня і середини квітня відповідно. На обидві системи разом припадає майже весь захист Збройних сил України від ракетно-повітряних атак росії. Інший документ попереджає, що українські батареї протиповітряної оборони для захисту військ на передовій будуть «повністю вичерпані» до 23 травня. На думку журналіста, таким чином ці документи посилюють побоювання в західних столицях щодо «подальшої здатності України вести війну проти росії».

***

McCurry, Justin. Ukraine's air defences could soon run out of missiles, apparent Pentagon leak suggests [Протиповітряна оборона України незабаром може залишитися

без ракет, свідчить очевидний витік інформації з Пентагону] / J. McCurry // *The Guardian*. – London, 2023. – 10.04. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/us-news/2023/apr/10/ukraines-air-defences-could-soon-run-out-of-missiles-apparent-pentagon-leak-suggests>.

Згідно з оприлюдненими документами Пентагону, які нещодавно були «злиті», українські системи протиповітряної оборони можуть бути виснажені до початку наступного місяця внаслідок важких боїв проти російських військ. Останніми днями в Інтернеті з'явилася велика кількість суворо секретних документів Пентагону, в яких, здається, міститься детальна секретна інформація, зокрема те, як українські системи протиповітряної оборони С-300 можуть закінчитися без ракет і боєприпасів до 2 травня за поточного рівня використання. На думку, колишнього високопосадовця Пентагону М. Малроя, явний витік великої кількості секретних документів Пентагону міг статися з американського джерела. Пресекретар командування Повітряних сил ЗСУ Ю. Ігнат не став конкретно коментувати інформацію, що міститься в документах, але повідомив, що Україна зіткнулася із серйозними проблемами у пошуку боєприпасів радянської розробки для зенітних ракетних комплексів «Бук М-1» та «С-300», закликавши західних союзників прискорити надання допомоги.

***

Assen. Waar of niet waar? Zorgen om slagkracht Oekraïne in gelekte documenten [Правда чи брехня? Занепокоєння впливу на Україну через витік документів] / Assen // *Algemeen Dagblad*. – Rotterdam, 2023. – 10.04. – Режим доступу : <https://www.ad.nl/buitenland/waar-of-niet-waar-zorgen-om-slagkracht-oekraïne-in-gelekte-documenten~a22b1bf4/>.

За словами автора, витік головних таємниць США про (серед іншого) війну в Україні продовжує викликати хвилювання, і не тільки в США. За словами офіційних осіб США, документи виглядають справжніми, але деякі з них, схоже, були підроблені, наприклад, щодо оцінки загибелі російських військових були переглянуті в бік зменшення, а загиблих українців у бік збільшення, що вказує на причетність росії до витоку. На думку автора, багато секретних документів поширювалися виключно у високих американських колах, що може свідчити про проросійського шпигуна.

***

Čorej, Tomáš. Ako hlboko USA prenikli do ruskej tajnej služby a aké sú ukrajinské slabiny (čo sa vie o uniknutých dokumentoch) [Наскільки глибоко США проникли до російських спецслужб і в чому слабкі місця України (що відомо про витік документів)] / T. Čorej // *Denník N*. – Bratislava, 2023. – 10.04. – Режим доступу : <https://dennikn.sk/3319825/ako-hlboko-usa-prenikli-do-ruskej-tajnej-sluzby-a-odhalili-ukrajinske-slabiny-co-sa-vie-o-uniknutych-dokumentoch/?ref=inc>.

Міністерство оборони США розпочало розслідування витоку секретних документів, які серед іншого докладно описують стан війни росії проти України. Представники США кажуть, що документи здаються справжніми, але додають, що деякі дані у матеріалах були навмисно змінені. Деякі аналітики зазначають, що це серйозна загроза американській безпеці. Однак ходять чутки, що це може бути розвідувальна гра, щоб заплутати росіян. Ключовим висновком з документів, що просочилися, є інформація, яка відома давно.

***

Shah, Simone. 4 Major Takeaways From the Leaked Pentagon Files [4 основні висновки з витоку файлів Пентагону] / S. Shah // Time. – New York, 2023. – 11.04. – Режим доступу : <https://time.com/6270145/leaked-pentagon-documents-ukraine-war-plans-russia/>.

В статті репортерка Time Сіммонє Шах аналізує витік секретних файлів Пентагону загальною кількістю понад 100 сторінок, які містять ключові подробиці з різних питань, починаючи від вразливості на полі бою в Україні і закінчуючи розвідувальними даними щодо справ у країнах-союзниках по всьому світу. Авторка називає цей витік одним із найшкідливіших публічних порушень розвідки США з тих пір, як тисячі секретних документів були опубліковані через WikiLeaks. Високопоставлений представник розвідки назвав витік «кошмаром для п'яти очей» – п'яти країн, які обмінюються розвідданими: США, Британії, Австралії, Нової Зеландії та Канади.

***

Apelblat, Mose. Pentagon leaks on war in Ukraine confirmed but source still unknown [Витоки Пентагону про війну в Україні підтвержені, але джерело досі невідоме] / M. Apelblat // The Brussels Times. – Brussels, 2023. – 12.04. – Режим доступу : <https://www.brusselstimes.com/world/453352/pentagon-leaks-on-war-in-ukraine-confirmed-but-source-still-unknown>.

Журналіст-фрілансер і колишній чиновник в Європейській комісії Мозе Апельблат пише, що витік секретних розвідувальних документів Пентагону, які демонструють оцінку США війни в Україні, спочатку викликав сумніви щодо автентичності документів та їх джерела. Але наразі США підтвердили, що стався витік, хоча джерело поки невідоме. Витік набув широкого розголосу, коли деякі документи були завантажені в проросійські канали Telegram і інтернет-форум, де також було змінено оригінальне значення українських втрат на війні.

***

Carter, Dylan. Leaked documents suggest Western special forces on ground in Ukraine [Злиті документи свідчать про наявність західних спеціальних сил на території України] / D. Carter // The Brussels Times. – Brussels, 2023. – 12.04. – Режим доступу : <https://www.brusselstimes.com/world-all-news/453699/leaked-documents-suggest-western-special-forces-on-ground-in-ukraine>.

Українознавець і журналіст The Brussels Times Ділан Картер вважає, що оприлюднені документи Пентагону, в яких міститься деталізована інформація про підготовку України до весняного наступу, а також про стан її протиповітряної оборони, свідчать про те, що невеликі контингенти західного спецназу можуть перебувати в Україні. Відповідно до цих документів, Велика Британія утримує в Україні контингент із 50 осіб, за ними йдуть 17 латвійських військових, 15 французьких, 14 американських і 1 нідерландський. У документі не уточнюється, де розташовані військові та що вони роблять в Україні. Міністерство оборони Великої Британії у відповідь на витік інформації заявило, що документи «продемонстрували серйозний рівень неточності» і «можуть поширювати дезінформацію».

***

Rai, Arpan. Leaked Pentagon documents claim elite British special forces are in Ukraine [У документах Пентагону, що просочилися, стверджується, що в Україні знаходиться елітний британський спецназ] / A. Rai // *The Guardian*. – London, 2023. – 12.04. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/uk-special-forces-ukraine-pentagon-leak-b2318290.html>.

Згідно з новими документами розвідки Пентагону, що просочилися в ЗМІ, Міністерство оборони Великої Британії направило деякі зі своїх елітних спецпідрозділів разом із десятками інших західних військовослужбовців в Україну. Незабаром після того, як було повідомлено про витік документів, Міністерство оборони Великобританії опублікувало коротку заяву, в якій прямо не спростовує твердження, але попереджає, що читачі мають бути обережними, приймаючи за чисту монету твердження, які можуть поширювати дезінформацію. Документи не містять точних відомостей про організацію західних сил спеціального призначення в Україні, але вони припускають, що ці війська є частиною командування сил спеціального призначення під керівництвом НАТО.

***

Sengupta, Kim. The Pentagon leaks are staggering in scale – and expect more to come [Витік документів Пентагону приголомшує за своїми масштабами – і чекайте, що їх буде більше] / K. Sengupta // *The Independent*. – London, 2023. – 12.04. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/pentagon-leaks-ukraine-war-russia-b2318635.html>.

Редактор із питань світової політики *The Independent* К. Сенгупта в статті пише, що документи Пентагону, які просочилися в ЗМІ, приголомшують за масштабом та розмахом. За його словами, війна в Україні стала спільною ланкою у розкритті павутиння інтриг за участю урядів, політиків та дипломатів, спецслужб та військових, найманців та торговців зброєю, а також контрактів на постачання зброї та нафти на мільйони доларів. К. Сенгупта зазначає, що документи розвідки показують, що ЦРУ та Агентство національної безпеки США регулярно шпигували за такими союзниками, як Ізраїль та Південна Корея, а також Україна та її Президент України В. Зеленський.

***

Riho Terras: viimase aastakümne suurim läbikukkumine USA luures aitab Venemaad ja vihastab liitlasi [Ріхо Террас: Найбільший провал розвідки США за останнє десятиліття допомагає росії та викликає гнів союзників] // *Eesti Päevaleht*. – Tallinn, 2023. – 12.04. – Режим доступу : <https://epl.delfi.ee/artikkel/120171856/paeva-teema-riho-terras-viimase-aastakumne-suurim-labikukkumine-usa-luures-aitab-venemaad-ja-vihastab-liitlasi>.

Депутат Європейського парламенту Р. Террас вважає, що витік майже 100 документів щодо діяльності США в Україні, нових технологій, а також, наприклад, інформації про Ізраїль та Південну Корею, безумовно, викликає занепокоєння та є однозначно спланованою інформаційною операцією. За його словами, витік документів надає інформацію про заходи, які планує Україна, США та інші країни Заходу, а отже, можливість для росії знайти їм протидію.

***

Bartkiewicz, Artur. Wyciek dokumentów: Serbia dostarczy lub dostarczyła broń Ukrainie [Витік документів: Сербія постачатиме або постачала зброю Україні] / A. Bartkiewicz // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 12.04. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/konflikty-zbrojne/art38299771-wyciek-dokumentow-serbia-dostarczy-lub-dostarczyła-bron-ukrainie>.

Редактор Rzeczpospolita Артур Барткевич, аналізуючи начебто секретні документи Пентагону, що були оприлюднені в мережі, зазначає, що Сербія, яка відмовилася запроваджувати санкції проти росії після початку війни в Україні та має добрі відносини з Москвою, погодилася постачати зброю Україні або вже надала її. За словами журналіста, один з документів свідчить, що Сербія не погодилася на навчання українських військових на своїй території, але зобов'язалася відправити зброю в Україну або вже зробила це. У документі зазначається, що Сербія «має політичну волю і військовий потенціал» для «постачання зброї Україні в майбутньому». Раніше в ЗМІ вже з'являлась інформація про поставки Україні 122-мм ракет для пускової установки «Град» з Сербії.

***

Dettmer, Jamie. Leaks show US is underestimating us again, Ukrainian officials fume [Витоки інформації показують, що США знову недооцінюють нас, обурюються українські чиновники] / J. Dettmer // POLITICO. – Brussels, 2023. – 13.04. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/leaks-show-us-is-underestimating-us-again-ukrainian-officials-fume/>.

Редактор колонки думок POLITICO Еуропе Джеймі Деттмер стверджує, що деякі українські чиновники обурені інформацією, що міститься у секретних документах розвідки Сполучених Штатів, що були опубліковані в соціальних мережах. Двоє високопоставлених українських чиновників, які спілкувалися з оглядачем POLITICO на умовах анонімності через делікатність питання, сказали, що секретні документи відображають погляди скептиків у верхньому ешелоні Пентагону та Ради національної безпеки США. Їхнє незадоволення пов'язане не стільки з оцінками готовності та стійкості української армії чи висвітленими недоліками в озброєнні, скільки з песимізмом щодо шансів України звільнити значну частину території під час очікуваного контрнаступу.

***

Krūminš, Māris. Nopludināto dokumentu «korigēšana» var liecināt par krievu «kurmi» Pentagonā [«Виправлення» оприлюднених документів може свідчити про російського «крота» в Пентагоні] / M. Krūminš // Neatkarīgā Rīta Avīze. – Rīga, 2023. – 13.04. – Режим доступу : https://neatkariga.nra.lv/pasaule/411227-nopludinato-dokumentu-korigesana-var-liecinat-par-krievu-kurmi-pentagona?_gl=1*koivbn*_ga*MTM0MzkwNDAYMS4xNjc0NDc3NDE4*_ga_LTMBW853YN*MTY4MTM4MTYvOC4zNi4xLjE2ODEzODE2NDEuMC4wLjA.

За словами латвійського оглядача Neatkarīgā Rīta Avīze, оприлюднені секретні документи Пентагону щодо війни в Україні свідчать про розвідувальну інформацію, якою володіють США, яка, серед іншого, наводить на думку про те, що військовий потенціал України не настільки великий, щоб розпочати широкомасштабну потужну контратаку найближчим часом. Автор наводить, як приклад, інформацію німецького

видання «Politico.eu», яке звертає увагу на те, що українська влада і раніше намагалася створити враження, що збройні сили країни слабші.

***

Biden's slimy dodge on mass intel leak ignores huge damage to nation [Слизька викрутка Байдена від масового витоку інформації ігнорує величезні збитки нації] // *New York Post*. – New York, 2023. – 13.04. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/04/13/bidens-slimy-dodge-on-mass-intel-leak-ignores-huge-damage-to-nation/>.

Президент США Джо Байден висловився про великий витік надсекретних розвідданих у тому числі з приводу війни в Україні, наголосивши, що в документах немає нічого, що мало б велике значення, але наголосив, що стурбований тим, що це сталося. В редакційній статті йдеться, що таку відповідь президента можна назвати «непристойною викруткою» так, як витік цих надсекретних документів Пентагону має величезні наслідки. Документи розкривають важливу стратегічну інформацію, у тому числі конкретні та докладні оцінки можливостей українських військ та озброєнь, а також плани майбутнього наступу, які Києву тепер довелося змінити. У статті зазначається, що це зворотний бік беззастережної підтримки, яку Д. Байден обіцяв (якщо не надав) Україні.

***

Doornbos, Caitlin. Biden 'not concerned' over Pentagon leaks – but cybersecurity experts say the response raises red flags [Байдена «не турбують» витоки з Пентагону, але експерти з кібербезпеки кажуть, що вони викликають тривогу] / С. Doornbos // *New York Post*. – New York, 2023. – 14.04. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/04/14/blase-biden-pentagon-leak-response-raises-red-flags-expert/>.

Президент США Д. Байден зауважив, що стурбований самим фактом витоку інформації американської розвідки, але, наскільки йому відомо, там немає свіжих даних, які мали би «велике значення». Експерти кажуть, що це найзначніше несанкціоноване розкриття інформації Пентагоном з 2010 р., яке може поставити під загрозу тисячі українських життів. Експерт з кібербезпеки, генеральний директор Berkeley Varitronics Systems С. Шобер заявив, що витік секретної інформації США, потенційно може зменшити потік обміну секретною розвідувальною інформацією в майбутньому через побоювання витоку. На його думку, пониження серйозності може бути розумним політичним ходом у короткостроковій перспективі, але влада повинна була виявити цю загрозу і діяти набагато раніше.

***

Mansoor, Sanya. Why Experts Are Growing Alarmed About Ukraine's Air Defenses [Чому експерти дедалі більше стурбовані ППО України] / S. Mansoor // *Time*. – New York, 2023. – 14.04. – Режим доступу : <https://time.com/6271538/ukraine-air-defense-shortages-russia/>.

В статті для видання американська журналістка Саня Мансур зазначає, що згідно з нещодавно оприлюдненими секретними документами Пентагону система ППО України може бути не в змозі стримати загрозу з боку російських військових літаків вже наступного місяця через скорочення озброєнь. З жовтня росія запустила кілька сотень крилатих ракет і запустила сотні безпілотників українською

енергосистемою. Але хоча Україна значною мірою зберегла свій енергетичний сектор, вона у процесі виснажила свої можливості протиповітряної оборони. Тепер країні потрібна термінова допомога західних союзників, щоб запобігти повітряному нападу з боку росії. Авторка вважає, що якщо російські літаки візьмуть на себе панування у повітряному просторі України, багато чого буде поставлено на карту, зокрема Україні буде важче не лише проводити наступальні та оборонні наземні кампанії, а й перекидати людей та лінії постачання по країні, захищати критично важливу інфраструктуру та протистояти смертоносним бомбардуванням.

***

Törnquist, Hanna. FBI: En person gripen för Pentagonläckan [ФБР: одну особу заарештовано за витік інформації з Пентагону] / H. Törnquist // Svenska Dagbladet. – Stockholm, 2023. – 14.04. – Режим доступу : <https://www.svd.se/a/pQIOpW/uppgifter-anstalld-pa-militarbas-bakom-lackan>.

Слідчі Федерального бюро розслідувань Сполучених Штатів заарештували 21-о річного нацгвардійця Джека Тейшейру, який підозрюється у злитті таємних документів Пентагону. Зазначається, що правоохоронці також провели «санкціоновану діяльність» у будинку Д. Тейшейри у місті Дайтон в штаті Массачусетс. Водночас речник Пентагону Патрік Райдер під час брифінгу відмовився відповідати на конкретні питання про витік секретних документів, заявивши, що розслідування триває, а справа передана до Департаменту юстиції. Президент США Д. Байден намагався применшити серйозність витоку інформації, експерти та колишні посадовці заявили, що це було масове викриття, яке висвітлювало не лише останні оцінки війни в Україні, але й те, як США збирають розвіддані по всьому світу.

***

Golonka, Wojciech. Czy Ukraina straci wsparcie? [Україна втратить підтримку?] / W. Golonka // Do Rzeczy. – Warszawa, 2023. – 23.04. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/opinie/431368/golonka-czy-ukraina-straci-wsparcie.html>.

В статті для видання дослідник і перекладач Войцех Голонка зазначає, що війна в Україні, безсумнівно, буде однією з провідних тем президентської кампанії в США, а нещодавній витік секретів Пентагону ще більше посилить ситуацію. За словами автора, чим більше інформації про війну в Україні, чим більше експертних тверджень проконсультовано, тим більше можна зробити висновок згідно з Сократом: я знаю, що я нічого не знаю. Досліднику інформаційний меседж навколо цієї війни нагадує консилиум, коли кожен із лікарів має іншу думку, а пацієнт вже у важкому стані. На думку автора, витік, а може й нібито витік справжніх чи, може, примарних таємниць – за словами експертів можливі будь-які варіанти.

ВІЙСЬКОВО-ТРЕНУВАЛЬНА МІСІЯ КРАЇН СВІТУ ДЛЯ ЗСУ

Dos centenares de militares ucranianos formados en la Academia de Infantería parten al frente [Двісті українських бійців, які навчалися в піхотній академії, вирушили на фронт] // ABC. – Madrid, 2023. – 03.04. – Режим доступу : <https://www.abc.es/espana/castilla-la-mancha/toledo/dos-centenares-militares-ucranianos-formados-academia-infanteria-20230403131631-nt.html>.

Міністерка оборони Іспанії Маргарита Роблес очолила церемонію вручення дипломів 200 українським солдатам, які пройшли курс базової підготовки в Піхотній

академії Толедо. Цей навчальний курс тривав майже п'ять інтенсивних тижнів із шістьма з половиною днями навчання в 10-и годинних змінах. Військових навчали за п'ятьма напрямками: від базового інструктажу до стрільби, ведення бою в населених пунктах, надання першої допомоги та роботи з вибухівкою. Профіль підготовлених військових – цивільні українці, які вступили до лав ЗСУ наприкінці лютого, вихідці з різних регіонів України, середній вік яких складає 36 років. Наразі особовий склад, підготовлений в академії, становить 639 бійців, а 14 квітня їх буде 856.

***

Lietuvos instruktoriai išvyko į Ukrainos karių mokymo misiją Vokietijoje [Литовські інструктори вирушили на тренування українських військових до Німеччини] // *Verslo žinios*. – Vilnius, 2023. – 11.04. – Режим доступу : <https://www.vz.lt/verslo-aplinka/2023/04/11/lietuvos-instruktoriai-isvyko-i-ukrainos-kariu-mokymo-misija-vokietijoje>.

Група інструкторів піхотної бригади литовської армії «Žemaitija» бере участь у Місії ЄС з військової допомоги на підтримку України. Перша група інструкторів піхотної бригади Збройних сил Литви вирушила до Німеччини 11 квітня. Литовські солдати разом з німецькими та бельгійськими інструкторами братимуть участь у багатонаціональній програмі Бундесверу з підготовки українських військових.

ВПЛИВ РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ В УКРАЇНУ НА СВІТОВУ ПОЛІТИКУ ТА ЕКОНОМІКУ

Oil prices could rise worldwide as Saudi Arabia announces cut of 500,000 barrels daily [Ціни на нафту можуть зрости в усьому світі, оскільки Саудівська Аравія оголосила про скорочення на 500 000 барелів щодня] // *New York Post*. – New York, 2023. – 02.04. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/04/02/oil-prices-could-rise-worldwide-as-saudi-arabia-announces-cut-of-500000-barrels-daily/>.

Саудівська Аравія заявила, що скоротить видобуток нафти на 500 тис. барелів на день з травня до кінця 2023 р., що може підняти ціни в усьому світі. Вищі ціни на нафту допомогли б наповнити скарбницю російського президента путіна, оскільки його країна веде війну з Україною, і змусить американців та інших платити ще вищі ціни на тлі інфляції, частково викликаної цією війною. Це також може призвести до подальшого напруження відносин із Сполученими Штатами, які закликали Саудівську Аравію та інших союзників збільшити видобуток, намагаючись знизити ціни та стиснути фінанси росії.

***

Puškina piemineklis Rīgā ieguvis jaunu krāsojumu; soctiklos vētrainas diskusijas [Пам'ятник Пушкіну в Ризі набув нового кольору; бурхливі дискусії в соцмережах] // *Neatkarīgā Rīta Avīze*. – Rīga, 2023. – 03.04. – Режим доступу : <https://nra.lv/latvija/riga/410412-puskina-piemineklis-riga-iegavis-jaunu-krasojumu-soctiklos-vetrainas-diskusijas.htm>.

Рада пам'яток Ризької міськради підтримала демонтаж або перенесення шести пам'ятників у місті, пов'язуючи їх із прославленням радянських часів, також погодившись на демонтаж пам'ятника Олександрю Пушкіну. Однак мер Риги М. Стакіс заявив, що муніципалітет наразі має важливіші завдання, ніж ухвалювати рішення про джемонтаж пам'ятників, крім того, на його думку, пам'ятники, які

прославляють радянську владу в Ризі, демонтовані, а демонтаж інших пам'ятників вимагає обговорення.

***

Attila, Weinhardt. Szijjártó Péter: nagyon nagy kihívás lesz ezen a télen a gázellátás Európában [Петер Сіярто: газопостачання в Європі буде дуже серйозним викликом цієї зими] / W. Attila // Portfolio. – Budapest, 2023. – 03.04. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/gazdasag/20230403/szijjarto-peter-nagyon-nagy-kihivas-lesz-ezen-a-telen-a-gazellatas-europaban-606800>.

Міністр закордонних справ і зовнішньої торгівлі Угорщини П. Сіярто заявив, що наступна зима буде дуже важкою з точки зору безпеки постачання і цін на газ. За його словами, постачання російського трубопровідного газу до Європи минулого року становило близько 60 млрд кубометрів, але цього року вони «впадуть» до 8-10 мільярдів кубометрів, і цей пробіл необхідно заповнити. Автор статті зазначає, що з чотирьох магістральних російських газопроводів діє лише транзит через Україну до Словаччини, який наразі транспортує близько 42 млн кубометрів газу на добу до ЄС, та газопровід «Турецький потік», що йде до Угорщини через Туреччину, Болгарію та Сербію, через який Угорщина отримує майже 10 млн кубометрів газу на день.

***

Le budget des armées françaises poursuivra sa hausse jusqu'en 2030 [Бюджет французької армії продовжить збільшуватися до 2030 р.] // L'Obs. – Paris, 2023. – 03.04. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/politique/20230403.AFP9195/le-budget-des-armees-francaises-poursuivra-sa-hausse-jusqu-en-2030.html>.

В представлений закон Франції про військове програмування на 2024-2030 рр., який передбачає щорічне збільшення оборонного бюджету на 3-4 млрд євро до 69 млрд євро в 2030 р., військова допомога Україні не буде включена в цю суму. Виправданням такого зростання є стрімка деградація геополітичного контексту, позначена війною в Україні, і поява багатьох технологічних проривів, які мають свою ціну. Бюджет збільшиться на 3,1 млрд євро в 2024 р., потім на 3 млрд на рік з 2025 по 2027 рр., а потім на 4,3 млрд на рік з 2028 р. Програми, що стосуються ядерного стримування, також будуть збережені.

***

Armées: la limite d'âge pour être réserviste rehaussée à 70 ans, annonce Lecornu [Армія: граничний вік резервіста підвищено до 70 років, повідомляє С. Лекорню] // L'Obs. – Paris, 2023. – 03.04. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/politique/20230404.AFP9212/armees-la-limite-d-age-pour-etre-reserviste-rehaussee-a-70-ans-annonce-lecornu.html>.

Міністр оборони Франції С. Лекорню оголосив, що віковий ценз для перебування у резерві у французькій армії буде підвищено до 70 років і навіть до 72 років для виконання певних спеціалізованих функцій. Це рішення є частиною мети президента Е. Макрона подвоїти кількість резервістів, яка наразі становлять 40 тис. Міністр також згадав про цілі майбутнього закону про військове програмування, який передбачає збільшення оборонного бюджету до 69 млрд євро у 2030 р. проти 43,9 млрд 2023 р. Франція планує виділити 413 млрд євро на збройні сили в період з 2024 по 2030 рр. для боротьби з різними загрозами такими, як тероризм, війна в Україні,

мілітаризація космосу або кібернетична діяльність. Міністр також зазначив, що українці чекають допомоги від Франції за двома напрямками: наземний сегмент і оборона «земля-повітря».

***

Shah, Simone. Finland has officially joined NATO. Here's everything you need to know [Фінляндія офіційно вступила до НАТО. Ось все, що вам потрібно знати] / S. Shah // Time. – New York, 2023. – 04.04. – Режим доступу : <https://time.com/6268323/finland-nato-countries-election-sweden/>.

Фінляндія офіційно вступила до НАТО і стала 31-м його членом, здійснивши стрімку подорож, яка почалася у відповідь на вторгнення росії в Україну. Старший науковий співробітник у Європейському центрі Атлантичної ради Р. Ріццо зазначив, що все змінилося, коли росія вторглася до України наприкінці лютого 2022 року. На думку дослідника з питань міжнародних відносин в Університеті Джорджа Вашингтона Е. Лагадека, вступ Фінляндії до НАТО має також стратегічні наслідки для війни проти росії, оскільки країни НАТО продовжують підтримувати Україну. За його словами, кордон між НАТО і росією практично подвоївся за розміром і довжиною і після приєднання Швеції Балтійське море стане «озером НАТО», яке допоможе альянсу озброїти Балтійський регіон. Аналітик наголосив, що Грузія та Україна також прагнуть приєднатися до альянсу, але стикаються з високими бар'єрами для вступу.

***

Hansson, Wolfgang. Putin den store förloraren när finska fanan hissas [путін великий невдаха, коли піднімають фінський прапор] / W. Hansson // Svenska Dagbladet. – Stockholm, 2023. – 04.04. – Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se/nyheter/kolumnister/a/15vnmK/rvssland-skramde-in-sverige-och-finland-i-nato>.

На думку шведського журналіста Ганса Вольфганга, минуло трохи більше року, як путін 2022 р. висунув Заходу свої вимоги щодо змін у світовому порядку, одним із найважливіших моментів якого було те, що НАТО не було дозволено продовжувати розширення. Наразі Фінляндія стала 31-м членом НАТО і є висока ймовірність того, що Швеція буде обрана 32-ю країною-членом НАТО в досить близькому майбутньому. Журналіст вважає, що з точки зору політики безпеки, це перша стійка невдача для російських правителів після того, як 24 лютого 2022 р. путін віддав наказ про вторгнення в Україну і катастрофічний прорахунок путіна тому, що через російське вторгнення в Україну військова присутність НАТО вздовж її східного кордону збільшилась. Г. Вольфганг підкреслив, що загарбницька війна путіна однозначно привела Україну до НАТО, яка надає величезну кількість зброї та фінансову підтримку країні.

***

Beek, Laura. Flink in buidel tasten bij paasontbijt: prijs van eieren schiet omhoog [Великі кишені на великодньому сніданку: ціни на яйця зашкалюють] / L. Beek // De Telegraaf. – Amsterdam, 2023. – 05.04. – Режим доступу : <https://www.telegraaf.nl/financieel/1986895475/flink-in-buidel-tasten-bij-paasontbijt-prijs-van-eieren-schiet-omhoog>.

Центральне бюро статистики (СBS) повідомляє, що ціни на яйця в світі подорожчали на 26,3 % частково через пташиний грип, частково через зерно, яке подорожчало через війну в Україні. Нідерланди, після Латвії та Польщі, зараз є найбільшим імпортером українських яєць із близько 18 % усього експорту яєць. Той факт, що Нідерланди за останній рік імпортують значно більше яєць з України, пояснюється тим, що ЄС скасував імпортне мито, щоб підтримати зруйновану війною країну.

***

Ciensi, Jan. Zelenskyu's Warsaw visit overshadowed by political blowup [Візит Зеленського до Варшави затьмарений політичною кризою] / J. Ciensi // POLITICO. – Brussels, 2023. – 05.04. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/volodymyr-zelenskyv-to-visit-polish-president-andrzej-duda-in-warsaw-poland-ukraine/>.

Три журналісти POLITICO на чолі зі старшим редактором відділу політики Яном Ценським вважають, що державний візит Президента України Володимира Зеленського до Варшави може перерости у політичну кризу, оскільки того ж дня міністр сільського господарства Польщі пішов у відставку через його неспроможність скоротити кількість української сільськогосподарської продукції, що надходить до Польщі. За словами журналістів, це ключове політичне питання для правлячої польської партії «Право і справедливість», яка має підтримувати фермерів напередодні парламентських виборів цієї осені. Наразі фермерів дедалі більше обурює падіння цін на продукцію, викликане різким зростанням українського імпорту. Журналісти підкреслили, що Польща та Україна мають століття заплутаних зв'язків, часто співпрацюючи, а часом і воюючи одна проти одної, але повномасштабне вторгнення росії рік тому зробило їх дуже близькими союзниками.

***

Brzezinski, Bartosz. Polish farm minister quits amid protests over Ukrainian grain imports [Міністр сільського господарства Польщі пішов у відставку через протести проти імпорту українського зерна] / B. Brzezinski // POLITICO. – Brussels, 2023. – 05.04. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/polish-farm-minister-quits-amid-protests-over-ukrainian-grain-imports/>.

Репортер POLITICO Бартош Бжезінський пише, що міністр сільського господарства Польщі Генрик Ковальчик пішов у відставку на тлі хвилі протестів фермерів проти безпрецедентного надходження української продукції в Польщу. Г. Ковальчик сказав, що вирішив піти з посади, тому що Європейська комісія не погодилася відновити тарифи та мита на імпорт українського зерна, до чого його міністерство закликала з грудня, незважаючи на початковий спротив з боку керівництва країни. Його відставка сталася менш ніж через тиждень після того, як прем'єр-міністр Польщі Матеуш Моравецький надіслав листа президентці Європейської комісії Урсулі фон дер Ляен з проханням вжити заходів для обмеження імпорту української сільськогосподарської продукції до ЄС. Лист підписали глави урядів чотирьох інших східноєвропейських країн-членів, які також стикаються з надлишком поставок української продукції.

***

Shea, Jamie. Putin will be angry Finland has joined Nato – but he only has himself to blame [путін сердиться на те, що Фінляндія вступила до НАТО, але він повинен звинувачувати лише себе] / J. Shea // *The Independent*. – London, 2023. – 05.04. – Режим доступу : <https://www.indepe>

Науковий співробітник Програми міжнародної безпеки у Chatham House, професор стратегії та безпеки в Ексетерському університеті Д. Ші пише, що членство Фінляндії в НАТО принесе користь як альянсу, так і Гельсінкі. Він підкреслив, що до вторгнення путіна в Україну 30 % фінів хотіли, щоб їхня країна вступила до НАТО, проте за одну ніч громадська підтримка вступу до НАТО підскочила приблизно до 80 % і з того часу залишається на цьому рівні. На думку автора, раптове подвоєння кордонів НАТО з росією, покладе на НАТО значний додатковий тягар безпеки. Д. Ші пише, що путін знає, що навіть якщо він пригрозив невказаними заходами відплати проти Гельсінкі, виведення тисяч військовослужбовців з України та розміщення їх на кордоні з Фінляндією не допоможе йому здобути перемогу над Києвом і більше того, Фінляндія зараз не прагне розміщувати на своїй території велику кількість військ НАТО, що дало б привід путіну діяти.

***

Puntulis: Kamēr krievi slepkavo Ukrainā, nekas ļauns nenotiktu, ja ieviestu moratoriju uz Krievijas kultūras produktiem [Пунтуліс: Поки росіяни вбивають в Україні, нічого страшного не станеться, якщо ввести мораторій на російський культурний продукт] // *Neatkarīgā Rīta Avīze*. – Rīga, 2023. – 05.04. – Режим доступу : <https://nra.lv/kultura/410597-puntulis-kamer-krievi-slepkavo-ukraina-nekas-launs-nenotiktu-ja-ieviestu-moratoriju-uz-krievijas-kulturas-produktiem.htm>.

Міністр культури Латвії Н. Пунтуліс заявив, що поки росіяни вбивають в Україні, нічого страшного не сталося б, якби на час ввели мораторій на російську культурну продукцію. За словами Н. Пунтуліса, звичайно, композитора Петра Чайковського ні в якому разі не можна звинувачувати в тому, що зараз робить президент росії володимир путін, але в той же час росія пишається тим, що Європа не може обійтися без великої російської культури.

***

Rónay, Tamás. Az elszigetelődés szakadéka [Прірва ізоляції] / T. Rónay // *Nepszava*. – Budapest, 2023. – 05.04. – Режим доступу : <https://nepszava.hu/3190068-az-elszigetelodes-szakadeka>.

В статті для видання комерційний керівник Центральноєвропейського кластеру GEM Тамаш Ронай зазначає, що нещодавні парламентські вибори у Фінляндії підтвердили, що після початку агресії росії проти України ЄС зазнав значних політичних змін. Пандемія негативно вплинула на соціал-демократів, що призвело до зростання боргів, але присутність правих популістів уже не викликає такої тривоги, як раніше. Автор статті вважає, що результати виборів не свідчать про поворот у політиці Фінляндії на 180 градусів, але країна зазнала радикальних змін у політиці безпеки, кульмінацією яких стало її членство в НАТО. Автор наголосив, що немає альтернативи ЄС і НАТО перед обличчям російських загроз і це визнають навіть більшість правих популістських партій. За словами Т. Роная, в Італії стався сильний правий поворот на виборах у вересні минулого року, але для прем'єр-міністра Джорджії Мелоні набагато важливіше відповідати європейській федеральній системі

та політиці ЄС щодо підтримки України. Автор висловлює жаль, що угорська правляча партія стала некомпетентною з помірними правими і через це Угорщина продовжує падати у прірву повної ізоляції.

***

La défense nationale est l'affaire de tous [Національна оборона – справа кожного] // Le Monde. – Paris, 2023. – 05.04. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/idees/article/2023/04/05/la-defense-nationale-est-l-affaire-de-tous_6168331_3232.html.

У статті йдеться про нещодавнє оголошення уряду Франції щодо збільшення бюджету армії до 413 млрд євро на період 2024-2030 рр. у відповідь на поточну геополітичну напруженість та вторгнення росії в Україну. У статті підкреслюється, що Франція повинна відповідати на складні виклики такі, як володіння ядерною зброєю, контроль над компонентами цієї зброї та захист свого морського простору, який є другим за розміром у світі. На відміну від своїх безпосередніх сусідів, які можуть зосередитися на обмежених загрозах, Франція також повинна відповісти на ширші амбіції в Індо-Тихоокеанському регіоні. Фінансування цих колосальних військових амбіцій може бути важко зрозуміти та прийняти громадськістю, але оглядачі Le Monde підкреслюють важливість початку національних дебатів з цього питання, щоб краще зрозуміти стратегічні питання та сприяти національній єдності.

***

Gabryel, Piotr. Coś takiego! Ukraińskie zboże wypiera z Polski polskie?! Polski rząd znów zaskoczony! [Щось таке! Українське зерно витісняє з Польщі польське?! Польський уряд знову здивував!] / P. Gabryel // Do Rzeczy. – Warszawa, 2023. – 06.04. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/opinie/424720/gabryel-cos-takiego-ukrainskie-zboze-wypiera-z-polski-polskie-polski-rzad-znow-zaskoczony.html>.

Польський журналіст Пйотр Габріель обурений тим, що українське зерно витісняє з ринку Польщі польське збіжжя, а уряд Польщі на це не реагує. Автор зазначає, що аграрні експерти Польщі з середини минулого року попереджали, що дешеве українське зерно, яке не було «найкращої якості», настільки переповнить Польщу, знизивши ціну на зерно в цілому, що польські фермери змушені будуть принаймні погрожувати польським політикам.

***

FS chiude il 2022 con un utile in rialzo del 5 % a 202 milioni [FS закриває 2022 рік із збільшенням прибутку на 5 % до 202 мільйонів] // Libero Quotidiano. – Milano, 2023. – 06.04. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/italpress/35440085/fs-chiude-il-2022-con-un-utile-in-rialzo-del-5-a-202-milioni.html>.

За словами представника генерального директора однією з найбільших промислових компаній FS Italiane Group Луїджі Ферраріса, позитивні результати, досягнуті у 2022 р., підтверджують ключову роль FS Group у забезпеченні країни ефективною та інтегрованою системою інфраструктури, мобільності та логістики вантажів, а також у сприянні тому, щоб наші міста стали більш стійкими. Операційні витрати за рік склали 11,4 млрд євро, збільшившись на 1,1 млрд євро (+11 %) порівняно з попереднім роком завдяки значному відновленню ділової активності, а також через поглинання сильних перебоїв, спричинених інфляційною спіраллю.

породжена соціально-політичною та економічно-фінансовою невизначеністю, пов'язаною з війною в Україні, ослабленням економіки Китаю та труднощами з постачанням вздовж ланцюжків вартості, що призводить до збільшення вартості сировини, насамперед електрики. Група закрила 2022 р. із позитивним чистим результатом за рік у 202 млн євро, явним відновленням у порівнянні з економічно-фінансовим впливом надзвичайної ситуації у сфері охорони здоров'я, спричиненої за попередні два роки, і незважаючи на серйозний і негативний розвиток війни в Україні, яка продовжує представляти собою чинник сильної соціально-політичної та економічно-фінансової нестабільності не лише на європейському рівні, що призводить до серйозних критичних проблем з точки зору вартості матеріалів і товарів.

***

Nederland levert 160 militairen voor EU-missie in Bosnië [Нідерланди надають 160 військовослужбовців для місії ЄС у Боснії] // *De Telegraaf*. – Amsterdam, 2023. – 06.04. – Режим доступу : <https://www.telegraaf.nl/nieuws/154914710/nederland-levert-160-militairen-voor-eu-missie-in-bosnie>.

У червні минулого року кабінет міністрів Нідерландів уже оголосив, що хоче направити до Боснії більше військових підрозділів. Наразі кабмін додає до контингенту ЄС в Боснії ще 160 військових. ЄС хоче розширити місію, бо війна в Україні посилила напруженість у регіоні. Особливо російський вплив помітний в Боснії та Сербії.

***

Brzezinski, Bartosz. Poland suspends imports of Ukrainian grain [Польща призупиняє імпорт українського зерна] / *B. Brzezinski* // *POLITICO*. – Brussels, 2023. – 07.04. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/poland-suspend-imports-ukraine-grain-agriculture-minister-robert-telus/>.

Репортер POLITICO Бартош Бжезінський пише, що після хвилі соціальних заворушень у Польщі і відставки міністра сільського господарства країни, поляки, узгодивши це з українським урядом, призупинили імпорт зерна з України. Українська сторона запропонувала жорстко обмежити, а на даний момент навіть тимчасово повністю припинити надходження зерна до Польщі. Обмеження не поширюватимуться на транзит зерна, призначеного для інших країн. Після вторгнення росії, Україна була змушена перенаправити близько половини свого експорту із заблокованих чорноморських портів до Польщі, Угорщини, Румунії та інших прикордонних країн. На думку автора, цей крок, за сприяння Європейської комісії та країн ЄС, мав на меті економічно допомогти Україні, одному з найбільших у світі виробників сільськогосподарської продукції, і забезпечити вихід її експорту на світові ринки, проте значна частина продукції натомість заповонила ринки ЄС та призвела до зниження цін на продовольство і фінансових проблем фермерів ЄС.

***

Benyhem, Willelmijn. Familiebedrijf Damen levert minder schepen maar bereikt grote winst [Сімейний бізнес Damen постачає менше суденів, але отримує великі прибутки] / *W. Benyhem* // *De Telegraaf*. – Amsterdam, 2023. – 07.04. – Режим доступу :

<https://www.telegraaf.nl/financieel/841791182/familiebedrijf-damen-levert-minder-schepen-maar-bereikt-grote-winst>.

Нідерландська оборонна, суднобудівна та машинобудівна компанія «Dutch Damen Shipyards Group», що базується в Горінхемі, нараховує понад 30 діючих компаній у Нідерландах та за кордоном. Невдовзі після російського вторгнення в Україну компанія оголосила, що більше не постачатиме судна до росії, через війну довелося закрити філії в українських містах Херсоні та Миколаєві. Через санкції проти росії у 2022 р. компанія поставила менше суден та незважаючи на втрату цього ринку збуту, транснаціональна компанія збільшила оборот і прибуток: сімейний бізнес досяг мільярдного обороту.

***

Vincze, Hajnalka. A fától az erdőt: a nemzetközi rend a feje tetejére áll az ukrán háború paravánja mögött [Від дерев до лісу: за ширмою української війни перевертається міжнародний порядок] / H. Vincze // Portfolio. – Budapest, 2023. – 07.04. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/global/20230407/a-fatol-az-erdot-a-nemzetkozi-rend-a-feje-tetejere-all-az-ukran-haboru-paravanja-mogott-607518>.

Експертка Інституту досліджень зовнішньої політики В. Гайналка в статті для видання аналізує результати зовнішньої політики путіна за останні кілька років. На її думку, президент путін поклав на себе відповідальність за багато речей під час нападу на Україну, очікуючи більшого від можливостей власної армії, менше від української військової рішучості, більшої видовищної жорстокості з боку Європи, швидкого дроблення та дезінтеграції з боку НАТО і ЄС. В. Гайналка вважає, що в найважливішій сфері в довгостроковій перспективі – щодо міжнародної системи в цілому – все йде саме «за розрахунками путіна, фактично, можливо, навіть перевершуючи його очікування». В. Гайналка наводить результати аналізу дослідницького семінару Європейської ради з міжнародних відносин (ECFR) у лютому 2023 р., заснованого на опитуваннях громадської думки, який свідчить про «великий розрив» між Заходом та рештою світу (у разі даного опитування: Китаєм, Індією, Туреччиною) у сприйнятті бажаного результату війни в Україні та сприйнятті росії. Експертка наголошує, що Захід завжди ставив би українське питання на порядок денний – втім, «решта не обов'язково з цим згодна, половина учасників поки що не бажає приєднуватися до санкцій, які вводять Захід в односторонньому порядку, а деякі відкрито заперечують проти тиску, який чиниться в цьому напрямі».

***

Osvaldová, Lucia. Ministerstvo obrany nechce sídlit' na ulici ruského maršala Kutuzova, navrhuje vznik Námestia generála Viesta [Міноборони не хоче розташовуватися на вулиці полководця росії кутузова, пропонує створити площу Генерала Вієста] / L. Osvaldová // Denník N. – Bratislava, 2023. – 08.04. – Режим доступу : <https://dennikn.sk/3315876/ministerstvo-obrany-nechce-sidlit-na-ulici-ruskeho-marsala-kutuzova-navrhuje-vznik-namestia-general-a-viesta/?ref=list>.

Міністерство оборони та Генштаб Збройних сил Словаччини вважає неприйнятним базування «на вулиці, названій на честь діяча військової історії країни, яка сьогодні становить одну з найбільших загроз цінностям свободи та суверенітету», саме на вулиці Кутузова. Пропозицію про перейменування вулиці вже підтримали депутати Нового Міста, її ще мають схвалити депутати Братислави. З ідеєю змінити

вулицю базування штабу Міноборони виступили військові історики та командувач Збройних сил Даніель Змеко, запропонувавши перейменувати частину вулиці на честь чехословацького дивізійного генерала, словака за національністю, командира повстанської армії під час Словацького національного повстання Рудолфа Вієста.

***

Palgi, Greete. Venelased loobivad Peterburi Jaani kiriku eestlaste kogukonna tegemistele kaikaid kodaratesse [росіяни докучають діяльності естонської громади у церкві Святого Іоанна у Санкт-Петербурзі] / G. Palgi // Eesti Päevaleht. – Tallinn, 2023. – 09.04. – Режим доступу : <https://epl.delfi.ee/artikkel/120169182/venelased-loobivad-peterburi-jaani-kiriku-eestlaste-kogukonna-tegemistele-kaikaid-kodaratesse>.

Єпископ Євангелічно-Лютеранської церкви Естонії Т. Салумяє опублікував статтю, в якій висловив стурбованість церквою Святого Іоанна в Санкт-Петербурзі. Хоча Естонія припинила культурні відносини з Росією, щойно вони напали на Україну, Естонія має 49-річний контракт з Росією на користування церквою. Розв'язана Росією війна в Україні, позбавила росіян бажання виконувати угоду, укладену з Естонською державою.

***

Stradner, Ivana. Putin's hybrid warfare diverts Western attention and resources from Ukraine [Гібридна війна путіна відволікає увагу та ресурси Заходу від України] / I. Stradner // New York Post. – New York, 2023. – 09.04. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/04/09/putins-hybrid-warfare-diverts-western-attention-and-resources-from-ukraine/>.

Науковий співробітник Фонду захисту демократій І. Страднер в статті пише, що оскільки втрати Росії в Україні зростають, Кремль продовжуватиме використовувати асиметричні засоби, щоб кинути виклик і відвернути увагу Заходу, використовуючи Грузію, Молдову та Західні Балкани як ще одне поле битви. За його словами, російська військова доктрина спирається на гібридну війну для досягнення своїх політичних і військових цілей, а в розпорядженні Путіна все ще є численні засоби, які він використав для дестабілізації ситуації та відволікання уваги та ресурсів Заходу від України. На думку автора, тільки коли Захід це зрозуміє, він зможе розпочати розробляти ефективні контрзаходи, щоб протистояти Кремлю та його геополітичним амбіціям.

***

Plauka, Jolanta. Minimums, nevis maksimums [Мінімум, а не максимум] / J. Plauka // Diena. – Rīga, 2023. – 11.04. – Режим доступу : <https://www.diena.lv/raksts/latvija/zinas/minimums-nevis-maksimums-14297476>.

За словами авторки статті Йоланти Плауки, після жорстокого вторгнення Росії в Україну кілька країн пообіцяли значно збільшити свої оборонні бюджети, але все ще є багато країн-членів НАТО, які не досягають 2 % свого валового внутрішнього продукту. Генеральний секретар НАТО Є. Столтенберг заявив, що очікує, що на саміті НАТО у Вільнюсі союзники домовляться про нову амбітну обіцянку щодо інвестицій в оборону, уточнивши, що «2 % будуть мінімальними, а не стелею». Авторка зазначає, що до Вільнюського саміту очікують баталії думок у зв'язку зі

вступом України до НАТО. Литовський парламент ухвалив постанову, в якій висловив зобов'язання запросити Україну до альянсу.

***

Az Országgyűlés előtt a kormány javaslata: hamarosan döntenek a veszélyhelyzetről [Пропозиція уряду перед парламентом: незабаром ухвалють рішення про надзвичайний стан] // **Portfolio. – Budapest, 2023. – 12.04. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/global/20230412/az-orszaggyules-elott-a-kormany-javaslata-hamarosan-dontenek-a-veszelyhelyzetrol-608436>.**

Парламент Угорщини обговорить продовження надзвичайного стану через російсько-українську війну. Шляхом внесення поправок до Закону про запобігання та ліквідацію наслідків збройного «конфлікту» в сусідній країні чи гуманітарної катастрофи в Угорщині в уряду з'являється можливість продовжити надзвичайний стан ще на 180 днів. Згідно з обґрунтуванням, збереження «особливого правопорядку» виправдане тим, що збройний «конфлікт» та гуманітарна катастрофа на території України, а також їх наслідки в Угорщині – особливо з погляду на економіку та енергетику – не змінилися за останній час.

***

Kiszivárgott, min akadhattak ki az amerikaiak a magyar kormányra [Просочилась інформація про те, що американці могли зробити з угорським урядом] // **Portfolio. – Budapest, 2023. – 12.04. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/global/20230412/kiszivargott-min-akadhattak-ki-az-amerikaiak-a-magyar-kormanyra-608658>.**

Кореспондентка Bloomberg у Білому домі Дженніфер Джейкобс раніше повідомляла з посиланням на кілька джерел, що США можуть запровадити санкції щодо кількох угорців. У повідомленні інформаційного агентства також згадується менеджерка банку як потенційна фігурантка, оскільки Угорщина підтримує добрі відносини з Москвою і залежить від російських енергоносіїв. Міністр кабінету міністрів Угорщини Гергелі Гуляш звинуватив американське посольство у Будапешті у прямій кампанії за зміну позиції Угорщини щодо Росії та України.

***

Caramel, Laurence. L'aide à l'Afrique fait les frais du soutien à l'Ukraine [Допомога Африці несе основний тягар підтримки України] / **L. Caramel // Le Monde. – Paris, 2023. – 12.04. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/afrique/article/2023/04/12/l-aide-a-l-afrique-fait-les-frais-du-soutien-a-l-ukraine_6169220_3212.html.**

Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) оголосила про рекордне збільшення офіційної допомоги розвитку в 2022 р. на 13,6 % до 204 млрд дол., але фінансування, виділене на Африку на південь від Сахари, скоротилося на 7,8 %. Це зменшення пов'язане з розподілом коштів за рахунок видатків на Україну та прийом біженців у країнах-донорах, які сягнули майже 29 млрд дол. у 2022 р. Франція – одна з небагатьох країн, яка збільшила допомогу Африці, але вона призупинила фінансування Малі через зв'язки між військовою хунтою та російськими найманцями. ОЕСР закликала бути обережними щодо попередніх цифр, оскільки вони не враховують допомогу, що проходить через багатосторонні організації.

***

Gál, Mária. „Lengyel-román, két jó barát...” – Köszönjük, Orbán Viktor elintézte ezt is [«Поляк-румун, два хороших товариша...» – Дякую, В. Орбан це влаштував] / M. Gál // **Nepszava.** – Budapest, 2023. – 14.04. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3191067_lengyelorszag-magyarorszag-romania-egyuttmukodes-ukrajna-haboru-oroszorszag.

Прем'єр-міністр Польщі М. Моравецький заявив, що через позицію Угорщини щодо України та росії Польща переключила свою увагу на Румунію як на ключового партнера в регіоні. Він визнав, що польсько-угорські відносини були послаблені через розбіжності щодо України та росії, і що Польща тепер тісніше співпрацює з Румунією та країнами Балтії. За його словами, це призвело до спекуляцій щодо майбутнього «Вишеградської четвірки», членами якої є Польща та Угорщина, і чи вплине послаблення відносин Польщі з Угорщиною на їхній альянс проти Брюсселя. Міністр закордонних справ Польщі З. Рау заявив, що Польща все ще цінує «Вишеградську четвірку», але хоче переконати Угорщину прийняти новий підхід до передбачуваної загрози з боку росії. Ця зміна польської зовнішньої політики відображена в нещодавньому прийнятті польським парламентом офіційного Дня солідарності з Румунією.

***

Agrárminisztérium: nemzetközi összefogás jön az ukrán gabona miatt [Мінсільгосп: міжнародне співробітництво відбувається завдяки українському зерну] // **Portfolio.** – Budapest, 2023. – 14.04. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/gazdasag/20230414/agrarminiszterium-nemzetkozi-osszefogas-jon-az-ukran-gabona-miatt-609260>.

Міністри сільського господарства країн Центральної Європи домовилися про обмеження безмитної сільськогосподарської продукції з України, оскільки збільшення імпорту створює проблеми з точки зору ринкової конкуренції та цінових тенденцій. Угорщина пропонує ЄС запровадити тимчасові додаткові мита на українське зерно, призначене для однієї з прикордонних держав, а також викупити збережене зерно для гуманітарних цілей. Зацікавлені країни надішлють свої пропозиції листом до Європейської комісії, який буде обговорено на наступному засіданні Ради сільського господарства та рибальства. Згідно з угодою, неможливо вирішити проблеми, пов'язані з Україною, без заходів на рівні ЄС.

***

Brzezinski, Bartosz. Ukraine criticizes Poland's move to block farm products; Hungary joins ban [Україна критикує крок Польщі щодо блокування сільськогосподарської продукції; Угорщина приєднується до заборони] / B. Brzezinski // **POLITICO.** – Brussels, 2023. – 15.04. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/ukraine-criticizes-polands-move-to-ban-all-its-agricultural-products/>.

Репортер POLITICO Бартош Бжезінський пише, що Україна розкритикувала рішення уряду Польщі заборонити імпорт українських сільськогосподарських товарів, у тому числі товарів, призначених для інших країн, заявивши, що воно порушує попередню угоду між двома країнами. Про такий захід Варшави оголосив

прем'єр-міністр Польщі Матеуш Моравецький після екстреного засідання уряду щодо напливу українських продовольчих товарів до Польщі. Угорщина також приєдналася до Польщі в забороні імпорту сільськогосподарської продукції з України, при цьому обидва уряди заявили, що обмеження діятимуть до кінця червня.

***

Fest, Sebastián. Lula visitará España para reunirse con el Rey y Pedro Sánchez y hablar de Ucrania y del acuerdo entre la UE y el Mercosur [Лула відвідає Іспанію, щоб зустрітися з королем і Педро Санчесом, щоб поговорити про Україну та угоду між ЄС і МЕРКОСУР] / S. Fest // El Mundo. – Madrid, 2023. – 15.04. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/espana/2023/04/15/643a7d0b21efa074108b458a.html>.

Президент Бразилії Луїз Інасіо Лула да Сілва прибуде до Іспанії 25 квітня з візитом, під час якого він зустрінеться з королем Філіпом VI і головою уряду Педро Санчесом. Його план посередництва у війні в Україні, а також угода про вільну торгівлю між МЕРКОСУР і Європейським Союзом будуть у центрі уваги зустрічей.

***

Verbrugge, Bram. Nobelprijswinnaars en klimaatonderzoekers protesteren tegen sluiting Duitse kerncentrales [Лауреати Нобелівської премії та дослідники клімату протестують проти закриття німецьких АЕС] / B. Verbrugge // Algemeen Dagblad. – Rotterdam, 2023. – 15.04. – Режим доступу : <https://www.ad.nl/economie/nobelprijswinnaars-en-klimaatonderzoekers-protesteren-tegen-sluiting-duitse-kerncentrales~a1991a0c/>.

Три атомні реактори, що залишилися в Німеччині, повинні були бути закриті наприкінці 2022 р., але в результаті війни в Україні ціни на енергоносії різко зросли, і в Німеччині почалася паніка. Віцеканцлер Німеччини та Федеральний міністр економіки та захисту клімату Р. Габек твердо заявив, що незважаючи на енергетичну кризу в Європі та побоювання Німеччини щодо нестачі енергії, обраний план є «незворотним». Вчені з усього світу звернулися до канцлера Німеччини О. Шольца з проханням зупинити заплановане закриття атомних електростанцій, до них приєднуються і нідерландці, закликаючи міністра клімату та енергетики Р. Джеттена вказати уряду Німеччини на «божевілля» їхнього рішення. За словами директора кліматичного руху щодо «RePlanet» О. Аудендайк, якщо Німеччина буде більше використовувати електростанції з бурого вугілля, це надзвичайно шкідливо через викиди CO₂.

***

Laurinkus, Mečys. Mečys Laurinkus. Lietuvai „nepraleisti progos patylėti“ gali nepakakti [Мечис Лаврінкус. Для Литви «не втрачати можливості мовчати» може бути недостатньо] / M. Laurinkus // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 16.04. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2023/04/16/news/mecys-laurinkus-lietuvai-nepraleisti-progos-patyleti-gali-nepakakti-26743799>.

Литовський політик М. Лаврінкус в статті для видання зазначає, що від результатів війни між Україною та росією залежатиме майбутнє Української держави та геополітична «головоломка» між Сходом і Заходом, а поки що, стабільна і в усіх відношеннях мирна карта ЄС може змінитися. За словами політика, можливо, вбачаючи майбутнє, в Литві поновилися дискусії щодо зовнішньополітичної угоди,

яку мають підписати голови парламентських партій, але про якісь різні підходи до підтримки воюючої України говорити не варто. М. Лаврінкус наголосив, що Литва готує пропозицію наблизити Україну до справжнього членства в Альянсі під час саміту НАТО у Вільнюсі.

***

Európai Bizottság: elfogadhatatlan az ukrán mezőgazdasági termékek betiltása [Єврокомісія: заборона української агропродукції неприйнятна] // **Portfolio**. – Budapest, 2023. – 16.04. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/global/20230416/europai-bizottsag-elfogadhatatlan-az-ukran-mezogazdasagi-termekek-betiltasa-609400>.

В заяві Єврокомісії, що стала реакцією на рішення урядів Польщі й Угорщини тимчасово заборонити імпорт зерна та цілої низки інших продовольчих товарів з України з метою захисту власного сільськогосподарського сектору, говориться, що односторонні дії держав – членів Європейської Унії у сфері торгівлі є неприйнятними. За даними Міністерства сільського господарства України, від 500 до 700 тис. тонн різної української сільгосппродукції перетинають польський кордон щомісяця, з них до 200 тис. тонн зерна. Міністерство назвало заборону такою, що суперечить двостороннім торговельним угодам і закликала до переговорів для вирішення проблеми експорту зерна, яке експортується через порти Чорного моря, а більшість із них залишає країну в рамках Чорноморської зернової ініціативи.

***

Henley, Jon. Slovakia joins Poland and Hungary in halting Ukraine grain imports [Словаччина разом із Польщею та Угорщиною припинила імпорт зерна з України] / J. Henley // **The Guardian**. – London, 2023. – 17.04. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/apr/17/slovakia-joins-poland-hungary-halting-ukraine-grain-imports>.

Європейський кореспондент The Guardian Д. Хенлі пише, що Україна завжди була одним з найбільших постачальників зернових у Європі, однак російська збройна агресія та блокування портів зупинили поставки українського збіжжя покупцям, через що постраждала не лише економіка нашої держави, але й інших країн, тому Словаччина, Польща та Угорщина оголосили про припинення імпорту зернових з України, щоб захистити власний аграрний сектор. ЄС та Україна засуджують односторонні заборони, спрямовані на захист місцевих фермерів від перенасичення та падіння цін. Європейська комісія з питань торгівлі та сільського господарства заявила, що торговельна політика є винятковою компетенцією ЄС та односторонні дії неприйнятні.

***

Serbeto, Enrique. Eslovaquia se une a Polonia y Hungría y suspenderá las importaciones de granos de Ucrania [Словаччина разом із Польщею та Угорщиною призупинила імпорт зерна з України] / E. Serbeto // **ABC**. – Madrid, 2023. – 17.04. – Режим доступу : <https://www.abc.es/internacional/eslovaquia-une-polonia-hungria-suspendera-importaciones-granos-20230417152529-nt.html>.

Іспанський журналіст Енріке Сербето в статті зазначає, що уряд Словаччини приєднався до урядів Польщі та Угорщини, призупинивши імпорт українського зерна через негативні наслідки, які надходження великої кількості зерна з цієї країни мало

для її фермерів. Європейська комісія визнала, що вона аналізує ситуацію у сфері, яка повністю входить до її повноважень, одночасно вивчаючи можливі заходи, щоб спробувати її полегшити.

***

Pina, Marina. El CNI reorganiza su estructura azuzado por la guerra de Ucrania y el cambio de paradigma [CNI реорганізує свою структуру через війну в Україні та зміну парадигми] / M. Pina // El Mundo. – Madrid, 2023. – 17.04. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/espana/2023/04/17/643d5361e4d4d8f4188b45a1.html>.

Національний розвідувальний центр Іспанії (CNI) створює «місійні центри» для забезпечення координації та зв'язку між агентствами та їхніми агентами, після того, як пандемія та війна в Україні поставили геостратегію країни на шлях випробувань. У документі, поширеному для преси, CNI визнає, що «агресія проти України з боку рф ще більше прискорила темпи змін» і що в цьому середовищі «мінливості» Центр повинен працювати. Один із агентів, який залишився анонімним, пояснив, що розділення, яке раніше сприяло розсудливості, тепер ускладнює процес.

***

Életjelet adott magáról a V4, országai elfogadtak egy közös nyilatkozatot [V4 подала ознаки життя, її країни прийняли спільну декларацію] // Nepszava. – Budapest, 2023. – 17.04. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3191339_v4-koz-os-nyilatkozat.

«Вишеградська четвірка» (V4), до якої входять Угорщина, Чехія, Польща та Словаччина, ухвалила спільну заяву в Будапешті, в якій закликала ЄС звернути увагу на виклик, який створює українське зерно, і засудила агресію росії проти України. У заяві підкреслюється важливість співпраці та консультацій між країнами V4, підкреслюючи їхні спільні інтереси такі, як енергетична безпека, сільське господарство та сприяння розвитку атомної енергетики. Лідери V4 також наголосили на важливості зустрічі V4-COSAC (Конференції парламентських комітетів у справах ЄС) у Швеції у травні 2023 р., де очікують, що ЄС вирішить питання експорту українського зерна.

***

Kitart a gabonabotrány: Ukrajna nem hagyja magát [Зерновий скандал триває: Україна не здасться] // Portfolio. – Budapest, 2023. – 17.04. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/gazdasag/20230417/kitart-a-gabonabotrany-ukrajna-nem-hagyja-magat-609498>.

Польща, Угорщина, Словаччина та Болгарія запровадили тимчасову заборону на імпорт зерна та інших видів сільськогосподарської продукції з України, що спричинило логістичні труднощі та залишило великі обсяги українського зерна в країнах Центральної Європи. Найближчими днями відбудуться переговори щодо експорту зерна з представниками Польщі, Румунії та Словаччини. Міністр аграрної політики та продовольства України Микола Сольський має на меті відновлення транзиту продовольства та зерна через Польщу як перший крок у переговорах з країною.

***

Haski, Pierre. Unipolaire, bipolaire ou multipolaire... Combien de pôles dans le monde de demain? [Скільки полюсів у світі завтрашнього дня?] / P. Haski // L'Obs. – Paris, 2023. – 17.04. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/chroniques/20230417.OBS72260/unipolaire-bipolaire-ou-multipolaire-combien-de-poles-dans-le-monde-de-demain.html>.

Французький журналіст П'єр Хаскі в статті для видання аналізує такі питання, як: чи визначить війна в Україні міжнародний баланс сил у найближчі роки, чи буде цей «наступний світ» однополярним, біполярним чи багатополярним? Журналіст також наводить три радикально різні схеми, які ставлять Францію та Європу в не завжди завидне геополітичне становище.

***

Nummelin, Wiktor. EU-strid om stoppad import från Ukraina [Боротьба ЄС через припинення імпорту з України] / W. Nummelin // Svenska Dagbladet. – Stockholm, 2023. – 17.04. – Режим доступу : <https://www.svd.se/a/kEenLa/eu-strid-om-stoppad-import-fran-ukraina>.

Польща, Угорщина і, можливо, навіть Болгарія припиняють імпорт сільськогосподарської продукції з України, щоб захистити фермерів своїх країн. 17 квітня Європейська комісія запропонувала призупинити дію імпортних мит на весь український експорт до ЄС строком на один рік. Ця пропозиція, що є безпрецедентним жестом підтримки країни у стані війни, також передбачає призупинення усіх антидемпінгових та захисних заходів ЄС щодо експорту української сталі на такий же період. Однак ці рішення не користуються популярністю ні в Києві, ні в Брюсселі. Минулого року країни ЄС прийняли спільне рішення відкрити кордони для української сільськогосподарської продукції, щоб допомогти країні та її народу через війну.

***

Bavaria verdwijnt uit Rusland: brouwer Swinkels legt lokale productie stil [«Баварія» зникає з росії: пивовар Swinkels згортає місцеве виробництво] // De Telegraaf. – Amsterdam, 2023. – 18.04. – Режим доступу : <https://www.telegraaf.nl/financieel/1010542026/bavaria-verdwijnt-uit-rusland-brouwer-swinkels-legt-lokale-productie-stil>.

З російського ринку йде виробник пива «Баварія» пивоварні Swinkels Family Brewers, яка припинила місцеве виробництво пива в росії. У 2022 р. компанія вже розривала ліцензійний договір з московською пивоварною компанією (мпк), яка виробляє пиво «Баварія» для російського ринку, але через термін цієї угоди не було законних підстав для одностороннього припинення виробництва на мпк, за що на компанію Swinkels обрушився шквал критики що вона, продовжуючи роботу у рф, фінансує війну росії проти України. Сімейний бізнес вже припинив поставки в росію після російського вторгнення в Україну.

***

Apinis, Mārtiņš. Latvija vienpusēji neliegs ceļu Ukrainas pārtikas importam [Латвія не буде в односторонньому порядку блокувати імпорт українських продуктів харчування] / M. Apinis // Neatkarīgā Rīta Avīze. – Rīga, 2023. – 19.04. – Режим доступу : <https://neatkariga.nra.lv/ekonomika/411813-latvija-vienpuseji-neliegs-celu-ukrainas-partikas>.

[importam? gl=1*18tatmn* ga*MTM0MzkwNDAYMS4xNjc0NDc3NDE4* ga LTMBW853 YH*MTY4MjA3ODU3OC4zOC4xLjE2ODIwNzg2NzEuMC4wLjA.](#)

Міністр сільського господарства Латвії Д. Шмітс повідомив, що незважаючи на рішення деяких країн-членів ЄС припинити імпорт сільськогосподарської продукції з України, Латвія не буде брати приклад з цих країн, а продовжить працювати над підтримкою своїх виробників. Міністр зазначив, що його країна буде очікувати чіткої відповіді від Європейської комісії та оцінки рішень, ухвалених цими країнами в односторонньому порядку, і подальших дій ЄК. У міністерстві повідомляють, що у Люксембурзі до порядку денного зустрічі міністрів сільського господарства та рибальства планується включити питання про ситуацію на ринку, особливо після вторгнення росії в Україну, щоб міністри обговорили ситуацію, пов'язану з імпортом зерна та іншої сільськогосподарської продукції щодо зменшення впливу імпорту української сільськогосподарської продукції на ринок ЄС.

***

G. Landsbergis: ukrainietišķų grūdų eksportas per Klaipėdą būtų didelė galimybė [Г. Ландсбергіс: експорт українського зерна через Клайпеду був би чудовою можливістю] // *Verslo žinios*. – Vilnius, 2023. – 19.04. – Режим доступу : <https://www.vz.lt/transportas-logistika/2023/04/19/g-landsbergis-ukrainietisku-grudu-eksportas-per-klaipeda-butu-didele-galimybe>.

Міністр закордонних справ Г. Ландсбергіс вважає, що Литва має скористатися можливістю експортувати більше українського зерна через Клайпеду після додаткових інвестицій. За його словами, Литва «може сприяти експорту зерна з України транзитом через Польщу, поки що обсяги обмежені у зв'язку з необхідністю міняти колії, тому що колії в Польщі відрізняються від колій в Україні та Литві, але з додаткових інвестицій ці обсяги можуть значно зрости.

***

Ukraine, Poland, strike deal to restart transit of grain [Україна та Польща домовилися про відновлення транзиту зерна] // *Japan Today*. – Tokyo, 2023. – 19.04. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/world/ukraine-poland-strike-deal-to-restart-transit-of-grain>.

Польські та українські чиновники кажуть, що конвої українського зерна, що прямують транзитом через Польщу для експорту за кордон, будуть запечатані та контролюватимуться, щоб гарантувати, що продукція припинить наводнити польський ринок. Оголошення було зроблене після двох днів інтенсивних переговорів після протестів польських фермерів, які заявили, що значна частина українського зерна залишається в Польщі та створює перенасичення, яке завдає їм величезних збитків. Міністр сільського господарства Польщі Генрик Ковальчик заявив, що Варшава і Київ «напрацювали механізми, які означають, що жодної тонни (українського) зерна не залишиться в Польщі, що все воно буде проходити транзитом».

***

Raid, Juku-Kalle. Juku-Kalle Raid: viimane aeg on lõpetada Tallinnas ära nähtus nimega «Vene kultuurikeskus» [Джуку-Калле Рейд: давно пора покінчити з феноменом у Таллінні під назвою «російський культурний центр»] / J. Raid // *Postimees*. – Tallinn,

2023. – 20.04. – Режим доступу : <https://elu24.postimees.ee/7757855/elu25-juku-kalle-raid-viimane-aeg-on-lopetada-tallinnas-ara-nahtus-nimega-vene-kultuurikeskus>.

Депутат Рійгікогу Д.-К. Рейд вважає, що російський культурний центр у Таллінні, який незважаючи на російську агресію, продовжує працювати під назвою «російський культурний центр» («Vene kultuurikeskus»), потрібно перейменувати в Культурний центр естонських меншин. За його словами, зміна назви повинна відбуватися не тільки тому, що поведінка росії стає все більш агресивною порівняно з довоєнними часами, але й тому, що росіяни не мають права вважати себе «богообраною» меншістю в Естонії. За словами Д.-К. Рейда, російська меншина не єдина в Естонії, а є також дуже велика українська громада та ін. Д.-К. Рейд наголосив, що міська рада Таллінна могла б вжити заходів щодо цього питання.

***

Serbeto, Enrique. La UE pagará a los agricultores de los países vecinos de Ucrania [ЄС заплатить фермерам із сусідніх з Україною країн] / E. Serbeto // ABC. – Madrid, 2023. – 20.04. – Режим доступу : <https://www.abc.es/internacional/ue-pagara-agricultores-paises-vecinos-ucrania-20230420013812-nt.html>.

Європейська комісія запропонувала виділити додаткові 100 млн євро на підтримку фермерів у країнах, що межують з Україною, які відчули шкоду від масового надходження зернових, і таким чином уникнути блокади експортування українського зерна, яку встигли постановити уряди кількох країн.

***

Tihonovs, Juris. ES sašūpo importa no Ukrainas problēma [ЄС стрясє проблема імпорту з України] / J. Tihonovs // Diena. – Rīga, 2023. – 20.04. – Режим доступу : <https://www.diena.lv/raksts/pasaule/eiropa/es-sasupo-importa-no-ukrainas-problema-14298003>.

Скасування імпортних мит на українські товари негативно впливає на аграріїв центральноєвропейських країн ЄС і інституції ЄС на різних рівнях намагаються знайти вирішення проблем, спричинених безмитним імпортом сільськогосподарської продукції та продуктів харчування з України. Проблеми посилилися також через те, що зерно, яке планувалося експортувати через Центральну Європу лише транзитом, у великих кількостях залишалося на ринку центральноєвропейських країн, перенасичуючи його та знижуючи ціни, за якими місцеві фермери могли продавати свою продукцію.

***

Jokubauskas, Vytautas. Ukrainiečių MHP atstovas: grūdų eksportas per Klaipėdos uostą tebėra neefektyvus ir per brangus [Український представник МХП: експорт зерна через Клайпедський порт є неефективним і занадто дорогим] / V. Jokubauskas // Verslo žinios. – Vilnius, 2023. – 20.04. – Режим доступу : <https://www.vz.lt/transportas-logistika/2023/04/20/ukrainieciu-mhp-atstovas-grudu-eksportas-per-klaipedos-uosta-tebera-neefektyvus-ir-per-brangus>.

За словами наукового співробітника і викладача історії війни в Інституті історії та археології Балтійського регіону Вітаутаса Йокубаускаса, представники бізнесу вважають, що за рік у Литві нічого не зробили, щоб більше українського зерна можна було транспортувати до порту Клайпеда і зараз цей маршрут є неефективним і

занадто дорогим. Колишній радник прем'єр-міністра України А. Аудіцкас, який наразі працює в одній з найбільших українських компаній харчової промисловості (МХП), зазначає, що маршрут експорту зерна через Клайпедський порт залишається економічно невиправданим.

***

Harskamp, Gert. Havens Terneuzen en Vlissingen groeien niet meer door oorlog Oekraïne [Порти Тернойзен і Фліссінген більше не ростуть через війну в Україні] / G. Harskamp // De Telegraaf. – Amsterdam, 2023. – 20.04. – Режим доступу : <https://www.telegraaf.nl/financieel/684158664/havens-terneuzen-en-vlissingen-groeien-niet-meer-door-oorlog-oekraïne>.

Фінансовий репортер Герт ван Гарскамп в статті для видання зазначає, що війна між росією та Україною завдала шкоди бельгійсько-нідерландському порту злиття у Північному морі, який включає Тернойзен, Фліссінген і Гент. У першому кварталі поточного року вантажообіг скоротився на 4 % до 17 мільйонів тонн. За словами репортера, санкції ЄС проти росії все більше відчуваються на процесі перевалки. Адміністрація порту Північного моря прогнозує перевалку вантажів морським транспортом від 5 до 6 мільйонів тонн на місяць. Фінансовий репортер наголошує, що очікується подальше скорочення торгівлі з росією та Україною.

***

Ekonomický newsfilter: Únia rieši problém s ukrajinským obilím [Фільтр економічних новин: Союз вирішує проблему з українським зерном] // Denník N. – Bratislava, 2023. – 20.04. – Режим доступу : <https://e.dennikn.sk/3334141/ekonomicky-newsfilter-unia-riesi-problem-s-ukrajinskym-obilim/?ref=list&ga=2.18605691.376794342.1682060066-2105389541.1675520548>.

Єврокомісія (ЄК) готує компенсацію на 100 млн євро для допомоги словацьким фермерам, які опинилися під тиском дешевого українського зерна. Однак ЄК також працює над тим, щоб продукція сильного українського сільського господарства могла стати частиною спільного європейського ринку. ЄК також готує правила імпорту зерна на спільний ринок ЄС. Основне занепокоєння полягає в тому, щоб українське зерно не залишалося у східних державах ЄС.

***

Ďalšia rana pre Ukrajinu: Maďarsko rozširuje zákaz dovozu! Netýka sa len obilia [Черговий удар по Україні: Угорщина продовжила заборону на імпорт! Справа не тільки в зерні] // Nový čas. – Bratislava, 2023. – 20.04. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2791395/dalsia-rana-pre-ukrajinu-madarsko-rozsiruje-zakaz-dovozy-netyka-sa-len-obilia/>.

Керівник адміністрації прем'єр-міністра Угорщини Гергей Гуяш заявив, що тимчасова заборона на імпорт сільгоспродукції з України включає в Угорщині, крім зерна, деякі м'ясні продукти та мед. Г. Гуяш підтвердив, що заборона діє до кінця червня і не стосується транзиту цієї продукції територією Угорщини. За його словами, заборона на імпорт охоплює загалом 25 продуктів, найважливішими з яких є зернові, ріпак, насіння соняшнику, борошно, олія, мед і деякі м'ясні продукти.

***

Apinis, Mārtiņš. Latvijas iedzīvotājiem būs darbs un maize [Народ Латвії матиме роботу і хліб] / M. Apinis // Neatkarīgā Rīta Avīze. – Rīga, 2023. – 21.04. – Режим доступу : https://neatkariga.nra.lv/ekonomika/412019-latvijas-iedzivotajiem-bus-darbs-un-maize?_gl=1*kcwj3n*_ga*MTM0MzkwNDAYMS4xNjc0NDc3NDE4*_ga_LTMBW853YH*MTY4MjA3ODU3OC4zOC4xLjE2ODIwNzg2MTguMC4wLjA.

Останні макроекономічні події, зокрема висока інфляція можуть поставити під сумнів фінансову безпеку в майбутньому, проте останні результати опитувань Центрального статистичного бюро Латвії (CSB) свідчать, що рівень безробіття має знизитися в найближчі місяці, що попит на працівників фізичної праці зросте і можливості заробляти та відчувати себе краще у фінансовому плані збільшаться. За словами автора, навіть після російського вторгнення в Україну латвійський ринок праці залишився сильним, а економіка не постраждала. За його словами, можна навіть сказати, що війна, яка триває в Україні, завдала латвійському ринку праці менше шкоди, ніж Covid-19, коли рівень безробіття в Латвії перевищив позначку в 8,5 % тоді, як у лютому 2023 р. фактичний рівень безробіття, розрахований CSB, становив 7 %, а зареєстрований Державним агентством зайнятості, становив 6,3 %. У лютому 2022 р. фактичне безробіття становило 7,3 %, а зареєстроване безробіття – 6,8 %.

***

Halmai, Katalin. Ukrán agrárimport: enged az EU, de csak feltételekkel [За словами Столтенберга, всі країни НАТО, включаючи Угорщину, погодилися з тим, що Україна стане членом НАТО] / K. Halmai // Nepszava. – Budapest, 2023. – 21.04. – Режим доступу : <https://nepszava.hu/3191740-europai-unio-ukrajna-gabona-import-tilalom-engedmeny>.

Європейська комісія запропонувала обмежити імпорт певної української сільськогосподарської продукції в обмін на відмову постраждалих країн-членів ЄС від своїх односторонніх заходів, які включають заборону на імпорт сільськогосподарської продукції з України. Пропозицію представили два члени Брюссельської комісії В. Домбровскіс і Я. Войцеховський міністрам сільськогосподарства Болгарії, Угорщини, Польщі, Румунії та Словаччини. Чотири сільськогосподарські продукти, які будуть заборонені до червня 2023 р., це пшениця, кукурудза, ріпак і соняшник. Якщо угоди буде досягнуто, країни-члени отримають 100 млн євро з резерву ЄС для компенсації своїм постраждалим фермерам.

***

Megjött a figyelmeztetés: nem lesz elég gabona az országban [Прийшло попередження: зерна в країні не вистачить] // Portfolio. – Budapest, 2023. – 21.04. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/gazdasag/20230421/megjott-a-figyelmeztetes-nem-lesz-eleg-gabona-az-orszagban-610810>.

Генеральна секретарка Угорської зернової асоціації Зофія Поца розкритикувала заборону угорського уряду на ввезення аграрної продукції з України, зазначивши, що таке рішення стане причиною дефіциту. Вона вважає, що представництво інтересів зернопереробників і роздрібних торговців ніколи не включало жодних заходів обмеження ринку, включно з обмеженням експорту, яке, на їхню думку, буде мати здебільшого лише негативні результати. За словами З. Поци, прийняте політичне рішення, з яким насправді нічого вдіяти не можуть.

***

Larsson, Lars. Så ska Sverige tjäna på bistånd för handel [Ось як Швеція має отримувати прибуток від допомоги у торгівлі] / L. Larsson // Svenska Dagbladet. – Stockholm, 2023. – 21.04. – Режим доступу : <https://www.svd.se/a/Q73xO8/bistand-for-handel-ska-ge-mervarde-i-sverige>.

Уряд Швеції хоче поєднати допомогу для розвитку, торгівлі та шведських компаній більше та по-новому в плані того, як можна заробляти гроші та робити добро. Зміцнення зв'язку між допомогою з метою розвитку та торгівлею є ключовою частиною перетворення політики допомоги, яку очолить міністр міжнародного співробітництва та розвитку Швеції Йохан Форссел. Справа не лише в тому, щоб відмовитися від мети, згідно з якою допомога має відповідати 1 % валового національного доходу, а і в тому, щоб більше інвестувати у місцеву територію, наприклад, зробити Україну найбільшим отримувачем шведської допомоги.

***

Kitagawa, Keiichi. CPI increases by 3 % in fiscal 2022, level not seen since 1981 [ІЦП зріс на 3 % у 2022 фінансовому році, такого рівня не було з 1981 року] / K. Kitagawa // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 21.04. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14890807>.

Індекс споживчих цін (ІЦП) на 2022 фінансовий рік піднявся на рівень, якого не було майже чотири десятиліття на тлі війни в Україні, що підвищила ціни на енергоносії та продукти харчування. Згідно з даними, оприлюдненими міністерством внутрішніх справ Японії 21 квітня, ІЦП, без урахування швидкокопсувних товарів, ціни на які коливаються, зріс на 3 % за минулий фінансовий рік, а також за березень. Востаннє ІЦП підвищувався принаймні на цей рівень у фінансовому 1981 р. під час другої нафтової кризи, коли зростання становило 4 %. Зростання ІЦП відзначається другий рік поспіль. Серед секторів із високим зростанням була енергетика, яка зросла на 12,8 %, рівень, який не досягався за 42 роки. Рахунки за електроенергію зросли на 15,3 %, а ціни на газ зросли на 24,4 %. Продовольчі товари, за винятком швидкокопсувних, подорожчали на 5,4 %, а товари тривалого користування та інші товари для дому подорожчали на 6 %.

***

Lomp, Loora-Elisabet. Martin Herem: Venemaa peaks lagunema väikesteks riikideks [Мартін Херем: росія повинна розпастись на маленькі країни] / L. Lomp // Postimees. – Tallinn, 2023. – 23.04. – Режим доступу : <https://www.postimees.ee/7759754/martin-herem-venemaa-peaks-lagunema-vaikesteks-riikideks>.

Командувач силами оборони Естонії генерал М. Херем заявив, що війна росії проти України закінчиться лише тоді, коли росія повністю зміниться і розпадеться. За його словами, росія «повинна розпастись на маленькі країни, які не мають стільки влади і стільки амбіцій». Він додав, що Естонія все більше наближається до ситуації в Ізраїлі, де сили оборони завжди готові до того, що щось станеться і на прикладі України «ми можемо росію зупинити, коли це станеться».

***

Taiwán mira temeroso a Ucrania [Тайвань з острахом дивиться на Україну] // ABC. – Madrid, 2023. – 23.04. – Режим доступу : https://www.abc.es/opinion/editorial-abc-taiwan-mira-temeroso-ucrania-20230423194230-nt.html#vtm_funnel=exitto-login.

[gis&vtm_tipoProceso=gis&vtm_procesoFinalizado=si&vtm_proceso=login-gis&vtm_tipoRegistroLogin=login-gis.](#)

Міністр закордонних справ Тайваню попередив в ефірі ABC про планетарну катастрофу, яка нависла б над світовою економікою, якщо війна спалахне в Тайванській протоці перед обличчям можливої агресії з боку Китаю: це, наприклад, паралізує 40 % світової торгівлі, оскільки це абсолютно стратегічна сфера. Автор вважає, що ця роками прихована загроза досягає точки кипіння кожного разу, коли Пекін організовує один із своїх військових макроманеврів (місяць тому з бойовою стрільбою) перед островом у відповідь на дипломатичну та комерційну активність уряду Тайбею із Заходом, навіть якщо тільки для того, щоб бути найбільшим у світі виробником напівпровідників. Після невдалого та безвідповідального смертельного кроку путіна щодо вторгнення в Україну, побоювання, що Сі Цзіньпін може захотіти завершити свій малоймовірний третій термін у 2027 р. силовим вирішенням суперечки, викликає серйозне занепокоєння.

***

Fest, Sebastián. Lula llega el martes a España en medio de la polémica por su postura sobre la guerra de Ucrania [Лула прибув до Іспанії у вівторок на тлі суперечок про його позицію щодо війни в Україні] / S. Fest // El Mundo. – Madrid, 2023. – 23.04. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/04/23/6445630b21efa05e768b45b0.html>.

Президент Бразилії Луїз Інасіо Лула да Сілва розпочне офіційний візит до Іспанії 25 квітня на тлі стурбованості Сполучених Штатів і Європейського Союзу його позицією щодо війни в Україні. У внутрішньому документі перед зустріччю міністрів закордонних справ ЄС йдеться, що ЄС «стурбований позицією Бразилії щодо війни росії проти України та відсутністю зобов'язань Бразилії щодо питань клімату та навколишнього середовища». Президент Бразилії має теорію, що Україна і росія хотіли війни і тому він вважає обидві країни відповідальними за те, що відбувається з лютого 2002 р. Вирішення «конфлікту» президент Бразилії вбачає в угоді між двома країнами.

***

Magatti, Mauro. Il mondo e il compito dell'Europa. Via dalla spirale dei massacri [Світ і завдання Європи. Подалі від спіралі різанини] / M. Magatti // Avvenire. – Milano, 2023. – 23.04. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/opinioni/pagine/la-spirale-dei-massacri>.

Як пише автор статті провідний італійський соціолог М. Магатті, вторгнення в Україну стало каталізатором процесів, які вже почалися в попередні роки, але зараз набувають системного характеру. Є три основні тенденції, які підсилюють одна одну. Згідно з останнім доступним звітом Стокгольмського міжнародного інституту дослідження проблем миру, вже у 2021 р. – тобто до російського вторгнення – загальні світові військові витрати перевищили (вперше з 1949 р.) 2000 млрд дол. на рік. За словами соціолога, війна в Україні проголошує, що потрібна все більш досконала зброя, щоб «виграти» або принаймні не програти війну. Друга тенденція – будівництво стін, яка почалася задовго до нападу на Україну. Сьогодні існує близько 80 стін на майже 50 тис. км, що еквівалентно окружності всієї планети. Третя

тенденція стосується збройних конфліктів, які мають дедалі більш гібридний характер.

***

La guerra en Ucrania dispara el gasto militar en Europa a cifras de la Guerra Fría [Війна в Україні доводить військові витрати в Європі до показників «холодної війни»] // **El Mundo.** – Madrid, 2023. – 24.04. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/04/24/644602f9e4d4d814288b4572.html>.

Згідно зі звітом, оприлюдненим Стокгольмським міжнародним інститутом дослідження проблем миру (SIPRI), військові витрати в Європі у 2022 р. повернулися до рівня, якого не було після «холодної війни» через війну в Україні. Європа була континентом, на якому було зареєстровано найвищий річний приріст закупівель зброї на 13 %, що разом із зростанням напруженості у Східній Азії сприяло витратам, які досягли рекордної цифри в 2,2 трлн дол. У звіті підкреслюється, що 345 млрд дол. було витрачено в Центральній і Західній Європі, що на 30 % більше, ніж у 2013 р., і ця цифра вперше перевищує показник 1989 р., який збігся із закінченням «холодної війни».

***

Ukrajna hatalmas segítséget kaphat egyik legnagyobb problémája megoldásához [Україна може отримати величезну допомогу для вирішення однієї з найбільших проблем] // **Portfolio.** – Budapest, 2023. – 24.04. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/gazdasag/20230424/ukrajna-hatalmas-segitseget-kaphat-egyik-legnagyobb-problemaja-megoldasahoz-611076>.

Всесвітня продовольча програма ООН (ВПП) готова допомогти Європейському Союзу впоратися з напливом українського зерна, який підриває ринки Східної Європи, і доставити його до найбільш нужденних країн. Це сталося після того, як Польща, Угорщина, Словаччина та Болгарія ввели заборону на імпорт через те, що український експорт зерна опинився в пастці всередині країни після російського вторгнення та блокади її чорноморських портів. ВПП вже доставляє продовольство з України через Чорноморську зернову ініціативу, але готова співпрацювати з ЄС, щоб знайти вихід із поточної кризи. Очікується, що ЄС співпрацюватиме з ВПП для закупівлі українського зерна та доставлятиме його до запланованих пунктів призначення і пропозиція буде представлена на найближчому засіданні Ради з питань сільського господарства та рибальства.

***

Des dépenses militaires toujours plus élevées dans le monde [Постійне зростання військових витрат у всьому світі] // **Le Monde.** – Paris, 2023. – 24.04. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/economie/article/2023/04/24/des-depenses-militaires-toujours-plus-elevees-dans-le-monde_6170734_3234.html.

Згідно зі звітом Стокгольмського міжнародного інституту дослідження проблем миру, у 2022 р. військові витрати досягнули нового максимуму в 2,24 трлн дол., що ознаменує собою восьмий рік поспіль зростання військових інвестицій. Витрати в Європі зросли на 13 % і перевищили максимальний рівень після закінчення «холодної війни». Невирішена та зростаюча напруженість у Східній Азії між Китаєм, Сполученими Штатами та їхніми азійськими союзниками і війна в Україні є двома

головними причинами такого збільшення військових витрат. На Сполучені Штати та Китай разом припадає більше половини світових військових інвестицій.

***

Alonso, Mariano. Sánchez y Lula da Silva constatan sus «matices» distintos sobre la guerra de Ucrania en su primera reunión en Madrid [Санчес і Лула да Сілва під час першої зустрічі в Мадриді підтвердили свої різні «відтінки» щодо війни в Україні] / М. Alonso // ABC. – Madrid, 2023. – 26.04. – Режим доступу : <https://www.abc.es/espana/sanchez-lula-silva-constatan-matices-distintos-sobre-20230426133255-nt.html>.

Голова уряду Іспанії Педро Санчес зустрівся в палаці Монклоа з президентом Бразилії Луїзом Інасіо Лула да Сілвою, який завершує своє європейське турне в Іспанії. Уряди обох країн підписали три угоди про співпрацю, щодо праці, науки та університетів, але хороша атмосфера не змогла приховати деяких важливих розбіжностей, особливо щодо війни в Україні. П. Санчес був змушений визнати, що він має багато відмінних «відтінків» із позицією президента Бразилії після того, як він похвалився тим, що не продає ракети Німеччини, що він завжди говорив про двох суперників у війні однаково і що він ухилився від відповіді на запитання іспанської преси, чи слід вважати Крим і Донбас українськими територіями. Президент Бразилії підтримує групу країн, які працюють «задля миру», враховуючи, що «є дві країни у конфлікті і жодна не поступається» тоді, як П. Санчес знову наполягав, що важливо прислухатися та не ігнорувати мирний план Президента України Володимира Зеленського.

***

Farmers plan biggest wheat crop in more than two decades due to war in Ukraine [Фермери планують найбільший урожай пшениці за більш як 2 десятиліття через війну в Україні] // National Post. – Toronto, 2023. – 26.04. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/pmnn/news-pmnn/canada-news-pmnn/farmers-plan-biggest-wheat-crop-in-more-than-two-decades-due-to-war-in-ukraine>.

Канадські фермери розраховують цього року посадити найбільший урожай пшениці за два десятиліття на тлі високого попиту на пшеницю. Статистичне управління Канади повідомило, що фермери планують засіяти 23 мільйони акрів пшениці, що на 6,2 % більше, ніж у попередньому році. Згідно зі звітом федерального агентства з основних посівних площ, очікуване зростання, можливо, пов'язане зі сприятливими цінами та високим попитом на пшеницю. Вторинення росії в Україну призвело до зростання світових цін на пшеницю, оскільки Україна була одним із найбільших у світі експортерів пшениці.

***

Approvisionnement en gaz : pas de « difficulté majeure » pour l'hiver 2024, selon le président d'Engie [Постачання газу: немає «великих труднощів» взимку 2024 р., за словами президента Engie] // L'Obs. – Paris, 2023. – 26.04. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/economie/20230426.OBS72634/approvisionnement-en-gaz-pas-de-difficulte-majeure-pour-l-hiver-2024-selon-le-president-d-engie.html>.

Президент французької енергетичної промислової групи Engie Ж.-П. Кламадье стверджує, що Європа зможе пережити наступну зиму без особливих труднощів з

точки зору постачання зрідженого природного газу (СПГ), незважаючи на відсутність російського газу внаслідок санкцій проти росії за її вторгнення в Україну. Він підкреслив збільшення потужностей імпорту газопроводів за межі росії та зростання кількості суден, що імпортують СПГ. Він також зазначає, що впоратися з кризою допомогло зниження енергоспоживання минулої зими. Сполучені Штати та Європейський Союз також заявили, що хочуть зберегти високі обсяги поставок СПГ європейцям у 2023 р., щоб зменшити їхню залежність від російських вуглеводнів.

***

Casert, Raf. EU farm chief: Bloc close to ending Ukraine import standoff [Керівник ферм ЄС: Блок близький до подолання протистояння з імпортом з України] / R. Casert // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 26.04. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/world/eu-nations-seek-to-end-ukraine-farm-import-standoff>.

Редактор новин в Associated Press Раф Казерт пише в статті для видання, що високопосадовець Європейського Союзу з питань сільського господарства заявив, що блок перебуває на порозі припинення згубного внутрішнього протистояння через дестабілізуюче перенасичення імпорту українських сільськогосподарських товарів, надавши п'ятьом східним державам-членам право тимчасово забороняти найбільш суперечливу продукцію. Швидке вирішення проблеми дозволило б ЄС зберегти єдину позицію перед обличчям вторгнення росії до свого сусіда. Комісар ЄС з питань сільського господарства заявив після одноденних переговорів між 27 міністрами сільського господарства, що ЄС близький до того, щоб дозволити Польщі, Угорщині, Словаччині, Болгарії та Румунії тимчасово заборонити імпорт п'яти сільськогосподарських продуктів, які складають переважну масу експорту з України, який заповнили їхні ринки під час війни. Відповідно до плану Європейської комісії, буде заборонено імпорт п'яти основних продуктів – пшеницю, кукурудзу, ріпак, насіння соняшнику та соняшникову олію – на які припадає 90 % імпорту, але буде відхилено запит на заборону імпорту меду, цукру, птиці та деяких інших продуктів.

***

Agrárminisztérium: Az ukrán gabonára vonatkozó behozatali tilalom nem okozhat problémát [Мінагрополітики: Заборона імпорту українського зерна не повинна викликати проблем] // Nepszava. – Budapest, 2023. – 27.04. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3192492_agrarminiszterium-az-ukran-gabonara-vonatkozoz-behozatali-tilalom-nem-okozhat-problemat.

Уряд Угорщини тимчасово заборонив імпорт певної сільськогосподарської продукції з України. Хоча є побоювання, що це може завдати шкоди вітчизняній біопаливній галузі, Міністерство сільського господарства заявило, що компанії вже закупили значні обсяги українського зерна, тому заборона не повинна викликати жодних проблем. Члени Угорської асоціації біопалива, зокрема Hungrana, Rannonia Bio та Rossi Biofuel, висловили занепокоєння з приводу заборони, заявивши, що вона може завдати шкоди економіці та зробити неможливим виробництво біопалива всередині країни. Заборона є відповіддю на високий рівень забруднення афлатоксинами в угорській кукурудзі. Інші країни, зокрема Польща, Словаччина, Болгарія та Румунія, також запровадили подібні обмеження останніми тижнями. Єврокомісія закликала до спільних рішень, щоб уникнути ненавмисних наслідків,

пропонуючи фінансову підтримку вітчизняним виробникам, які постраждали від дешевого українського зерна.

***

Miért mentették fel a Magyar Honvédség vezérkari főnökét? Érdekes pletykák magyarázhatják a váratlan döntést [Чому звільнили начальника штабу Сил оборони Угорщини? Пояснити несподіване рішення можуть цікаві чутки] // Portfolio. – Budapest, 2023. – 27.04. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/global/20230427/miert-mentettek-fel-a-magyar-honvedseg-vezerkari-fonoket-erdekes-pletykak-magyarazhatjak-a-varatlan-dontest-611938>.

У статті йдеться про несподіване звільнення начальника штабу сил оборони Угорщини генерала Р. Русіна-Сенді, причиною чого можливо є критика щодо продажу Україні угорських військових гелікоптерів. Заміна Р. Русіна-Сенді генералом Г. Боронді, ймовірно, була заздалегідь спланованим рішенням. Інші джерела вказують на особистий конфлікт між Р. Русіним-Сенді та міністром оборони через очікування останнього щодо оновлення та реструктуризації армії. У статті робиться висновок, що звільнення могло бути наслідком поточних кадрових змін в Силах оборони Угорщини та внутрішніх розбіжностей, які вони спричинили.

***

Kijewski, Leonie. Eastern EU countries strike deal with Commission to clear Ukrainian grain glut [Східні країни ЄС уклали угоду з ЄК, щоб позбутися надлишку українського зерна] / L. Kijewski // POLITICO. – Brussels, 2023. – 28.04. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/eastern-europe-poland-deal-with-eu-clear-ukrainian-grain-glut/>.

П'ять країн ЄС уклали угоду з Європейською комісією про переміщення мільйонів тонн українського зерна в регіоні після майже двох тижнів інтенсивних переговорів. Польща, Угорщина, Словаччина та Болгарія обмежили імпорт української продукції після протестів фермерів, які не можуть продати свій урожай через надлишок поставок з України. Європейська комісія запропонує надзвичайні захисні заходи щодо подальшого імпорту пшениці, кукурудзи, ріпаку та насіння соняшнику, але можуть бути обмеження щодо інших продуктів з України.

***

Elvi megállapodás született, Magyarország lemond az ukrán gabona tilalmáról [Було досягнуто принципової згоди, Угорщина відмовляється від заборони на українське зерно] // Nepszava. – Budapest, 2023. – 28.04. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3192720_ukrajna-gabona-export-magyarorszag-lengyelorszag-romania-bulgaria-szlovakia-tilalom.

Між Єврокомісією та п'ятьма країнами Східної Європи – Угорщиною, Польщею, Румунією, Болгарією та Словаччиною – досягнуто домовленості про зняття заборони на імпорт агропродовольчої продукції з України. Згідно з угодою, країни, які запровадили заборону, відкликають односторонній захід, а Європейська комісія надасть пакет підтримки у розмірі 100 млн євро для постраждалих фермерів у регіональних економіках. Згідно з угодою, угорські фермери можуть отримати загалом 16 млн євро підтримки.

***

Megvan az uniós ukrán gabonaalku, ami Magyarországnak különösen fontos [У нас є зернова угода між Україною та ЄС, яка особливо важлива для Угорщини] // Portfolio. – Budapest, 2023. – 28.04. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/gazdasag/20230428/megvan-az-unios-ukran-gabonaalku-ami-magyarorszagnak-kulonosen-fontos-612274>.

У статті повідомляється, що Європейський Союз і п'ять країн-членів домовилися з Україною про продовження безмитного імпорту української продукції ще на рік. Крім того, Угорщина, Польща, Словаччина та Болгарія знімуть свої односторонні обмеження на українську сільськогосподарську продукцію, за винятком імпорту пшениці, кукурудзи, насіння ріпаку та соняшнику, щодо яких будуть діяти спеціальні захисні заходи. Транзит цих продуктів через країни буде дозволений, але з суворими перевітками безпеки, щоб гарантувати, що товари покинуть країну. Європейська комісія також надасть 100 млн євро фінансової компенсації фермерам постраждалих держав-членів за понесені збитки. Президентка Європейської комісії У. фон дер Ляєн високо оцінила угоду за підтримку експортного потенціалу України, а також збереження засобів для існування фермерів ЄС.

***

Megvan, mennyit fizethet Magyarország az orosz olaj szállításáért [Ми знаємо, скільки Угорщина може заплатити за доставку російської нафти] // Portfolio. – Budapest, 2023. – 28.04. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/befektetes/20230428/megvan-mennyit-fizethet-magyarorszag-az-orosz-olaj-szallitasaert-612090>.

Угорська багатонаціональна нафтогазова компанія MOL готова платити українцям вищу суму за транзит російської нафти через українську ділянку нафтопроводу «Дружба». Згідно з планами «Укртранснафти», плата за транзит буде підвищуватися в два етапи: спочатку на 25 % з 1 червня 2023 р., а потім ще на 23,5 % з 1 серпня 2023 р. Причини підвищення – зростання витрат, дефіцит електроенергії в Україні, дефіцит палива та запчастин, а також руйнування енергетичної інфраструктури України.

***

François Fillon sera auditionné mardi sur ses liens avec la Russie [Ф. Фійон буде заслуханий про його зв'язки з росією] // L'Obs. – Paris, 2023. – 28.04. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/justice/20230428.OBS72738/francois-fillon-sera-auditionne-mardi-sur-ses-liens-avec-la-russie.html>.

Комісія з розслідування іноземного втручання, створена ультраправою партією «Національне об'єднання», заслухає колишнього прем'єр-міністра Франції Ф. Фійона про його зв'язки з росією, оскільки він працював у радах двох російських компаній. Ініціатива Національного Об'єднання є спробою відвернути звинувачення в тому, що «Національне об'єднання» знаходиться під впливом росії. Кілька інших політиків вже були допитані комісією. 24 лютого 2022 р., коли російська армія вторглася в Україну, колишній прем'єр-міністр Ф. Фійон висловив жаль з приводу «відмови Заходу» почути претензії москви щодо НАТО і був підданий різкій критиці.

***

Landrin, Sophie. L'Inde, plaque tournante pour le pétrole russe [Індія, центр російської нафти] / S. Landrin // Le Monde. – Paris, 2023. – 28.04. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/04/28/l-inde-plaque-tournante-pour-le-petrole-russe_6171422_3210.html.

Нафтопереробний завод Гувахаті (Індія), що входить до групи Indian Oil Corporation, підписав 29 березня угоду з «роснефтью» про збільшення закупівлі російської нафти. З початку війни в Україні 24 лютого 2022 р. Індія масово імпортувала недорогу російську нафту, переробляла її, а потім перепродала західним країнам за ринковою ціною ту частку, яку вона не споживала, уникаючи режиму. Дизель і гас, що доставляються танкерами, вже не є російськими, але індійські продукти нафтопереробки не вважаються російськими. Таким чином, індійські бізнесмени започаткували дуже прибуткову торгівлю, нарешті поставивши російську нафту в Європу та Сполучені Штати, у країни, які, тим не менш, запровадили ембарго після вторгнення в Україну. За рік Індія стала другим у світі покупцем російської нафти після Китаю. Зараз росія є найбільшим постачальником для Індії, на яку припадає близько 40 % усього імпорту сирової нафти з субконтиненту, порівняно з 1 % до війни в Україні. Ці замовлення перевищують сумарні закупівлі з Іраку та Саудівської Аравії, її двох традиційних постачальників.

***

Mikulski, Jakub. Saryusz-Wolski: Ukraina nie zna i nie rozumie prawa unijnego oraz zachowuje się nielojalnie wobec Polski [Я. Саріуш-Вольський: Україна не знає і не розуміє права ЄС і поводить себе нелояльно щодо Польщі] / J. Mikulski // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 30.04. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/polityka/art38417461-saryusz-wolski-ukraina-nie-zna-i-nie-rozumie-prawa-unijnego-oraz-zachowuje-sie-nielojalnie-wobec-polski>.

Польський євродепутат від партії «Право і Справедливість» Яцек Саріуш-Вольський заявив, що «Україна шкодить сама» собі, маючи на увазі критичну позицію України щодо обмеження експорту зерна. Президент України Володимир Зеленський, маючи на увазі заборону імпорту українського зерна до Польщі, Болгарії, Румунії, Словаччини та Угорщини, назвав заборону «деструктивною» і підкреслив, що рішення п'ятірки «не тільки порушує діючу угоду про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, але й дає кремлю небезпечну надію». Я. Саріуш-Вольський, який був дотичний до розробки угоди про асоціацію України з ЄС, стверджує, що заборона на імпорт збіжжя з України повністю відповідає єдиному ринку ЄС та угоді про асоціацію, всупереч українській критиці. Євродепутат зазначив, що регламент ЄС, який це регулює, передбачає різного роду обмеження, в тому числі й радикальні. За його словами, відкриття кордонів ЄС та зняття з України обмежень і квот в 2022 р. було виявом політичної емпатії до України, виправданим, але зовсім не юридичним зобов'язанням.

ДАНІ ЗАРУБІЖНИХ РОЗВІДОК ТА АНАЛІТИЧНИХ ІНСТИТУТІВ

Hatton, Barry. Russia-Ukraine war: Will there be a spring counteroffensive? [російсько-українська війна: чи буде весняний контрнаступ?] / B. Hatton // National Post. – Toronto, 2023. – 01.04. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/pmn/news-pmn/russia-ukraine-war-will-there-be-a-spring-counteroffensive>.

На думку директора програми з питань росії та Євразії лондонського аналітичного центру Chatham House Д. Ніксі, путін прагне зачaitися і затягнути бойові дії, сподіваючись, що західна підтримка України зрештою ослабне. За словами Д. Ніксі, стратегія росії спрямована на те, щоб «змусити Захід стомитися». Аналітичний центр Інститут вивчення війни, що базується у Вашингтоні, вважає, що Україні потрібно провести серію контрнаступів, щоб здобути перемогу. Операції матимуть подвійну мету: переконати путіна ухвалити досягнутий шляхом переговорів компроміс або створити військову реальність, достатньо сприятливу для України, щоб Київ та його західні союзники могли ефективно заморозити війну самостійно, незалежно від рішень путіна. У звіті інституту зазначається, що попереду може бути вирішальний період: якщо Києву не вдасться досягти прогресу на полі бою за допомогою зброї, що поставляється із Заходу, союзники можуть не захотіти відправляти в Україну додаткове дороге обладнання.

***

Putin sucht 400.000 Freiwillige – und Ukraine baut sich neue Kampfbrigaden [путін шукає 400 тисяч добровольців – і Україна формує нові бойові бригади] // Focus. – Berlin, 2023. – 01.04. – Режим доступу : https://www.focus.de/politik/ausland/ukraine-krise/so-stocken-die-kriegsparteien-ihre-armeen-auf-putin-sucht-nach-400-000-freiwilligen-und-ukraine-baut-sich-neue-kampfbrigaden_id_189908964.html.

Видання зазначає, що і росія, і Україна, схоже, готуються до тривалої війни і шукають солдатів для збільшення своїх армій. Американські та європейські аналітичні джерела підрахували, що з початку війни було поранено або вбито 120 тис. українців, з російського боку – 200 тис. Бойові дії, що тривають на сході України, особливо сильно вдарили по українцях. За словами експертів, для успішного контрнаступу потрібно більше людей, тому чоловікам від 18 до 60 років на вулицях знову роздають призовні повідомлення. Видання повідомляє, що з приблизно 100 тис. чоловіків призовного віку, які покинули країну, 11,1 % так і не повернулися в Україну.

***

Sabbagh, Dan. Surrounded and outgunned, Ukraine's tank crews prepare for battle of Bakhmut [Українські танкісти в оточенні та озброєнні готуються до бою під Бахмутом] / D. Sabbagh // The Guardian. – London, 2023. – 02.04. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/apr/02/surrounded-and-outgunned-ukraines-tank-crews-prepare-for-battle-of-bakhmut>.

Військовий аналітик Інституту вивчення війни Ж. Баррос вважає, що є підстави вважати, що Україна може дати відсіч в Бахмуті, тому що вона не вичерпала всі свої ключові сили. Втрати росіян вбитими і пораненими у Бахмуті були особливо жахливими: за оцінками західної розвідки, вони становили від 20 тис. до 30 тис. чоловік. Україна постраждала менше: за оцінками НАТО, вона втрачає одну людину на кожні п'ять росіян, але її бойові втрати включають найдосвідченіших солдатів.

***

Farberov, Snejana. Putin looking for another mercenary group to replace Wagner in Ukraine: report [путін шукає іншу групу найманців, щоб замінити ПВК Вагнера в Україні: звіт] / S. Farberov // New York Post. – New York, 2023. – 04.04. – Режим доступу :

<https://nypost.com/2023/04/04/putin-looking-for-another-mercenary-group-to-replace-wagner/>.

Міністерство оборони Великобританії заявило у своєму останньому оновленні розвідданих, що росія ймовірно, прагне спонсорувати та розвивати альтернативні приватні військові компанії (ПВК) на протигагу ПВК Вагнера. Британські аналітики заявили, що росія, мабуть, визнає цінність використання груп найманців в Україні, бо тисячі ув'язнених вербують з російських в'язниць для участі у бойових діях в Україні. Аналітичний центр Інституту вивчення війни повідомив у звіті, що ПВК Вагнера втратила, можливо, близько половини своїх 50 тис. бійців у битві за Бахмут. Старший військовий радник місії Сполученого Королівства при Організації з безпеки та співробітництва в Європі Я. Стаббс заявив, що з липня 2022 р. в районі Бахмута було вбито або поранено 30 тис. російських військових ПВК Вагнера.

***

Rai, Arpan. Rustam Muradov: putin 'sacks one of russia's most senior commanders in Ukraine' [рустам мурадов: путін звільнив одного з найвищих російських командирів у війні в Україні] / A. Rai // *The Independent*. – London, 2023. – 06.04. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/rustam-muradov-putin-ukraine-war-russia-b2315219.html>.

Британське міністерство оборони у своєму останньому звіті розвідки вказало, що міністерство оборони росії звільнило генерал-полковника мурадова з посади командувача східної групи військ після тяжких втрат росії на сході України, назвавши це звільнення найгучнішим в російській армії цього року. Розвідники повідомили, що армія під керівництвом мурадова зазнала надзвичайно значних втрат за останні місяці, оскільки її погано продумані атаки не привели до захоплення міста Вугледар, що на Донеччині. Інститут вивчення війни повідомив, що, ймовірно, генерал-лейтенант кузьменко замінить мурадова на посаді командувача східного військового округу. Генерал кузьменко раніше служив командувачем 6-ї загальновійськової армії з 2015 по 2019 рр. а останнім часом – начальником відділу академії генерального штабу зс рф. Аналітики зазначають, що кузьменко ніколи не обіймав командної посади, порівняно з роллю командувача військовим округом, і вважають, що його призначення було б незвичайним кроком.

***

Rai, Arpan. Russia likely withdrawing equipment from Crimea out of fear of Ukrainian spring advance [росія рие окопи в Криму та перекидає озброєння, побоюючись контрнаступу України] / A. Rai // *The Independent*. – London, 2023. – 07.04. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/russia-war-ukraine-crimea-putin-latest-b2316029.html>.

За даними Інституту вивчення війни, є ознаки того, що росія забирає ключове військово обладнання з окупованого Криму і передислокує його в південний сектор України, а також укріплює півострів. Супутникові знімки Махаг показують, що росіяни вже кілька тижнів копають траншеї довжиною в декілька кілометрів у Криму.

***

Pavelka, Kryštof. Deset tisíc kusů ruského šrotu. Putin dostává na východní frontě nařezáno podobně jako kdysi Hitler [Десять тисяч штук російського брухту. путіна нарізано подобне́ jako kdysi Hitler]

скорочують на східному фронті, як колись Гітлера] / К. Pavelka // Reflex. – Praha, 2023. – 07.04. – Режим доступу : <https://www.reflex.cz/clanek/komentare/118281/deset-tisic-kusuriskeho-srotu-putin-dostava-na-vychodni-fronte-narezano-podobne-jako-kdysi-hitler.html>.

За словами автора статті К. Павелки, в блозі Огух, який веде група нідерландського військового аналітика Стійна Мітцера, в лічильнику втрат російської військової техніки під час вторгнення в Україну має з'явиться цифра 10 тис. Понад рік С. Мітцер і його команда перевіряли кожне фото чи відео втрат росії з відкритих джерел, для кожного елемента в списку блогу Огух є візуальне підтвердження у вигляді фото чи відео. Автор вважає, що реальні втрати російської військової техніки, швидше за все, будуть ще більшими, оскільки не кожен знищену техніку вдалося сфотографувати чи зняти на відео. К. Павелка зазначає, що на російському державному телебаченні тепер лунають слова про можливу поразку росії, технологічну та економічну перевагу Заходу і натякають навіть про падіння режиму путіна.

***

AIVD waarschuwt voor complotdenkers die zich richten tegen 'elite', soms aangewakkerd door Rusland [AIVD застерігає від теоретиків змови, які націлені на «еліту», яка іноді «підживлюється» росією] // Algemeen Dagblad. – Rotterdam, 2023. – 17.04. – Режим доступу : <https://www.ad.nl/binnenland/aivd-waarschuwt-voor-complotdenkers-die-zich-richten-tegen-elite-soms-aangewakkerd-door-rusland~ab9bc2f7/>.

У звіті Служби загальної розвідки та безпеки AIVD за 2022 р. йдеться, що у Нідерландах спостерігається «розвиток» екстремістів, які націлені не лише на уряд, але й дедалі більше проти всіляких організацій та установ. Типовим для цієї групи є повідомлення про те, що при владі у Нідерландах «перебуває зла еліта, яка є ворогом населення». У звіті йдеться, що через війну відбулося подорожання продуктів і послуг і у результаті підбурювачі екстремістів у Нідерландах отримали ще одну можливість, після коронакризи, поширювати теорії змови про «злу еліту». У звіті йдеться, що іноді такі країни, як росія, «використовують заворушення на Заході, щоб таємно розпалити протиріччя в суспільстві».

***

Law, Tara. What to expect from ukraine's counter-offensive [Чого чекати від контрнаступу України] / T. Law // Time. – New York, 2023. – 20.04. – Режим доступу : <https://time.com/6273156/ukraine-counter-offensive-russia/>.

В статті для видання репортер Time Т. Лоу зазначає, що витік документів Міністерства оборони США ще більше ускладнив прогнозування української війни. Керівник групи геопросторового аналізу та військовий аналітик в Інституті вивчення війни Д. Баррос вважає, що його організація намагається не прогнозувати, що станеться далі, але в інтерв'ю Time він розповів про географію та історію «конфлікту», натякнувши на те, що буде далі. За словами Д. Барроса, росію особливо непокоїть один сценарій: ризик того, що Україна відвоює окуповану частину Запорізької області. За словами аналітика, цей регіон важливий для російських збройних сил, тому що це основна ділянка землі, що поєднує південні українські території, окуповані росією, з материком, включаючи Крим, а дороги, що проходять

територією, є основними шляхами постачання тисяч рашистів, дислокованих на півдні.

***

Graham-Harrison, Emma. New Ukraine positions near Kherson could signal spring offensive – report [Нові позиції України під Херсоном можуть сигналізувати про весняний наступ] / E. Graham-Harrison // The Guardian. – London, 2023. – 23.04. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/apr/23/new-ukraine-positions-near-kherson-could-signal-spring-offensive-report>.

Американський аналітичний центр Інститут вивчення війни вважає, що контрнаступ ЗСУ в районі на схід від Дніпра може стати першим кроком до спроби витіснити російські війська. У своєму звіті Інститут вивчення війни зазначив, що уперше виявив надійні геолокаційні зображення українських позицій на східному березі разом із російськими повідомленнями з кількох джерел про постійну українську присутність там. Генеральний секретар НАТО Є. Столтенберг заявив журналістам після зустрічі ключових союзників на авіабазі «Рамштайн» у Німеччині, що Україна добре підготовлена до того, щоб відвоювати більшу частину своєї території під час наступу.

***

Vojenské výdavky v Európe zaznamenali najprudší medziročný nárast za posledných najmenej 30 rokov a vlani stúpili o 13 % [Військові витрати в Європі зросли в річному обчисленні найрізкіше принаймні за 30 років, піднявшись на 13 % минулого року] // Denník N. – Bratislava, 2023. – 24.04. – Режим доступу : <https://e.dennikn.sk/minuta/3339606>.

Стокгольмський міжнародний інститут дослідження проблем миру (SIPRI) у своєму новому щорічному звіті зазначає, що США направили Україні майже 20 млрд дол. на захист від російської агресії, що є найбільшою сумою, наданою будь-якою країною одному одержувачу з часів закінчення «холодної війни». Проте ця сума становить лише 2,3 % минулорічних військових витрат США і в глобальному масштабі ці витрати зростають 8 років поспіль. Країни Західної та Центральної Європи минулого року витратили на озброєння 345 млрд дол. російське вторгнення в Україну безпосередньо вплинуло на рішення про збільшення цих витрат, і з тієї ж причини можна очікувати їх зростання і цього року. Минулого року Україна витратила на військо 44 млрд дол., що в шість разів більше, ніж у 2021 р. Минулого року військові витрати в Україні становили 34 % валового внутрішнього продукту.

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ

Білецький: Чи приєднається Україна до НАТО? Не скоро] / J. Bielecki // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 22.04. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/komentarze/art38369701-jedrzej-bielecki-ukraina-bedzie-w-nato-niepredko>.

Кореспондент Rzeczpospolita у Брюсселі та Вашингтоні Єджей Білецький вважає, що становище України перед липневим самітом НАТО у Вільнюсі гірше, ніж була 15 років тому в Бухаресті – цього разу президент США не наполягає на швидкому членстві України в НАТО, а проти цього рішуче виступає група найпотужніших європейських країн. Журналіст нагадав, що на Бухарестському саміті

2008 р. лідери НАТО також заявили, що «Україна буде в Атлантичному альянсі», однак вони так і не окреслили шлях до такого членства і, зокрема не надали Україні т. зв. ПДЧ – План дій для членства в НАТО. На той час президент США Джордж Буш виступав за швидке членство України, але його ініціативу заблокували канцлерка Німеччини Ангела Меркель і президент Франції Ніколя Саркозі. Є. Білецький констатує, що в результаті путін вирішив, що, як і у випадку з Грузією, війна зупинить вступ України до НАТО.

***

Egyértelművé tette a magyar kormány: Ukrajna egyetlen integrációs törekvését sem támogatjuk [Угорський уряд чітко дав зрозуміти: ми не підтримуємо жодних інтеграційних зусиль України] // *Portfolio*. – Budapest, 2023. – 26.04. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/global/20230426/egyertelmuve-tette-a-magyar-kormany-ukrajna-egyetlen-integracios-torekveset-sem-tamogatjuk-611498>.

Угорський уряд оголосив на своїй сторінці у Facebook, що не підтримає жодних інтеграційних зусиль України щодо вступу України до ЄС чи НАТО доки країна не відновить права угорської меншини на Закарпатті, які були нібито відібрані після 2015 р. Питання про вступ до НАТО було підняте після того, як генсек НАТО заявив, що всі країни-члени підтримують членство України у військовому альянсі. Позиція уряду Угорщини може технічно заблокувати інтеграцію України до цих організацій, оскільки всі країни-члени мають погодитися на інтеграцію нового члена.

ЗАКОРДОННІ ВІЗИТИ УКРАЇНСЬКИХ ДЕРЖАВНИХ ТА ГРОМАДСЬКИХ ДІЯЧІВ

Łomanowski, Andrzej. Andrzej Łomanowski: Zelenski u bram, a w relacjach polsko-ukraińskich kryzys [Анджей Ломановський: Зеленський біля воріт і криза в польсько-українських відносинах] / А. Łomanowski // *Rzeczpospolita*. – Warszawa, 2023. – 03.04. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/komentarze/art38265041-andrzej-lomanowski-zelenski-u-bram-a-w-relacjach-polsko-ukrainskich-kryzys>.

Польський журналіст, багаторічний кореспондент польських ЗМІ в Москві та Києві Анджей Ломановський в статті зазначає, що Президент України Володимир Зеленський, побувавши під час війни у Вашингтоні, Лондоні, Парижі та Брюсселі, «лише тепер» знайшов час для Варшави. Він вважає, що в польсько-українських відносинах неминуче настає криза, провісником якої є проблеми із зерном з України. На думку А. Ломановського, у відносинах з Польщею, як найважливішим партнером України, є невідповідності. На думку журналіста, «не дуже добре, що в Києві це не до кінця усвідомлюють».

***

Bartkiewicz, Artur. W środę do Polski przyjedzie Wołodymyr Zelenski [Володимир Зеленський у середу відвідає Польщу] / А. Bartkiewicz // *Rzeczpospolita*. – Warszawa, 2023. – 03.04. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/dyplomacja/art38263411-w-srode-do-polski-przyjedzie-wolodymyr-zelenski>.

Редактор *Rzeczpospolita* Артур Барткевич пише, що Польща очікує нарешті офіційний візит Президента України Володимира Зеленського разом із дружиною Оленою після того, як він відвідав Вашингтон, Лондон, Париж і Брюссель. Державний секретар канцелярії президента Польщі Анджея Дуди, керівник Бюро з міжнародної політики Марцін Пшидач пообіцяв, що цей візит буде багато в чому

особливим, уточнивши, що саме Польща готує ряд елементів, які «зроблять його особливим». М. Пшидач також повідомив, що під час візиту В. Зеленського до Польщі Президент України проведе «довгу розмову» з президентом Польщі А. Дудою.

***

Piecznyński, Maciej. Ekshumacje albo śmierć [Ексгумація або смерть] / М. Piecznyński // Do Rzeczy. – Warszawa, 2023. – 04.04. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/opinie/424507/co-pisza-na-wschodzie-ekshumacje-albo-smierc.html>.

Журналіст тижневика Do Rzeczy, який спеціалізується на проблемах України та росії, Мацей Печинський вважає, що візит Президента України Володимира Зеленського до Варшави – це передостання можливість для України продемонструвати Польщі «свою добру волю в питанні історичної політики». На думку М. Печинського, Польща та Україна повинні вирішити проблему важкого минулого, адже пропаганда росії активно намагається використати тему Волинської трагедії, щоб принаймні погіршити клімат у відносинах між Києвом і Варшавою. Журналіст вважає, що дозволи на ексгумацію польських жертв в Україні, спільне вшанування пам'яті жертв цих трагічних подій чи створення нових пам'ятних місць можуть бути поштовхом для обеззброєння арсеналу російської пропаганди.

***

Moller-Nielsen, Thomas. Ukraine repeats call for NATO accession and demands faster arms deliveries [Україна повторила заявку на вступ до НАТО і вимагає пришвидшити поставки зброї] / Т. Moller-Nielsen // The Brussels Times. – Brussels, 2023. – 05.04. – Режим доступу : <https://www.brusselstimes.com/politics/442361/ukraine-repeats-call-for-nato-accession-and-swifter-demands-arms-deliveries>.

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба здійснив робочий візит до Брюсселя для участі в офіційному засіданні Комісії Україна-НАТО. Бельгійський журналіст Томас Моллер-Нільсен акцентує увагу на тому, що Д. Кулеба повторив наполегливе прохання своєї країни стати членом НАТО, того самого дня, коли Фінляндія стала 31-м членом альянсу, тим самим подвоївши кордон НАТО з росією. Д. Кулеба зауважив, що «немає кращого способу забезпечення євроатлантичної безпеки», ніж членство України в НАТО. Виступаючи безпосередньо перед зустріччю міністрів закордонних справ країн НАТО, Д. Кулеба повторив свою вимогу до країн НАТО прискорити постачання боєприпасів і систем озброєння в Україну, оскільки країна продовжує боротьбу за перемогу у війні проти агресії росії.

***

Nedeljkovic, Srdjan. Greece to send more arms to Ukraine, but sets limits [Греція відправить Україні більше зброї, але встановить обмеження] / S. Nedeljkovic // The Toronto Star. – Toronto, 2023. – 06.04. – Режим доступу : <https://www.thestar.com/news/world/europe/2023/04/06/greece-to-send-more-arms-to-ukraine-but-sets-limits.html>.

Міністр оборони України О. Резніков у рамках чергових зустрічей з офіційними особами країн НАТО відвідав Афіни. Міністр оборони Греції Н. Панайотопулос під час спільного виступу з О. Резніковим заявив, що Греція продовжить підтримувати Україну стільки, скільки потрібно і пообіцяв додаткові

постачання боєприпасів для артилерії та стрілецької зброї, доступ до грецьких шпиталів для поранених військовослужбовців та додаткові бойові машини піхоти БМП радянських часів. Греція також надала інструкторів для українських спецпідрозділів та операторів танків як внесок у масовані зусилля щодо надання військової допомоги, очолювані Сполученими Штатами та їхніми союзниками.

***

Mularczyk: Gdyby nie postawa Zelenskiego, mielibyśmy wojska rosyjskie na polskiej granicy [А. Мулярчик: Якби не позиція Зеленського, у нас були б російські війська на кордоні з Польщею] // *Do Rzeczy*. – Warszawa, 2023. – 06.04. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/opinie/425182/gdyby-nie-postawa-zelenskiego-mularczyk-o-ukrainie.html>.

Заступник міністра закордонних справ Польщі Аркадіуш Мулярчик в ефірі програми «Політичний квартал» на ТВПІ оцінив діяльність Президента України Володимира Зеленського, який відвідав Польщу з офіційним візитом. А. Мулярчик чітко заявив, що якби не позиція В. Зеленського та української армії, то на польському кордоні були б російські війська. На його думку, виступи президентів Польщі та України були дуже символічними та продемонстрували велику єдність, співпрацю, взаєморозуміння та політичний союз між Польщею та Україною.

***

Iwaniuk, Iwaniuk. Zelensky à Varsovie pour sceller «l'amitié éternelle» entre l'Ukraine et la Pologne [Зеленський у Варшаві, щоб скріпити «вічну дружбу» між Україною та Польщею] / I. Iwaniuk // *Le Monde*. – Paris, 2023. – 06.04. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/04/06/zelensky-a-varsovie-pour-sceller-l-amitie-eternelle-entre-l-ukraine-et-la-pologne_6168493_3210.html.

Польський журналіст Якуб Іванек в статті для видання характеризує візит Президента України В. Зеленського до Польщі як «символічний». Автор описує його, як перший державний візит В. Зеленського за кордон після вторгнення росії в його країну, який він здійснив у компанії дружини Олени Зеленської, адже його попередні поїздки до Вашингтона, Лондона, Парижа, Берліна та Брюсселя були, так званими, робочими візитами, які до останнього трималися в найсуворішому секреті. Я. Іванек зазначає, що хоча В. Зеленський не відмовився від форми воєнного часу – толстовки та штанів кольору хакі – послання, надіслане москві, а також його власним співвітчизникам, чітке: український президент зараз відчувається достатньо захищеним.

***

Ziemkiewicz, Rafał A. „Ty druha we mnie masz” [«Ти друга в мені маєш»] / R. A. Ziemkiewicz // *Do Rzeczy*. – Warszawa, 2023. – 08.04. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/opinie/426043/ty-druha-we-mnie-masz.html>.

Польський письменник-фантаст, журналіст, політичний та економічний оглядач і публіцист Рафал Земкевич у своїй статті аналізує візит Президента України Володимира Зеленського до Польщі. На його думку, «колишній актор, зважаючи слова під час свого виступу, не сказав жодного слова, яке могло б навіть здатися поганим невеликій частині українського суспільства». Особливо Р. Земкевича вразило, що не було сказано «ні слова про Волинь», наголосивши, що «мова не йде про якісь жажливі жести чи вибачення, а про розблокування ексгумації жертв та

археологічних робіт загалом, надання історикам доступу до архівів та припинення їх знищення, щоб приховати масштаби геноциду та відповідальність ОУН-УПА».

***

Kazmierczuk, Agnieszka. Bosak o wizycie Zelenskiego: Duda wygłaszał niemal wyłącznie ukraińskie postulaty [К. Босак про візит В. Зеленського: Дуда виголошував майже виключно українські постулати] / A. Kazmierczuk // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 08.04. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/polityka/art38288691-bosak-o-wizycie-zelenskiego-duda-wygłaszał-niemal-wylacznie-ukrainskie-postulaty>.

Один із лідерів польської партії «Конфедерація свободи і незалежності» Кшиштоф Босак, коментуючи нещодавній візит Президента України Володимира Зеленського до Польщі, зазначив, що «задоволений» словами подяки В. Зеленського, але «недостатньо» того, що хтось прийде і скаже «дякую». За словами К. Босака, візит В. Зеленського «був сповнений красивих слів, але бракувало конкретики». К. Босак зазначив, що на спішно скликаному економічному форумі, під час якого також виступали президент Польщі Анджей Дуда і Президент України В. Зеленський, не було чути голосу підприємців і не було зроблено жодних декларацій, а самі підприємці слугували фоном для президентів. Також політик покаржився на відсутність тем історичної політики під час візиту В. Зеленського.

***

Semka, Piotr. Myślmy o pre-NATO dla Ukrainy [Думки про пре-НАТО для України] / P. Semka // Do Rzeczy. – Warszawa, 2023. – 08.04. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/opinie/425977/semka-myslmy-o-pre-nato-dla-ukrainy.html>.

Польський історик, публіцист і журналіст Пйотр Семка аналізує візит Президента України Володимира Зеленського до Варшави, назвавши його нагодою повторити багато елементів політичної риторики, які вже рік домінують в польсько-українських відносинах. Він зазначив, що Президент України вкотре нагадав про роль Польщі у військовій допомозі своїй країні та подякував за турботу про біженців з України. Журналіст торкнувся промови президента Польщі Анджея Дуди, який закликав Європу продовжувати допомагати Україні вистояти у її боротьбі з російським агресором та наголосив на важливості міцного союзу двох народів.

***

Berthiaume, Lee. Trudeau promises more weapons for Ukraine, more sanctions for russia [Трюдо обіцяє більше зброї для України, більше санкцій для росії] / L. Berthiaume // National Post. – Toronto, 2023. – 11.04. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/news/politics/nato-expansion-focus-of-parliamentary-committee-trip-to-europe-to-study-ukraine>.

Прем'єр-міністр Д. Трюдо під час переговорів з прем'єр-міністром України Д. Шмигалем під час його першого офіційного візиту до Канади, підтримав рішення надати Україні мільярди доларів у вигляді військової та економічної допомоги, назвавши війну «символом більш масштабної боротьби за принципи та цінності миру і демократії». Д. Шмигаль, зі свого боку, скористався нагодою, щоб подякувати Канаді за її підтримку після вторгнення російських військ у лютому 2022 р.

***

Berthiaume, Lee. Trudeau dismisses pro-russian cyberattacks, promises more weapons for Ukraine [Трюдо відкидає проросійські кібератаки та обіцяє Україні більше зброї] / L. Berthiaume // *The Toronto Star*. – Toronto, 2023. – 11.04. – Режим доступу : <https://www.thestar.com/politics/federal/2023/04/11/ukrainian-prime-minister-expected-to-appeal-for-more-aid-during-visit-to-canada-today.html>.

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль прибув з першим офіційним візитом до Канади. Прем'єр-міністр Канади Д. Трюдо використав візит свого українського колеги, щоб оприлюднити пакет нових військових, економічних та культурних заходів для України. Під час пресконференції в Торонто з прем'єр-міністром України Д. Шмигалем. Д. Трюдо заявив, що Канада, як і раніше, буде твердо підтримувати Україну. Зокрема, Оттава запроваджує санкції щодо 14 російських фізичних осіб і 34 російських юридичних осіб, а також 9 організацій, пов'язаних з фінансовим сектором Білорусі, за їх підтримку вторгнення Росії. Д. Шмигаль подякував Канаді за її економічну та військову допомогу на мільярди доларів.

***

Patel, Raisa. Justin Trudeau shrugs off 'russian hackers' as Ukrainian prime minister visits Canada [Джастін Трюдо відмахується від «російських хакерів» під час візиту прем'єр-міністра України до Канади] / R. Patel // *The Toronto Star*. – Toronto, 2023. – 11.04. – Режим доступу : <https://www.thestar.com/politics/federal/2023/04/11/justin-trudeau-shrugs-off-russian-hackers-as-ukrainian-prime-minister-visits-canada.html>.

Прем'єр-міністр України Д. Шмигаль під час першого офіційного візиту до Канади зустрівся з прем'єр-міністром Канади Д. Трюдо, міністеркою фінансів Х. Фріланд, міністеркою оборони А. Анан та міністеркою закордонних справ М. Жолі. Було обговорено низку питань, включаючи подальшу військову підтримку України та зусилля щодо відновлення зруйнованої війною України. Була підписана спільна декларація про модернізацію торгівлі, угода про мобільність молоді, яка дозволить канадській та українській молоді працювати і подорожувати між двома країнами.

***

Robles y el ministro de Defensa de Ucrania visitan a los militares ucranianos heridos [М. Роблес та міністр оборони України відвідали поранених українських військових] // ABC. – Madrid, 2023. – 12.04. – Режим доступу : <https://www.abc.es/espana/robles-ministro-defensa-ucrania-visit-an-militares-ucranianos-20230412183307-vi.html>.

Міністерка оборони Іспанії Маргарита Роблес зустрілася в Мадриді зі своїм українським колегою Олексієм Резніковим. Міністр оборони України подякував Іспанії за надану військову допомогу та вказав на можливість навчання українських військових в Іспанії «у сфері морської піхоти та десанту», цього разу зосередившись на військово-морському напрямі.

***

Shakil, Ismail. Canada vows more military aid for Ukraine as PM's website hacked [Канада обіцяє Україні додаткову військову допомогу] / I. Shakil // *National Post*. – Toronto, 2023. – 12.04. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/pmn/news-pmn/crime-pmn/canada-vows-more-military-aid-for-ukraine-as-pms-website-hacked>.

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль прибув з першим офіційним візитом до Канади. Прем'єр-міністр Канади Д. Трюдо у Торонто під час зустрічі з Д.

Шмигалем винесли на обговорення низку питань, включаючи подальшу військову підтримку Канади та зусилля щодо відновлення України. Зокрема, Канада направить 21 тис. автоматів, 38 кулеметів і 2,4 мільйона набоїв. Була також підписана спільна декларація про модернізацію торгівлі, яка має, зокрема передбачати найсучасніший режим лібералізації ринків послуг і здійснення інвестицій. Також нова угода має оновити розділ про цифрову торгівлю та полегшити експорт українських товарів до Канади.

***

Semka, Piotr. Wolność, kocham i rozumiem [Волю, люблю і розумію] / P. Semka // Do Rzeczy. – Warszawa, 2023. – 25.04. – Режим доступу : <https://historia.dorzeczy.pl/historia-wspolczesna/432121/semka-wolnosc-kocham-i-rozumiem.html>.

Польський історик, публіцист і журналіст Пйотр Семка аналізує візит Президента України Володимира Зеленського до Варшави і його промову на Замковій площі. За його словами, виступ В. Зеленського привернув увагу багатьох поляків через розуміння ними феномену польської і української «вольності». В. Зеленський підкреслив, що «українці та поляки знайомі давно» і звернувся до поляків зі словами вдячності. Він стверджував, що «більше немає моментів, коли ми були окремо, «немає вже такої сили, яка б взяла гору над українсько-польським братерством». І ще на одне речення звертає увагу польський історик: «На цій величній площі і на кожній іншій польській площі, як і на всіх українських майданах, після нашої перемоги ніколи не буде росії. Чим більше у нас свободи, тим більше гарантій, що наш спільний ворог все життя нестиме відповідальність за Биківню і Бучу, за Катинь і Смоленськ». Автор підкреслює, що «емоції поляків в цих словах зустрічаються з емоціями українців».

ЗАСУДЖЕННЯ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ РФ

Moller-Nielsen, Thomas. Bucha massacre perpetrators ‘will be brought to justice,’ says Belgian PM [Прем’єр-міністр Бельгії заявив, що винуватці масового вбивства в Бучі «будуть притягнуті до відповідальності»] / T. Moller-Nielsen // The Brussels Times. – Brussels, 2023. – 01.04. – Режим доступу : <https://www.brusselstimes.com/belgium/437065/belgian-pm-bucha-massacre-perpetrators-are-murderers-who-will-be-brought-to-justice>.

Бельгійський журналіст Томас Моллер-Нільсен цитує прем’єр-міністра Бельгії Александра Де Кроо, який в емоційному відеозверненні до учасників Бучанського саміту в Україні, що відбувся в річницю різанини, заявив, що виконавці злочинів Бучі є «вбивцями і будуть притягнуті до суду». У своєму заключному слові А. Де Кроо підкреслив, що Україна бореться не лише за свою територіальну цілісність і майбутнє як нації, а й за «наші спільні цінності та збереження порядку, заснованого на правилах міжнародного права». Він також підтвердив незмінну відданість Бельгії підтримці України.

***

Pullerits, Priit. Peaprokurör Andres Parmas: võib olla kindel, et Venemaa kõrgete ametikandjate suhtes tuleb vahistamismäärusi veel [Генеральний прокурор Андрес Пармас: ми можемо бути впевнені, що буде більше ордерів на арешт високопосадовців росії] / P. Pullerits // Postimees. – Tallinn, 2023. – 01.04. – Режим доступу :

<https://arvamus.postimees.ee/7744111/ak-fookus-peaprokuror-andres-parmas-voib-olla-kindel-et-venemaa-korgete-ametikandjate-suhtes-tuleb-vahistamismaarusi-veel>.

Генеральний прокурор Естонії Андрес Пармас констатує, що склад злочину геноциду безумовно потребує оновлення на тлі війни, що ведеться росією в Україні, але за злочином агресії, яким можна вважати розв'язування війни та її ведення в Україні, може послідувати особиста кримінальна відповідальність, як показує також Нюрнберзький трибунал після Другої світової війни. За словами прокурора, склад злочину геноциду у випадку України ніхто не визначив. Прокурор вважає, що в будь-якому випадку, щоб взагалі про щось говорити, знадобилося б більше половини країн-членів ООН і багато країн ще потрібно переконати, що це серйозна проблема глобального значення.

***

Corder, Mike. War-crimes warrant for putin could complicate Ukraine peace [Ордер на арешт путіна за воєнні злочини може ускладнити досягнення миру в Україні] / M. Corder // The Toronto Star. – Toronto, 2023. – 02.04. – Режим доступу : <https://www.thestar.com/news/world/europe/2023/04/02/war-crimes-warrant-for-putin-could-complicate-ukraine-peace.html>.

Доцент політології Північно-Західного університету (США) Д. Крчмаріч вважає, що міжнародний ордер на арешт путіна може підірвати зусилля, спрямовані на досягнення мирної угоди в Україні. Одним з можливих способів полегшити шлях до мирних переговорів може стати заклик Ради Безпеки ООН до Міжнародного кримінального суду призупинити розслідування в Україні на рік, що дозволено статтею 16 Римського статуту, на підставі якого був створений суд. Але на думку Д. Крчмаріча, це видається малоімовірним. Аналітик московського Фонду Карнегі О. Баунов зауважив у коментарі, що ордер на арешт путіна є «запрошенням російської еліти відмовитися від путіна», що може підірвати його підтримку.

***

UK blocks UN webcast featuring russia children's commissioner, wanted on war crimes charges [Велика Британія заблокувала вебтрансляцію ООН за участю уповноваженої росії з прав дитини, яка розшукується за звинуваченням у воєнних злочинах] // The Guardian. – London, 2023. – 05.04. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/apr/05/uk-blocks-un-webcast-featuring-russia-childrens-commissioner-wanted-on-war-crimes-charges>.

Велика Британія заблокувала вебтрансляцію неформального засідання Ради Безпеки ООН щодо України, на якому має виступити уповноважена росії з прав дитини львова-белова, щодо якої Міжнародний кримінальний суд видав ордер на арешт за звинуваченням у воєнних злочинах. Зустріч буде присвячена евакуації українських дітей із зони бойових дій. Такі засідання не проводяться в залі засідань Ради Безпеки і всі 15 членів Ради мають погодитися на те, щоб Організація Об'єднаних Націй транслиувала їх в Інтернеті. Речник британської місії при ООН у Нью-Йорку заявив, що львова-белова не повинна використовувати майданчик ООН для поширення дезінформації. За його словами, якщо вона хоче дати звіт про свої дії, вона може зробити це в Гаазі.

***

Grynszpan, Emmanuel. Les enfants disparus de la guerre en Ukraine [Діти, які зникли безвісти на війні в Україні] / E. Grynszpan // Le Monde. – Paris, 2023. – 05.04. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/podcasts/article/2023/04/05/les-enfants-disparus-de-la-guerre-en-ukraine_6168287_5463015.html.

У статті журналіст Le Monde Ремі Урдан, який став свідком повернення сімнадцяти депортованих дітей росією в Україну, розповідає про побачене і почуте. Оглядач видання з питань росії Емманюель Гріншпан аналізує депортацію українських дітей після того, як Міжнародний кримінальний суд (МКС) у березні видав два ордери на арешт за депортацію дітей уповноваженої з прав дитини в росії львової-бєлової та президента росії путіна. Автори статті шукають відповіді на питання: що відомо про ці викрадення і чому російського президента підозрюють у прямій відповідальності?

***

Veidemane, Elita. Latvija notvertie spiegi nodod Krievijai ziņas par NBS kaujasspējām un mēģina organizēt diversijas [Затримані в Латвії шпигуни передають росії інформацію про бойові можливості НЗС і намагаються організувати диверсії] / E. Veidemane // Neatkarīgā Rīta Avīze. – Rīga, 2023. – 10.04. – Режим доступу : https://neatkariga.nra.lv/komentari/elita-veidemane/410884-latvija-notvertie-spiegi-nodod-krievijai-zinas-par-nbs-kaujasspejam-un-megina-organizet-diversijas? gl=1*1u02dgv* ga*MTM0MzkwNDAYMS4xNjc0NDc3NDE4* ga LTMBW853 YH*MTY4MTMxNTc4MS4zNS4xLjE2ODEzMTU4ODU.

Служба державної охорони (VDD) Латвії розпочала кримінальне провадження, приєднавшись до міжнародної групи слідчих та надавши підтримку в фіксації свідчень і доказів про злочини, скоєні росією в Україні. За словами авторки статті журналістки Еліти Вейдемане, на жаль, у Латвії є багато людей, які охоплені кремлівською пропагандою, підтримують воєнні злочини росії, шпигують на користь росії, збираючи дані про бойові можливості, ресурси, плани та підготовку військових. Голова VDD Н. Межвієц у публічному звіті подякував усім громадянам за постійну підтримку в повсякденній роботі служби, інформування служби про прихильників російської агресії та інші потенційні загрози національній безпеці Латвії.

***

Goeman, Thierry. ‘Huileringwekkende bekentenissen Wagnerhuurlingen’: ‘Heb meisje van dichtbij moeten doodschieten’ [Найманці ПВК Вагнера зізналися: «Довелося застрелити дівчинку з близької відстані»] / T. Goeman // De Telegraaf. – Amsterdam, 2023. – 17.04. – Режим доступу : <https://www.telegraaf.nl/nieuws/379886604/huileringwekkende-bekentenissen-wagnerhuurlingen-heb-meisje-van-dichtbij-moeten-doodschieten>.

Двоє колишніх в'язнів та найманців ПВК Вагнера розповіли про те, що у Соледарі та Бахмуті Донецької області вбивали українських дітей, підлітків і цивільних дорослих. Відео розмови з колишніми найманцями опублікувала російська правозахисна організація Gulagu.net. За словами автора статті журналіста Гомана Тьєррі, у відео, яке розповсюдило Gulagu.net., жоден з опитаних не каже, що йому соромно за злочини, скоєні в Україні. Автор констатує, що вагнерівці залишилися напрочуд беземоційними щодо звірств, підкреслюючи, що воювали за свою країну і якщо буде треба, то негайно повернуться на фронт, щоб воювати з українцями.

***

Freking, Kevin. Ukraine's top prosecutor speaks of 'evil' Russian atrocities [Головний прокурор України говорить про «лихі» російські звірства] / K. Freking // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 20.04. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/world/ukraine's-top-prosecutor-speaks-of-'evil'-russian-atrocities>.

Штатний кореспондент Associated Press Кевін Фрекінг в статті зазначає, що на думку Генпрокурора України Андрія Костіна, російські загарбники навмисно використовують згвалтування, тортури та викрадення, щоб спровокувати посіяти страх серед мирного населення в Україні. Генпрокурор повідомив законодавцям США, що з початку війни в лютому 2022 р. в Україні зареєстровано майже 80 тис. справ про військові злочини росії. Зосередившись лише на одній частині країни, яка відчула на собі тягар війни, А. Костін розповів про деякі відкриття, зроблені українськими військовими під час звільнення Херсона. За його словами, було знайдено близько 20 камер тортур і понад 1000 осіб, які вижили, свідчать про низку зловживань, включаючи використання електрошоку, погрози щодо каліцтва та смерті. А. Костін зазначив, що тільки в Херсонській області задокументовано понад 60 випадків згвалтувань.

***

Bronskill, Jim. RCMP sifting 'fairly large volume' of information in Ukraine war crimes probe [Канадська королівська кінна поліція вивчає «досить великий обсяг» інформації у розслідуванні воєнних злочинів в Україні] / J. Bronskill // National Post. – Toronto, 2023. – 23.04. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/pmn/news-pmn/canada-news-pmn/rcmp-sifting-fairly-large-volume-of-information-in-ukraine-war-crimes-probe>.

Канада співпрацює з партнерами за кордоном, у тому числі з Міжнародним кримінальним судом, щоб забезпечити притягнення до відповідальності осіб, які вчинили воєнні злочини в Україні. Репортер Д. Бронскілл в статті для канадського видання пише, що Канадська королівська кінна поліція шукає інформацію про злочини в Україні з 24 лютого 2022 р., а також в Криму або на Донбасі з 2014 р., щоб допомогти розслідуванню під егідою федеральної програми «Воєнні злочини та злочини проти людяності». У центрі уваги розслідування, розпочатого більше року тому, знаходиться збір та збереження доказів можливих злочинів у людей, які прибули до Канади з України. Професор права Королівського університету Д. Робінсон, який допоміг розробити канадське законодавство про воєнні злочини, привітав зусилля щодо розслідування і зазначив, що ця ініціатива стане в нагоді Міжнародному кримінальному суду та українським прокурорам.

***

FBI working with US companies to collect war crime evidence in Ukraine [ФБР працює з американськими компаніями над збиранням доказів воєнних злочинів в Україні] // New York Post. – New York, 2023. – 26.04. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/04/26/fbi-working-with-us-companies-to-collect-war-crime-evidence-in-ukraine/>.

Україна працює з Федеральним бюро розслідувань (ФБР) США та американськими компаніями над збору доказів воєнних злочинів російських окупантів. Спеціальний агент ФБР О. Кобзанець зазначив, що така робота включає

вивчення інформації з мобільних телефонів, судово-медичний аналіз зразків ДНК, аналіз частин тіла, зібраних на полях битв. О. Кобзанець додав, що ФБР протягом останніх півтора року працювало над тим, щоб допомогти Україні також ідентифікувати російських колаборантів та шпигунів, які діють в Україні, та російських сил, які діяли за межами країни під час вторгнення росії. Американські безпекові компанії та офіційні особи були головними партнерами України в її зусиллях протистояти російським кібератакам, з якими вона бореться 2014 р. Начальник Департаменту кіберінформаційної безпеки СБУ І. Вітюк зазначив, що за останні кілька років кількість російських атак проти України зросла, але в останні місяці вони стали більш цілеспрямованими.

***

Ukrajina zhromažďuje dôkazy o ruských vojnových zločinoch: Neuveríte, s kým spolupracuje! [Україна збирає докази воєнних злочинів росії: Ви не повірите, з ким вона працює!] // *Nový čas.* – Bratislava, 2023. – 27.04. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2793543/ukrajina-zhromazduje-dokazy-o-ruskych-vojnovyh-zlocinoch-neuverite-s-kym-spolupracuje/>.

Україна співпрацює з Федеральним бюро розслідувань США (ФБР) та іншими службами безпеки США для збору доказів воєнних злочинів, скоєних на її території російськими військами. Вони збирають цифрову інформацію з полів битв, включаючи геолокацію, зразки ДНК, дані з мобільних телефонів. Спеціальний агент ФБР Алекс Кобзанець, який раніше працював юридичним аташе агентства в Україні, на конференції з кібербезпеки RSA в Сан-Франциско заявив, що українська влада збирає цифрову інформацію з полів боїв і українських міст, зруйнованих війною, – і ФБР може в цьому допомогти.

ЗБРОЙНА ДОПОМОГА УКРАЇНИ

Geanous, Jacob. Ukraine gears up for counteroffensive with influx of Western weapons [Україна готується до контрнаступу із припливом західної зброї] / J. Geanous // *New York Post.* – New York, 2023. – 01.04. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/04/01/ukraine-readies-counteroffensive-with-western-weapons/>.

Україна готується до весняного контрнаступу, оскільки зброя із Заходу, включаючи танки та один мільйон артилерійських снарядів, надходить на допомогу в боротьбі з російськими військами. За словами директора програми з питань росії і Євразії лондонського аналітичного центру Chatham House Д. Ніксі, бронетехніка може відіграти ключову роль у контрнаступі. Він також додав, що від успіху України залежить доля Європи.

***

Američané vyrobili první bitevní vrtulník Viper pro českou armádu [Американці виготовили перший бойовий гелікоптер Viper для чеської армії] // *Aktuálně.cz.* – Praha, 2023. – 01.04. – Режим доступу : <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/americane-vyrobili-prvni-bitevni-vrtulnik-viper-pro-ceskou-a/r~ab245dfed1e011ed82b7ac1f6b220ee8/>.

Перший бойовий гелікоптер Viper AH-1Z був виготовлений у США для чеської армії в подарунок за допомогу Україні і має надійти до Чехії не пізніше травня. Перший заступник міністра оборони Чехії Франтішек Шульц і командувач ВПС Сухопутних військ Чеської Республіки Петр Чепелка взяли участь у передачі першої

виготовленої машини на заводі Bell Textron в Амарілло (штат Техас). Окрім 12 нових гелікоптерів, армія Чехії також отримає 8 старих, але справних гелікоптерів.

***

Ukraina beställer 100 pansarfordon från Polen [Україна замовила в Польщі 100 броньованих машин] // Svenska Dagbladet. – Stockholm, 2023. – 01.04. – Режим доступу : <https://www.svd.se/a/4oxMxa/ukraina-bestaller-100-pansarfordon-fran-polen>.

Польський прем'єр Матеуш Моравецький під час візиту на виробниче підприємство Rosomak повідомив, що Україна замовила 100 броньованих машин типу Rosomak, які виробляються в Польщі за ліцензією Фінляндії. За словами прем'єр-міністра, замовлення буде фінансуватися за рахунок коштів, отриманих Польщею від ЄС, і грошей, отриманих Україною від США.

***

Wyssuwa, Matthias. Scholz lobt Reparaturzentrum für ukrainische Waffen [Шольц хвалить центр ремонту української зброї] / M. Wyssuwa // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 03.04. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/scholz-in-ruemanien-ukraine-krieg-dominiert-die-gespraech-18797919.html>.

За словами автора політолога Матіуса Висули, під час зустрічі канцлера О. Шольца у Бухаресті з президентом Румунії К. Йоганнісом у розмові домінувало питання війни росії проти України. Зокрема, президент К. Йоганніс наголосив, що Румунія відіграє дедалі важливішу роль у постачанні та ремонті зброї в Україну. О. Шольц говорив про консенсус щодо основних викликів зовнішньої політики та політики безпеки і висловив свою вдячність за важливу роль, яку Румунія зіграла щодо біженців з України, а також звернув увагу на «важливий внесок» Румунії у транспортування зерна з України. Автор зазначив, що саме під час візиту канцлера стало відомо, що німецька збройова компанія створює в Румунії центр технічного обслуговування та логістики зброї і транспортних засобів, які використовуються для захисту України.

***

Psujek, Grzegorz. Siemianowicki matecznik rosomaków podwoi produkcję [Розплідник росомак у Семяновиці подвоїть виробництво] / G. Psujek // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 03.04. – Режим доступу : <https://radar.rp.pl/przemysl-obronny/art38264431-siemianowicki-matecznik-rosomakow-podwoi-produkcje>.

Польські журналісти Гжегож Псуек та Збігнев Лентович в статті зазначають, що замовлення прем'єр-міністра України Дениса Шмигала на 100 колісних бронетранспортерів, перевірених, наприклад, у афганських походах – не єдине замовлення компанії «Rosomak» (PGZ) із Семяновиці-Шльонські. Компанія з групи PGZ розраховує на подальші контракти. Прем'єр-міністр Польщі Матеуш Моравецький пообіцяв виконати замовлення України на 100 польських бронетранспортерів. Глава уряду пояснив, що оплата «Rosomak» для захисників України, які щойно законтрактовані, буде відбуватися з двох джерел: європейських грошей, отриманих Польщею, а також американських коштів, отриманих Києвом із Вашингтона.

***

Ukrainoje besilankantis A. Anušauskas perdavė dalį Lietuvos karinės paramos paketo [А. Анушаускас, який перебуває з візитом в Україні, передав частину пакету військової підтримки Литви] // *Verslo žinios*. – Vilnius, 2023. – 05.04. – Режим доступу : <https://www.vz.lt/verslo-aplinka/2023/04/05/ukrainoje-besilankantis-a-anusauskas-perdave-dali-lietuvos-karines-paramos-paketo>.

Міністр національної оборони Литви А. Анушаускас, який перебував з візитом в Україні, а саме у Харківській області, передав частину пакету військової підтримки Литви своєму українському колезі О. Резнікову. А. Анушаускас озвучив заяву Міністерства національної оборони Литви, що вартість нового пакету військової підтримки України сягатиме близько 41 млн євро.

***

McDonough, David. David McDonough: As China threat rises, the days of Canada as security freeloader are over [Девід Макдонаф: Оскільки загроза Китаю зростає, для Канади безкоштовна безпека закінчилася] / D. S. McDonough // *National Post*. – Toronto, 2023. – 06.04. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/opinion/david-mcdonough-as-china-threat-rises-the-days-of-canada-as-security-freeloader-are-over>.

Старший редактор Інституту Макдональда-Лор'є у Торонто Девід Макдонаф в статті спеціально для *National Post* зазначає, що допомагаючи стримувати російську агресію, Канада допомагає звести до мінімуму шанси на катастрофічну війну в Європі, яка, безсумнівно, значною мірою торкнеться збройних сил США і стане виснаженням для будь-якої антигегемоністської коаліції проти Китаю. Д. Макдонаф вважає, що канадська військова підтримка України має розглядатись у таких рамках. На думку автора, озброюючи українців, Канада допомагає забезпечити подальше ослаблення російських збройних сил, а це лише посилює стримування НАТО проти них. Д. Макдонаф наголошує, що в зв'язку з цим як мінімум, Канаді необхідно забезпечити – навіть із можливим перевитратою коштів – своєчасну реалізацію своїх планів щодо придбання 15 нових надводних винищувачів та 88 F-35. На його думку, навіть модернізованому радару NWS, ймовірно, знадобиться більше коштів, ніж обіцяні 4,9 млрд дол. Д. Макдонаф підкреслює, що Канада має робити більше для військової підтримки України, включаючи як боєприпаси, так і системи озброєння.

***

Kozubal, Marek. Ukraińskie czołgi T-64 remontowane w Gliwicach [Українські танки Т-64 ремонтують у Гливиці] / M. Kozubal // *Rzeczpospolita*. – Warszawa, 2023. – 08.04. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/konflikty-zbrojne/art38288551-ukrainskie-czolgi-t-64-remontowane-w-gliwicach>.

Випускник факультету політології Варшавського університету, публіцист і журналіст Марек Козубал в статті зазначає, що українські танки Т-64 ремонтуватимуть на потужностях виробника зброї Bumar-Łabędy, що базується у польській частині Верхньої Сілезії. Підприємство виконуватиме контракт, укладений з українським концерном «Укробронпром». Як повідомляє холдингова компанія, створена польським урядом для об'єднання польських державних підприємств оборонної промисловості, Polska Grupa Zbrojeniowa, обидві компанії спільно створили технологічний центр для ремонту танків Т-64 на основі технологічного потенціалу

компанії з Гливиці. Угодою також передбачено, що українські танки Т-64 будуть обслуговуватися, ремонтуватися та відновлюватися до повної боєздатності перед відправкою на фронт в Україну.

***

Arak, Piotr. Europe needs to match US support for Ukraine [Європі потрібно відповідати рівню підтримки України США] / P. Arak // The Brussels Times. – Brussels, 2023. – 10.04. – Режим доступу : <https://www.brusselstimes.com/441522/europe-needs-to-match-us-support-for-ukraine>.

Голова Польського економічного інституту, громадського мозкового центру у Варшаві Пйотр Арак у своїй статті пише, що «американці вже втомилися від допомоги Україні і висувають справедливі претензії до європейців», які, на думку автора, менше роблять для сусіда у війні ніж США. П. Арак зазначає, що нещодавно ЄС досяг угоди про відправку Україні 1 мільйона боєприпасів протягом наступних 12 місяців, згідно з яким ЄС передасть боєприпаси для України зі своїх власних запасів і спільно закупить нові снаряди. Автор називає угоду «знаковим моментом» для ЄС, відзначаючи перший випадок, коли ЄС планує спільне придбання зброї для країни, яка перебуває у стані війни, але основну частину допомоги Україні надають США. П. Арак констатує, що в 2022 р. Сполучені Штати надіслали Україні майже 73 млрд євро військової, гуманітарної та фінансової допомоги, а це 47 % загальної допомоги всіх країн світу Україні.

***

Bielecki, Jędrzej. Korea Płd., Izrael, Zelenski. Ameryka szpieguje wszystkich [Південна Корея, Ізраїль, Зеленський. Америка шпигує за всіма] / J. Bielecki // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 11.04. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/polityka/art38293961-korea-pld-izrael-zelenski-ameryka-szpieguje-wszystkich>.

Кореспондент Rzeczpospolita у Брюсселі та Вашингтоні Єджей Білецький, аналізуючи вірогідно секретні документи Пентагону щодо війни в Україні, що були оприлюднені в соцмережах, робить висновок, що під пильним наглядом спецслужб США була, зокрема українська влада і Президент України Володимир Зеленський. Кореспондент пише, що американці, наприклад, підслухали, як влада України обговорювала можливість удару російськими безпілотниками по військових об'єктах у ростовській області. Автор називає ще один матеріал – розповідь про розмову двох високопосадовців Південної Кореї, які обговорюють, як обійти заборону на постачання боєприпасів країнам, які воюють, насамперед Україні, пропонуючи ідею передати боєприпаси Польщі, аби та доставила їх українцям.

***

Pina, Marina. Ucrania utilizó a España para presionar a Alemania en el envío de los Leopard y pide aviones de combate [Україна використовувала Іспанію, щоб чинити тиск на Німеччину для надсилання танків Leopard і запитів про винищувачі] / M. Pina // El Mundo. – Madrid, 2023. – 12.04. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/espana/2023/04/12/6436ae92fc6c83161a8b45c0.html>.

В статті для видання Марина Піна зазначає, що Іспанія стала ключовою для Німеччини, щоб дозволити постачання танків Leopard в Україну. Авторка коментує

заяву міністра оборони України Олексія Резнікова про те, що паростки щодо танкової коаліції з'явилися ще під час його спілкування з іспанською колегою Маргаритою Роблес. О. Резніков заявив, що саме тоді виникла ідея як змусити Німеччину припинити вагаться щодо передачі танків Україні.

***

Stará láska nehrdzavie: Ukrajina získala pomoc od starého spojenca! Tisíce zbraní, ale to nie je všetko [Старе кохання іржі не проходить: Україна отримала допомогу від старого союзника! Тисячі одиниць зброї, але це ще не все] // Nový čas. – Bratislava, 2023. – 12.04. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2788465/stara-laska-nehrdzavie-ukrajina-ziskala-pomoc-od-stareho-spojenca-tisice-zbrani-ale-to-nie-je-vsetko/>.

Прем'єр-міністр Канади Джастін Трюдо оголосив про надання додаткової військової допомоги Україні під час візиту прем'єр-міністра України Дениса Шмигала. Нова військова допомога включає 21 тис. автоматів, 38 кулеметів і понад 2,4 мільйони одиниць боєприпасів. Загалом Канада надала мільярди доларів економічної та військової допомоги Україні. Д. Трюдо також оголосив, що Канада вводить нові санкції проти російської та білоруської влади та організацій як покарання за продовження вторгнення в Україну.

***

Robles afirma que España seguirá entregando material a Ucrania y que «Putin no quiere la paz» [М. Роблес стверджує, що Іспанія продовжить постачати матеріали в Україну і що «путін не хоче миру»] // ABC. – Madrid, 2023. – 13.04. – Режим доступу : <https://www.abc.es/espana/robles-afirma-espana-seguira-entregando-material-ucrania-20230413163607-vi.html>.

Міністерка оборони Іспанії Маргарита Роблес відвідала базу «Гусман-ель-Буено» в Серро-Муріано (Кордова), щоб ознайомитись з результатами випробувань, проведених на шести основних бойових танках Leopard 2A4, які невдовзі відправлять в Україну. Під час візиту вона зазначила, що «на жаль, путін не хоче миру», і підкреслила, що Іспанія продовжить постачати в Україну «матеріали, які є в Іспанії».

***

Keultjes, Hanneke. Defensie biedt plots openheid: Nederland gaf onder meer 196 pantservoertuigen en 31 veldkeukens aan Oekraïne [Оборона раптово пропонує відкритість: Нідерланди передали Україні серед іншого 196 одиниць бронетехніки та 31 польову кухню] / Н. Keultjes // Algemeen Dagblad. – Rotterdam, 2023. – 13.04. – Режим доступу : <https://www.ad.nl/politiek/defensie-biedt-plots-openheid-nederland-gaf-onder-meer-196-pantservoertuigen-en-31-veldkeukens-aan-oekraïne~a748ad6f/>.

Міноборони Нідерландів оприлюднило список усіх товарів, поставлених або обіцяних Україні з 24 лютого 2022 р., коли росія вторглася в Україну. Кабмін скасовує своє рішення не повідомляти деталі про поставки в Україну. Тепер стверджується, що «більше прозорості» необхідно для «збереження підтримки» та «ведення суспільних дебатів щодо військової підтримки України». Міністерка оборони К. Оллонгрен у зверненні до Палати представників сказала, що «прозорість щодо поставок військового обладнання має сигнальний ефект як для України, так і для росії». Нідерланди вже поставили в Україну зброї та військових матеріалів на 1,2 млрд євро.

***

Janyška, Petr. Francie kvůli válce na Ukrajině navyšuje vojenský rozpočet [Франція збільшує військовий бюджет через війну в Україні] / P. Janyška // Aktuálně.cz. – Praha, 2023. – 13.04. – Режим доступу : <https://blog.aktualne.cz/blogy/petr-janvska.php?itemid=44865>.

Публіцист Петр Янишка в статті зазначає, що російська агресія змусила Е. Макрона відмовитися від оборонної військової доктрини та збільшити військовий бюджет до гігантських 10 трлн чеських крон і в контексті російської загрози він хоче відправити в Україну більше зброї та боєприпасів. Автор підкреслює, що кількісно Франція в наданні зброї Україні не виділяється, інші держави дають Києву більше. Саме тому президент Е. Макрон кілька днів тому зустрівся з керівниками основних французьких збройових заводів і закликав їх якомога швидше перейти до воєнної економіки та збільшити виробництво.

***

Altenbockum, Jasper. Dieses Mal still und schneller [Цього разу тихо і швидше] / J. Altenbockum // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 14.04. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/ukraine-genehmigung-fuer-kampfflugzeugemig-29-still-und-schneller-18821686.html>.

Оглядач газети Frankfurter Allgemeine Яспер фон Альтенбокум зазначає, що уряд Німеччини без особливих вагань погодив поставку в Україну 23 винищувачів НДР МіГ-29 після польської заявки. За словами оглядача, цей вчинок відрізняється від попередніх, коли Німеччині доводилося видавати дозволи на реекспорт інших систем озброєння, наразі Німеччина діяла набагато нерішуче і це свідчить про те, що змінилася не лише політика країни, а й ситуація в Україні.

***

Bryš, Martin. Krev, bláto a vapka. Jak probíhá údržba českých samopalů na Ukrajině? [Кров, бруд і кров. Як здійснюється обслуговування чеських пістолетів-кулеметів в Україні?] / M. Bryš // Reflex. – Praha, 2023. – 17.04. – Режим доступу : <https://www.reflex.cz/clanek/zajimavosti/118397/krev-blato-a-vapka-jak-probiha-udrzba-ceskych-samopalu-na-ukrajine-podivejte-se-na-video.html>.

Пістолет-кулемет Bren 2, розроблений чеською компанією Zbrojovka у 2015 р., є вже другим поколінням цієї зброї. Наразі він активно використовується збройними силами Франції, Угорщини, а тепер і України. Хоча подробиці постачання зброї в Україну в основному засекречені, вважається, що цією зброєю було оснащено Інтернаціональний легіон територіальної оборони України.

***

Los seis tanques Leopard que España dará a Ucrania ya están en Santander [Шість танків Leopard, які Іспанія передасть Україні, вже в Сантандері] // El Mundo. – Madrid, 2023. – 19.04. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/espana/2023/04/19/643fc0e2e4d4d89e718b457e.html>.

Перші шість основних бойових танків Leopard 2 6A4, які Іспанія збирається відправити в Україну, прибули в порт Сантандер після ремонту в Алькала-де-Гвадаїра (Севілья). Танки, які прибули до столиці Кантабрії, відправляться з порту Сантандер в

Україну, хоча не уточнюється, коли саме вони будуть відправлені «з міркувань безпеки». Передача танків Leopard до Сантандера була здійснена після їх налаштування та тренувань, проведених останніми днями на військовій базі Серро Муріано в Кордові. Міністерка оборони Іспанії Маргарита Роблес пояснила, що ці маневри дозволили перевірити, чи бронемашини знаходяться в «ідеальному робочому стані».

***

Gutschker, Thomas. Europäisches Geld nur für Granaten aus der EU? [Європейські гроші тільки на гранати з ЄС?] / T. Gutschker // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 19.04. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/militaerhilfe-fuer-die-ukraine-geld-nur-fuer-granaten-aus-der-eu-18832431.html>.

Після того як ЄС оголосив про історичну угоду про надання Україні 1 мільйон боєприпасів, блок зіштовхнувся з юридичними деталями того, як це фактично реалізувати. За словами кількох дипломатів, виникла сварка між країнами-членами через розбіжності у питанні постачання зброї: чи виключно компаніями ЄС, чи також зовнішніми виробниками. За словами політичного кореспондента Т. Гутшкера, Франція і Німеччина були на протилежних сторонах, однак під час переговорів між послами ЄС з'явилися ознаки зближення.

***

South Korea's Yoon opens door for possible military aid to Ukraine [Південнокорейський Юн відкриває двері для можливої військової допомоги Україні] // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 19.04. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14888983>.

Президент Юн Сок Їоль заявив, що Південна Корея може розширити свою підтримку України, окрім гуманітарної та економічної допомоги, якщо вона зазнає широкомасштабної атаки на цивільне населення, вперше давши сигнал про зміну своєї позиції проти озброєння України. В інтерв'ю напередодні свого державного візиту до США Юн Сок Їоль сказав, що його уряд вивчає, як допомогти захистити та відбудувати Україну так само, як Південна Корея отримувала міжнародну допомогу під час Корейської війни 1950-1953 рр. Це був перший випадок, коли Сеул заявив про готовність надати Україні зброю, більше ніж через рік після того, як виключив можливість летальної допомоги.

***

Pina, Marina. Robles enviará a Ucrania el material anfíbio que le pidió Reznikov en Madrid [М. Роблес надішле в Україну десантні засоби, які просив О. Резніков у Мадриді] / M. Pina // El Mundo. – Madrid, 2023. – 20.04. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/espana/2023/04/20/6441237cfc6c8363458b45bc.html>.

Міністерство оборони Іспанії відповіло на запити міністра оборони України Олексія Резнікова про надання зброї під час його візиту до Мадрида 12 квітня. Політик прибув до столиці Іспанії у супроводі командувача ВМС і під час пресконференції дуже чітко висловився у своїх проханнях, заявивши, що одним із пріоритетів є захист суден на Чорному морі, навантажених українською пшеницею. Через вісім днів після цього запиту міністерство оборони Іспанії, очолюване

Маргаритою Роблес, оголосило, що Іспанія надішле засоби для «морського та десантного проектування і захисту».

***

Nederland en Denemarken kopen 14 Leopard 2 tanks voor Oekraïne [Нідерланди та Данія закупили для України 14 танків Leopard 2] // De Telegraaf. – Amsterdam, 2023. – 20.04. – Режим доступу : <https://www.telegraaf.nl/nieuws/464656231/nederland-en-denemarken-kopen-14-leopard-2-tanks-voor-oekraïne>.

Нідерланди та Данія разом закупили для України 14 танків Leopard 2A4, витрати на які становлять близько 165 млн євро. Міністерка оборони Нідерландів К. Оллонгрен, звертаючись до Палати представників сказала, що ймовірно, танки будуть доставлені в Україну наступного 2024 р. За її словами, українці продовжують воювати проти російського агресора і «їхня рішучість мотивує нас продовжувати надавати військову підтримку». На початку 2023 р. Нідерланди разом з Данією та Німеччиною оголосили про поставку 100 старіших танків Leopard, які поки що проходять капітальний ремонт та модернізацію.

***

Moller-Nielsen, Thomas. 'More united than ever': NATO allies to coordinate further support for Ukraine [«Більш єдині, ніж будь-коли»: союзники по НАТО координуватимуть подальшу підтримку України] / T. Moller-Nielsen // The Brussels Times. – Brussels, 2023. – 21.04. – Режим доступу : <https://www.brusselstimes.com/politics/467597/more-united-than-ever-nato-allies-to-coordinate-further-support-for-ukraine>.

Антипутінська коаліція зустрілася на авіабазі США «Рамштайн» у Німеччині, де, як очікується, оголосять про подальшу військову допомогу Україні для її поточного захисту від вторгнення росії. Зустріч є одинадцятим засіданням Контактної групи з питань оборони України, що складається з усіх 31 членів НАТО, а також 24 інших країн. На засіданні, скликаному міністром оборони США Ллойдом Остіном, були присутні міністерка оборони Бельгії Людивін Дедондер та її український колега Олексій Резніков. У вступному слові Л. Остін високо оцінив «моральну ясність» Контактної групи з питань оборони України та зазначив, що її члени надали Києву понад 55 млрд дол. військової допомоги з моменту повномасштабного вторгнення росії.

***

Einmann, Andres. Pevkur ja Reznikov allkirjastasid Ramsteinis Eesti-Ukraina kaitsekoostöö kokkuleppe [У Рамштайні Певкур і Резніков підписали угоду про оборонне співробітництво між Естонією та Україною] / A. Einmann // Postimees. – Tallinn, 2023. – 21.04. – Режим доступу : <https://www.postimees.ee/7758953/pevcur-ja-reznikov-allkirjastasid-ramsteinis-eesti-ukraina-kaitsekoostoo-kokkuleppe>.

Міністр оборони Естонії Ханно Певкур і міністр оборони України Олексій Резніков підписали у Рамштайні угоду про оборонне співробітництво між Естонією та Україною. За словами міністра оборони України, в Рамштайні чітко простежується єдність у подальшій підтримці України і, що йому приємно відзначити, що «необхідність продовжувати підтримувати Україну звучала в усіх промовах, і кілька

країн за столом оголосили про пакети допомоги боєприпасами та іншими військовими матеріалами».

***

España confirma la continuidad de la ayuda militar a Ucrania [Іспанія підтверджує безперервність військової допомоги Україні] // ABC. – Madrid, 2023. – 21.04. – Режим доступу : <https://www.abc.es/espana/espana-confirma-continuidad-ayuda-militar-ucrania-20230421153631-vi.html>.

В редакційній статті ABC зазначається, що зустріч у Рамштайні відбулася лише через кілька днів після того, як міністр оборони України О. Резніков попросив у Мадриді додаткової військової допомоги. Було оголошено, що у порту Сантандер перші шість бойових танків Leopard вже чекають свого відправлення в Україну, а також інші броньовані військові машини, яких потребує українська армія. Зазначається, що Іспанія обіцяє і нові поставки, які вона ще не завершила, для протиповітряної оборони країни, зокрема ракет, протимінного захисту, морської та десантної проєкції. Останнє є ключовим для забезпечення морського зеленого маршруту, який дозволяє вивозити українське зерно через Чорне море для підтримки країн Африки та Азії, які найбільше постраждали від голоду. До цієї допомоги буде додано безперервність навчання українських військових на території Іспанії.

***

Grosse, Gregor. USA schicken Panzer zur Ausbildung ukrainischer Soldaten nach Deutschland [США відправляють танки до Німеччини для навчання українських військових] / G. Grosse // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 21.04. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/inland/amerikaner-bekraeftigen-in-ramstein-unterstuetzung-fuer-kiew-18839376.html>.

На американській авіабазі «Рамштайн» в Німеччині завершилось чергове засідання Контактної групи з оборони України. Міністр оборони США Ллойд Остін приймав «Рамштайн» вчетверте після російського вторгнення, головуючи на зборах. Понад 50 країн домовлялися про подальшу військову допомогу Україні, що, за словами Л. Остіна, свідчить про згуртованість країн в цьому проєкті. За підсумками зустрічі, Україна отримає нову партію озброєння, хоч і не все, що очікувалось напередодні саміту.

***

Los primeros seis Leopard llegarán a Ucrania desde España en unos seis días [Перші шість Leopard прибудуть в Україну з Іспанії приблизно за шість днів] // El Mundo. – Madrid, 2023. – 22.04. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/04/22/6444055821efa01f5a8b45a0.html>.

Міністерка оборони Іспанії Маргарита Роблес повідомила, що перші шість бойових танків Leopard 2 6A4, які Іспанія відправляє в Україну, вирушили з Сантандера та досягнуть місця призначення після п'яти-шести днів навігації. У заявах для ЗМІ після відвідування політичного заходу партії PSOE у Косладі (Мадрид) М. Роблес підтвердила відправлення шести з десяти обіцяних Києву танків разом із двадцятьма важкими бронетранспортерами TOA M113.

***

Gutschker, Thomas. Bisher erst 41.000 Granaten für Kiew [Поки для Києва лише 41 тисяча снарядів] / T. Gutschker // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 23.04. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/eu-bisher-erst-41-000-granaten-fuer-die-ukraine-18842083.html>.

З конфіденційного списку Європейської служби зовнішніх дій (EAD), який є у розпорядженні Frankfurter Allgemeine впливає, що країни ЄС передали Україні значну кількість ракет, але ще далекі від своєї мети поставити країні мільйон снарядів із важкої артилерії. Відповідно, надані рахунки на 1080 ракет, наприклад, для реактивних систем залпового вогню та систем ППО, а також на 41 тис. гранат. Загальна сума становить 601 млн євро. Міністр закордонних справ України Д. Кулеба поскаржився, що «неспроможність ЄС виконати власні рішення щодо закупівель боєприпасів викликає розчарування».

***

Jaruševičiūtė-Mockuvienė, Gailė. G. Landsbergis: šiuo metu svarbiausia yra greitas amunicijos Ukrainai pristatymas [Г. Ландсбергіс: Найголовніше зараз – це швидка доставка боєприпасів в Україну] / G. Jaruševičiūtė-Mockuvienė // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 24.04. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2023/04/24/news/g-landsbergis-siuo-metu-svarbiausia-yra-greitas-amunicijos-ukrainai-pristatymas-26830289>.

Міністр закордонних справ Литви Г. Ландсбергіс сподівається, що на Раді закордонних справ ЄС у Люксембурзі буде досягнуто домовленості про постачання боєприпасів в Україну. Міністр наголошує, що найважливіше не технічні деталі того, які країни постачатимуть боєприпаси в Україну, а сама швидкість доставки боєприпасів. За його словами, від швидкості підтримки України залежить сам хід війни. Г. Ландсбергіс також зазначив, що це «не лише політичне зобов'язання, яке вже було прийняте минулою Радою, а й повідомлення Україні про те, що ми будемо постійно надавати військову підтримку Україні».

***

Doornbos, Caitlin. Pentagon rushes Ukraine tanks after claiming US didn't have enough [Пентагон посилає танки в Україну, стверджуючи, що США не мають їх достатньо] / C. Doornbos // New York Post. – New York, 2023. – 24.04. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/04/24/pentagon-rushes-ukraine-tanks-after-claiming-us-didnt-have-enough/>.

Міністр оборони США Л. Остін заявив, що США прискорили терміни постачання M1 Abrams, щоб найближчими місяцями поставити Україні більше бронетехніки, а M1, які українці будуть використовувати для навчання, прибудуть до Німеччини, у найближчі кілька тижнів. Бригадний генерал Повітряних сил США, пресекретар Пентагону П. Райдер під час брифінгу повідомив, що у Пентагоні очікують, що Україна отримає американські бойові танки M1 Abrams до кінця 2023 р. Він зазначив, що танки, які українські військові будуть використовувати на фронті, будуть оснащуватися відповідно до специфіки бойових дій в Україні. Навчання будуть проходити на базі США. П. Райдер також пояснив, що ці навчальні танки візьмуть не із запасів армії США, а з інших місць зберігання, що дасть змогу швидше їх підготувати та доставити до місця призначення.

***

Copp, Tara. Why the 155mm round is so critical to the war in Ukraine [Чому 155-мм снаряд такий важливий для війни в Україні] / T. Copp // Time. – New York, 2023. – 25.04. – Режим доступу : <https://time.com/6274314/ukraine-war-howitzer-ammunition/>.

Американський тижневик Time пояснює чому снаряди «натівського» калібру 155 мм є одними з найбільш затребуваних артилерійських боєприпасів на війні в Україні. США вже відправили в Україну понад 1,5 мільйона таких снарядів, але Києву потрібно більше. Депутат Верховної Ради України Є. Чернев, виступаючи перед журналістами на заході Німецького фонду Маршалла заявив, що під час контрнаступу, до якого готується Україна, її сили потребуватимуть від 7 тис. до 9 тис. 155-мм снарядів на день. В останні місяці адміністрація Д. Байдена, користуючись президентськими повноваженнями, відправляла боєприпаси безпосередньо з американських військових запасів в Україну, замість того, щоб чекати і купувати їх в оборонних фірмах. США також навчають українських військових у Німеччині, як ефективніше використовувати 155-мм снаряди у польовій тактиці.

***

Lentowicz, Zbigniew. Premier Morawiecki: Haubice Krab przybędą z czołgowych Gliwic [Прем'єр-міністр Моравецький: «Краб-гаубиці» прийдуть із танкових Гливиць] / Z. Lentowicz // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 26.04. – Режим доступу : <https://radar.rp.pl/przemysl-obronny/art38398061-premier-morawiecki-haubice-krab-przybeda-z-czolgowych-gliwic>.

Прем'єр-міністр Польщі Матеуш Моравецький і віцепрем'єр-міністр, міністр національної оборони РП Маріуш Блащак, заявили, що Варшава розширює виробництво 155-мм самохідних артилерійських установок (САУ) Krab, які Польща передає Україні. На оборонному підприємстві розгорнуть нову технологічну лінію. М. Блащак повідомив, що крім оборонного підприємства Huta Stalowa Wola у місті Сталева Воля (південний схід РП), САУ Krab відтепер вироблятимуться також і на Bumar-Labedy.

***

Apelblat, Mose. Lack of EU strategy on defence spending delays military support to Ukraine [Відсутність стратегії ЄС щодо витрат на оборону затримує військову підтримку України] / M. Apelblat // The Brussels Times. – Brussels, 2023. – 27.04. – Режим доступу : <https://www.brusselstimes.com/eu-affairs/477703/lack-of-eu-strategy-on-defence-spending-delays-military-support-to-ukraine>.

Журналіст-фрілансер і колишній чиновник в Європейській комісії Мозе Апельблат вважає, що програма ЄС з оборонних досліджень була лише частково корисною для підготовки ЄС до збільшення витрат на оборону та закупівель зброї в умовах війни в Україні. ЄС, на думку автора, досі не має довгострокової стратегії щодо оборонних досліджень і витрат. Під час свого першого в історії аудиту ефективності витрат ЄС на оборону, Європейська рахункова палата назвала витрати ЄС на оборону темою, яка активно обговорюється з огляду на триваючу війну в Україні, але аудит, який було розпочато до початку війни, не включає Європейське оборонне агентство, яке відіграє ключову роль у постачанні Україні таких необхідних артилерійських боєприпасів відповідно до нещодавнього рішення ЄС. Відповідно до

тристороннього рішення, країни ЄС постачатимуть Україні снаряди зі своїх існуючих запасів, а агентство проведе тендери на закупівлю снарядів для їх поповнення.

***

Hennigan Inside the race to arm Ukraine before its counteroffensive [У середині гонки за озброєння України перед її контрнаступом] / W.J. Hennigan // Time. – New York, 2023. – 27.04. – Режим доступу : <https://time.com/6274688/arming-ukraine-counteroffensive/>.

Кореспондент Time з питань національної безпеки В. Дж. Генніган в статті пише, що за даними Пентагона, місія із постачання України є найбільшою в історії санкціонованою передачею зброї від американських збройних сил іноземній державі. Лише за перші чотири місяці цього року понад 1400 вантажівок, 230 літаків та 11 вантажних суден переправили зброю в Україну. Щоб зрозуміти, як США та їхні союзники доставляють цей арсенал, Time провів кілька місяців, розмовляючи з десятками людей у США та Європі, які займаються плануванням, виробництвом та розподілом військової допомоги для України. Цінник за доставку приголомшливо високий, адже платники податків США витратили 35,4 млрд дол. на допомогу Україні з моменту вторгнення росії 24 лютого 2022 р. Деякі республіканці запитують, як довго можуть тривати ці витрати. Військові визнають, що місії постачання США до Тихого океану, Близького Сходу чи інших частин земної кулі іноді переносяться через пріоритет, що віддається Україні.

***

Rising, David. NATO: Ukraine allies have sent 1,550 combat vehicles, 230 tanks [НАТО: Союзники України направили 1550 бойових машин, 230 танків] / D. Rising // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 28.04. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/world/nato-allies-send-1-500-combat-vehicles-230-tanks-to-ukraine>.

Генсек НАТО Єнс Столтенберг підсумував обсяги переданої Україні бронетехніки та танків в рамках формату «Рамштайн», зазначивши, що через контактну групу на чолі з США союзники НАТО і партнери надали Україні безпрецедентну допомогу і понад 98 % бойових машин, обіцяних Україні, вже доставлені, зокрема понад 1550 одиниць бронетехніки, 230 танків та іншого обладнання, включно з великою кількістю боєприпасів. За його словами, понад 9 нових українських бронетанкових бригад пройшли навчання та отримали спорядження завдяки підтримці партнерів.

МИРНІ ПРОПОЗИЦІЇ ТА ПЕРЕГОВОРНИЙ ПРОЦЕС

Carriat, Julie. Guerre en Ukraine: l'impossible compromis des gauches françaises [Війна в Україні: неможливий компроміс французьких лівих] / J. Carriat // Le Monde. – Paris, 2023. – 02.04. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/04/02/guerre-en-ukraine-l-impossible-compromis-des-gauches-francaises_6167954_3210.html.

В статті для Le Monde журналістка Джулі Карріат зазначає, що існує міжнародне питання, яке поділяє лівих, починаючи з Турського конгресу в 1920 р. Журналістка наводить слова політолога Жерара Грюнберга, який вважає, що у світлі війни в Україні є «ліві антинатовські і пронатовські ліві, готові зробити все, щоб допомогти Україні». Щоправда, обраним представникам лівоцентристської партії

«Нескорена Франція» (La France insoumise) довелося внести поправки до свого виступу, в якому вони визнали росію «надійнішим партнером, ніж США». Авторка підкреслює, що наразі в першу річну російсько-української війни вони закликають до пошук шляхів виходу з «конфлікту» шляхом переговорів.

***

Macron heads to China for delicate talks on Ukraine, trade [Е. Макрон їде до Китаю для делікатних переговорів щодо України та торгівлі] // *The Asahi Shimbun*. – Tokyo, 2023. – 04.04. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14877681>.

Президент Франції Емманюель Макрон продемонструє всю свою дипломатичну майстерність і політичну хватку під час триденного державного візиту до Китаю, де війна в Україні буде в центрі уваги. Очікується, що Е. Макрон застереже Китай від надсилання зброї росії та натомість попросить країну використати свій вплив для підтримки мирних зусиль щодо вторгнення росії в Україну. Високопоставлений французький чиновник визнав, що Париж не очікує серйозних змін у позиції Китаю, який відмовився критикувати росію за її дії в Україні, але Франція наполягатиме на ініціативах, які допоможуть досягти закінчення війни та підписати мирну угоду.

***

Sharma, Shweta. Macron says China could play ‘major role’ in Ukraine peace as he arrives in Beijing [Макрон в Пекіні каже, що Китай може відіграти «важливу роль» щодо миру в Україні] / S. Sharma // *The Independent*. – London, 2023. – 06.04. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/asia/china/macron-china-visit-russia-ukraine-peace-b2314595.html>.

Президент Франції Е. Макрон прибув до Китаю з державним візитом вперше з 2019 р., який багато хто вважає спробою Франції домовитися з президентом Китаю Сі Цзіньпіном про прискорення виведення російських військ з України, використовуючи вплив на путіна. Е. Макрон у своєму першому виступі під час візиту заявив, що Китай може відіграти важливу роль у встановленні миру на тлі війни росії в Україні. Він сказав, що Франція працюватиме з Китаєм над спільною відповідальністю щодо миру і стабільності. Натомість Пекін відмовився критикувати кремль, але спробував зберегти нейтралітет і закликав до припинення вогню та мирних переговорів.

***

Caulcutt, Clea. China has key role in finding ‘path to peace’ in Ukraine, Macron says [Китай відіграє ключову роль у пошуку «шляху до миру» в Україні, каже Е. Макрон] / C. Caulcutt // *POLITICO*. – Brussels, 2023. – 05.04. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/china-role-peace-ukraine-russia-war-france-president-emmanuel-macron/>.

Кореспондентка *POLITICO Europe* у Франції Кліа Колкатт зазначає, що президент Франції Емманюель Макрон розпочав триденний візит до Китаю із закликів залучити Пекін до пошуку миру в Україні. Е. Макрон заявив, що, незважаючи на те, що він не погоджується з мирним планом Китаю щодо України, сама наявність плану свідчить про те, що Пекін хоче «побудувати шлях до миру». Президент Франції вважає, що європейці повинні співпрацювати з Китаєм, щоб знайти вирішення війни в Україні. Кореспондентка зазначає, що мирний план Китаю,

який був оприлюднений у лютому, викликав критику за те, що він не описав війну в Україні як російське вторгнення та за критику санкцій Заходу проти росії.

***

A Pékin, Macron affirme que la Chine a un «rôle majeur» à jouer en Ukraine [У Пекіні Е. Макрон каже, що Китай відіграє «важливу роль» в Україні] // *L'Obs.* – Paris, 2023. – 05.04. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/monde/20230405.AFP9234/a-pekini-macron-affirme-que-la-chine-a-un-role-majeur-a-jouer-en-ukraine.html>.

Президент Франції Е. Макрон прибув до Пекіна з державним візитом, де він зустрінеться з президентом Сі Цзіньпінем для обговорення низки питань, включаючи війну в Україні. Е. Макрон високо оцінив пропозицію Китаю щодо миру в Україні та закликав країну відігравати важливу роль у пошуку шляху до миру. Він також закликав ЄС не відмовлятися від Китаю економічно, незважаючи на зростання напруженості між Заходом і Китаєм.

***

Savignano, Vincenzo. Per la pace. Anche in Germania un appello per far tacere le armi in Ucraina [Для миру. В Німеччині також закликають змусити замовкнути зброю в Україні] / V. Savignano // *Avvenire.* – Milano, 2023. – 06.04. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/opinioni/pagine/anche-in-germania-un-appello-per-far-tacere-le-armi-in-ucraina>.

Німецький історик Петер Брандт написав відкритого листа німецькому уряду, щоб відкрити дипломатичний шлях на користь миру в Україні та зупинити ескалацію озброєнь. За словами історика, припинення вогню є фундаментальним, це перший крок, перша необхідна та достатня умова для початку будь-яких переговорів. П. Брандт у відкритому листі закликає до дипломатичного співробітництва між різними країнами, порушуючи питання Франції, з якою слід політично взаємодіяти, щоб переконати інші країни такі, як Бразилія, Китай, Індія та Індонезія наполягати на відкритті переговорів про припинення вогню в Україні. Посол України в Берліні Олексій Макеєв відреагував на лист П. Брандта, назвавши його проявом «чистого цинізму щодо незліченних жертв російської агресії і який має єдину мету – приховати злочини та відповідальність росії».

***

Emmanuel Macron demande au président chinois Xi Jinping de « ramener la Russie à la raison » [Емманюель Макрон просить президента Китаю Сі Цзіньпіна «привести росію до тями»] // *Le Monde.* – Paris, 2023. – 06.04. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/04/06/emmanuel-macron-et-xi-jinping-affichent-une-bonne-entente-a-pekini_6168537_3210.html.

Президент Франції Емманюель Макрон під час офіційного візиту до Пекіна закликав свого китайського колегу Сі Цзіньпіна не постачати зброю росії після того як китайський лідер закликав до відновлення переговорів для побудови міцного миру в Україні. Е. Макрон зазначив, що всім необхідно нагадати про відповідальність, особливо росії, яка нещодавно оголосила про плани розміщення ядерної зброї в Білорусі, порушуючи міжнародні угоди. Е. Макрон також закликав Китай зробити більше для вирішення питання щодо закінчення війни в Україні.

***

Czermiński, Jakub. Lula sugerował oddanie Krymu Rosji. Jest odpowiedź Kijowa [Л. І. Лула да Сілва запропонував віддати Крим росії. Є відповідь Києва] / J. Czermiński // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 07.04. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/konflikty-zbrojne/art38287041-wojna-na-ukrainie-kijow-odpowiada-na-sugestie-prezydenta-brazylji-w-sprawie-krymu>.

Президент Бразилії Луїз Інасіо Лула да Сілва запропонував Україні передати Крим росії для припинення війни. Президент Бразилії заявив, що Президент України Володимир Зеленський «теж не може хотіти всього», додавши, що «світу потрібен мир». У МЗС України відреагували на слова бразильського президента, зазначивши, що Україна не торгує своїми територіями і «немає ні правових, ні політичних, ні моральних причин, чому ми повинні відмовитися навіть від п'яді української землі».

***

Mohammedi, Louise. Macron en Chine: «Il est important de s'assurer que le pays entende ce qu'il se passe du point de vue des Européens» [Е. Макрон у Китаї: «Важливо переконатися, що країна чує те, що відбувається з точки зору європейців»] / L. Mohammedi // L'Obs. – Paris, 2023. – 07.04. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/monde/20230407.OBS71920/macron-en-chine-il-important-de-s-assurer-que-le-pays-entende-ce-qu-il-se-passe-du-point-de-vue-des-europeens.html>.

У статті керівниця досліджень Sciences Po Paris С. Бальме аналізує значення офіційного візиту Е. Макрона до Китаю. За її словами Е. Макрон прагне зміцнити франко-китайські відносини в рамках Європи та сподівається, що Китай зможе виступити посередником у досягненні миру та дистанціюватися від росії. С. Бальме наголошує на важливості діалогу між Європою та Китаєм щодо припинення війни в Україні та поновленні торгово-технічних дискусій на різні теми. Е. Макрон також прагне зберегти баланс між США та Китаєм і уникнути більш закритого світу. С. Бальме зазначає, що Е. Макрон не може досягти цих цілей сам і повинен покладатися на силу ЄС, щоб збалансувати вплив Китаю як другої світової держави. Вона також обговорює виклики неоднозначної позиції Китаю в ролі посередника у війні в Україні, оскільки його нинішній інтерес полягає у збереженні неоднозначної позиції. С. Бальме припускає, що хоча європейські лідери усвідомлюють вагу Китаю в глобальній політиці, участь у діалозі є найкращим способом зробити внесок щодо встановлення миру в Україні. С. Бальме коментує відсутність будь-якого публічного обговорення Тайваню під час візиту Е. Макрона, але припускає, що це питання могло обговорюватися приватно. Е. Макрон зосередився на майбутніх і технічних темах, підкреслюючи відхід від більш жорсткої позиції США у цих питаннях.

***

Gatinois, Claire. Emmanuel Macron ne parvient pas à convaincre Xi Jinping de faire un geste pour l'Ukraine [Еммануелю Макрону не вдалося переконати Сі Цзіньпіна зробити крок на користь України] / C. Gatinois // Le Monde. – Paris, 2023. – 07.04. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/04/07/a-pekin-macron-ne-parvient-pas-a-convaincre-xi-jinping-de-faire-un-geste-sur-l-ukraine_6168603_3210.html.

Голова КНР Сі Цзіньпін не показав жодних ознак зміни своєї позиції щодо війни росії проти України після переговорів із французьким президентом

Емманюелем Макроном. На другий день державного візиту Е. Макрона до Китаю лідер Китаю зайняв свою давню позицію щодо повномасштабного вторгнення росії в Україну, заявивши, що «всі сторони» мають «обґрунтовані побоювання з приводу безпеки», і не дав жодних натяків на те, що він буде використовувати свій вплив, щоб допомогти припинити війну. Сі Цзіньпін заявив, що мирні переговори мають бути відновлені якомога швидше з урахуванням «розумних міркувань безпеки всіх сторін з посиланням на Статут ООН».

***

Macron seeks China's help on Ukraine, Xi 'willing' to call Zelenskiy [Е. Макрон шукає допомоги Китаю щодо України, Сі Цзіньпін «готовий» зателефонувати В. Зеленському] // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 07.04. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14880022>.

За словами президентки ЄК Урсули фон дер Ляєн і президента Франції Е. Макрона сказаними після зустрічі з лідером Китаю в Пекіні, Сі Цзіньпін висловив готовність поговорити з Президентом України Володимиром Зеленським. Під час переговорів, за якими уважно спостерігали, Е. Макрон сказав, що Захід повинен залучити Китай, щоб допомогти закінчити війну в Україні та запобігти «спіралі» напруженості, яка може розколоти світові держави на ворогуючі блоки. Сі Цзіньпін який намагався позиціонувати Китай як потенційного посередника в переговорах, але Захід розглядав його як прихильника росії, у відповідь сказав, що сподівається, що Москва та Київ зможуть якомога швидше провести мирні переговори.

***

Groth, Kristin. Så strävar Xi Jinping mot en ny storhetstid [Ось як Сі Цзіньпін прагне до нової ери величі] / K. Groth // Aftonbladet. – Stockholm, 2023. – 09.04. – Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/eJedB4/sa-stravar-xi-jinping-mot-en-ny-storhetstid>.

Експерт з Китаю Адріан Гейгес зазначає, що авторитарний Сі Цзіньпін хоче перевести Китай у нову еру величі, закликаючи до діалогу про війну в Україні. За словами експерта, за роки правління Сі Цзіньпіна дії Пекіна на міжнародній арені активізувалися і Китай може принести мир у всьому світі, включно з Україною. А. Гейгес зазначає, що Пекін хоче представити себе як нейтральну та миротворчу сторону у війні в Україні.

***

Veser, Reinhard. Für Russland zählt nur die Kapitulation [«Все, що має значення для росії, це капітуляція»] / R. Veser // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 09.04. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/friedensgespraeche-russland-will-kapitulation-der-ukraine-18807655.html>.

Німецький журналіст та фахівець з питань Східної Європи Р. Весер вважає, що жоден із підписантів, так званих, закликів до миру та Великодніх маршів, які вимагають від федерального уряду підштовхнути переговори з росією та припинити поставки зброї Україні, не бачить реальність того, що росія готова вести переговори лише про умови капітуляції України, що «кремль не хоче миру, він хоче покори». За словами Р. Весера, підсумовуючи «законні інтереси», які росія виклала у проєкті

«Договору про європейську безпеку» для Заходу до початку вторгнення в Україну – інтереси безпеки інших європейських країн не враховуються.

***

Brazil's Lula visits China, seeking ties and Ukraine support [Лула з Бразилії відвідав Китай, шукаючи зв'язків і підтримки щодо України] // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 12.04. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14884700>.

Президент Бразилії Луїз Інасіо Лула да Сілва прибув до Китаю, щоб зміцнити зв'язки з найбільшим торговельним партнером своєї країни та заручитися підтримкою свого довготривалого прагнення до миру в Україні. Президент Бразилії хоче, щоб Бразилія, Китай та інші країни допомогли врегулювати російсько-українську війну на тлі повернення його країни на світову арену, але його пропозиції щодо припинення «конфлікту» дратують як Україну, так і Захід.

***

US must stop 'encouraging' war in Ukraine, says Lula during China visit [США повинні припинити «заохочувати» війну в Україні, заявив Л. І. Лула да Сілва під час візиту до Китаю] // The Brussels Times. – Brussels, 2023. – 15.04. – Режим доступу : <https://www.brusselstimes.com/politics/458061/us-must-stop-encouraging-war-in-ukraine-says-lula-during-china-visit>.

Президент Бразилії Луїз Інасіо Лула да Сілва після зустрічі з президентом Китаю Сі Цзіньпіном закликав США «припинити заохочувати війну» і закликав ЄС активізувати зусилля для мирного вирішення «конфлікту» в Україні. Л. І. Лула да Сілва також висловив сподівання, що міжнародне співтовариство зможе «переконати» путіна та Президента України Володимира Зеленського, що «мир в інтересах усього світу». Це не перший раз, коли Л. І. Лула да Сілва відкрито критикує політику США та ЄС щодо України. У травні минулого року президент обурих західних лідерів, коли припустив, що і США, і ЄС були «співучасниками» в розпалюванні «конфлікту» в Україні, і заявив, що В. Зеленський «несе таку ж відповідальність за війну, як і путін».

***

Boadle, Anthony. Brazil's Lula condemns invasion of Ukraine, touts peace initiative [Президент Бразилії Лула засуджує вторгнення в Україну, розхвалює мирну ініціативу] / A. Boadle // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 19.04. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/world/brazil's-lula-condemns-invasion-of-ukraine-touts-peace-initiative>.

Президент Бразилії Луїз Інасіо Лула да Сілва засудив порушення росією територіальної цілісності України та знову закликав до посередництва для припинення війни, мирної ініціативи, яку український уряд розкритикував. Виступаючи під час обіду з президентом Румунії Клаусом Йоганнісом, президент Бразилії сказав, що група нейтральних країн має об'єднатися, щоб допомогти досягти миру між росією та Україною. Його коментарі з'явилися після того, як він викликав бурю серед західних союзників, заявивши, що вони затягують бойові дії, постачаючи зброю Україні. Речник Білого дому звинуватив президента Бразилії в тому, що він «повторює російську та китайську пропаганду, не дивлячись на факти». А Україна розкритикувала пропозицію президента Бразилії за те, що він однаково ставиться до

«жертви та агресора», і запросила бразильського президента до охопленої війною країни, щоб він на власні очі зміг побачити наслідки російського вторгнення.

***

Robertson, Dylan. South Africa envoy urges Ukraine peace talks, says Canada stance on war ‘shocking’ [Посол ПАР закликав до мирних переговорів з Україною, заявивши, що позиція Канади щодо війни «шокує»] / D. Robertson // National Post. – Toronto, 2023. – 23.04. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/pmn/news-pmn/canada-news-pmn/south-africa-envoy-urges-ukraine-peace-talks-says-canada-stance-on-war-shocking>.

Посол ПАР в Оттаві Р. Шейк закликав Канаду допомогти у припиненні війни росії в Україні, стверджуючи, що відправка зброї до Києва лише продовжить небезпечний «конфлікт», що посилює голод у країнах, які розвиваються. У широкомасштабному інтерв'ю він сказав, що росія має бути притягнута до відповідальності, але закликав уряд Д. Трюдо різко змінити курс із центрального зовнішньополітичного питання. ПАР входить до 32 країн, які утрималися під час голосування в ООН, яка закликає росію припинити вторгнення в Україну. Р. Шейк наполягає на тому, що мотиви Південної Африки полягають у вирішенні «конфлікту» і Рада Безпеки ООН має стати посередником у його врегулюванні.

***

Lula defiende en Madrid que «Ucrania se quede con su territorio y Rusia con el suyo» [Лула в Мадриді наголошує, що «Україна повинна зберегти свою територію, а росія – свою»] // ABC. – Madrid, 2023. – 25.04. – Режим доступу : <https://www.abc.es/internacional/lula-defiende-madrid-ucrania-queda-territorio-rusia-20230425213245-nt.html>.

Президент Бразилії Луїз Інасіо Лула да Сілва під час свого візиту до Іспанії взяв участь у зустрічі в палаці Casa América, де заявив, що Україна «повинна зберегти свою територію, а росія – територію росії». Бразильський президент, який пропагує третій шлях миру між двома територіями, розкритикував російське вторгнення в Україну, але сказав, що ніхто не говорить про мир у тому, що він назвав «божевільною війною». Під час візиту до Іспанії президент Бразилії зазначив, що його країна прагне знайти формулу миру для припинення «конфлікту».

***

Beaumont, Peter. Xi Jinping to send Chinese peace talks delegation to Ukraine [Сі Цзіньпін направить китайську делегацію на мирні переговори в Україну] / P. Beaumont // The Guardian. – London, 2023. – 26.04. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/apr/26/chinese-president-xi-jinping-to-send-peace-talks-delegation-to-ukraine>.

За повідомленнями китайських державних ЗМІ, у телефонній розмові з Президентом України В. Зеленським Сі Цзіньпін пообіцяв, що Китай зберігатиме нейтралітет у війні. Деякі аналітики зазначають, що Пекін намагається зберегти свої відносини з Європейським Союзом і представляє китайського лідера як миротворця у війні в Україні, щоб сприяти досягненню цієї мети. На думку експерта із зовнішньої політики Китаю в Німецькому фонді Маршалла Е. Смолла, без розмови Сі Цзіньпіна з В. Зеленським для Пекіна було практично неможливо навіть удати, що він бере участь у мирній ініціативі щодо України, не кажучи вже про те, щоб прикинутися

нейтральним. Е. Смолл вважає, що це не віщує якусь значну найближчу ініціативу, більше того, це дає саме те прикриття, яке необхідне для подальшого поглиблення зв'язків з росією, оскільки наступна зустріч міністра оборони Китаю в Москві після поїздки лідера Китаю ясно показує, що вони продовжуватимуть це робити.

***

McDonald, Joe. Why China is trying to mediate in Russia's war with Ukraine [Чому Китай намагається стати посередником у війні Росії з Україною] / J. McDonald // The Guardian. – London, 2023. – 26.04. – Режим доступу : <https://www.thestar.com/news/world/asia/2023/04/26/china-tries-to-act-as-mediator-in-russias-war-with-ukraine.html>.

Автор зазначає, що Пекін раніше уникав участі у конфліктах між іншими країнами, але, схоже, зараз намагається заявити про себе як глобальну дипломатичну силу після організації переговорів між Саудівською Аравією та Іраном. Посередництво між Україною та росією збільшило б присутність Китаю у Східній Європі. Професорка політології із Барнард-коледжу Колумбійського університету в Нью-Йорку К. Мартен сумнівається, що Китай матиме успіх у ролі миротворця, бо, на її думку Пекін «занадто близький до Росії». К. Мартін зазначила, що телефонна розмова лідера Китаю та Президента України В. Зеленського була «свого роду ляпасом Росії, тому що Росія дуже прагнула зобразити Китай своїм союзником». За її словами, прямий контакт між Китаєм та Україною «вказує на те, що Китай робить хоча б крок убік від Росії».

***

Villarejo, Esteban. El Rey defiende ante Lula da Silva una paz en Ucrania «sustentada en la integridad territorial» [Король захищає перед Лулою да Сілвою мир в Україні, «заснований на територіальній цілісності»] / E. Villarejo // ABC. – Madrid, 2023. – 26.04. – Режим доступу : <https://www.abc.es/espana/casa-real/rey-defiende-ante-lula-silva-paz-ucrania-20230426144051-nt.html>.

Король Іспанії Філіп VI захищав перед президентом Бразилії Луїзом Інасіо Лула да Сілвою «тривалий мир, заснований на повазі до міжнародного права та його найцінніших принципів, принципів національного суверенітету та територіальної цілісності». Король мав на увазі війну в Україні, «яка стрясє світ і Європу», і не звертав уваги на мирну ініціативу бразильського президента, яка нічого не конкретизувала щодо територіальної ситуації в Україні. У своїй промові перед обідом із бразильським президентом Філіп VI підкреслив, що «Іспанія твердо і послідовно відкидає невиправдану агресію Росії на всіх міжнародних форумах». Король справді хотів би побачити від Бразилії, якщо можливо, більше «традиційний захист миру, яким Бразилія завжди займалася».

***

Keane, Isabel. China to send special envoy to Ukraine following first talks since war [Китай направить спецпредставника в Україну після перших переговорів] / I. Keane // New York Post. – New York, 2023. – 26.04. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/04/26/china-to-send-special-envoy-to-ukraine-following-first-talks-since-war/>.

Президент Китаю Сі Цзіньпін погодився направити в Україну спеціального посланця для допомоги у встановленні миру у своїй першій розмові з Президентом України В. Зеленським з початку російського вторгнення. У розгорнутій заяві В. Зеленський зазначив, що під час розмови «особлива увага була приділена шляхам можливого співробітництва для встановлення справедливого та міцного миру для України». Координатор Ради національної безпеки Білого дому Д. Кірбі вважає готовність лідера Китаю вислухати точку зору України щодо «незаконного, нічим не спровокованого вторгнення» позитивним моментом.

***

La Chine peut-elle apporter la paix en Ukraine ? [Чи може Китай принести мир Україні?] // L'Obs. – Paris, 2023. – 27.04. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/monde/20230427.AFP9839/la-chine-peut-elle-apporter-la-paix-en-ukraine.html>.

У статті йдеться про нещодавню телефонну розмову, першу після російського вторгнення в Україну в лютому 2022 р., між президентом Китаю Сі Цзіньпіном і Президентом України Володимиром Зеленським. Китай позиціонує себе як посередника у вирішенні конфліктів, у тому числі в Україні. Сі Цзіньпін пообіцяв надіслати делегацію на чолі з дипломатом з досвідом роботи в колишньому Радянському Союзі для пошуку політичного вирішення «конфлікту» в Україні. У лютому 2023 р. була оприлюднена 12-и пунктова позиція Китаю щодо війни в Україні, яка закликає до поваги територіальної цілісності всіх країн, включаючи Україну.

***

Menon, Rajan. Can China broker peace in Ukraine? Don't rule it out [Чи може Китай стати посередником у встановленні миру в Україні? Не виключай цього] / R. Menon // The Guardian. – London, 2023. – 28.04. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/commentisfree/2023/apr/28/china-peace-ukraine-xi-jinping-moscow-kyiv>.

Директор програми гранд стратегії в Defense Priorities (США) Р. Менон в статті зазначає, що хоча Китай може бути зацікавлений у тому, щоб дати поштовх переговорному процесу між Києвом та Москвою, досягнення угоди, яка покладе край війні, відбудеться не швидко, а можливо навіть є недосяжним. За словами Р. Менона, лідер Китаю розуміє сувору реальність того, що «найближчим часом війна буде більшою, а не меншою». Автор статті констатує, що телефонна розмова лідера Китаю з В. Зеленським і позитивна реакція на нього Києва можуть принаймні стимулювати творчі роздуми про способи припинення війни.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Vulliamy, Ed. Dogger to the rescue: how my mother's books brought joy to the children of Ukraine [Доггер поспішає на допомогу: як мамині книги принесли радість дітям України] / E. Vulliamy // The Guardian. – London, 2023. – 09.04. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/books/2023/apr/09/shirley-hughes-books-children-ukraine-library>.

Автор статті журналіст газети The Guardian Ед Вулламі, який тривалий час перебуває в Україні, відвідуючи деокуповані та прифронтові міста для висвітлення

подій в Україні, зазначає, що передав до Національної бібліотеки України для дітей в Києві колекцію з 555 книг своєї матері – британської письменниці та ілюстраторки Ш. Х'юз, яка була симпатиком України і вірила в перемогу країни у війні. Е. Вуллямі розповів про свою подорож до Києва, Херсона, Миколаєва для передачі книг матері до бібліотек, про спілкування з міністром культури та інформаційної політики України Олександром Ткаченком щодо модернізації бібліотек. Журналіст впевнений, що книги допоможуть дітям подолати психологічні травми, пов'язані з війною.

***

Roma: dal 14 al 25 aprile è Capitale dei vigili del fuoco europei [Рим: з 14 по 25 квітня столиця європейських пожежників] // **Libero Quotidiano**. – Vilnius, 2023. – 11.04. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/adnkronos/35477208/roma-dal-14-al-25-aprile-e-capitale-dei-vigili-del-fuoco-europei.html>.

З 14 по 25 квітня у столиці Італії Римі пройде захід «Roma 2023 – I Vigili del fuoco europei a Roma» («Рим 2023 – Європейські пожежники в Римі»), організований Національною пожежною бригадою за основного спонсорства Fiera Roma. Понад 150 делегатів, які прибули з Болгарії, Ватикану, Хорватії, Данії, Франції, Німеччини, Латвії, Литви, Польщі, Португалії, Республіки Сан-Марино, Румунії, Словаччини, Словенії, Іспанії та України, будуть присутні на заході. Конференції, семінари, навчання, тренінги, інституційні зустрічі та моменти інформування та обізнаності відкриті для всіх громадян: за десять днів зустрічей пожежники з головних європейських столиць можуть поділитися знаннями, навиками та інтересами.

***

Nad' priznal, že Slovensko a Ukrajina rojú o spoločnom podniku: Môže nám priniesť významnú investíciu [Надь визнав, що Словаччина та Україна ведуть переговори про створення спільного підприємства: це може принести нам значні інвестиції] // **Nový čas**. – Bratislava, 2023. – 01.04. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2785389/nad-priznal-ze-slovensko-a-ukrajina-roju-o-spolocnom-podniku-moze-nam-priniesť-vyznamnu-investiciu/>.

Тимчасово призначений міністр оборони Словацької Республіки Ярослав Надь обговорив зі своїм партнером по українському відомству Олексієм Резніковим можливий запуск спільного підприємства з виробництва боєприпасів у Словаччині. Я. Надь наголосив, що це може принести значні інвестиції Словаччині. Предметом обговорення також був запланований контрнаступ України, який, за його словами, також є реалістичним, оскільки в Україну надходить багато боєприпасів та важкої техніки.

***

Kabinet: 274 miljoen euro voor noodhulp Oekraïne [Кабмін: 274 млн євро на екстрену допомогу Україні] // **De Telegraaf**. – Amsterdam, 2023. – 03.04. – Режим доступу : <https://www.telegraaf.nl/nieuws/467726636/kabinet-274-miljoen-euro-voor-noodhulp-oekraïne>.

Міністерка зовнішньої торгівлі та розвитку Л. Схрейнемахер повідомила, що Кабмін Нідерландів виділяє 274 млн євро, які походять із 2,5 млрд євро, виділені на весь 2023 р. у минулому році на допомогу Україні, підуть, зокрема на реабілітаційні роботи, сільське господарство в охопленій війною країні та фонд НАТО. Л.

Схрейнемахер також призначила спеціального уповноваженого, який має стати стрижнем між нідерландськими компаніями та відновленням України, серед іншого має забезпечити можливість нідерландським підприємцям працювати в Україні.

***

Protirežimní provokatér Sorokin i nejznámější ukrajinský prozaik Žadan dorazí na Svět knihy [На книжковий ярмарок прийдуть антирежимний провокатор Сорокін і найвідоміший український прозаїк Жадан] // Reflex. – Praha, 2023. – 05.04. – Режим доступу : <https://www.reflex.cz/clanek/kultura/118226/protirezimni-provokater-sorokin-i-nejznamejsi-ukrajinsky-prozaik-zadan-dorazi-na-svet-knihy.html>.

З 11 по 14 травня 2023 р. у Празі пройде Міжнародний книжковий ярмарок і літературний фестиваль «Празький книжковий світ». Вітчизняні читачі знову чекають на твори та особистості з різних країн і регіонів, зокрема видатний український письменник і музикант Сергій Жадан, який під час повномасштабного вторгнення росії не виїхав з Харкова, який перебував під обстрілами, а зайнявся тим, для чого покликані письменники під час війни: підняття настрою людей, заспокоєння їхніх сердець та організація концертів у сховищі харківського метро представить на фестивалі свій роман часів війни «Інтернат», а також виступить зі своїм панк-рок гуртом «Собаки».

***

David Koller s ukrajinským Queens Orchestra zahájí Metronome Prague [Відкриє Metronome Prague Девід Коллер з Ukrainian Queens Orchestra] // Reflex. – Praha, 2023. – 21.04. – Режим доступу : <https://www.reflex.cz/clanek/kultura/118482/david-koller-s-ukrajinskym-queens-orchestra-zahaji-metronome-prague.html>.

Чеський музикант і продюсер Девід Коллер та український жіночий проєкт Queens Orchestra об'єдналися й розпочнуть празьку культурну подію року Metronome Prague. Queens Orchestra – це перший і єдиний жіночий оркестр, де музикантки віртуозно грають на 20 інструментах більш ніж 100 творів у різних стилях – від класичних хітів до джазу, року і авторських композицій. Український гурт зараз живе в еміграції на території Польщі. Диригентка Queens Orchestra Олександра Коробкова зазначила, що ансамбль вперше виступає на міжнародному фестивалі і чекає цього з нетерпінням. Музиканти щасливі, що зможуть представити український оркестр і українську культуру на відомому празькому фестивалі. Гурт присвячує свій виступ українським воїнам і висловлять свою вдячність через музику.

ПІДТРИМКА РОСІЇ

Veidemane, Elita. Vai Rīgas vara gatavojas 9. maija svinībām? [Влада Риги готується до святкування 9 травня?] / E. Veidemane // Neatkarīgā Rīta Avīze. – Rīga, 2023. – 12.04. – Режим доступу : https://neatkariga.nra.lv/komentari/elita-veidemane/411111-vai-rigas-vara-gatavojas-9-maija-svinibam? gl=1*n6ixkz* ga*MTM0MzkwNDAvMS4xNjc0NDc3NDE4* ga LTMBW853YH *MTY4MTMxNTc4MS4zNS4xLjE2ODEzMTU3OTQuMC4wLjA.

За словами авторки, у той час, коли росія чинить геноцид в Україні, бажання рижан не чути в своєму місті гучної російської музики цілком зрозуміле і для багатьох жителів Риги Великдень є часом спокою та роздумів, і в цьому контексті «фестиваль російської поп-музики» біля пам'ятника Свободи у Страсну п'ятницю був

неприйнятним. Депутат Сейму О. Кірштейнс звернувся до муніципальної поліції та Ризької міської ради, заявивши, що це «була провокація, підтримана російськими спецслужбами, щоб показати, хто в Ризі господар, у той час, коли в Україну вторглися орки». За словами авторки, те, що відбувається в Ризі, це підготовка до оргій 9 травня. Авторка пропонує повідомляти Державній службі охорони (VDD) про «музикантів» у парках, інакше «балалайка стане головним музичним інструментом Латвії».

***

Williams, Matthias. Ukraine says it is finding more Chinese components in Russian weapons [Україна каже, що знаходить у російській зброї все більше китайських компонентів] / M. Williams // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 17.04. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/world/ukraine-says-it-is-finding-more-chinese-components-in-russian-weapons1>.

В стататі для видання журналіст Вільямс Маттіас зазначає, що Україна все частіше знаходить компоненти з Китаю в російській зброї, яка використовується ході бойових дій. У розвідданих, зібраних українськими експертами з поля бою, стверджується, що в навігаційній системі безпілотників Orlan, які раніше використовували швейцарську систему, були знайдені компоненти китайського виробництва. Експерти також повідомили про виявлення китайських деталей в системі управління вогнем російських танків, які раніше використовували запчастини французького виробництва. За словами автора, Китай неодноразово заперечував надсилання військового обладнання до росії після повномасштабного вторгнення москви в Україну в лютому 2022 р.

ПОЛІТИКА ЩОДО БІЖЕНЦІВ З УКРАЇНИ

Liverani, Luca. Acnur. «Mai così tanti profughi: nessun paese può accoglierli da solo» [УВКБ ООН. «Ніколи не було так багато біженців: жодна країна не може прийняти їх сама»] / L. Liverani // Avvenire. – Milano, 2023. – 03.04. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/attualita/pagine/acnur-mai-visti-cosi-tanti-profughi-nessun-paese-puo-farcela-da-solo>.

Заступниця Верховного комісара ООН у справах біженців Келлі Клементс, перебуваючи в Римі, відповіла на деякі питання стосовно біженців з України. Вона, зокрема повідомила, що переселенці з України можуть легально залишитися в Італії на рік, а якщо ситуація з війною не зміниться, цей термін продовжать до трьох років, але Італія, як і інші країни потребує підтримки країн регіону та міжнародної спільноти. К. Клементс наголосила, що саме через такий тип співпраці можна знайти рішення для тих, хто змушений тікати від війни, але, перш за все, надати підтримку на територіях, звідки прибувають люди, щоб вони не були змушені здійснювати небезпечні подорожі. За її словами, лідерство Італії в цій сфері має важливе значення для порятунку життів.

***

Graveland, Bill. Ottawa may have to adjust future help for Ukrainian refugees: immigration minister [Оттаві, можливо, доведеться скоригувати майбутню допомогу українським біженцям – міністр імміграції] / B. Graveland // The Toronto Star. – Toronto,

2023. – 03.04. – Режим доступу : <https://www.thestar.com/politics/2023/04/03/ottawa-may-have-to-adjust-future-help-for-ukrainian-refugees-immigration-minister.html>.

Міністр у справах імміграції, біженців та громадянства Канади Ш. Фрейзер оголосив, що Канада на пів року продовжила дію Канадсько-українського дозволу на екстрені поїздки (CUAET), що дає право українцям на термінове отримання трирічного дозволу на роботу й проживання в Канаді, а також фінансову допомогу та тимчасове безкоштовне поселення. Станом на 16 березня до Канади за програмою було допущено трохи більше 610 тис. осіб, а прибуло близько 190 тис. осіб. Прибуття великої кількості українців створює труднощі з пошуком житла для евакуйованих. Центр для новоприбулих в Калгарі оголосив, що шукає 100 сімей, які спонсоруватимуть і розміщуватимуть людей, які прибувають до міста, поки вони намагаються знайти роботу, пільги та житло на тривалий термін.

***

Kalbos inspekcija planuoja tikrinti dirbančių ukrainiečių lietuvių k. žinias, A. Armonaitė žada tokius planus stabdyti [Мовна інспекція планує перевірити литовську мову працюючих українців. А. Армонайте обіцяє припинити ці плани] // Verslo žinios. – Vilnius, 2023. – 04.04. – Режим доступу : <https://www.vz.lt/verslo-aplinka/2023/04/04/kalbos-inspekcija-planuoja-tikrinti-dirbanciu-ukrainieciu-lietuviu-k-zinias-a-armonaite-zada-tokius-planus-stabdyti#ixzz7y0fVQDlx>.

З березня 2024 р. Державна інспекція литовської мови обіцяє почати перевірку того, наскільки біженці від війни з України, які працюють в країні, знають литовську мову. Міністр економіки та інновацій А. Армонайте вважає таку інспекцію переслідуванням біженців і компаній, які їх наймають, і планує вжити заходів, щоб це припинити.

***

Weber, Manfred. Gastbeitrag von Manfred Weber Fünf Ideen, damit unsere Migrationspolitik endlich funktioniert [П'ять ідей, як нарешті допоможуть запрацювати нашої міграційної політики] / M. Weber // Focus. – Berlin, 2023. – 04.04. – Режим доступу : https://www.focus.de/politik/gastbeitrag-von-manfred-weber-eine-neue-migrationskrise-verhindern_id_190102715.html.

Голова Європейської народної партії (ЄНП) Манфред Вебер закликає держави ЄС знайти спільне рішення у боротьбі з нелегальною міграцією. Політик ЄНП попереджає, що якщо це не вдасться, наслідки будуть «руйнівними». За його словами, допомога біженцям з України показала, що для біженців від війни з України, як колись із Сирії, Європа була і залишається місцем притулку, однак більше половини мігрантів, які прибувають до Європи, не мають підстав для отримання притулку або не отримують статусу біженця.

***

Lees, Merike. Minister Riisalo jättis tänuõhtusöogi ootamatult ära [Міністерка Рійсало несподівано скасувала вечерю подяки] / M. Lees // Postimees. – Tallinn, 2023. – 05.04. – Режим доступу : <https://majandus.postimees.ee/7748019/minister-riisalo-jattis-tanuohтусoogi-ootamatult-ara>.

Міністерка соціального захисту Естонії Сігне Рійсало після виселення українських біженців з будинків для біженців в Коплі та Меепеальнес вирішила

відсвяткувати це, організувавши вечерю подяки для тих, хто причетний до цієї справи, в українському ресторані, але незадовго до обіду вирішила його скасувати, оскільки всі сторони не були зацікавлені в участі. Запрошення також надіслали волонтерам, які, шоковані подією, вирішили бойкотувати захід, щоб висловити своє ставлення до виселення біженців українських війни, організованого Радою соціального страхування. На думку волонтерів, святкування виселення українців застіллям є цинічним, висміює всі зусилля волонтерів, серед переселенців немає жодної сім'ї, чия ситуація не погіршилася через маневр виселення.

***

A. Valotkai teisinant planus tikrinti ukrainiečių lietuvių k. žinias, kritiką žeria ir premjerė, ir Seimo vadovė [А. Валотка з обґрунтуванням планів апробації литовської мови українців. І прем'єр-міністр, і голова Сейму живляться знаннями і критикою] // **Verslo žinios**. – Vilnius, 2023. – 06.04. – Режим доступу : <https://www.vz.lt/verslo-aplinka/2023/04/06/a-valotkai-teisinant-planus-tikrinti-ukrainieciu-lietuviu-k-zinias-kritika-zeria-ir-premjere-ir-seimo-vadove>.

Голова Державної інспекції з литовської мови Аудрюс Валотка підписав документ, в якому йдеться, що в 2024 р. інспекція почне карати роботодавців, якщо їхні працівники-українці не розмовлятимуть литовською, назвавши цю ініціативу «турботою», а не «переслідуванням». За його словами, людина, яка не знає мови, «невпевнена або менш захищена в робочій ситуації, вона невпевнена, коли трапляється якась біда». Проте спікерка Сейму В. Чміліте-Нільсен та прем'єр-міністерка І. Шимоніте не шкодують критики щодо цієї пропозиції.

***

Faeser lehnt Begrenzung des Zuzugs von Geflüchteten ab [Фезер відкидає обмеження напливу біженців] // **Frankfurter Allgemeine**. – Frankfurt am Main, 2023. – 06.04. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/inland/nancy-faeser-lehnt-begrenzung-des-zuzugs-von-gefluechteten-ab-18803960.html>.

Міністерка внутрішніх справ Німеччини Ненсі Фезер виступила проти обмеження припливу біженців. За її словами, через війну, яку розпочала росія, вісім із десяти біженців походять з України. Н. Фезер визнала, що становище муніципалітетів дуже складне, тому в 2022 р. федеральний уряд виділив федеральним землям і муніципалітетам 4,4 млрд євро, а також взяв на себе соціальні виплати для біженців з України, в поточному 2023 р. пообіцявши 2,75 млрд євро додатково.

***

Sekita, Wataru. Evacuee, 12, graduates from Tokyo school after just 1 year [12-и річна евакуйована дівчинка закінчила школу в Токіо через 1 рік] / **W. Sekita** // **The Asahi Shimbun**. – Tokyo, 2023. – 08.04. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14880969>.

Японський журналіст Ватару Секіта розповідає про 12-и річну біженку з Ізюму Олівію Жибловську, яка закінчила початкову школу в районі Тійода в Токіо. Попри те, що дівчина, за її словами, дуже щаслива, що закінчила школу, вона дуже сумуватиме за друзями, яких знайшла в школі. Вона використовувала додаток для перекладу, щоб спілкуватися з однокласниками. За словами Олівії, вона мріє повернутися в Україну після війни.

***

Einmann, Andres. FSB üritas värvata Eestisse tulevaid Ukraina sõjapõgenikke [ФСБ намагалася завербувати українських біженців від війни, які приїхали до Естонії] / A. Einmann // Postimees. – Tallinn, 2023. – 12.04. – Режим доступу : <https://www.postimees.ee/7751704/fsb-uritas-varvata-eestisse-tulevaid-ukraina-sojapogenikke>.

З лютого 2022 р. до кінця року близько 45 тис. біженців з України попросили захисту в Естонії. За даними оборонної поліції, ФСБ росії намагалася завербувати українських біженців для співпраці, погрожуючи їм. Естонці, а також біженці від війни були серед тих, хто звернувся до Управління поліції оборони, і це допомогло побачити масштаби діяльності російських спецслужб у напрямі Естонії з початку війни. Управління оборонної поліції радить людям повідомляти про всі подібні інциденти, щоб зменшити потенційні ризики та запобігти можливим переслідуванням у майбутньому.

***

Ambrosini, Maurizio. Emergenza migranti? Siamo seri. Con civiltà, per realism [Надзвичайна ситуація з мігрантами? Давайте серйозно. З ввічливістю, для реалізму] / M. Ambrosini // Avvenire. – Milano, 2023. – 13.04. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/opinioni/pagine/con-civilt-per-realismo>.

Уряд Італії оголосив, що лише за кілька місяців 2022 р. Італія прийняла близько 170 тис. українських біженців. Щоб зберегти обличчя уряд оголошує про нові обмеження права на притулок. Але очікується, що продовження терміну тимчасового захисту до 2024 р. уряд прийме за прикладом інших країн ЄС і що найближчим часом влада видасть указ про відповідну процедуру для українських біженців.

***

Hartog, Tobias. Kabinet houdt rekening met komst nog tienduizenden Oekraïners: ‘Mogelijk weer asielzoekers in het gras bij Ter Apel’ [Кабмін враховує прибуття десятків тисяч українців: «Можливо, шукачі притулку знову в траві на Тер-Апель»] / T. Hartog // Algemeen Dagblad. – Rotterdam, 2023. – 14.04. – Режим доступу : <https://www.ad.nl/politiek/kabinet-houdt-rekening-met-komst-nog-tienduizenden-oekraïners-mogelijk-weer-asielzoekers-in-het-gras-bij-ter-apel~a3f34dcc/>.

Державний секретар Міністерства юстиції та безпеки з питань притулку і міграції Нідерландів Ерік ван дер Бург повідомив, що на 2023 р. Кабмін враховує прибуття ще 47,5 тис. біженців з України внаслідок війни з росією. Це означатиме, що до кінця 2023 р. в Нідерландах перебуватиме понад 135 тис. українців. Зараз, за даними міністерства, ще є місця, адже зайнятість приймальних місць становить 97,3 %, прогноз «залежить від багатьох зовнішніх факторів і тому залишається дуже складним». Кожні два місяці прогноз перевіряють і виходячи з цього, потужність прийому може бути знову збільшена. Прем'єр-міністр Нідерландів Марк Рютте пообіцяв і надалі допомагати Україні «у всіх можливих сферах». З ним погоджується Ван дер Бург, наголосивши, що Нідерланди «надаватимуть захист тим, хто тікає від війни в Україні, доки це необхідно».

***

Ukrainare kan skriva universitetsprov i Sverige [Українці можуть скласти іспити до вишів у Швеції] // Svenska Dagbladet. – Stockholm, 2023. – 16.04. – Режим доступу : <https://www.svd.se/a/nQB6Pn/ukrainare-kan-skriva-universitetsprov-i-sverige>.

Вже другий рік громадяни України, які переїхали до Швеції, мають можливість скласти вступні іспити до українських вишів на шведській землі. Уряд вирішив доручити Стокгольмському університету організувати вступні іспити. Конкретно це означає нести відповідальність за приміщення, проводити ідентифікаційні перевірки та передавати результати. Також минулого року громадяни України могли скласти вступний іспит до Стокгольмського університету. За даними університету, тест пройшли близько 160 українців.

***

Veidemane, Elita. Vai ukraiņiem sokas latviešu un lietuviešu valodas apguve? [Чи важко українцям вивчати латиську та литовську мови?] / E. Veidemane // Neatkarīgā Rīta Avīze. – Rīga, 2023. – 18.04. – Режим доступу : https://neatkariga.nra.lv/komentari/elita-veidemane/411646-vai-ukrainiem-sokas-latviesu-un-lietuviesu-valodas-apguve? gl=1*11ecokn* ga*MTM0MzkwNDAvMS4xNjc0NDc3NDE4* ga LTMBW853YH *MTY4MjA3ODU3OC4zOC4xLjE2ODIwNzg3MTYuMC4wLjA.

Через скарги до Державної мовної інспекції, працюючим українським біженцям доведеться скласти іспит з литовської мови, інакше на них чекають штрафи. За словами авторки, ця ініціатива викликала різку критику, адже українські біженці є єдиними, хто має виключне право протягом двох років не розмовляти литовською мовою на робочому місці. Авторка сподівається, що в Латвії ніхто свідомо «не відвернеться» від українців, тому що вони не залишили свої домівки і поїхали до Латвії для задоволення. Авторка підкреслює, що росіяни, які прожили роки і навіть десятиліття у Латвії, досі не хочуть вивчати латиську мову, а більше того – ставляться до неї зневажливо. Методист Агенції латиської мови, доктор педагогічних наук А. Пікукане вважає, що литовська мова найскладніша в світі, проте «ті, хто хочуть вчитися, приходять і навчаються».

***

Migranti: Mattarella, 'fraternità europea non crisi di convivenza' [Мігранти: Маттарелла, «європейське братство, а не криза співіснування»] // Libero Quotidiano. – Milano, 2023. – 21.04. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/adnkronos/35573190/-migranti-mattarella-fraternita-europea-non-crisi-di-convivenza-.html>.

Президент Італії Серджо Маттарелла, говорячи про «європейське братство» як про набуття більш справжнього усвідомлення, зазначив про кризи співіснування з іммігрантами, що прибувають на італійські узбережжя або на інші європейські кордони, рятуючись від воєн та голоду. Він зупинився на хороших прикладах «європейського братства», які, зокрема стосуються українських біженців, наголосивши на щедрості, виявленій до них з боку таких країн, як Польща.

***

Bartoníček, Radek. Zažívala depresi z války, tak založila umělecké centrum. Pro ukrajinské děti je rájem [Вона переживала депресію від війни, тому заснувала арт-центр.

Це рай для українських дітей] / R. Bartoníček // Aktuálně.cz. – Praha, 2023. – 24.04. – Режим доступу : <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/umelecka-skola-pro-ukrajince/r~fd43e120d94e11edb1f50cc47ab5f122/>.

Анастасія Чоботокова, яка покинула Україну, коли росія почала війну, створила в Чехії з іншими біженцями з України мистецьку школу UAKidsSchool. Зараз у школі навчається сімдесят дітей. Діяльність школи повністю залежить від внесків батьків дітей, адже Анастасія знає чеську мову лише частково і тому не наважується подавати заявки на гранти. У той же час її школа продовжує розвиватися, окрім танців, театральної студії та малювання, тут також діють гуртки з гімнастики та акробатики. Українська актриса Діана Комісаренко, яка грала в Харківському державному академічному українському драматичному театрі імені Т.Г. Шевченка, а наразі перебуває в Празі, також навчає дітей в UAKidsSchool.

***

Bartošová, Linda. Táta ve válce, kamarádi umírají za vlast: Nepoučili jsme se, Rusko má vojáky i jinde [Тато на війні, друзі гинуть за Батьківщину: Ми не засвоїли урок, рсія має солдатів в іншому місці] / L. Bartošová // Aktuálně.cz. – Praha, 2023. – 25.04. – Режим доступу : <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/spotlight-rozhovor-anastasiia-sihnaievskazpravy/r~1db54068e29411ed93abac1f6b220ee8/>.

Анастасія Сигнаєвська перебувала в Україні 23 лютого минулого року, а коли почалася війна вона вирішила повернутися до вже добре відомої на той час Чехії, щоб допомогти українській громаді. Тим часом її батько залишився в країні, щоб захищати її. Наразі А. Сигнаєвська є засновницею благодійної ініціативи «Голос України» в Чехії. А. Сигнаєвська зазначила, що вдячна чехам та уряду Чехії за те, як сильно вони підтримують українців і як намагаються зробити все можливе, щоб вони почували себе комфортно. За її словами, чеське суспільство має чітке уявлення про те, хто агресор, а хто жертва.

***

Schattauer, Göran. „Die Migrationspolitik der Ampel ist brandgefährlich für unser Land“ [«Міграційна політика «світлофора» надзвичайно небезпечна для нашої країни»] / G. Schattauer // Focus. – Berlin, 2023. – 28.04. – Режим доступу : https://www.focus.de/politik/cdu-innenexperte-throm-die-migrationspolitik-der-ampel-ist-brandgefaehrlich-fuer-unser-land_id_192265136.html.

Німецький експерт з питань внутрішніх справ О. Тром різко розкритикував політику федерального уряду щодо біженців. За його словами, Німеччина переживає гостру міграційну кризу, багато муніципалітетів перебувають на межі своїх можливостей, але на їхні заклики про допомогу уряд не реагує. На думку експерта, цього року Німеччина очікує ще щонайменше 300 тис. шукачів притулку, не включаючи біженців з України. За словами експерта, люди солідарні, хочуть допомогти, особливо постраждалим від війни родинам з України, але вони абсолютно не розуміють нелегальної імміграції.

***

Immigration bill scrapped 2 years ago set to pass virtually intact [Законопроект про імміграцію, скасований 2 роки тому, буде прийнято практично без змін] // The Asahi

Shimbun. – Tokyo, 2023. – 29.04. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14897196>.

Протестувальники зібралися біля парламенту в Токіо, щоб висловити свою позицію проти законопроекту про перегляд Закону про імміграційний контроль і визнання біженців. Законопроект, ухвалений комітетом нижньої палати 28 квітня, майже відображає запропонований закон, скасований два роки тому через критику як в Японії, так і за кордоном. Міжнародне співтовариство давно критикує Японію за її небажання приймати більше біженців – понад 1 % усіх поданих заявок. Влада вирішуватиме, чи будуть особи утримуватись у державному закладі чи передаватися під опікунський нагляд у кожному конкретному випадку. Також буде створено нову систему для забезпечення захисту людей, які тікають від війни у своїх країнах, наприклад з України.

РЕАКЦІЯ СВІТОВИХ ПОЛІТИКІВ, ДІЯЧІВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ

Ukraine unlikely to win this year, says US General Milley [Цього року Україна навряд чи переможе, вважає американський генерал М. Міллі] // The Brussels Times. – Brussels, 2023. – 01.04. – Режим доступу : <https://www.brusselstimes.com/world-all-news/438472/ukraine-unlikely-to-win-this-year-says-us-general-milley>.

Голова Об'єднаного комітету начальників штабів США генерал Марк Міллі в інтерв'ю новинному сайту Defense One прокоментував ймовірність перемоги України у цьому році. М. Міллі заявив, що перемога України у війні проти росії в цьому році малоімовірна, уточнивши, що «не каже, що це неможливо». Він нагадав слова Президента України Володимира Зеленського про те, що мета України – вигнати всіх росіян з окупованих територій. За словами М. Міллі, це досить складне військове завдання, оскільки росіян у тимчасово окупованих регіонах кілька сотень тисяч.

***

Fiala, Jaroslav. Ako sa z Varufakisa a Chomského stávajú obhajcovia ruského kolonializmu [Як Варуфакіс і Хомський стають захисниками російського колоніалізму] / J. Fiala // Denník N. – Bratislava, 2023. – 01.04. – Режим доступу : <https://dennikn.sk/3306291/ako-sa-z-varufakisa-a-chomskeho-stavaju-obhajcovia-ruskeho-kolonializmu/?ref=list>.

Чеський політолог та історик Ярослав Фіала вважає, що поставки зброї в Україну розділяють представників лівих, частина яких закликає покласти край війні росії в Україні і звинувачують Захід в ескалації війни. Всесвітньо відомий грецький економіст Яніс Варуфакіс сказав, що ніколи світ не був так близько до ядерного голокосту і очевидно, це пов'язано з німецькими танками, надісланими в Україну. Я. Варуфакіс виступає за припинення «смертельної військової допомоги Україні», вимагає від США гарантій того, що Україні не дозволять приєднатися до НАТО, і стверджує, що «США хочуть перетворити війну в Україні на постійний конфлікт», який влаштовує військово-промисловий комплекс.

***

Bolgár, György. Az erkölcsös béke hete [Тиждень морального миру] / G. Bolgár // Nepszava. – Budapest, 2023. – 01.04. – Режим доступу : <https://nepszava.hu/3189831-az-erkolcsos-beke-hete>.

Відомий угорський журналіст Георгій Булгар критикує прем'єр-міністра Угорщини В. Орбана за його заяви щодо війни в Україні, стверджуючи, що він «спотворює правду та сіє паніку», зокрема в контексті нібито «підтримки миру Угорщиною тоді, як як решта Європи підтримує війну». У статті наголошується, що лише росія є провоєнною країною, а ЄС активно працює над миром, підтримуючи Україну та вводячи санкції проти росії. У статті також спростовуються заяви В. Орбана про те, що західні лідери надають «вбивчу» Україні зброю і що «миротворчі сили НАТО ось-ось будуть розгорнуті».

***

North Korea accuses Ukraine of having nuclear ambitions [Північна Корея звинувачує Україну в ядерних амбіціях] // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 02.04. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14876128>.

Молодша сестра північнокорейського диктатора Кім Чен Ина Кім Йо Чжон звинуватила Президента України Володимира Зеленського в тому, що він «грає в азартні ігри» з долею своєї країни через маловідому петицію на сайті президента, розміщену 30 березня із закликом розмістити ядерну зброю від США на території України або зробити Україну державою з власним ядерним озброєнням. Станом на 1 квітня петиція набрала трохи більше 700 голосів при необхідних для розгляду 25 тис., що є досить низьким показником. Кім Йо Чжон назвала розміщення такої маловідомої петиції «продуктом зловісної політичної змови влади Зеленського».

***

Laurinkus, Mečys. Mečys Laurinkus. Ukrainai kylant į lemiamą mūšį – radikalios teorijos ir V. Putino planas [Мечис Лавринкус. Радикальні теорії та план в. путіна, коли Україна вступає у вирішальну битву] / M. Laurinkus // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 02.04. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/pasaulis/ivykiai/2023/04/02/news/mecys-laurinkus-ukrainai-kylant-i-lemiamo-musi-radikalios-teorijos-ir-v-putino-planas-26604488>.

Литовський політик М. Лавринкус вважає, що зараз Литва, яка є членом НАТО вже 19 років, відносно в безпеці, тому що абсолютної безпеки бути не може. За його словами, яка зараз реальна безпекова ситуація, стане зрозуміло після війни в Україні. М. Лавринкус наголосив, що українська підготовка до контрнаступу вражає, проте з точки зору пересічного громадянина кілька десятків навіть сучасних танків не справляють враження того, що окупанти будуть повністю розгромлені. Крім того політолог вважає, що путін, що говорить, те й робить, маючи на увазі запевнення США, що конкретних кроків для реалізації путіним плану розміщення ядерної зброї в Білорусі, поки що не видно.

***

Douglas, Lawrence. Is the long arm of the law finally catching up to Trump and putin? [Чи наздоганяє нарешті довга рука закону Трампа та путіна?] / L. Douglas // The Guardian. – London, 2023. – 03.04. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/commentisfree/2023/apr/03/long-arm-of-the-law-trump-putin-lawrence-douglas>.

Професор з питань права, юриспруденції та соціальної думки в Амхерст-коледжі Л. Дуглас вважає, що після видачі ордеру Міжнародним кримінальним судом на арешт, путіна тепер юридично, якщо не політично, загнано в кут. На думку Л.

Дугласа, мрії путіна про військовий триумф і відновлення імперської слави росії зазнали краху в перші години вторгнення в Україну і російський лідер тепер не має стратегії та цілей, крім як змусити Україну заплатити за його незаконну агресію смертю і розоренням.

***

Eksperts: Karš Ukrainā jāskata resursu piesaistes iespēju kontekstā [Експерт: Війну в Україні потрібно розглядати в контексті можливостей залучення ресурсів] // Diena. – Rīga, 2023. – 03.04. – Режим доступу : <https://www.diena.lv/raksts/viedokli/pasaule/eksperts-kars-ukraina-jaskata-resursu-piesaistes-iespeju-konteksta-14297154>.

Колишній командувач Національними збройними силами Латвії Ю. Маклаковс заявив, що війну, яка триває в Україні, слід розглядати з точки зору залучення ресурсів, адже успішною буде та сторона, якій вдасться отримати додаткові ресурси. Він наголосив на важливості лідера країни в керівництві країною в критичних ситуаціях і вважає, що Президент України В. Зеленський «поки що зміг забезпечити постачання ресурсів в Україну і це буде продовжуватись». На думку експерта, першочерговим завданням росії є окупація Донецької та Луганської областей, водночас, Україна може атакувати в напрямку Криму, тому що перерізати лінії постачання вкрай необхідно.

***

Farberov, Snejana. Ex-CIA chief dubs putin ‘dead man walking,’ predicts violent regime change in russia [Ексглава ЦРУ назвав путіна «ходячим мерцем» і передбачив насильницьку зміну режиму в росії] / S. Farberov // New York Post. – New York, 2023. – 03.04. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/04/03/ex-cia-chief-james-olson-dubs-putin-dead-man-walking/>.

Ексглава ЦРУ, професор міжнародних відносин у Техаському університеті А&М Д. Олсон вважає, що путін зараз у безвихідній ситуації і може бути усунений його власним військовим керівництвом через катастрофічні втрати в Україні. За словами Д. Олсона, путін ніколи не погодиться вивести свої війська з України доти, доки вони не візьмуть під повний контроль чотири частково окуповані регіони, які восени були незаконно анексовані росією. Колишній глава контррозвідки ЦРУ передбачає, що існує сильна прихована опозиція путіну в армії, спецслужбах та серед олігархів.

***

A NATO gesztusértékű lépéssel üzen a magyar kormánynak [НАТО робить жестовий крок уряду Угорщини] // Portfolio. – Budapest, 2023. – 03.04. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/global/20230403/a-nato-gesztuserteku-lepessel-uzen-a-magyar-kormanynak-606934>.

Міністри закордонних справ країн НАТО зустрінуться в Брюсселі 4-5 квітня 2023 р., де в перший день відбудеться засідання Комітету Україна-НАТО, в якому також представлений український уряд. Очікується, що на зустрічі будуть багато говорити про гарантії безпеки, які надаються Україні, і перспективи її приєднання до альянсу, а також обговорюватиметься законодавство, яке зачіпає права меншин.

***

Gautier, Louis. Guerre en Ukraine: «Plus on surcharge les opérations militaires d'enjeux géopolitiques, moins on a de chance d'aboutir à une fin des hostilités» [Війна в Україні: «Чим більше ми перевантажуємо військові операції геополітичними питаннями, тим менше у нас шансів покласти край бойовим діям»] / L. Gautier // Le Monde. – Paris, 2023. – 03.04. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/idees/article/2023/04/03/guerre-en-ukraine-plus-on-surcharge-les-operations-militaires-d-enjeux-geopolitiques-moins-on-a-de-chance-d-aboutir-a-une-fin-des-hostilites_6168049_3232.html.

В колонці «У світі» французького видання Le Monde професор політології Луї Готьє зазначає, що країни, які приходять на допомогу Українській державі, ще можуть збільшити свою військову підтримку, намагаючись не перейти в статус воюючих. На думку політолога, у найближчі місяці війна в Україні продовжиться відповідно до її нетипової граматики: окопні бої, як у Першій світовій війні, бомбардування об'єктів чи міст, як під час Другої світової війни, нерівномірне використання сучасної зброї такої, як ракети, безпілотники, засоби радіоелектронної боротьби. Л. Готьє посилається на твердження багатьох аналітиків, що ця війна не відкрила нову геостратегічну еру, адже багато інших війн проклали їй шлях. Політолог підкреслив, що війна в Україні також не є зразком проведення майбутніх військових операцій – для великих держав XXI ст. умови військової переваги визначаються не прикутим поглядом до боїв танків і артилерії на Донбасі, а стосовно стратегічного та технологічного змагання між китайцями та американцями.

***

Bayer, Lili. NATO treads fine line on Ukraine membership [НАТО дотримується тонкої межі щодо членства України] / L. Bayer // POLITICO. – Brussels, 2023. – 04.04. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/ukraine-nato-membership-dmytro-kulebajens-stoltenberg-russia-war-military-assistance/>.

Старша репортерка POLITICO в країнах НАТО та Центральної Європи Лілі Баєр вважає, що навіть деякі з найближчих партнерів України вагаються, коли мова заходить про членство України в НАТО. Журналістка пише, що незважаючи на величезну військову допомогу Заходу Україні під час війни з росією, пряма підтримка НАТО обмежувалася нелетальною допомогою. На її думку, хоча в Альянсі існує консенсус щодо того, що Україна не може приєднатися до НАТО негайно, триває дискусія щодо того, які політичні сигнали та конкретні кроки Альянс може запропонувати Україні сьогодні.

***

Halmi, Katalin. Szijjártó elégedetlen, az amerikai nagykövét meg alig várja a NATO-Ukrajna Bizottság ülését [П. Сіярто незадоволений, а американський посол з нетерпінням чекає засідання комітету Україна-НАТО] / K. Halmi // Nepszava. – Budapest, 2023. – 04.04. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3190046_nato-szijjarto-peter-ukrajna-magyarorszag.

Засідання Комітету Україна-НАТО на рівні міністрів закордонних справ відбудеться в Брюсселі після того, як Угорщина нарешті відмовилася від протидії закону про освіту та використання мови, який нібито порушує права угорської меншини в Україні. Генсек НАТО зазначив, що проведення зустрічі є важливим,

оскільки це спосіб обговорити широкий спектр питань, зокрема боротьбу з корупцією та забезпечення прав меншин.

***

Nooten, Carrie. La présidence russe du Conseil de sécurité de l'ONU, une «gifle» pour l'Ukraine [російське головування в Радбезі ООН – «ляпас» для України] / С. Nooten // Le Monde. – Paris, 2023. – 04.04. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/04/04/la-presidence-russe-du-conseil-de-securite-de-l-onu-une-gifle-pour-l-ukraine_6168188_3210.html.

Французька кореспондентка Керрі Нутен коментує головування росії в Раді безпеки ООН. На її думку, бачити, як росія бере на себе це ротаційне керівництво, яке припадає на кожного члена Ради кожні п'ятнадцять місяців, відповідно до норм міжнародного права, для деяких є абсурдом у той час, коли росія підриває інститути ООН. Кореспондентка зазначає, що це також означає надання росії символічно більш важливого голосу, в той час як кремль щойно офіційно представив свою нову зовнішньополітичну доктрину з жорстокими звинуваченнями на адресу Заходу.

***

USA och Storbritannien pressar på för Sverige [США та Велика Британія тиснуть на Швецію] // Aftonbladet. – Stockholm, 2023. – 04.04. – Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/wA4ej1/usa-och-storbritannien-pressar-pa-for-sverige>.

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг після зустрічі з міністрами закордонних справ країн НАТО висловив сподівання, що Президент України Володимир Зеленський зможе приїхати на саміт НАТО у Вільнюсі цього літа. За його словами, сильна незалежна Україна важлива для стабільності євроатлантичного регіону і на саміті з нетерпінням чекають зустрічі з В. Зеленським.

***

Blix, Hans. Fred i Ukraina kräver mer än vapenstillestånd [Для миру в Україні потрібно більше, ніж припинення вогню] / Н. Blix // Svenska Dagbladet. – Stockholm, 2023. – 04.04. – Режим доступу : <https://www.svd.se/a/0Og4GA/fred-i-ukraina-kraver-mer-an-vapenstillestand>.

Як пише в статті шведський політик та дипломат, міністр закордонних справ Швеції Ганс Блікс, Україна хоче повернути території, які вийшли з-під державного контролю з 2014 р., але існують значні ризики у зосередженні на новій «холодній війні», в якій росія залишається ізольованою від Заходу. Він підкреслив, що політика заради миру має бути спрямована на розрядку, що вимагає діалогу та порозуміння. Шведський дипломат підкреслив, що політика заради миру має бути спрямована на розрядку, яка вимагає діалогу та розуміння потреб усіх сторін.

***

Isakowicz-Zaleski, Tadeusz. Ks. Isakowicz-Zaleski: W długim i emocjonalnym wystąpieniu ani słowa o pochówku pomordowanych Polaków [Ксьондз Т. Ісакович-Залеський: У довгій та емоційній промові жодного слова про поховання вбитих поляків] / Т. Isakowicz-Zaleski // Do Rzeczy. – Warszawa, 2023. – 05.04. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/opinie/425023/ks-isakowicz-zaleski-obietnice-prezydenta-okazaly-sie-uluda.html>.

Відомий польський ксьондз вірменської католицької церкви, активний діяч «Солидарності» у 1980-их, українофоб Тадеуш Ісаковіч-Залеський в статті для видання обурюється тим, що президент Польщі Анджей Дуда та Президент України Володимир Зеленський, виступаючи у Королівському замку, «знову не обговорили» тему Волинської трагедії. Т. Ісаковіч-Залеський зазначив, що президент А. Дуда в довгій і емоційній промові не заікнувся жодним словом про необхідність поховати в Україні вбитих поляків і загиблих вояків Війська Польського, таким чином «його обіцянки протягом 8 років знову виявилися оманною».

***

Casert, Raf. EU lashes out at China for support of russia in Ukraine war [ЄС розкритикував Китай за підтримку росії у війні в Україні] / R. Casert // The Independent. – London, 2023. – 05.04. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/china-ap-beijing-josep-borrell-russia-b2313781.html>.

ЄС розкритикував Китай за підтримку, яку той надає режиму російського диктатора путіна навіть попри розв'язання ним війни в Україні. Голова зовнішньополітичної служби Євросоюзу Ж. Боррель напередодні запланованої поїздки в Китай французького лідера Франції Емманюеля Макрона та президентки Єврокомісії Урсули фон дер Ляєн зазначив, що такі дії з боку Пекіна є порушенням зобов'язань КНР перед ООН і висловив сподівання на зміну поглядів у КНР. Своєю чергою, у Китаї весь час заперечують постачання рф зброї, заявляючи про «нейтральну позицію».

***

Nava, Victor. Bill Clinton admits regret for having Ukraine give up nuclear weapons [Білл Клінтон визнав, що шкодує про те, що Україна відмовилася від ядерної зброї] / Vi. Nava // New York Post. – New York, 2023. – 05.04. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/04/05/bill-clinton-regrets-having-ukraine-give-up-nuclear-weapons/>.

Колишній президент США Білл Клінтон в інтерв'ю ірландському мовнику RTE висловив каяття щодо своєї участі в переговорах про угоду 1994 р., в результаті якої Україна відмовилася від свого ядерного арсеналу, припустивши, що росія ніколи б не вторглася в Україну, якби в неї все ще була ядерна зброя. 42-й президент США посилався на знакову угоду після закінчення «холодної війни», згідно з якою тодішній Президент України Леонід Кравчук погодився передати приблизно 1900 ядерних боеголовок в обмін на гарантії безпеки з боку США та Сполученого Королівства, а також зобов'язання росії поважати територіальну цілісність України.

***

Graziosi, Graig. Bill Clinton reveals regret over russia-Ukraine deal that saw Kyiv give up nuclear weapons [Білл Клінтон висловив жаль з приводу російсько-української угоди, внаслідок якої Київ відмовився від ядерної зброї] / G. Graziosi // The Independent. – London, 2023. – 06.04. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/americas/us-politics/bill-clinton-blame-ukraine-russia-nuclear-b2314999.html>.

Колишній президент США Б. Клінтон висловив жаль через свою роль у ядерному роззброєнні України в 1990-х роках, висловивши припущення, що в іншому разі росія могла б не здійснити повномасштабне вторгнення. В січні 1994 р. Б.

Клінтон підписав тристоронню угоду з тодішніми президентами росії Б. Єльциним і України Л. Кравчуком про ліквідацію арсеналу стратегічної ядерної зброї, яка залишилася на українській території після розпаду СРСР. У грудні того ж року Сполучені Штати також приєдналися до Будапештського меморандуму, який передбачав зобов'язання росії поважати територіальну цілісність України.

***

Lloyd, Nina. Finland's Nato membership poses 'real dilemma' for putin, western officials warn [Західні офіційні особи попереджають, що членство Фінляндії в НАТО ставить перед путіним справжню дилему] / N. Lloyd // *The Independent*. – London, 2023. – 06.04. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/uk/finland-vladimir-putin-nato-moscow-rishi-sunak-b2314678.html>.

Прем'єр-міністр Великої Британії Р. Сунак, а також очільники британських міністерств закордонних справ та оборони привітали вступ Фінляндії в Північноатлантичний Альянс. Очільник МЗС Д. Клеверлі, який перебував у штаб-квартирі НАТО під час церемонії прийняття Фінляндії, назвав це прямим результатом агресії путіна і його незаконного вторгнення в Україну. Велика Британія оголосила про виділення 10 млн фунтів стерлінгів на пакет підтримки НАТО для України, надавши нелетальну допомогу таку, як медичне обладнання, паливо та обладнання для протидії дронам. Близько 2 млн фунтів стерлінгів також підуть на зусилля НАТО, щоб допомогти Грузії, Молдові, Боснії та Герцеговині захиститися від дій росії.

***

Kaldoja, Evelyn. Eesti soovib NATO-Vene erisuhte ametlikku lõpetamist [Естонія хоче офіційного припинення особливих відносин між НАТО і росією] / E. Kaldoja // *Postimees*. – Tallinn, 2023. – 06.04. – Режим доступу : <https://maailm.postimees.ee/7748075/eesti-soovib-nato-vene-erisuhte-ametlikku-lopetamist>.

Міністр закордонних справ Урмас Рейнсалу, який представляв Естонію на зустрічі міністрів закордонних справ країн НАТО, вважає, що ця подія була політичним символічним актом і думає, що «комісія НАТО-Україна почне працювати на постійній основі», що відбудеться після саміту у Вільнюсі. За словами авторки, Естонія хотіла б тепер, коли комісія НАТО-Україна знову досягла міністерського рівня, її було перетворено на Раду НАТО-Україна і водночас вважалося б, що еквівалентні особливі відносини альянсу з росією явно закінчилися.

***

Smid, Roland. Vleiene woorden voor Xi terwijl de Taiwanese spanningen oplopen: situatie 'uiterst precair' [Улєсливі слова для Сі на тлі зростання напруженості в Тайвані: ситуація «надзвичайно небезпечна»] / R. Smid // *Algemeen Dagblad*. – Rotterdam, 2023. – 06.04. – Режим доступу : <https://www.ad.nl/buitenland/vleiene-woorden-voor-xi-terwijl-de-taiwanese-spanningen-oplopen-situatie-uiterst-precair~a0be1b0d/>.

Президент Франції Емманюель Макрон звернувся до китайського лідера Сі Цзіньпіна під час свого державного візиту до Пекіна щодо того, що Китай може відіграти важливу роль у припиненні війни в Україні. Е. Макрону вдалося схилити главу Китаю до заяви про війну, де йдеться, що Китай виступає за мир і політичне рішення, закликає до стриманості всіх міжнародних партнерів, бо інакше ситуація

вийде з-під контролю. Але експерти сумніваються в позиції Китаю в зв'язку з посиленням напруженості навколо Тайваню.

***

Guerre en Ukraine : Emmanuel Macron compte sur Xi Jinping pour « ramener la Russie à la raison » [Війна в Україні: Емманюель Макрон розраховує, що Сі Цзіньпін «приведе росію до тями»] // L'Obs. – Paris, 2023. – 06.04. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/monde/20230406.OBS71850/guerre-en-ukraine-emmanuel-macron-compte-sur-xi-jinping-pour-ramener-la-russie-a-la-raison.html>.

Президент Франції Емманюель Макрон і президентка Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн відвідали Пекін у квітні 2023 р. Обидва лідери сподівалися переконати президента Китаю Сі Цзіньпіна втрутитися у війну в Україні й чинити тиск на росію, щоб вона сіла за стіл переговорів. Під час візиту Е. Макрон провів двосторонню зустріч із Сі Цзіньпіном, а також взяв участь у тристоронній зустрічі з У. фон дер Ляєн. Е. Макрон закликав Сі Цзіньпіна «привести росію до тями» щодо України та висловив упевненість у ролі Китаю в забезпеченні миру в Україні. У. фон дер Ляєн попередила, що те, як Китай відреагує на війну в Україні, буде «визначальним фактором» у майбутніх відносинах між ЄС і Китаєм.

***

Kyono, Yuhei. Lamp gifted to Ukraine made by son of Hiroshima A-bomb survivor [Світильник, подарований Україні, виготовлений сином людини, яка пережила ядерну трагедію в Хіросімі] / Y. Kyono // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 06.04. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14873645>.

Прем'єр-міністр Японії Фуміо Кісіда подарував Президенту України Володимирі Зеленському світильник на тему орігамі-журавликів під час його візиту до охопленої війною країни 21 березня. У той час як паперові журавлики відомі як символ миру, світильник сповнений ще глибшого прагнення до світової гармонії, оскільки був створений гончарем, мати якого пережила атомне бомбардування Хіросіми. Власник гончарної крамниці в третьому поколінні був радий побачити, як його світильник потрапив до Києва.

***

Doornbos, Caitlin. US troops in Taiwan 'on the table' if China invades, Michael McCaul says [Війська США на Тайвані «на столі», якщо Китай вторгнеться, каже Майкл Маккол] / C. Doornbos // New York Post. – New York, 2023. – 07.04. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/04/07/rep-michael-mccaul-us-troops-to-taiwan-on-the-table-if-china-invades/>.

Голова комітету Палати представників із закордонних справ Майкл Маккол заявив, що США можуть надіслати війська на Тайвань, якщо Китай вторгнеться на самоврядний острів. Потенційний крок представлятиме різкий контраст із війною в Україні, де США відправили до Києва зброю на мільярди, але відмовилися відправити війська. Ні Київ, ні Тайбей не є офіційними союзниками Америки, але США мають Акт про відносини з Тайванем, який має на меті «допомагати підтримувати мир, безпеку та стабільність у західній частині Тихого океану», який регулює певну неофіційну дипломатичну діяльність між двома країнами.

***

Rostoványi, András. Oroszország új világrendet akar [росія хоче нового світового порядку] / A. Rostoványi // Nepszava. – Budapest, 2023. – 08.04. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3190504_orszorszag-haboru-ukrajna-adatszivargas.

Редактор іноземних новин у Népszava Андраш Роствані коментує дискусію щодо вступу України в НАТО, в якій керівництво Угорщини та Польщі знову зайняли протилежні позиції, зокрема Польща та країни Балтії пропонують Україні тіснішу співпрацю та дорожню карту приєднання до альянсу на саміті НАТО у Вільнюсі в липні та виступають за майбутнє членство України, а уряд В. Орбана виступає проти цієї пропозиції. Автор статті зазначає, що розбіжності в думках проявилися на зустрічі міністрів закордонних справ цього тижня, проте всі країни-члени погоджуються, що не можна серйозно вести переговори про вступ України в НАТО в розпал війни.

***

Kiss, Csaba. A lehetetlenre vállalkozik Magyarország szomszédja – Ki lehet maradni a nagyhatalmak katonai játszmájából? [Сусід Угорщини робить неможливе – Чи можете ви залишитися осторонь військової гри великих держав?] / C. Kiss // Portfolio. – Budapest, 2023. – 08.04. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/global/20230408/a-lehetetlenre-vallalkozik-magyarorszag-szomszedja-ki-lehet-maradni-a-nagyhatalmak-katonai-jatszmajabol-607804>.

В статті для видання фахівець з питань управління бізнесом Кісс Чаба висловив думку, що Україна може залишитися поза геополітичними зонами впливу росії та Заходу і стати нейтральною країною, аналогічною Австрії. К. Чаба стверджує, що така позиція може бути вигідною, оскільки дозволить Україні зосередитися на економічному розвитку та реформах, а також допоможе уникнути проблем, пов'язаних з війною. Однак, на думку автора, українські політики наразі не проявляють достатньої готовності до такого кроку, а міжнародні партнери не вірять в його можливість.

***

Emmanuel Macron et Ursula von der Leyen en Chine : un dialogue difficile mais utile [Емманюель Макрон і Урсула фон дер Ляєн у Китаї: складний, але корисний діалог] // Le Monde. – Paris, 2023. – 08.04. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/idees/article/2023/04/08/emmanuel-macron-et-ursula-von-der-leyen-en-chine-un-dialogue-difficile-mais-utile_6168780_3232.html.

В редакційній статті видання йдеться, що триденний візит президента Франції Емманюеля Макрона до Китаю з президенткою Єврокомісії Урсулою фон дер Ляєн не дав конкретних результатів ні щодо війни в Україні, ні щодо відносин між ЄС і Китаєм. Однак було важливо відновити відносини з Китаєм і зробити це в європейських рамках. Очікувалося, що зосередження уваги на Україні не призведе до великого прориву, але було важливо висвітлити ризики озброєння росії. Європейський аспект був складнішим, оскільки Китай віддає перевагу двостороннім відносинам із державами, а не з наднаціональним утворенням таким як ЄС. Тим не менш, видання зазначає, що вкрай важливо підтримувати ці стосунки, залишаючись пильними та вимогливими.

***

Il Papa torna a invocare la pace e ricorda l'accordo di Belfast [Папа повертається, щоб благати про мир і нагадує про Белфастську угоду] // *Libero Quotidiano*. – Vilnius, 2023. – 10.04. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/italpress/35468209/il-papa-torna-a-invocare-la-pace-e-ricorda-l-accordo-di-belfast.html>.

9 квітня, коли велика кількість християн у всьому світі святкує католицький Великдень, Папа Римський Франциск у традиційному посланні «Urbi et Orbi» попросив у Бога допомогти українському народу та вилити на російський народ «пасхальне світло», тобто допомогти йому зрозуміти правду про війну, яку росія принесла в Україну. Голова католицької церкви, яка об'єднує понад 1 мільярд людей у всьому світі, звернувся також із проханням до Бога, щоб міжнародна спільнота спромоглася покласти кінець війні в Україні.

***

Semka, Piotr. Prof. Cywiński: Szance kultur nadal płoną [Проф. Цивінський: Вали культур ще горять] / P. Semka // *Do Rzeczy*. – Warszawa, 2023. – 10.04. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/opinie/426172/prof-cywinski-szance-kultur-nadal-plona.html>.

Редактор *Do Rzeczy* Пйотр Семка взяв інтерв'ю в дослідника політичних культур країн Східної Європи Богдана Цивінського стосовно спадщини Київської Русі в контексті російсько-української війни. За словами Б. Цивінського, початок нинішньої російсько-української війни корениться в історичних елементах обох культур. Дослідник розповів про те, що починаючи з XVII ст., а може навіть з XVI ст., росіяни постійно «турбуються» про існування України.

***

Rohac, Dalibor. Leaks of US classified intelligence on russia's war against Ukraine is a wakeup call [Витік секретних даних США про війну росії проти України є тривожним дзвінком] / D. Rohac // *New York Post*. – New York, 2023. – 11.04. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/04/11/us-intelligence-leaks-on-russias-war-against-ukraine-is-a-wakeup-call/>.

Старший науковий співробітник Американського інституту підприємництва Д. Рохач в статті пише, що протягом кількох місяців президент США Д. Байден представляв американській громадськості оптимістичну картину непохитної підтримки України і, в ширшому сенсі, Америки, яка «повертається» на світову арену після деякого загравання з ізоляціонізмом у роки правління Д. Трампа. Але, на думку Д. Рохака, витік секретної розвідувальної інформації США про війну росії проти України підтверджує підозри, що підтримка США та Європи була недостатньою, щоб допомогти Україні здобути перемогу, а також демонструє шокуючий ступінь цинізму та зневаги до лідерства США з боку урядів, які залежали від США. Д. Рохач вважає, що адміністрація Д. Байдена повинна рішуче відреагувати на основні викриття витоків.

***

Gulyas, Veronika. Hungary's Top Diplomat Visits Moscow in Defiance of E.U. Stance [Візит високопоставленого дипломата Угорщини до москви всупереч позиції ЄС] / V. Gulyas // *Time*. – New York, 2023. – 11.04. – Режим доступу : <https://time.com/6270359/hungary-szijjarto-russia-visit/>.

Журналістка Time Вероніка Гуляс коментує візит очільника МЗС Угорщини Петера Сіярто до Москви для переговорів з питань енергетики, що є рідкісним візитом країни Європейського Союзу. Авторка вважає, що цей візит наголошує на розбіжностях Будапешта з рештою блоку через вторгнення Росії в Україну. За її словами, зустрічі міністра закордонних справ П. Сіярто з двома представниками енергетичного сектору є частиною зусиль прем'єр-міністра Угорщини Віктора Орбана щодо збереження залежності своєї країни від російських поставок нафти, газу та атомної енергії, навіть коли партнери ЄС намагаються вирватися «на свободу».

***

Bemondta Magyarország szomszédja: letartóztatnák Putyint, ha a területükre lépne [Сусід Угорщини заявив: заарештують Путіна, якщо він потрапить на їх територію] // **Portfolio.** – Budapest, 2023. – 11.04. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/global/20230411/bemondta-magyarorszag-szomszedja-letartoztatnak-putyint-ha-a-teruletukre-lepne-608334>.

Міністерка у справах ЄС і конституційних питань Австрії Кароліна Едштадлер заявила, що президента Росії Володимира Путіна буде заарештовано, якщо він в'їде на територію Австрії на підставі нещодавнього ордеру на арешт Міжнародного кримінального суду (МКС). К. Едштадлер також зауважила щодо військового нейтралітету Австрії, але заявила, що країна політично підтримує Україну через гуманітарну та економічну допомогу. У статті також роз'яснюється позиція Угорщини з цього приводу: прем'єр-міністр Угорщини Віктор Орбан пояснив, що його країна не буде арештовувати Путіна, оскільки Угорщина офіційно не ратифікувала статут МКС.

***

Sokol, Petr. Petr Sokol: Vzniká nová světová mocenská mapa. Kdo zůstal s Ruskem, kdo naopak pevně drží se Západem [Петр Сокол: Вимальовується нова карта світової влади. Хто залишився з Росією, хто, з іншого боку, міцно тримався Заходу] / P. Sokol // **Reflex.** – Praha, 2023. – 11.04. – Режим доступу : <https://www.reflex.cz/clanek/komentare/118308/petr-sokol-vznika-nova-svetova-mocenska-mapa-kdo-zustal-s-ruskem-kdo-naopak-pevne-drzi-se-zapadem.html>.

Чеський політолог Петр Сокол аналізує візит президента Китаю до Москви, акцентуючи увагу на теорії про те, як можна ізолювати Захід через російсько-українську війну і як насправді весь «третій» світ стає на бік Росії. На його думку, погляд на голосування в ООН після початку російської агресії проти України пропонує напрочуд інший погляд. Звісно, ООН – не єдиний лакмусовий папірець для визначення настроїв окремих країн, але голосування добре ілюструє розподіл сил на шахівниці світових сил. П. Сокол зазначає, що коли місяць тому в ООН проголосували за резолюцію про відзначення року з моменту нападу Росії та знову закликали Кремль вийти з окупованих українських територій, пропозиція була прийнята Генеральною Асамблеєю досить гладко: з 193 держав-членів глобальної організації 141 держава підтримала резолюцію щодо російської окупації України і лише 6 країн проголосували проти, включаючи саму Росію.

***

Latkovskis, Bens. Pasaules politikā iezīmējas ārkārtīgi bīstamas tendences [У світовій політиці намічаються надзвичайно небезпечні тенденції] / B. Latkovskis // Neatkarīgā Rīta Avīze. – Rīga, 2023. – 12.04. – Режим доступу : https://neatkariga.nra.lv/komentari/bens-latkovskis/411112-pasaules-politika-iezimejas-arkartigi-bistamas-tendences?_gl=1*n6ixkz*_ga*MTM0MzkwNDAYMS4xNjc0NDc3NDE4*_ga_LTMBW853YH*MTY4MTMxNTc4MS4zNS4xLjE2ODEzMTU3OTQuMC4wLjA.

На думку журналіста Бенса Латковскіса, рішучого контрудару Збройних сил України всі чекають, але наразі ніхто не може з точністю передбачити його результат, тому зростає скептицизм, який підживлюється повільними темпами поставок важкої зброї, витоком документів Пентагону, з яких можна зрозуміти, що у найвищих кулуарах Вашингтона немає довіри до особливо успішного результату українського контрнаступу, зростають побоювання «втоми від війни», крім того, Захід не єдиний настільки, як хотілося б. За словами автора, візит президента Франції Еммануеля Макрона до Пекіна з президенткою ЄК Урсулою фон дер Ляєн продемонстрував цю «роз'єднаність у всій красі і, хоча візит був нібито спільним, ставлення до двох лідерів було явно асиметричним».

***

Wyssuwa, Matthias. Baerbock betont Einigkeit der EU in Taiwanfrage [Бербок підкреслює єдність ЄС у питанні Тайваню] / M. Wyssuwa // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 13.04. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/baerbock-betont-einigkeit-der-eu-zu-taiwan-waehrend-ihres-chinabesuchs-18818242.html>.

Під час візиту до Китаю міністерка закордонних справ Німеччини А. Бербок хоче розвіяти враження про наявність розбіжностей і закликала Китай вплинути на росію, щоб покласти край війні в Україні. А. Бербок наголосила, що «Китай, як постійний член Ради Безпеки ООН, відданий миру в світі та допомагає забезпечити, щоб жорстока агресійна війна росії нарешті закінчилася справедливо».

***

Ohavné video brutálnej popravu ukrajinského vojnového zajatca: Vážne slová šéfa európskej diplomacie [Огидне відео жорстокого покарання українського військовополоненого: Серйозні слова голови європейської дипломатії] // Nový čas. – Bratislava, 2023. – 13.04. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2788845/ohavne-video-brutalne-popravu-ukrajinskeho-vojnoveho-zajatca-vazne-slova-sefa-europskej-diplomacie/>.

Глава європейської дипломатії Жозеп Боррель висловив тривогу з приводу відеозапису жорстокого покарання українського військовополоненого російськими солдатами. За його словами, це порушення Женевських конвенцій і наголосив, що винні будуть притягнуті до відповідальності.

***

Mansoor, Sanya. Why experts are growing alarmed about ukraine's air defenses [Чому експерти дедалі більше стурбовані ППО України] / S. Mansoor // Time. – New York, 2023. – 13.04. – Режим доступу : <https://time.com/6271538/ukraine-air-defense-shortages-russia/>.

Заступник директора проєкту протиракетної оборони вашингтонського Центру стратегічних і міжнародних досліджень (CSIS) Я. Вільямс вважає небезпечним те, що згідно з нещодавно оприлюдненими документами Пентагону, система ППО України може бути не в змозі стримати загрозу з боку російських військових літаків через скорочення озброєнь. На думку Я. Вільямса, допомогою Україні в захисті повітряного простору було б надання винищувачів F-16, що виключив Д. Байден. Тим часом, адміністрація Д. Байдена заявила, що відправить додаткові перехоплювачі та боєприпаси у рамках пакету допомоги Україні на суму 2,6 млрд дол.

***

Des dirigeants européens critiquent l'expression « malheureuse » d'Emmanuel Macron sur les Etats-Unis [Європейські лідери критикують «невдалий» вислів Е. Макрона про Сполучені Штати] // Le Monde. – Paris, 2023. – 13.04. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/04/13/etre-allie-ne-signifie-pas-etre-vassal-la-declaration-d-emmanuel-macron-sur-les-etats-unis-qualifiee-de-malheureuse-par-le-ministre-allemand-de-la-defense_6169394_3210.html.

Нещодавня поїздка президента Франції Е. Макрона до Пекіна мала на меті продемонструвати європейську єдність проти Китаю та переконати президента Сі Цзиньпіна допомогти стримати агресію росії проти України, але поїздка в основному роздратувала союзників Франції. Прем'єр-міністр Польщі М. Моравецький розкритикував «недалекоглядне» ставлення європейців до Китаю, явно натякаючи на візит Е. Макрона. М. Моравецький також висміяв концепцію європейської стратегічної автономії, знову посиляючись на заяви Е. Макрона про те, що якщо Україна програє, то наступного дня Китай може напасти на Тайвань. На що французький президент відповів, що «бути союзником не означає бути васалом».

***

Orbán Viktor szerint Ukrajna pénzügyileg nem létező ország, szóltak neki, hogy mintha Magyarországnak is szüksége lenne az EU-s pénzekre [За словами В. Орбана, Україна є фінансово неіснуючою країною, на що йому відповіли, що Угорщина також потребує коштів ЄС] // Nepszava. – Budapest, 2023. – 14.04. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3191089_orban-viktor-ukrajna-penzugyleg-nem-letezo-orszag-reakcio.

Черговий виток напруженості між Україною та Угорщиною стався після того, як прем'єр-міністр Угорщини В. Орбан в етері радіо Kossuth назвав Україну «неіснуючою у фінансовому сенсі країною» і знову заявив про утиски етнічних угорців в Україні. За словами В. Орбана, як тільки США та Євросоюз вирішать більше не фінансувати функціонування Української держави, війна негайно закінчиться. В. Орбан і раніше робив аналогічні зневажливі зауваження на адресу України, наприклад, нещодавно він просто назвав Україну «нейтральною територією». В. Орбан отримав за «напад» на Україну похвалу від колишнього прем'єр-міністра росії та ексглави держави медведева, що зумовило Міністерство закордонних справ України попередити прем'єр-міністра Угорщини, якщо це не припиниться, будуть непоправні наслідки.

***

British PM Sunak discussed 'efforts to accelerate military support' in Zelenskiy call [Прем'єр-міністр Великобританії Р. Сунак обговорив «зусилля щодо прискорення

військової підтримки» у телефонній розмові з Зеленським] // *The Guardian*. – London, 2023. – 14.04. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/live/2023/apr/14/russia-ukraine-war-live-pentagon-leak-suspect-to-appear-in-court-on-friday-eu-adds-wagner-to-sanctions-list?filterKeyEvents=false&page=with:block-643950568f08791e579d4f09#block-643950568f08791e579d4f09>.

Прем'єр-міністр Великобританії Р. Сунак під час телефонної розмови з Президентом України В. Зеленським обговорив зусилля щодо прискорення військової підтримки України. Лідери обговорили останню ситуацію на полі бою і Р. Сунак заявив, що Велика Британія та її союзники мають продовжувати забезпечувати максимально сильну позицію України, щоб закріпити недавні бойові успіхи. Прем'єр-міністр Великої Британії також додав, що це включає підвищення оперативної сумісності з НАТО як у короткостроковій, так і довгостроковій перспективі.

***

Ucraina: ministro Esteri cinese, 'non forniremo armi a parti coinvolte nel conflitto' [Україна: глава МЗС Китаю: «ми не будемо постачати зброю сторонам конфлікту»] // *Libero Quotidiano*. – Milano, 2023. – 14.04. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/adnkronos/35503201/ucraina-ministro-esteri-cinese-non-forniremo-armi-a-parti-coinvolve-nel-conflitto-.html>.

Міністр закордонних справ Китаю Цінь Ган на спільній пресконференції з главою МЗС ФРН Анналеною Бербок заявив, що Китай не продаватиме зброю сторонам, залученим до війни в Україні. За його словами, «щодо експорту військової продукції Китай дотримується зваженого й відповідального підходу». Глава МЗС Китаю також підтвердив готовність Пекіна допомогти знайти мирне рішення війни, яку в лютому 2022р. проти України розпочала країна-агресор рф.

***

Farberov, Snejana. Russia's special forces suffered 95 % casualty rate in Ukraine, leaked docs show [російський спецназ втратив в Україні 95 % складу, свідчать документи, що просочилися] / S. Farberov // *New York Post*. – New York, 2023. – 14.04. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/04/14/russias-spetsnaz-decimated-in-ukraine-leaked-pentagon-docs/>.

Військовий експерт з питань росії, старший науковий співробітник Інституту досліджень зовнішньої політики (FPRI) з Філадельфії Р. Лі проаналізував витік секретних документів Пентагону, згідно з якими Сили оборони України знищила елітні підрозділи спеціального призначення росії, при цьому деякі з цінних підрозділів зазнали втрат до 95 %. За словами експерта, знищення сил спеціального призначення на початку війни змінило її хід на користь України, зокрема втрата великої кількості добре навченого командного складу в перші місяці війни нібито завадила російським військам використати таємну тактику у тилу ворога. Враховуючи, що на підготовку одного спецназівця йде близько чотирьох років, офіційні особи США припустили, що москві потрібно до десяти років, щоб поповнити критично виснажені підрозділи.

***

China says no weapons exports to parties in Ukraine conflict [Китай заявляє, що не експортує зброю сторонам конфлікту в Україні] // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 14.04. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14885689>.

Міністр закордонних справ Китаю Цінь Ган заявив, що його країна не продаватиме зброю сторонам, залученим у війну в Україні, і регулюватиме експорт товарів подвійного цивільного та військового призначення. Так він відповів на занепокоєння США та інших країн щодо того, що Китай розглядає можливість надання військової допомоги росії, яку Пекін політично та риторично підтримує, формально заявляючи, що він залишається нейтральним. Міністр підтвердив готовність Китаю сприяти переговорам для пошуку мирного вирішення «конфлікту» та сказав, що всі сторони повинні залишатися «об’єктивними та спокійними».

***

Grinevičius, Ignas. D. Antanaitis įvertino rusų veiksmus Kryme ir galimą ukrainiečių atsaką: netrykštu optimizmu [Д. Антанайтіс оцінив дії росіян у Криму та можливу відповідь українців: з чистим оптимізмом] / Ignas Grinevičius // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 15.04. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2023/04/15/news/d-antanaitis-ivertino-rusu-veiksmus-kryme-ir-galima-ukrainieciu-atsaka-netrykstu-optimizmu-26737921>.

Військовий експерт Д. Антанайтіс зауважує, що оборонні укріплення на пляжах Криму, які вже зведені окупаційною владою, не зовсім раціональне рішення росіян. Крім того, він не вважає, що найближчою метою української контратаки може стати Крим, адже повернення цієї території буде одним із найскладніших завдань. Експерт пояснив, що ймовірність того, що це може статися 50/50 і якщо «додати економічний, політичний і військовий вимір, то для української армії буде складним завданням деокупація Криму військовою силою».

***

Horváth, Gábor. „Orbán Viktor nem híres, hanem hírhedt” – Interjú Charles Gátival, akit egyszer maga a miniszterelnök vitt le Felcsútra [«В. Орбан не відомий, а сумно відомий» – інтерв’ю з Ч. Гатом, якого одного разу сам прем’єр-міністр возив у Фелчут] / G. Horváth // Nepszava. – Budapest, 2023. – 15.04. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3191035_charles-gati-egyesult-allamok-magyarorszag-demokracia-politika-interju.

В інтерв’ю Nepszava американський вчений угорського походження Ч. Гаті висловив свою думку щодо війни в Україні. За словами вченого, в Америці є надмірний оптимізм, адже українська армія добре захищається, а Європа, за винятком Угорщини, єдина у підтримці Києва. Ч. Гаті підкреслив, що росія залишиться сусідом України, а ті, хто вважає, що росія кардинально зміниться або навіть припинить своє існування в нинішньому вигляді, помиляються.

***

Kerpner, Joachim. Ukrainas motoffensiv: ”Ett högriskföretag” [Контрнаступ України: «Дуже ризикований захід»] / J. Kerpner // Aftonbladet. – Stockholm, 2023. – 16.04. – Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/Knlx2X/motoffensiv-35000-ukrainare-mot-140000-ryssar>.

Колишній британський офіцер Нік Ганнелл стверджує, що очікуваний весняний наступ України почнеться будь-якої миті. Військовий зазначає, що для України ризики посилюються тим, що на фронті ЗСУ не мають переваг у повітрі. На думку Н. Ганнелла, російська авіація може негативно вплинути на контрнаступ ЗСУ, але якщо українська атака буде потужною і швидкою і зможе зайти в тил росіян, то фронт посиплеться і росіяни побіжать так само, як тікали під час контрнаступу під Харковом.

***

Wintour, Patrick. Former senior diplomats urge west to ‘go all in’ on military support for Ukraine [Колишні високопоставлені дипломати закликають Захід піти ва-банк і збільшити військову підтримку України] / P. Wintour // The Guardian. – London, 2023. – 17.04. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/apr/17/former-senior-diplomats-urge-west-to-go-all-in-on-military-support-for-ukraine>.

Британський журналіст та редактор The Guardian П. Вінтур в статті пише, що трансатлантична група колишніх високопоставлених дипломатів і військових радників високого рівня заявила, що війна в Україні може зайти в глухий кут, якщо Захід не піде ва-банк і не збільшить рівень своєї військової підтримки. Група запевнила, що заяв про непохитну підтримку недостатньо, а «дії, як і раніше, не відповідають риторичі». Вони написали, що Україні потрібні об'єднані сили танків, ракет більшої дальності та авіації для проведення успішної контратаки, прокладаючи шлях до української перемоги та мирних переговорів на прийнятних умовах. Автори звернення пишуть, що цей європейський внесок також необхідний, аби допомогти зберегти двопартійну підтримку України з боку США тоді, коли путін розраховує на «втому від України» в США і йому потрібно довести, що він помиляється.

***

Pullerits, Priit. Urmas Reinsalu: me ei ole Ukrainale veel piisavalt relvi andnud [Урмас Рейнсалу: ми ще не дали Україні достатньо зброї] / P. Pullerits // Postimees. – Tallinn, 2023. – 17.04. – Режим доступу : <https://www.postimees.ee/7755018/intervjuu-urmas-reinsalu-me-ei-ole-ukrainale-veel-piisavalt-relvi-andnud>.

Міністр закордонних справ Естонії У. Рейнсалу попереджає, що якщо війна росії проти України закінчиться неоднозначним, двоїстим результатом, то результат, який можна визначити як часткову перемогу, означатиме програш Заходу. У. Райнсалу вважає, що президент росії путін розраховує, що Захід втомиться від війни ввизнав, що не задоволений обсягом або швидкістю військової допомоги з боку союзників, «бо війна триває».

***

Picariello, Angelo. Varsavia. Mattarella in Polonia: ora una nuova politica di migrazione e asilo nella Ue [Варшава. Маттарелла в Польщі: тепер нова міграційна політика та політика притулку в ЄС] / A. Picariello // Avvenire. – Milano, 2023. – 17.04. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/attualita/pagine/mattarella-in-polonia-ucraina-e-migranti>.

Президент Італії Серджо Маттарелла відвідав Польщу та зустрівся з президентом Анджеєм Дудою, країна якого позиціонується як «локомотив» європейської політики допомоги Києву, військові витрати якої зараз досягли 4 %

ВВП, таким чином подвоївши рівень, передбачений зобов'язаннями для країн у межах НАТО. Лідери Італії та Польщі обговорили під час зустрічі російсько-українську війну. С. Маттарелла наголосив на «великій гостинності, яку Польща щедро запропонувала мільйонам українських біженців», а також запевнив, що Італія продовжить надавати підтримку Україні, доки це буде необхідно, з усіх точок зору: військових поставок, гуманітарної, фінансової та відбудови країни.

***

Wyssuwa, Matthias. Krisenteam vor Bergpanorama [Кризова команда перед гірською панорамою] / M. Wyssuwa // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 17.04. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/g-7-gipfel-in-japan-zu-china-taiwan-und-ukrainekrieg-18827811.html>.

Міністри закордонних справ G-7 під час зустрічі у Японії намагалися дати зрозуміти, що вони разом протистоять загрозам дня і не тільки в Україні. Серед проблем, крім війни в Україні та російської агресії, було розглянуто «дуже всеосяжний глобальний порядок денний» Німеччини та Америки. За словами міністерки оборони Німеччини А. Бербок, це «так важливо, у тому числі і для цього регіону, що ми разом виступаємо за тих, хто захищає Статут Організації Об'єднаних Націй».

***

Guerre en Ukraine: «La liberté doit être mieux armée que la tyrannie» [Війна в Україні: «Свобода має бути краще озброєна, ніж тиранія»] // Le Monde. – Paris, 2023. – 17.04. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/idees/article/2023/04/17/guerre-en-ukraine-la-liberte-doit-etre-mieux-armee-que-la-tyrannie_6169842_3232.html.

Група колишніх високопоставлених дипломатів та експертів з військових питань на форумі «У світі» Le Monde просить Європу зробити більше для підтримки Києва проти російського вторгнення та нейтралізації пропаганди, що розповсюджується Москвою та Пекіном. Ексдипломати наголошують, що якщо країни, які підтримують Україну, виберуть правильну стратегію і твердо її реалізують, то Путін зазнає поразки. На думку політиків, росія стикається із мужнім опором демократичних сил: звісно, в Україні, але також і в Білорусі, Молдові, Грузії, Вірменії, Азербайджані, Середній Азії та навіть у своїй власній країні. Ексдипломати вважають, що НАТО та Європейський Союз більш згуртовані та сильніші, ніж до війни тоді, як союзники Росії – як Іран та Північна Корея – слабші у політичному та військовому відношенні, а Китай не готовий підтримувати войовничу мету Путіна. Політики наголосили, що свободу слід захищати і потрібно підтримувати всіма засобами, у тому числі військовими, тих, хто в Україні бореться за свободу.

***

G-7 diplomats reject Chinese, N. Korean, Russian aggression [Дипломати G7 відкидають агресію Китаю, Північної Кореї та Росії] // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 17.04. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14887354>.

Головні дипломати «Групи семи» заявляють про жорстку позицію щодо зростаючих загроз Тайваню з боку Китаю та неконтрольованих випробувань ракет дальньої дії Північною Кореєю, водночас нарощуючи імпульс для посилення підтримки України та покарання Росії за її вторгнення. За словами міністра

закордонних справ Японії Йосімаца Хаясі, світ перебуває на «переломному етапі» бойових дій в Україні і повинен «рішуче відкинути односторонні спроби змінити статус-кво силою, а також агресію росії проти України та її загрози використання ядерної зброї».

***

Wintour, Patrick. High stakes for Ukraine as clampdown on corruption comes under scrutiny [Україна через боротьбу з корупцією перебуває під пильною увагою] / P. Wintour // The Guardian. – London, 2023. – 18.04. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/apr/18/high-stakes-for-ukraine-as-clampdown-on-corruption-comes-under-scrutiny>.

Як зазначає британський журналіст та дипломатичний редактор The Guardian П. Вінтур, під виглядом боротьби з корупцією в Україні можливі випадки «неправдивого звинувачення» колишніх реформаторів, які прийшли на державну службу з бізнесу. Це викликає стурбованість у західних союзників щодо здатності України ефективно використати мільярди європейських фондів для відновлення після війни. Занепокоєння було виражене Державному департаменту США та Міністерству закордонних справ Великобританії, і його частково поділяють українські активісти боротьби з корупцією. К. Риженко з Transparency International (Україна) заявила про серйозні проблеми у роботі антикорупційних органів України та закликала провести перевірку НАБУ.

***

Crerar, Pippa. West prepares for putin to use ‘whatever tools he’s got left’ in Ukraine [Захід готується до використання путіним «будь-яких інструментів, які в нього залишилися», в Україні] / P. Crerar // The Guardian. – London, 2023. – 18.04. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/apr/18/west-prepares-for-putin-to-use-whatever-tools-hes-got-left-in-ukraine>.

Британські офіційні особи на саміті міністрів закордонних справ G7 в Японії заявили, що очікують від росії дій у відповідь на очікуваний контрнаступ України і «мають бути готові» до крайніх тактик, коли агресор намагається утримати анексовані території України. На переговорах про підхід до російсько-української війни відбувся «відкритий обмін думками», у тому числі про майбутні перспективи припинення війни, які, за словами британського прем'єра Р. Сунака, зрештою будуть за столом переговорів. Незважаючи на тиск з боку України та інших країн, включаючи колишнього прем'єр-міністра Великобританії Б. Джонсона, з вимогою збільшити військову підтримку, у тому числі надати більше танків та винищувачів, Велика Британія вважає, що забезпечує те, що потрібне Україні. Міністерство енергетичної безпеки Великобританії повідомило, що п'ять країн будуть використовувати свої цивільні атомні електростанції, щоб підірвати контроль росії над ланцюжками постачання, позбавивши путіна інших засобів фінансування його вторгнення в Україну.

***

Steingart, Gabor. Pistorius beherrscht Angriff, Verteidigung und Tarnung – aber eines fehlt ihm [Пісторіус освоїв атаку, захист та скритність, але йому не вистачає одного] / G. Steingart // Focus. – Berlin, 2023. – 18.04. – Режим доступу :

https://www.focus.de/politik/deutschland/gastbeitrag-von-gabor-steingart-pistorius-beherrscht-angriff-verteidigung-und-tarnung-aber-eines-fehlt-ihm_id_191420224.html.

В статті для видання журналіст Габор Штайнгарт зазначає, що колишня канцлерка Німеччини А. Меркель і теперішній канцлер Німеччини О. Шольц припустились багатьох помилок у зовнішній політиці. За словами журналіста, на противагу їм нинішній міністр оборони Б. Пісторіус не підведе, зокрема й Україну, відкидаючи негайне припинення поставок зброї, щоб потім розпочати мирні переговори. Б. Пісторіус вважає припинення поставок зброї «кінцем України».

***

O rosyjskich zbrodniach trzeba stale mówić [Необхідно постійно говорити про російські злочини] // Do Rzeczy. – Warszawa, 2023. – 18.04. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/strefa-partnerow/429445/o-rosyjskich-zbrodniach-trzeba-stale-mowic.html>.

В редакційній статті з посиланням на матеріали Інституту солідарності та мужності ім. Вітольд Пілецького йдеться, що 24 лютого 2022 р. світ побачив справжню росію, від якої має застерегти історичний досвід та знання сучасних агресивних дій росії стосовно інших народів. Лише з початком повномасштабного вторгнення росії в Україну суспільна свідомість переконалася, що російський тоталітаризм становить загрозу не лише сусіднім країнам, а й є викликом світової правової системи, яка захищає від тоталітарного звірства, беззаконня та безкарності. В статті йдеться, що Польща давно знала, що росія у різних її втіленнях була і залишається безжалісною колоніальною імперією.

***

Patthy, Loránd. Szijjártó Péter a BBC-nek: Sértve érzik magukat a fideszesek, ezért akasztják meg Svédország NATO-csatlakozását [П. Сіярто BBC: Фідес – Угорський громадянський союз почувається ображеним, тому блокує вступ Швеції до НАТО] / L. Patthy // Nepszava. – Budapest, 2023. – 18.04. – Режим доступу : <https://nepszava.hu/3191387-biciklisavok-vaci-ut-ulloi-ut-3-as-metro-felujitas-buszsavok-forgalom-fennakadas>.

Міністр закордонних справ Угорщини П. Сіярто дав інтерв'ю, у якому відповів на питання про російсько-українську війну, енергетичну залежність росії, відносини з ЄС і НАТО та вступ Швеції до НАТО. На запитання, на чьому боці Угорщина хоче перемогти у війні, П. Сіярто не дав чіткої відповіді, лише сказав, що хоче припинення війни та згадав про становище етнічних угорців на Закарпатті. Інтерв'юер нагадав П. Сіярто про минулі заяви прем'єр-міністра В. Орбана щодо припинення вогню, які виявилися неправдивими, і зазначив, що Угорщина поглиблює свої енергетичні економічні відносини з росією тоді, як інші європейські країни їх скорочують. П. Сіярто повторив позицію уряду про відсутність військового вирішення «конфлікту» та підкреслив, що пріоритетом Угорщини є порятунок життів.

***

Le G7 jure de faire payer «le prix fort» aux pays aidant la Russie en Ukraine [G7 обіцяє змусити країни, які допомагають росії в Україні, заплатити «високу ціну»] // L'Obs. – Paris, 2023. – 18.04. – Режим доступу :

<https://www.nouvelobs.com/monde/20230418.AFP9570/le-g7-jure-de-faire-payer-le-prix-fort-aux-pays-aidant-la-russie-en-ukraine.html>.

Глави МЗС G7 попередили країни, які надають допомогу армії росії в Україні, і виступили єдиним фронтом проти Китаю. Вони пообіцяли застосувати суворі заходи до країн, які допомагають росії у війні проти України, і продовжувати посилювати санкції проти росії. Міністри закордонних справ також застерегли Китай від його військових амбіцій у Південно-Китайському морі та підтвердили свою незмінну позицію щодо Тайваню. Група G7, до складу якої входять Франція, Японія, Сполучені Штати, Канада, Німеччина, Італія та Сполучене Королівство, зайняла тверду позицію щодо Китаю, закликаючи до більшої прозорості щодо його ядерної зброї та тіснішої співпраці проти економічного примусу.

***

Moller-Nielsen, Thomas. ‘Very much worried’: Senior EU official fears Ukraine aid stolen by corrupt groups [«Дуже стурбований»: високопоставлений чиновник ЄС боїться, що допомогу Україні вкрадуть корумповані групи] / T. Moller-Nielsen // *The Brussels Times*. – Brussels, 2023. – 19.04. – Режим доступу : <https://www.brusselstimes.com/eu-affairs/450687/very-much-worried-senior-eu-official-fears-ukraine-aid-stolen-by-corrupt-groups>.

Грецький віцепрезидент Європейського парламенту Дімітріос Пападімуліс в розмові з журналістом *The Brussels Times* Томасом Моллер-Нільсеном висловив глибокий скептицизм щодо того, чи кошти ЄС, призначені для України, використовуються за офіційним призначенням, і зазначив, що він глибоко стурбований перспективою того, що частина допомоги замість цього буде незаконно виведена лобістами або корумпованими урядовцями. Згідно з даними Європейської комісії, ЄС мобілізував 67 млрд євро на гуманітарну, економічну та військову підтримку Україні з моменту повномасштабного вторгнення росії в лютому минулого року. Бельгійський журналіст нагадує, що Україна посідає 122 місце з 180 країн за індексом сприйняття корупції *Transparency International*.

***

L’udienza. Papa Francesco: non si deve mai uccidere in nome di Dio [Слухання. Папа Франциск: Ви ніколи не повинні вбивати в ім’я Бога] // *Avvenire*. – Milano, 2023. – 19.04. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/papa/pagine/papa-francesco-udienza-19-04-2023>.

Папа Франциск присвятив аудієнцію мученикам, «кількість яких зростає порівняно з попередніми століттями». З приводу російсько-української війни Папа Франциск сказав, що буде молитися за «мученицьку Україну, яка продовжує терпіти страшні страждання».

***

Rößler, Hans-Christian. Scholz zu Antrittsbesuch beim portugiesischen Ministerpräsidenten [Шольц з інавгураційним візитом до прем’єр-міністра Португалії] / H. Rößler // *Frankfurter Allgemeine*. – Frankfurt am Main, 2023. – 19.04. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/scholz-und-portugal-wollen-ukraine-hilfe-weiter-kooperieren-18833678.html>.

Під час візиту до Португалії федеральний канцлер Німеччини О. Шольц зустрівся з прем’єр-міністром Португалії Антоніу Коштою. О. Шольц підтвердив

німецько-португальську співпрацю і не лише щодо допомоги Україні. Прем'єр-міністр Португалії А. Кошта сказав, що його уряд у тісній співпраці з Німеччиною продовжить підтримувати Україну «в межах наших можливостей», але «без зниження нашої обороноздатності». Після візиту О. Шольц похвалив Португалію за те, що вона одна з перших країн погодилася відправити Україні три танки Leopard 2, що це «видима ознака» доброї співпраці між двома країнами.

***

Bayer, Lili. 'What?!' Orbán throws cold water on Ukraine's NATO hopes [«Що?!» В. Орбан вилив келих холодної води на сподівання України щодо НАТО] / L. Bayer // POLITICO. – Brussels, 2023. – 21.04. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/viktor-orban-hungary-ukraine-nato-membership-aspirations-twitter/>.

Старша репортерка POLITICO в країнах НАТО та Центральної Європи Лілі Баєр вважає, що проблемні відносини Угорщини з Україною знову загострилися, коли прем'єр-міністр Угорщини Віктор Орбан відкинув мрії України про НАТО однослівним твітом. «Що?!» – написав він у Twitter, відповідаючи на статтю POLITICO про заяву генерального секретаря НАТО Єнса Столтенберга в Києві про те, що «Законне місце України – в НАТО». Репортерка зазначає, що відносини між Будапештом і Києвом напружені, адже Угорщина роками блокувала зустрічі високого рівня НАТО з українськими офіційними особами, нібито через занепокоєння щодо прав угорськомовних українців у західній Україні. Крім того, незважаючи на офіційне засудження повномасштабного вторгнення росії, Угорщина відмовилася надіслати зброю на допомогу своєму сусідові, а високопосадовці Угорщини продовжують регулярно відвідувати Москву та підтримують тісні зв'язки з Кремлем.

***

Zirnis, Egīls. Krievija mēģinās vēl [росія спробує ще раз] / E. Zirnis // Diena. – Rīga, 2023. – 21.04. – Режим доступу : <https://www.diena.lv/raksts/sestdiena/sestdienas-salons/krievija-meginas-vel-14298078>.

Директор Інституту зовнішньої політики К. Буковскіс в інтерв'ю розповів про те, чому війна в Україні може тривати довго, чого очікувати від президента Латвії та що означають заяви Е. Макрона. Аналітик зазначає, що всі сподіваються, що майбутній український контрнаступ змінить хід війни, а Латвія сподівається, що колись можна буде обрати президента – месію, і в обох випадках надії можуть не справдитись. На думку К. Буковскіса, війна в Україні може тривати ще кілька років і втома від цієї війни буде неминуча. Аналітик вважає, що початковий план президента росії Путіна не вдався і тепер його план – затяжна війна і чим довше тим для нього краще.

***

Wolfsgruber, Axel. Ukrainische Angriffe in Russland sind für Pistorius „das Normalste der Welt“ [Українські теракти в росії – «найнормальніша річ у світі» для Пісторіуса] / A. Wolfsgruber // Focus. – Berlin, 2023. – 21.04. – Режим доступу : https://www.focus.de/kultur/kino_tv/tv-kolumne-maybrit-illner-verteidigungsminister-pistorius-ich-schaeme-mich-nicht-dafuer-was-wir-gemacht-haben_id_191663571.html.

Міністр оборони Німеччини Борис Пісторіус заявив, що проникнення українських військових на територію росії є «цілком нормальними» у розв'язаній московією повномасштабній війні. Б. Пісторіус не бачить нічого поганого в тому, що сторона, яку атакували, також може вести бойові дії на території противника, наприклад, щоб відрізати шляхи постачання.

***

Yar, Lucia. Prečo je Mathernej nový post veľvyslankyne EÚ v Kyjeve dobrou správou pre Slovensko? [Чому нова посада Матернової на посаді посла ЄС у Києві є доброю новиною для Словаччини?] / L. Yar // Denník N. – Bratislava, 2023. – 21.04. – Режим доступу : <https://euractiv.sk/section/vychodna-politika/opinion/preco-je-mathernej-novy-post-velvyslankyne-eu-v-kyjeve-dobrou-spravou-pre-slovensko/>.

Європейська комісія офіційно підтвердила те, про що в європейських та українських дипломатичних колах говорили вже кілька місяців: ЄС змінює посла в Україні. Це – планова ротація. Чинний посол Матті Маасікас почав працювати в Києві у 2019 р. Влітку мине чотири роки від його призначення, що є стандартним терміном: Євросоюз так само, як і усі держави, регулярно змінює керівників своїх дипмісій за кордоном. Ключова претендентка на посаду у Києві виявилася поза конкуренцією. Новим послом Євросоюзу в Україні стане Катаріна Матернова, представниця Словаччини, яка останні роки працювала в структурах ЄС. К. Матернова не просто знає Україну. Рівень її робочих контактів у Києві – безпрецедентний для брюссельських посадовців. У Брюсселі є ті, хто може швидше за неї додзвонитися, наприклад, до Президента України В. Зеленського, але немає тих, хто особисто знайомий із більшою кількістю українських політиків, експертів, дипломатів та урядовців.

***

Český prezident chce tlačit' na Európsku úniu ohľadom Ukrajiny: Prekvapivé slová o USA! [Президент Чехії хоче чинити тиск на Євросоюз щодо України: Дивовижні слова про США!] // Nový čas. – Bratislava, 2023. – 21.04. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2791703/cesky-prezident-chce-tlacit-na-europsku-uniu-ohladam-ukrajiny-prekvapive-slova-o-usa/>.

Президент Чехії Петр Павел наприкінці свого триденного візиту до Брюсселя під час зустрічі з президентом Європейської ради Шарлем Мішелем закликав тиснути на Європейський Союз, щоб він почав переговори про вступ України до блоку до кінця цього року. За його словами, чим ширшою буде зона стабільності на схід від «наших кордонів», тим безпечніше буде в Чехії.

***

Németh, Németh. Novák golyója [М'яч К. Новак] / P. Németh // Nepszava. – Budapest, 2023. – 21.04. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3191707_novak-golyoja.

У статті головного редактора Nepszava П. Немета йдеться про роль президентки Угорщини у світлі останніх подій, зокрема візиту президентки Словенії та війни між росією та Україною. Автор стверджує, що посада президента є переважно церемоніальною, і що нереально очікувати, що К. Новак буде діяти як «незалежний агент». За словами автора, скоріше очікується, що президентка слідуватиме партійній лінії, яку визначає прем'єр-міністр В. Орбан. П. Немет

підкреслює, що під час візиту президентки Словенії К. Новак зазначила, що угорці не хочуть відправляти своїх чоловіків і синів на фронт, наголосивши, що її чоловік нещодавно став офіцером запасу. П. Немет вважає, що К. Новак не хоче відправляти чоловіка на фронт, що є цілком зрозумілим подружнім бажанням – так воно й було б, якби існувала така реальна небезпека, але її немає. За словами автора, однак є залякування, про яке ми чуємо від В. Орбана з першого місяця війни, про що свідчать слова К. Новак, що «не слід заохочувати Україну мати завищені очікування».

***

Gustafsson, Niklas. Stoltenberg: Natoländerna överens om Ukraina [Столтенберг: країни НАТО згодні щодо України] / N. Gustafsson // Aftonbladet. – Stockholm, 2023. – 21.04. – Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/Rr77qd/aftonbladet-direkt?pinnedEntry=1103457>.

Генеральний секретар Організації Північноатлантичного договору (НАТО) Єнс Столтенберг перед черговою зустріччю західних союзників на американській військовій базі «Рамштайн» у Німеччині заявив, що хоче, аби країни-члени Альянсу продовжили переговори про постачання Україні винищувачів західного виробництва. Він наголосив, що наразі більш нагальним є надання Україні зброї, ніж обговорення її потенційного вступу до НАТО.

***

Lindberg, Anders. Vi har inte gett Ukraina tillräckligt mot Putin än [Ми ще недостатньо дали Україні в протистоянні проти путіна] / A. Lindberg // Aftonbladet. – Stockholm, 2023. – 21.04. – Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se/ledare/a/gERVr1/vi-har-inte-gett-ukraina-tillrackligt-mot-putin-an>.

Керівник відділу політики газети Aftonbladet Андерс Ліндберг висловлює занепокоєння з приводу весняного контрнаступу Сил оборони України після витоку секретних документів Пентагону. За його словами, шанс України переломити війну є зараз, але того озброєння, що постачає Захід Україні, недостатньо. Автор статті підкреслює, що Україна поки що перевершила всі очікування Заходу, тому є всі підстави довіряти керівництву країни вже сьогодні, коли Україна має шанс визволити від окупації свої території, в тому числі й Крим. А. Ліндберг наголошує, що Україна не повинна програти велику битву, яка незабаром розпочнеться, бо перемога росії була б найгіршим, що могло статися навіть для безпеки Швеції.

***

Rai, Arpan. Why vladimir putin needs Xi Jinping now more than ever [Чому володиміру путіну зараз як ніколи потрібний Сі Цзіньпін] / A. Rai // The Independent. – London, 2023. – 22.04. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/putin-ukraine-war-xi-jinping-russia-friendship-b2324684.html>.

Старший аналітик, який спеціалізується на проблемах Європи та Євразії у Dragonfly Intelligence, Д. Далтон вважає, що залежність путіна від Китаю тільки зростає, оскільки росія стикається з важкими військовими втратами і спадом російської економіки. За його словами, росія розраховує на моральну, фінансову і дипломатичну підтримку Пекіна. Д. Далтон вважає, що, хоча китайський лідер не пообіцяв росії важку артилерію та озброєння, які могли б змінити хід війни, його

візит був найгучнішим візитом для путіна після повномасштабного вторгнення і демонстрація цієї дружби була важливою для путіна.

***

Robertson, Dylan. South Africa envoy urges Ukraine peace talks, says Canada stance on war ‘shocking’ [Посол ПАР закликає до мирних переговорів з Україною, заявивши, що позиція Канади щодо війни «шокує»] / D. Robertson // National Post. – Toronto, 2023. – 23.04. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/pmnn/news-pmn/canada-news-pmn/south-africa-envoy-urges-ukraine-peace-talks-says-canada-stance-on-war-shocking>.

Посол Південно-Африканської Республіки в Оттаві Р. Шейк закликає Канаду допомогти у припиненні війни росії в Україні, стверджуючи, що відправка зброї до Києва лише продовжить небезпечний війну, чья посилює голод у країнах, що розвиваються. У широкомасштабному інтерв'ю він сказав, що росія має бути притягнута до відповідальності, але закликав уряд Д. Трюдо різко змінити курс із центрального зовнішньополітичного питання. ПАР входить до 32 країн, які утрималися під час голосування в ООН, яка закликає росію припинити вторгнення в Україну. Р. Шейк наполягає на тому, що Рада Безпеки ООН має стати посередником у врегулюванні російсько-української війни.

***

Crimée: la France «consternée» par des propos de l'ambassadeur de Chine. [Крим: Франція «розгублена» висловлюваннями посла Китаю] // L'Obs. – Paris, 2023. – 23.04. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/monde/20230423.OBS72506/crimee-la-france-consternee-par-des-propos-de-l-ambassadeur-de-chine.html>.

Французький уряд висловив своє «здивування» після того, як посол Китаю у Франції Лу Шає заперечив суверенітет країн, що виникли з колишнього СРСР, і поставив під сумнів приналежність Криму. Посол заявив, що ці країни «не мають ефективного статусу в міжнародному праві, оскільки немає міжнародної угоди, яка б матеріалізувала їхній статус як суверенної країни». Він також припустив, що Крим у минулому належав росії, а нинішня ситуація залежить від сприйняття цього питання. У МЗС Франції відреагували на коментарі посла, вимагаючи від Китаю прояснити свою позицію. Франція підкреслила, що Україна була міжнародно визнана в 1991 р. разом з Кримом і що анексія росією Криму в 2014 р. була незаконною.

***

Propos polémiques de l'ambassadeur chinois sur la Crimée : Kiev dénonce une «version absurde» de l'histoire, Paris condamne [Суперечливі висловлювання китайського посла щодо Криму: Київ засуджує «абсурдну версію» історії, Париж засуджує] // Le Monde. – Paris, 2023. – 23.04. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/04/23/propos-polemiques-de-l-ambassadeur-chinois-sur-la-crimee-kiev-denonce-une-version-absurde-de-l-histoire-paris-condamne-aussi_6170725_3210.html.

Посол Китаю у Франції Лу Шає викликав критичну реакцію з боку України та Франції після того, як він поставив під сумнів приналежність Криму Україні. Україна засудила таку версію історії як абсурдну, нагадавши, що Крим був міжнародно визнаний у 1991 р. всім міжнародним співтовариством, у тому числі Китаєм, як

частина території України. МЗС Франції також висловило стурбованість і попросило Китай пояснити свою позицію.

***

Raseri över Kinautspel om forna sovjetländer [Гнів через спроби Китаю до колишніх радянських країн] // Svenska Dagbladet. – Stockholm, 2023. – 23.04. – Режим доступу : <https://www.svd.se/a/Q73gkQ/kinesiskt-utspel-vacker-baltisk-ilska>.

Китайський посол у Франції Лу Шає заявив, що колишні радянські республіки нібито «не мають статусу в міжнародному праві». Він також сказав, що «Крим був російським спочатку», не уточнивши, що він мав на увазі під «початком». Китай ніколи публічно не підтримував повномасштабне вторгнення росії в Україну, але також ніколи не критикував Москву через війну.

***

Teataja, Järva. Vabariigi President Alar Karis ja Sirje Karis sõidavad riigivisiidile Lätti [Президент Республіки Алар Каріс і Сір'є Каріс прямують з державним візитом до Латвії] / J. Teataja // Postimees. – Tallinn, 2023. – 24.04. – Режим доступу : <https://jarvateataja.postimees.ee/7760069/vabariigi-president-alar-karis-ja-sirje-karis-soidavad-riigivisiidile-latti>.

На запрошення президента Латвії Егілса Левітса президент Естонії Алар Каріс і його дружина Сір'є Каріс перебували із державним візитом у Латвії, щоб обговорити питання зміцнення добросусідських відносин, будівництво Rail Baltic та експериментальну співпрацю, а також підготовку до майбутнього саміту НАТО та продовження всебічної підтримки України. Повертаючись до Естонії, дружина президента Естонії С. Каріс та дружина президента Латвії А. Левіте, серед іншого, відвідали центр, де збирається та комплектується гуманітарна допомога для відправлення в Україну.

***

Steingart, Gabor. Ohne Strategieveränderung des Westens wird die Ukraine zum neuen Kabul [Якщо Захід не змінить свою стратегію, Україна стане новим Кабулом] / G. Steingart // Focus. – Berlin, 2023. – 24.04. – Режим доступу : [https://www.focus.de/politik/ausland/ukraine-krise/wird-die-ukraine-zum-neuen-kabul id_191980150.html](https://www.focus.de/politik/ausland/ukraine-krise/wird-die-ukraine-zum-neuen-kabul-id_191980150.html).

Один із найвідоміших журналістів у Німеччині Габор Штайнгарт в статті для видання зазначає, що Україна для боротьби з російським вторгненням вимагає вдесятеро більше військової допомоги від Заходу. Г. Штайнгарт вважає, що Захід при всій своїй єдності дає зброї в цьому плані, адже порівняно з жорстоким розгортанням російської армії, його запаси зброї надто малі, санкції надто неефективні, а мирного плану взагалі немає. Журналіст наголошує, що подальший перебіг подій передбачити неважко: «без зміни стратегії Київ стане новим Кабулом».

***

Heger, Fiala a Morawiecki: Ak Rusko zvíťazí a Ukrajina padne, na rade bude... [Гегер, Фіала та Моравецький: Якщо росія переможе, а Україна впаде, це буде...] // Nový čas. – Bratislava, 2023. – 24.04. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2792411/heger-fiala-a-morawiecki-ak-rusko-zvitazi-a-ukrajina-padne-na-rade-bude/>.

Виконувач обов'язків прем'єр-міністра Словацької Республіки Едуард Гегер, глави урядів Чехії та Польщі Петро Фіала та Матеуш Моравецький у спільній статті в американському зовнішньополітичному журналі *Foreign Affairs* закликали вільний світ до стійкості на підтримку України. Вони наголосили, що заморожений «конфлікт» чи лише часткова перемога України нічого не вирішить. Прем'єр-міністри трьох центральноєвропейських країн наполягають на тому, що необхідно домогтися відходу росії з українського півострова Крим, який вона анексувала у 2014 р. Інакше, на їхню думку, це буде сигналом «усім авторитарним безумцям», що це нормально, якщо вони нападають на свого сусіда на основі ненависних вигадок та вбивають при цьому тисячі невинних мирних жителів.

***

Geoffroy, Romain. Lu Shaye, l'ambassadeur de Chine à Paris, un habitué des propos polémiques [Лу Шає, посол Китаю в Парижі, постійний учасник суперечливих зауважень] / R. Geoffroy // *Le Monde*. – Paris, 2023. – 24.04. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/les-decodeurs/article/2023/04/24/lu-shaye-l-ambassadeur-de-chine-a-paris-un-habitué-des-propos-polemiques_6170845_4355770.html.

Посла Китаю в Парижі Лу Шає піддали критиці за те, що під час телевізійного інтерв'ю він поставив під сумнів суверенітет колишніх радянських держав, у тому числі України. Раніше його викликали до МЗС Франції для коментарів на такі теми, як війна в Україні, Covid-19 і Тайвань. Головний представник ЄС із зовнішньої політики Ж. Боррель охарактеризував останні зауваження посла як «неприйнятні», припустивши, що вони не відображають офіційну позицію Китаю. Коментатори та політики з усього світу висловили критичні зауваження на адресу китайського посла за його «образливу» та «провокаційну» риторику.

***

Après les propos de son ambassadeur en France, la Chine assure respecter la souveraineté de l'Ukraine et des pays de l'ex-URSS [Після висловлювань свого посла у Франції Китай заявляє про повагу до суверенітету України та країн колишнього СРСР] // *Le Monde*. – Paris, 2023. – 24.04. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/04/24/ukraine-apres-les-propos-de-lu-shaye-la-chine-assure-respecter-la-souverainete-des-pays-de-l-ex-urss_6170794_3210.html.

Посла Китаю у Франції Лу Шає викликали до МЗС Франції після того, як він зробив суперечливі зауваження щодо суверенітету України, країн колишнього Радянського Союзу та приналежності Криму. Він зустрівся з директором кабінету глави французької дипломатії Луїсом Вассі. У МЗС Франції дали зрозуміти, що Франція повністю підтримує територіальну цілісність України та очікує від усіх іноземних дипломатів поваги до її суверенітету. Китай відмежувався від коментарів посла, заявивши, що поважає суверенітет усіх країн і принципи Статуту ООН.

***

EU ministers say China envoy's remarks on Ukraine sovereignty unacceptable [Міністри ЄС вважають неприйнятними зауваження представника Китаю щодо суверенітету України] // *The Asahi Shimbun*. – Tokyo, 2023. – 24.04. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14892961>.

Відповідаючи на запитання про його позицію щодо того, чи є Крим частиною України чи ні, посол Китаю в Парижі Лу Шає сказав в інтерв'ю французькому телебаченню, що історично він був частиною росії і був запропонований Україні колишнім радянським лідером Микитою Хрущовим. Міністр національної оборони Литви Арвідас Анушаускас заявив, що такі коментарі є «повністю неприйнятними» і що три країни Балтії, які раніше входили до Радянського Союзу, викличуть представників Китаю, щоб офіційно попросити роз'яснень і перевірити, чи змінилася їх позиція.

***

Meloni “Noi incompatibili con qualsiasi nostalgia del fascismo” [Мелоні «Ми несумісні з будь-якою ностальгією за фашизмом»] // *Libero Quotidiano*. – Milano, 2023. – 25.04. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/italpress/35608187/meloni-noi-incompatibili-con-qualsiasi-nostalgia-del-fascismo-.html>.

25 квітня в Італії відзначають Свято Визволення або Річницю Опору, оскільки цього дня у 1945 р. було звільнено від німецьких військ два міста північної Італії – Турин і Мілан і з цієї нагоди прем'єр-міністерка Італії Джорджа Мелоні заявила про посилення ролі Італії у світі як важливого оплоту демократії. За її словами, Італія стоїть на боці свободи та демократії і наголосила, що з російським вторгненням в Україну «наша свобода знову в реальній небезпеці». 25 квітня в Італії відбудеться акція «25 квітня: Вчора сьогодні і завтра спротив – з українським народом проти фашиста путіна».

***

Strakatý, Čestmír. Szántó: Kdyby Putin vyhrál, mír a levný benzín nebudou, drahé věci máme kvůli němu. Válka je odporná [Санто: Якби путін переміг, не було б миру і дешевого бензину, через нього ми маємо дорогі речі. Війна – це огидно] / *Č. Strakatý // Reflex*. – Praha, 2023. – 25.04. – Режим доступу : <https://www.reflex.cz/clanek/prostor-x/118516/szanto-kdyby-putin-vyhral-mir-a-levny-benzin-nebudou-drahe-veci-mame-kvuli-nemu-valka-je-odporna.html>.

Репортер Чеського телебачення (ЧТ), співавтор і редактор книги «Війна путіна» Якуб Санто в інтерв'ю виданню разом з колегами дає відповіді на питання щодо України. Десять кореспондентів ЧТ завершують книгу «Війна путіна», де вони описують те, як стали свідками найбільшого європейського конфлікту з часів Другої світової війни. За словами одного з них, репортера Якуба Санто, минулого року чехи також пройшли стрес-тест і переважна більшість із них пройшли його з честю. Я. Санто наголошує, що поки Україна воює, моральний і стратегічний обов'язок чехів – підтримувати її.

***

Lederer, Edith M. U.N. chief and West berate Russia's top diplomat over Ukraine [Глава ООН і Захід розкритикували російського дипломата через Україну] / *E. M. Lederer // Japan Today*. – Tokyo, 2023. – 25.04. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/world/un-chief-and-west-berate-russia's-top-diplomat-over-ukraine>.

Голова Організації Об'єднаних Націй і представники західних країн розкритикували російського дипломата лаврова під час його головування на засіданні

ООН, звинувативши Москву в порушенні Статуту ООН шляхом нападу на Україну та окупації частини її території. Лавров відповів, захистивши військові дії своєї країни та звинувативши США та їхніх союзників у підриві глобальної дипломатії. Генеральний секретар ООН Антоніу Гутерреш назвав співпрацю між 193 країнами-членами ООН «серцем, що б'ється» та попередив Раду Безпеки, що глобальна співпраця переживає найбільшу напруженість з моменту створення ООН у 1945 р. на попелищі Другої світової війни. Генеральний секретар ООН і послы США, Великої Британії, Франції та їхніх союзників усі вказали на основний принцип Хартії ООН, який вимагає від усіх країн підтримувати суверенітет, територіальну цілісність і політичну незалежність кожної нації, який росія порушила, вторгнувшись в Україну 24 лютого 2022 р. та незаконно анексувавши кілька регіонів.

***

Busse, Nikolas. Eine Belohnung für Selenskyj [Нагорода для Зеленського] / N. Busse // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 26.04. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/anruf-von-xi-jinping-in-kiew-belohnung-fuer-selenskyj-18850430.html>.

На думку автора статті провідного німецького зовнішньополітичного кореспондента Ніколаса Буссе, українське керівництво зайняло значною мірою реальну політику щодо Китаю і особливо це видно з реакції на китайський «мирний план». Автор робить висновок, що дзвінок глави китайської держави та партії до Президента України В. Зеленського показує, що Пекін шукає активнішу роль в українському «конфлікті» і що Сі Цзіньпін розраховує не лише на Путіна. Н. Буссе вважає, що важко передбачити до чого все це призведе, проте безсумнівно лише те, що цілі війни Росії та України ще далекі одна від одної і що їх матеріальні можливості не вичерпані.

***

Salvini, Matteo. Ucraina, Salvini: «L'Italia rappresenta un valore aggiunto» [Україна, Сальвіні: «Італія являє собою додану вартість»] / M. Salvini // Libero Quotidiano. – Milano, 2023. – 27.04. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/video/politica/35629871/ucraina-salvini-italia-rappresenti-valore-aggiunto.html>.

Міністр внутрішніх справ Італії і заступник прем'єр-міністра Італії Маттео Сальвіні, виступаючи на двосторонній конференції з питань відновлення України в Римі, сказав, що «ми всі працюємо разом і в правильному напрямі». Він підкреслив, що зустріч «досягнула 2 фундаментальні цілі: продемонструвати близькість українському уряду та народу», але також нагадати про зобов'язання «спрямувати наш погляд у майбутнє», і в цьому сенсі «Італія повинна представляти додану вартість». М. Сальвіні зазначив, що Італія і надалі підтримуватиме Україну у війні з Росією.

***

Italia-Gb, Meloni oggi a Londra: bilaterale con primo ministro Sunak [Італія-Великобританія, Мелоні сьогодні в Лондоні: двостороння зустріч з прем'єр-міністром Сунаком] // Libero Quotidiano. – Milano, 2023. – 27.04. – Режим доступу :

<https://www.liberoquotidiano.it/news/adnkronos/35629066/italia-gb-meloni-oggi-a-londra-bilaterale-con-primo-ministro-sunak.html>.

Прем'єр-міністерка Італії Джорджа Мелоні перебуває у Лондоні для двосторонньої зустрічі з прем'єр-міністром Ріші Сунаком. Місія Д. Мелоні спрямована на зміцнення зв'язку між двома країнами НАТО, близькими до США, та обговорення агресії росії проти України. Зокрема, міністри обговорять тему оборони та підтримки України.

***

Ukrán frontra szánt helikopterek: reagált a Honvédelmi Minisztérium [Гелікоптери призначені для українського фронту: у Міноборони відповіли] // Nepszava. – Budapest, 2023. – 27.04. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3192523_ukrajna-helikopter-honvedelmi-minisztarium.

Міністерство оборони Угорщини відповіло на повідомлення про те, що французькі військові гелікоптери транспортуються через Угорщину в Україну через аеропорт Дьєр, заявивши, що Угорщина не допускає жодних перевезень, які можуть посилити ескалацію «конфлікту». Однак вони визнали, що Угорщина продовжує брати участь у міжнародному повітряному сполученні та що іноземні військові чи цивільні літаки можуть використовувати угорські аеропорти з відповідними дозволами. Заборонено лише пряме відправлення в Україну, а якщо відправлення надходить в Україну через іншу країну, то воно можливе.

***

Wallberg, Peter. Linde försvarar uttalande om vapen till Ukraina [Лінде захистила заяву про надання зброї Україні] / P. Wallberg // Aftonbladet. – Stockholm, 2023. – 27.04. – Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/nOOIGo/linde-forsvarar-uttalande-om-vapen-till-ukraina>.

Колишня міністерка закордонних справ Швеції Анн Крістін Лінде зазначає, що до нападу росії не могла уявити, що Швеція може надіслати Україні зброю, враховуючи суворе законодавство щодо експорту зброї. А. Лінде посилається на той факт, що участь країни у збройному конфлікті завжди була вагомою причиною проти експорту зброї, але все змінив напад росії на Україну. Вона також зазначає, що кілька разів заявляла впродовж кількох днів після інтерв'ю «Порядку денному», що заборони на експорт зброї в Україну немає. А. Лінде підтвердила незмінно рішучу підтримку України в її боротьбі за суверенітет та територіальну цілісність в межах міжнародно визнаних кордонів.

***

Why China is trying to mediate in Russia's war with Ukraine [Чому Китай намагається бути посередником у війні росії з Україною] // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 27.04. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14895298>.

Китайський лідер Сі Цзіньпін заявив, що Пекін відправить свого представника в Україну для обговорення можливого «політичного врегулювання» війни. Раніше Пекін уникав участі в конфліктах між іншими країнами, але, схоже, намагається утвердити себе як глобальна дипломатична сила після організації переговорів між Саудівською Аравією та Іраном у березні, які привели до відновлення дипломатичних

відносин після семирічної перерви. Згідно з заявою китайського уряду, Сі Цзіньпін сказав Президенту України Володимирі Зеленському під час телефонної розмови, що китайський представник, колишній посол Китаю в росії, відвідає Україну та «інші країни», щоб обговорити можливе політичне врегулювання «конфлікту». У ньому не згадувалося про росію чи торішнє вторгнення в Україну та не вказано, чи може китайський посол відвідати Москву. Телефонна розмова Сі-Зеленського була довгоочікуваною після того, як Пекін заявив, що хоче стати посередником у війні. Китай є єдиним великим урядом, який має дружні стосунки з Москвою, а також економічний вплив як найбільший покупець російської нафти та газу після того, як Сполучені Штати та їхні союзники припинили більшість закупівель. Пекін, який вважає Москву дипломатичним партнером у протистоянні домінуванню США у світових справах, відмовився критикувати вторгнення та використав свій статус одного з п'яти постійних членів Ради Безпеки ООН, щоб відбити дипломатичні атаки на росію.

***

Sommerlad, Joe. Why does russia want to block Ukraine from joining Nato? [Чому росія хоче заблокувати вступ України до НАТО?] / J. Sommerlad // The Independent. – London, 2023. – 28.04. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/russia-ukraine-war-news-nato-membership-b2174404.html>.

На думку автора статті Д. Соммерлада, в умовах, коли війська російської федерації вторглися на територію України, а російське політичне керівництво заперечує право держави на самостійне існування, вступ до НАТО є ключовим питанням збереження незалежності та територіальної цілісності України. За словами автора, Путін категорично проти вступу України до західного військового альянсу, вважаючи це ворожим актом стосовно росії. Зі свого боку, офіційна позиція НАТО, як і раніше, полягає в тому, що «суверенна, незалежна і стабільна Україна, твердо віддана демократії та верховенству права, є ключем до євроатлантичної безпеки».

***

Rónay, Tamás. Ferenc pápa az Európai Unió pártján áll, csak nem akar konfliktust az Orbán-kormányal [Папа Франциск на боці Європейського Союзу, але не хоче конфлікту з урядом В. Орбана] / T. Rónay // Nepszava. – Budapest, 2023. – 28.04. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3192461_ferenc-papa-vatikan-orban-kormany-politika-haboru-oroszszo.

У статті йдеться про майбутній візит Папи Франциска до Будапешта та його зустріч з політичними лідерами Угорщини. Експерти з Ватикану М. Політи, А. Енгсліх і К. Лемб погоджуються, що питання війни в Україні буде в центрі візиту Папи, але вони також вважають, що Франциск матиме важливі повідомлення для угорського суспільства. Експерти підтверджують, що Ватикан усвідомлює серйозні проблеми з верховенством права в Угорщині та підтримує позицію ЄС, водночас наголошуючи на важливості діалогу з усіма націями, включно з тими, у яких є проблемні режими. Послання Папи Римського, ймовірно, відобразатиме занепокоєння Ватикану щодо біженців і захисту найбільш вразливих спільнот, але також визнає політику уряду Угорщини щодо сім'ї. На думку експертів, візит Папи являє

собою делікатний баланс між правдивою владою та використанням «м'якої сили» Ватикану для впливу на політичних лідерів заради загального блага.

***

Bartoníček, Radek. Cesta prezidentů na Ukrajinu posílí vojenskou pomoc, pomůže i firmám, říká politolog [Поїздка президентів в Україну посилить військову допомогу та допоможе компаніям, вважає політолог] / R. Bartoníček // Aktuálně.cz. – Praha, 2023. – 28.04. – Режим доступу : <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/rozhovor-se-slovenskym-politologem/r~de804554e5a511eda3c0ac1f6b220ee8/>.

На думку чеського політолога Радека Бартонічека, відвідування президенткою Словаччини Зузаною Чапутовою України вже вдруге має особистий вимір. За його словами, президентка – чуйна людина, вона часто говорить про Україну і видно, що події в Україні її дуже зачепили. Наприклад, вона була єдиною жінкою-державним діячем, крім самих українців, яка минулого року звернулася до російських військ, щоб ті не чинили злочинів. За словами політолога, цей візит ще більше посилить військову допомогу, яка є твердою та незмінною. Крім того, вважає Р. Бортнічек, президенти Чехії і Словаччини, які разом здійснили візит до України, можуть домовитися з Україною про участь Чехії та Словаччини у відновленні країни, в чому можуть допомогти місцеві компанії.

***

Winfield, Nicole. Pope in Hungary meets with Ukrainian refugees, russian envoy [Папа Римський в Угорщині зустрівся з українськими біженцями та посланцем росії] / N. Winfield // The Toronto Star. – Toronto, 2023. – 29.04. – Режим доступу : <https://www.thestar.com/news/world/europe/2023/04/29/pope-visits-refugees-urges-hungary-to-show-charity-to-all.html>.

Папа Франциск зберіг традицію дипломатичного нейтралітету Ватикану під час свого перебування у Будапешті. Спочатку він подякував угорцям за гостинність українських біженців і закликав їх допомагати всім нужденним. Відразу після привітання та підтримки українських біженців Франциск відвідав греко-католицьку церкву, яка надає допомогу біженцям. Понтифік подякував угорській Церкві за те, що тут змогли створити мережу допомоги і приймати біженців з України незалежно від їх конфесійної приналежності. А потім він зустрівся з представником російської православної церкви в Угорщині митрополитом Іларіоном, яка рішуче підтримала війну росії.

***

Smolar, Piotr. Divergences occidentales sur une adhésion de l'Ukraine à l'OTAN [Західні розбіжності щодо членства України в НАТО] / P. Smolar // Le Monde. – Paris, 2023. – 29.04. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/04/29/divergences-occidentales-sur-une-adhesion-de-l-ukraine-a-l-otan_6171478_3210.html.

За словами французького журналіста П. Смолара, Україна, як офіційний кандидат у члени Європейського Союзу з червня 2022 р., ще далека від офіційного вступу до Альянсу. П. Смолар підкреслює, що дві Європи розходяться своєю історією та геополітичним розумінням моменту і поки Польща та країни Балтії агітують свого сусіда вступити до НАТО, найбільш вороже налаштовані до нього Сполучені Штати,

за якими слідує Німеччина. Єлисейський палац, зі свого боку, дотримується відкритого підходу, зокрема Емманюель Макрон шукає шляхи, щоб зблизити позиції.

***

Ryan, Mick. „H-Hour“ steht kurz bevor – woran sich die ukrainische Offensive entscheidet [Незабаром «година Н» – яка вирішить український наступ] / M. Ryan // Focus. – Berlin, 2023. – 30.04. – Режим доступу : https://www.focus.de/politik/ausland/ukraine-krise/h-hour-steht-kurz-bevor-woran-sich-die-ukrainische-offensive-entscheidet_id_192531261.html.

За словами військового експерта М. Райана, початок запланованого наступу ЗСУ «безсумнівно» неминучий. М. Райан наводить сім пунктів, які визначатимуть успіх українського контрнаступу: Україна влаштує сюрприз; Україна знищить російські резерви; Україна поверне територіальні надбаня; Україна в змозі повернути Крим; знищення російських військ і матеріальних засобів; Україна уникне надмірних втрат; українські прихильники вважають наступ успішним.

***

Lynch, Suzanne. Biden – von der Leyen 2024? [Байден – фон дер Ляєн 2024?] / S. Lynch // POLITICO. – Brussels, 2023. – 30.04. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/joe-biden-ursula-von-der-leven-2024-elections-european-commission/>.

В статті для видання головна кореспондентка POLITICO Europe у Брюсселі Сюзанна Лінч аналізує відносини президента США Джо Байдена та президентки Європейської комісії Урсули фон дер Ляєн в контексті їх співпраці. Кореспондентка зазначає, що наприкінці 2021 р. Вашингтон писав жакливі попередження про наміри росії щодо України, мало хто в Європі дослухався, крім У. фон дер Ляєн. Зокрема вона пише, що команда У. фон дер Ляєн таємно працювала з адміністрацією США над пакетом санкцій, які можуть бути прийняті, якщо Москва вирішить перекинути війська через кордон з Україною, а коли росія вторглася, Європейська комісія була готова до роботи.

***

Martínez-Brocal, Javier. El Papa se reúne con refugiados en Hungría, la piedra en el zapato de Orbán [Папа Римський зустрічається з біженцями в Угорщині, які є скалкою в боці Орбана] / J. Martínez-Brocal // ABC. – Madrid, 2023. – 30.04. – Режим доступу : <https://www.abc.es/sociedad/papa-reune-refugiados-hungria-piedra-zapato-orban-20230429133716-nt.html>.

Журналіст видання Хав'єр Мартінес-Брокаль коментує візит Папи Франциска до одного з найбільш бідніших районів Будапешта, якому понтифік хотів надати вельми символічному змісту, провівши зустріч з приблизно 600 людьми, більшість із яких були біженцями з України. Понтифік подякував Угорщині та католицьким установам країни «за те, як вони не тільки щедро, а й з ентузіазмом прийняли багатьох біженців з України».

***

Ucraina: Borghi (Iv), ‘nel Pd due linee opposte’ [Україна: Боргі (ІВ), «дві протилежні лінії в Демократичній партії»] // Libero Quotidiano. – Milano, 2023. – 30.04. –

Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/adnkronos/35660550/ucraina-borghiv-nel-pd-due-linee-opposte.html>.

За словами члена партії «Італія Віва» Енріко Боргі, в той час як президент Литви оголошує про саміт НАТО у Вільнюсі, де обговорюватиметься питання вступу України в НАТО після війни та збільшення військових витрат, в «Демократичній партії» з'явилися дві протилежні лінії: П. Пічерно вважає, що військові витрати мають бути профінансовані, В. Скотто, каже прямо протилежне, відмовляючи Україні в праві перекомпонувати територіальну єдність, ухваливши лінію російського вторгнення 2014 р.

***

Gen. Pacek wskazuje, dlaczego Ukraina nie jest gotowa do dużej kontrofensywy [Генерал Пацек розповідає, чому Україна не готова до великого контрнаступу] // *Do Rzeczy*. – Warszawa, 2023. – 30.04. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/opinie/434155/gen-pacek-ukraina-nie-jest-gotowa-do-duzej-kontrofensywy.html>.

Директор Інституту безпеки та міжнародного розвитку Богуслав Пацек, розповів на YouTube-каналі Wirtualna Polska про низку питань російсько-української війни. Темою розмови було геостратегічне та військове становище України та росії, особливо в контексті можливого контрнаступу. На думку Б. Пацека, Україна не готова до великого контрнаступу через те, що не має суттєвої підтримки для операцій у повітрі. Після різних проблем, про які сигналізує Україна, зрозуміло, що зараз час для оборони, а не час для великого контрнаступу, – оцінив генерал поточну ситуацію на фронті.

***

Mikulski, Jakub. Gen. Skrzypczak: T-55 i T-62 na froncie? Bylbym ostrożny w prześmiewczych dyskusjach „ekspertów”, którzy nigdy w czołgu nie siedzieli [Генерал Скішпчак: Т-55 та Т-62 на фронті? Я б остерігся у знущальних міркуваннях «знавців», які жодного разу не сиділи в танку] / J. Mikulski // *Rzeczpospolita*. – Warszawa, 2023. – 30.04. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/konflikty-zbrojne/art38417711-gen-skrzypczak-t-55-i-t-62-na-froncie-bylbym-ostrozny-w-smiechach-ekspertow-ktorzy-nigdy-w-czolgu-nie-siedzieli>.

На думку колишнього командувача Сухопутних військ Збройних сил Польщі генерала Вальдемара Скішпчака, південний напрямок можливого контрнаступу ЗСУ невиправданий, тому українці шукатимуть інше рішення. На думку ексгенерала, пошук новго рішення для контрнаступу не може бути рішенням, яке залучить їх до тривалої виснажливої операції, тому що ЗСУ не можуть собі цього дозволити. За словами В. Скішпчака, якщо припустити, що українці наступлять в районі Донбасу, де розташовані Бахмут і Авдіївка, російське угруповання розосереджене – в основному артилерія та піхота, і трохи бронетехніки – то потенціал 15 танкових та механізованих бригад з підтримкою ударної авіації, артилерії провести короткочасну операцію проти того супротивника, який напірає.

***

Helander, Magnus. Senaste nytt om kriget i Ukraina [Останні новини про війну в Україні] / M. Helander // *Svenska Dagbladet*. – Stockholm, 2023. – 30.04. – Режим доступу : <https://www.svd.se/a/ja1n9q/konflikten-mellan-ukraina-och-ryssland-har-ar-senaste-nytt>.

Лондонський фахівець із сучасних війн Франц-Стефан Гаді пише про те, що Україна готова розпочати весняний наступ, який відкине російські війська. За словами експерта, мета полягає в тому, щоб нанести швидкий і сильний удар зненацька – і таким чином створити паніку в російському війську. Він говорить, що це лише питання часу. Ф.-С. Гаді наголошує, що несподіванки, лідерство на полі та бойовий дух, мабуть, будуть вирішальними протягом першого дня наступу.

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ

Apklausa atskleidė, kuriuos užsienio lyderius labiausiai vertina lietuviai: paaiškėjo ir situacija dėl V. Putino [Опитування показало, кого з іноземних лідерів литовці цінують найбільше: з'ясувалась і ситуація щодо в. путіна] // *Lietuvos rytas*. – Vilnius, 2023. – 02.04. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2023/04/08/news/apklausa-atskleide-kuriuos-uzsienio-lyderius-labiausiai-vertina-lietuviai-paaiskejo-ir-situacija-del-v-putino-26679015>.

Згідно з опитуванням «Baltic Research» у лютому 2023 р., серед лідерів зарубіжних країн, яких населення Литви найбільш прихильно оцінює, – президенти України, Польщі та США тоді, як лише кілька відсотків населення країни позитивно відгукувалися про лідерів держав – росії, білорусі та Китаю. Президента України В. Зеленського схвально оцінюють 8 із 10 респондентів (46 % дуже схвально та 35 % – частково схвально). Порівняно з опитуванням, проведеним у березні 2022 р., позитивна оцінка президента України не змінилася. Майже немає людей, які б позитивно оцінювали путіна та лукашенка, зокрема президента росії схвально оцінили лише 3 % населення Литви. За останні роки оцінка російського лідера не змінилася, подібним чином у Литві оцінюють нелегітимного президента білорусі лукашенка. Опитування показує, що рейтинг європейських лідерів Німеччини та Франції, які прагнули вирішити проблеми з кремлем дипломатичним шляхом, також впав протягом року.

***

Higgins, Charlotte. Russian-speaking Ukrainians want to shed ‘language of the oppressor’ [російськомовні українці хочуть позбутися «мови гнобителя»] / С. Higgins // *The Guardian*. – London, 2023. – 24.04. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/apr/24/russian-speaking-ukrainians-want-to-shed-language-of-the-oppressor>.

В галереї Харківського літературного музею, експонати якого упаковано та евакуйовано з метою безпеки, тепер функціонує клуб української мови для російськомовних жителів Харкова. Головний науковий співробітник Інституту політичних та етнічних досліджень Національної академії наук України В. Кулик провів дослідження, яке представив в Українському інституті в Лондоні. Згідно з опитуваннями, проведеними у 2012, 2017 та 2022 рр., сталося те, що він назвав різким збільшенням використання української мови на раніше переважно російськомовному півдні та сході країни. За його словами, якщо у 2012 р. лише близько 10 % жителів півдня та сходу говорили українською, то до літа 2022 р. цей показник зріс до понад 70 %. Вчений вважає, що вибір мови важливий не тільки з лінгвістичної, але і з політичної точки зору. В. Кулик також зазначив, що у 2012 р. понад 25 % жителів півдня та сходу України вважали російську мову своєю рідною, а зараз ця цифра знизилася до 6 %.

РОСІЙСЬКА ПРОПАГАНДА ТА ДЕЗІНФОРМАЦІЯ ЗА КОРДОНОМ

Alatalu, Toomas. Toomas Alatalu: Kremli sõjakad sõnumid maailmale ja oma rahvale [Тоомас Алаталу: Войовничі меседжі кремля до світу та його людей] / T. Alatalu // Eesti Päevaleht. – Tallinn, 2023. – 01.04. – Режим доступу : <https://epl.delfi.ee/artikkel/120166648/toomas-alatalu-kremli-sojakad-sonumid-maailmale-ja-oma-rahvale>.

Заяву путіна про розміщення російської тактичної ядерної зброї в білорусі політичний оглядач Т. Алаталу не зміг кваліфікувати так, як війна триває і наскільки нова зовнішньополітична концепція рф вплине на подальший перебіг подій сказати важко. За його словами, фронт в Україні стагнує і сказане треба сприймати як пропагандистську заяву для посилення позицій поза окопами.

***

Blüchel, Carolin. Putins Atom-Poker mit Lukaschenko ist nur ein dreistes Ablenkungsmanöver [Ядерний покер путіна з лукашенком – лише нахабний відволікаючий маневр] / C. Blüchel // Focus. – Berlin, 2023. – 06.04. – Режим доступу : https://www.focus.de/politik/ausland/ukraine-krise/reitz-thema-des-tages-putins-atom-poker-mit-lukaschenko-ist-nur-ein-dreistes-ablenkungsmanoever_id_190292463.html.

Головний кореспондент новинного додатку «FocusФОКУС-online» Ульріх Райц вважає, що розміщення російської ядерної зброї в білорусі, що на перший погляд здається новою загрозою, насправді є лише тактикою відволікання від найбільшої поразки володимира путіна у війні проти України. На його думку, в результаті цього нового розвитку подій для Заходу мало що зміниться, адже перед тим НАТО довелося мати справу з агресивною риторикою та постійною ядерною загрозою.

***

Jansen, Dennis. Maandenlang onderzoek wijst uit: «Ongehoord Nederland» verspreidt complottheorieën en misinformatie [Місяці досліджень показують: «Unheard of the Netherlands» поширює теорії змови та дезінформацію] / D. Jansen // Algemeen Dagblad. – Rotterdam, 2023. – 24.04. – Режим доступу : <https://www.ad.nl/show/maandenlang-onderzoek-wijst-uit-ongehoord-nederland-verspreidt-complottheorieen-en-misinformatie~ae414159/>.

«Корпорація громадського радіомовлення Нідерландів» (NPO), яка здійснює керівництво громадським теле- та радіомовленням у Нідерландах, звернулася до державного секретаря з питань ЗМІ Г. Услу з проханням відкликати тимчасове визнання нідерландської телерадіомовної асоціації «Ongehoord Nederland». Кампанія «Pointer» збирала дані, вивчала трансляції «Ongehoord Nieuws» і спілкувався з колишніми співробітниками. Висновки: майже всі політики, які говорять на «Ongehoord Nieuws» (88,8 %), мають радикальну позицію, мовник не лише порушує журналістський кодекс, а й «систематично поширює теорії змови та дезінформацію». Згідно з дослідженням, регулярно обговорюються такі теми, як коронавірус (76 епізодів), війна в Україні (76), імміграція (71), сексуальна ідентичність (69), клімат (61) і ЄС (58), серед яких дуже часто поширюється дезінформація.

САНКЦІЇ ПРОТИ РОСІЇ

Gudavičius, Stasys. Diplomātė J. Neliupšienė: sankcijas Maskvai reikės taikyti ilgai po to, kai Ukraina laimės karą [Дипломат Я. Нелюпшене: санкції проти москви доведеться

застосовувати ще довго після того, як Україна виграє війну] / S. Gudavičius // *Verslo žinios*. – Vilnius, 2023. – 03.04. – Режим доступу : <https://www.vz.lt/verslo-aplinka/2023/04/03/diplomate-j-neliupsiene-sankcijas-maskvai-reikes-taikyti-ilgai-po-to-kai-ukraina-laimes-kara#ixzz7y0geId2F>.

Заступниця міністра закордонних справ Литви Й. Нелюпшене зазначає, що навіть якщо війна закінчиться завтра перемогою України, санкції проти росії та білорусі не будуть скасовані ще дуже довго. За її словами, всі розуміють, що російський реваншизм нікуди не зникне, росія обов'язково намагатиметься відновити свій військовий потенціал і тоді може захотіти повернутися і спробувати знову в іншому місці розпочати війну.

***

Après l'escrime, le tennis de table réintègre les Russes et les Biélorusses dans ses compétitions [Після фехтування настільний теніс повертає в свої змагання росіян і білорусів] // *Le Monde*. – Paris, 2023. – 03.04. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/sport/article/2023/04/03/apres-l-escrime-le-tennis-de-table-reintegre-a-son-tour-les-russes-et-bielorusses-dans-ses-competitions_6168059_3242.html.

Міжнародна федерація настільного тенісу оголосила, що російські та білоруські гравці зможуть брати участь у її змаганнях на певних умовах нейтралітету з травня. Це рішення було прийняте через кілька тижнів після аналогічного рішення Міжнародної федерації фехтування (FIE), яка дозволила повернути на змагання російських і білоруських спортсменів. Однак російські та білоруські спортсмени не зможуть взяти участь у фіналі чемпіонату світу з настільного тенісу, який відбудеться в ПАР. FIE стикається з наслідками свого рішення такими, як бойкот змагань за участю російських і білоруських фехтувальників, а також скасування турнірів деякими країнами.

***

Schuller, Konrad. Habeck fordert Sanktionen auf russisches Uran [Габек закликає ввести санкції проти російського урану] / K. Schuller // *Frankfurter Allgemeine*. – Frankfurt am Main, 2023. – 05.04. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/ukraine-besuch-robert-habeck-fordert-sanktionen-auf-russisches-uran-18801414.html>.

Міністр економіки Німеччини Р. Габек закликав до нових санкцій ЄС щодо заборони імпорту російського урану для європейських атомних електростанцій. За словами автора, Р. Габек не назвав жодної країни, але заборона на імпорт урану з росії вдарить по АЕС у Франції, Угорщині та інших країнах ЄС. Крім того, Р. Габек закликав до суворішого дотримання європейських санкцій, які вже діють, тому, що обхід санкцій підриває зусилля припинити війну росії проти України

***

Sokolski, Henry. Biden is letting America help fund russia's nuclear-weapon complex [Байден дозволяє Америці фінансувати російський ядерно-збройовий комплекс] / H. Sokolski // *New York Post*. – New York, 2023. – 06.04. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/04/06/biden-is-letting-america-help-fund-russias-nuclear-weapon-complex/>.

Виконавчий директор американського аналітичного Освітнього центру політики нерозповсюдження та заступник з політики нерозповсюдження у Міністерстві оборони США Г. Сокольські пише, що за останніми підрахунками, Стокгольмський міжнародний інститут дослідження проблем миру оцінив щорічну підтримку «росатомом» російського бюджету на 2 млрд дол. на рік. Корпорація контролює російський ядерно-збройовий комплекс, який розробляє, випробовує та виробляє всі ядерні боєприпаси країни. Г Сокольські зазначає, що «росатом» також є ключовим гравцем в окупації Запорізької атомної електростанції, де українські робітники постійно зазнають утиску з боку росії. Натомість Сполучені Штати Америки купують у «росатому» 14 % збагаченого урану, необхідного для палива своїх реакторів і вважають росію повноправним членом МАГАТЕ. За його словами, команда Д. Байдена вже кілька місяців відмовляється від санкцій щодо російського корпоративного гіганта, незважаючи на численні прохання Києва.

***

Davies, Harry. UK imposes sanctions on ‘enablers’ accused of helping russian oligarchs [Велика Британія запровадила санкції проти «пособників», звинувачених у допомозі російським олігархам] / Н. Davies // *The Guardian*. – London, 2023. – 12.04. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/apr/12/uk-imposes-sanctions-on-enablers-accused-of-helping-oligarchs-hide-assets>.

Кореспондент *The Guardian* Г. Девіс пише про санкції, які запровадив уряд Великої Британії проти «фінансових посередників», які нібито допомагали російським олігархам Р. Абрамовичу та А. Усманову приховувати свої активи. Санкції, оголошені Міністерством закордонних справ, націлені на тих, кого офіційні особи називають «пособниками олігархів», яких звинувачують у тому, що вони свідомо допомагають бізнесменам-мільярдерам захистити своє багатство. Нові кроки вказують на те, що уряд Великої Британії готовий розширити свій режим санкцій щодо росії, включивши до нього «сприятливих осіб», яких він охарактеризував як професійних радників та посередників, які сприяють ухиленню від санкцій та пов'язаному з цим відмиванню грошей.

***

Mikloš, Ivan. Ako to číta Ivan Mikloš: Ako sprísniť a rozšíriť protiruské sankcie a urýchliti ukončenie vojny [Як вважає Іван Міклош: Як посилити та розширити антиросійські санкції та прискорити кінець війни] / I. Mikloš // *Denník N*. – Bratislava, 2023. – 12.04. – Режим доступу : <https://e.dennikn.sk/3323384/ako-to-cita-ivan-miklos-ako-sprisnit-a-rozsirit-protiruske-sankcie-a-urychlit-ukoncenie-vojny/?ref=list& ga=2.68578968.882861812.1681458273-2105389541.1675520548>.

Словацький політик, екзаступник прем'єр-міністра і міністр економіки Іван Міклош пише, що з початку російського вторгнення в Україну західні союзники України вже прийняли багато пакетів антиросійських санкцій, вплив яких на росію та її економіку був повільнішим і меншим, ніж очікувалося спочатку, але з часом поступово посилювався. За його словами, найважливіша причина відстроченого та м'якшого впливу санкцій полягала у величезних доходах від нафти та газу, які режим путіна зібрав протягом минулого року і всі ці гроші він не витратив, значна їх частина досі знаходиться на рахунках російських структур (переважно підконтрольних кремлю) у західних комерційних банках. І. Міклош зазначає, що оскільки

повномасштабна війна росії в Україні триває вже другий рік, ЄС та його союзники все більше зосереджуються на згортанні будь-яких лазівок і запобіганні обходу санкцій, які вони запровадили.

***

Greer, Darryl. Russian billionaire couple claims Canadian sanctions are unjustified and unreasonable [Пара російських мільярдерів бореться за вихід із списку санкцій Канади] / D. Greer // National Post. – Toronto, 2023. – 16.04. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/news/russian-billionaire-couple-claims-canadian-sanctions-are-unjustified-and-unreasonable>.

російський мільярдер А. Мельниченко та його дружина хочуть, щоб їх виключили із списку санкцій Канади, стверджуючи, що у Федеральному суді їх помилково затаврували як «еліту та близьких соратників» російського режиму. Міністерство внутрішніх справ Канади заявило, що у відповідь на незаконне та невинуватене вторгнення росії в Україну Канада ввела жорсткі санкції проти російського режиму та тих, хто його підтримує. Юристка з питань міжнародної торгівлі з Торонто Д. Вебстер вважає, що санкції впроваджуються в координації з союзниками Канади і багато заборон, які діють у режимах санкцій між різними країнами та людьми, які включені до цих режимів санкцій, збігаються, але є й відмінності, і Канада зараз, здається, насправді має один із найсуворіших режимів порівняно зі своїми союзниками.

***

Paet, Urmas. URMAS PAET: Enneolematud sanktsioonid Kremlile tuleb jõuga ellu viia [Урмас Паєт: Безпрецедентні санкції проти кремля мають бути реалізовані силою] / U. Paet // Postimees. – Tallinn, 2023. – 18.04. – Режим доступу : <https://arvamus.postimees.ee/7755307/urmas-paet-enneolematud-sanktsioonid-kremlile-tuleb-jouga-ellu-viia>.

Голова Комітету Європейського парламенту у закордонних справах та член «Партії реформ Естонії» У. Паєт пише, що Євросоюз уже наклав на росію десять пакетів санкцій за напад на Україну та тепер настав час оцінити їхній вплив. Він підкреслює, що санкції не є панацеєю, адже є й способи ухилення від санкцій, і чинні санкції також не охоплюють усіх необхідних сфер. У. Паєт вважає, що загалом було досягнуто значного впливу санкцій, але багато чого ще належить досягти.

***

Prezidento vetuotas įstatymas dėl ribojimų Rusijos ir Baltarusijos piliečiams Seime bus svarstomas iš naujo [Закон про обмеження для громадян росії та білорусі, ветоаний президентом, переглянуть у Сеймі] // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 18.04. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2023/04/18/news/prezidento-vetuotas-istatymas-del-ribojimu-rusijos-ir-baltarusijos-pilieciams-seime-bus-svarstomas-is-naujo-26768703>.

Після того, як президент Литви Г. Науседа наклав вето на закон про національні санкції проти громадян росії та білорусі, Сейм одногосно вирішив переглянути цей правовий акт. Глава країни запропонував парламентаріям уніфікувати обмеження, які застосовуються як для росіян, так і для білорусів, але парламентарії дотримуються іншої позиції і вето Г. Науседи може залишитися без підтримки. Радник президента з

питань національної безпеки К. Будрис, пояснюючи причини вето глави держави, наголосив на необхідності спиратися на принцип узгодженості режимів росії та білорусі і узгодженості зовнішньої та внутрішньої політики.

***

Magyarország újabb uniós szankciókat gáncsolhat el [Угорщина може уникнути нових санкцій ЄС] // **Portfolio**. – Budapest, 2023. – 18.04. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/gazdasag/20230418/magyarorszag-ujabb-unios-szankciokat-gancsolhat-el-609920>.

Уряд Польщі запропонував Європейському Союзу запровадити санкції проти росії через її війну проти України, включаючи заборону на імпорт нафти, алмазів і обмеження для «росатома». Щоб прийняти нові санкції всі 27 держав-членів повинні погодитися, але Угорщина, яка кілька разів заявляла, що санкції є для неї неприйнятними через включення ядерної промисловості до забороненого списку, очікується, що продовжуватиме протистояти пропозиції. Санкції могли б вплинути на імпорт нафти, алмазів і природного газу, а також обмежити співпрацю в ядерній енергетиці.

***

Seimas atmetė prezidento veto – rusams ir baltarusiams sankcijos Lietuvoje skirsis [Сейм відхилив вето президента – російські та білоруські санкції в Литві будуть різними] // **Verslo žinios**. – Vilnius, 2023. – 20.04. – Режим доступу : <https://www.vz.lt/verslo-aplinka/2023/04/20/seimas-atmete-prezidento-veto--rusams-ir-baltarusiams-sankcijos-lietuvoje-skirsis>.

Президент Литви Г. Науседа наклав вето на закон про національні санкції проти громадян росії та білорусі. Під час засідання Сейм відхилив вето президента та остаточно підтвердив, що через війну в Україні Литва запроваджує різні національні санкції щодо громадян росії та білорусі. За ухвалення відповідного закону без запропонованих президентом поправок проголосували 99 членів Сейму, семеро висловилися проти, двоє утрималися. Згідно з законом про обмежувальні заходи у зв'язку з військовою агресією проти України, з 2 травня цього року до 3 травня наступного року буде обмежене отримання росіянами і білорусами литовських віз, статусу електронного резидента.

***

Kowalczyk, Magdalena. Zelenski: Potrzeba więcej ostrych sankcji na Rosję [В. Зеленський: Потрібні більш жорсткі санкції проти росії] / **M. Kowalczyk** // **Rzeczpospolita**. – Warszawa, 2023. – 22.04. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/polityka/art38374591-zelenski-potrzeba-wiecej-ostrych-sankcji-na-rosje>.

У своєму вечірньому зверненні на 422-й рік війни Президент України Володимир Зеленський зазначив, що чим жорсткішими будуть санкції проти росії, чим більше обмежень для держави-терориста, для всієї російської військової економіки та людей, пов'язаних з нею, тим швидше закінчиться російська агресія. Президент України ввів у дію рішення Ради національної безпеки і оборони України про застосування персональних спеціальних економічних й інших обмежувальних заходів щодо 40 фізичних та 382 юридичних осіб. Так, згідно з указом №235/2023, Глава держави ввів в дію рішення РНБО від 22 квітня 2023 р. «Про застосування

персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» проти фізичних осіб – громадян рф, громадян Швейцарії, Ірану та Республіки Малі.

***

JO 2024: le CIO prendra « une décision souveraine « sur la participation des athlètes russes, affirme Oudéa-Castera [Олімпіада-2024: МОК прийме «суверенне рішення» щодо участі російських спортсменів, – А. Удеа-Кастера] // L’Obs. – Paris, 2023. – 25.04. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/sport/20230425.OBS72615/jo-2024-le-cio-prendra-une-decision-souveraine-sur-la-participation-des-athletes-russes-affirme-oudea-castera.html>.

Дискутується участь російських і білоруських спортсменів в Олімпійських і Паралімпійських іграх у Парижі 2024 р. Міністерка спорту Франції А. Удеа-Кастера заявила, що Міжнародний олімпійський комітет (МОК) прийме суверенне рішення з цього питання. Під час публічних слухань у Парламентській асамблеї Ради Європи (ПАРЄ) міністерка також пообіцяла зробити все можливе, щоб українські спортсмени виступили на Олімпіаді-2024 завдяки допомозі в мільйон євро. Представники МОК закликали не засуджувати спортсменів за дії їх керівників. У березні 2022 р. МОК рекомендував відновити участь російських і білоруських спортсменів на міжнародних змаганнях під нейтральним прапором та на індивідуальній основі.

***

Plénium ČOV se postavilo proti účasti Ruska a Běloruska na OH i v kvalifikacích [Пленум ОКЧ виступив проти участі росії та білорусі в Олімпіаді та у кваліфікації] // Aktuálně.cz. – Praha, 2023. – 27.04. – Режим доступу : <https://sport.aktualne.cz/ostatni-sporty/plenum-cov-se-postavilo-proti-ucasti-ruska-a-beloruska-na-oh/r~a58380d6e4e711edba5b0cc47ab5f122/>.

Пленум Олімпійського комітету Чехії (ОКЧ) виступив проти будь-якої форми участі росії та білорусі в олімпійській кваліфікації та самих іграх у Парижі, поки триває війна в Україні, підтримавши чинні санкції. Керівництво ОКЧ давно підтримує заходи, згідно з якими російські та білоруські спортсмени не допускаються до більшості міжнародних змагань через російську агресію в Україні, де білорусь є союзником росії. Голова ОКЧ Їржі Кейвал закликав пленум прийняти відповідну постанову.

***

Hyundai Motor to exit Russia, selling its plants--media report [Hyundai Motor йде з росії, продаючи свої заводи – ЗМІ] // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 27.04. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14895467>.

Південнокорейська Hyundai Motor Co. планує вийти з росії та продати свої виробничі підприємства казахстанській компанії. Південнокорейська телевізійна мережа МВС повідомила, що переговори про продаж заводів Hyundai в росії знаходяться на завершальній стадії, додавши, що автовиробник чекав остаточного схвалення російського уряду. Торік Hyundai Motor призупинила роботу на своєму російському представництві. У березні автовиробник заявив, що розглядає «різні варіанти» для своєї роботи в росії. Багато заводів у росії призупинили виробництво та звільнили працівників через брак високотехнологічного обладнання через санкції та відтік західних виробників після вторгнення в Україну минулого року. Hyundai Motor

разом із дочірньою компанією Kia Corp. входить до 10 найбільших світових автовиробників за обсягом продажів і виробляє близько 200 тис. автомобілів на рік у росії, приблизно 4 % світових виробничих потужностей. Поряд з Renault, Hyundai і Kia входили в трійку найбільш продаваних брендів в росії до війни. Тепер, коли глобальні гравці вийшли, китайські бренди замінюють їх у військовій економіці росії.

***

Sempere, Antonio. España prohibió en febrero la descarga en Tarragona del ‘Maersk Magellan’, un barco de Singapur sospechoso de traer diésel ruso [У лютому Іспанія заборонила розвантажувати в Таррагоні сингапурське судно «Maersk Magellan», підозрюване в перевезенні російського дизеля] / A. Sempere // El Mundo. – Madrid, 2023. – 30.04. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/economia/2023/04/30/644d3432e4d4d820798b4586.html>.

Марокко імпортує дизельне паливо з росії чи інших країн-виробників, щоб задовольнити власний внутрішній попит або експортувати його в інші країни. Перевезення дизеля та інших нафтопродуктів часто здійснюється в танкерах. росія, в свою чергу, намагалася обходити санкції за допомогою операцій типу «судно-судно» у відкритому морі, перекидаючи вантаж на судна під іншим прапором, зокрема Марокко з нафтових танкерів. Але зараз ця схема стала відома і країни, які наклали санкції на росію тепер ретельно перевіряють походження нафти, зокрема стало відомо, що Іспанія у лютому заборонила розвантажувати в Таррагоні сингапурське судно «Maersk Magellan», які підозрювали в перевезенні російського дизеля.

ТЕРОРИСТИЧНІ АКТИ ТА ХАКЕРСЬКІ АТАКИ РОСІЇ

Russian hackers ‘target security cameras inside Ukraine coffee shops’ [російські хакери зламують камери спостереження в українських кав’ярнях] // The Guardian. – London, 2023. – 11.04. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/apr/11/russian-hackers-target-security-cameras-inside-ukraine-coffee-shops>.

Директор відділу кібербезпеки Агентства національної безпеки США Р. Джойс заявив, що російський уряд та підтримувані ним хакери продовжують атакувати українські системи інформаційних технологій у рамках військового вторгнення в Україну. За його словами, одним із предметів уваги хакерів є камери, які використовуються місцевою владою та приватними підприємствами, щоб збирати інформацію про колони з гуманітарною допомогою. Високопоставлений співробітник служби безпеки США повідомив, що росіяни зосередили свої зусилля на зламі американських оборонних виробників та логістичних транспортних компаній, щоб дізнатися більше про ланцюжок поставок зброї до України.

ФІНАНСОВА ТА ЕКОНОМІЧНА ДОПОМОГА УКРАЇНИ

Reitz, Ulrich. Analyse von Ulrich ReitzEin Wort zeigt, weshalb Putin quasi unkaputtbar [Одне слово показує, чому путін практично незнищений] / U. Reitz // Focus. – Berlin, 2023. – 03.04. – Режим доступу : https://www.focus.de/politik/ausland/ukraine-krise/analyse-von-ulrich-reitz-ein-wort-zeigt-weshalb-putin-quasi-unkaputtbar-ist_id_190112895.html.

Міністр економіки Німеччини Р. Габек під час перебування в Україні повідомив, що в короткостроковій перспективі Німеччина надасть економічну

допомогу країні, наприклад, для відновлення інфраструктури, а у середньостроковій перспективі Україна має бути частиною німецького енергопостачання з відновлюваними джерелами енергії. На думку автора, Україна стає все більш західною під сильним впливом Німеччини і погана новина для путіна, що росія відокремлюється, а Р. Габек перебуває в процесі ще більшого приєднання України до Заходу.

***

Japan vows to ‘seamlessly’ deliver promised aid to Ukraine [Японія обіцяє «плавно» надати Україні обіцяну допомогу] // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 05.04. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/politics/japan-vows-to-seamlessly-deliver-promised-aid-to-ukraine>.

Міністр закордонних справ Японії Хаясі Йосімаца на зустрічі зі своїм українським колегою Дмитром Кулебою пообіцяв «безпроблемно та стабільно» надавати Україні допомогу, озвучивши суму в 7,6 млрд дол., яка включає пропозиції, зроблені Ф. Кісідом під час його візиту до Києва 21 березня, щодо надання гранту в розмірі 470 млн дол. для енергетичного та інших секторів і 30 млн дол. у вигляді внеску до фонду НАТО для постачання нелетального обладнання. На зустрічі полях НАТО в Брюсселі, Х. Йосімаца сказав Д. Кулебі, що нещодавній візит прем'єр-міністра Ф. Кісиди до постраждалої від війни України продемонстрував «рішучість Японії підтримувати відкритий і вільний міжнародний порядок, заснований на верховенстві права».

***

Ukrajina sa dohodla s Poľskom a Nemeckom: Vďaka tomu bude nasadenie do boja efektívnejšie [Україна домовилася з Польщею та Німеччиною: завдяки цьому залучення до бою буде ефективнішим] // Nový čas. – Bratislava, 2023. – 21.04. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2791837/ukrajina-sa-dohodla-s-polskom-a-nemeckom-vdaka-tomu-bude-nasadenie-do-boja-efektivnejsie/>.

Німеччина, Польща та Україна домовилися створити центр ремонту та технічного обслуговування танків Leopard у Польщі, щоб їх можна було швидко повернути на фронт, де Київ розгортає їх для боротьби з російськими силами. Відповідну угоду підписали міністри оборони згаданих країн на засіданні Контактної групи з питань оборони України, яка відбулася на авіабазі «Рамштайн» у Німеччині. Лідери трьох країн мають створити спільний фонд для фінансування цієї ініціативи та «справедливо розділити» щорічні витрати від 150 до 200 млн євро. Наступного тижня у них відбудеться перша робоча зустріч з цього питання, а сам центр, ймовірно, запрацює з кінця травня.

***

La France promet des bateaux, des autobus et des rails à l'Ukraine [Франція обіцяє Україні катери, автобуси та засоби відновлення залізниці] // L'Obs. – Paris, 2023. – 23.04. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/monde/20230423.OBS72519/la-france-promet-des-bateaux-des-autobus-et-des-rails-a-l-ukraine.html>.

Франція зобов'язується надати Україні допомогу у відбудові країни, орієнтовна вартість якої становить 383 млрд євро, у тому числі 83 млрд євро на транспортну інфраструктуру. Міністр транспорту Франції К. Бон відвідав Україну і закликав

французькі компанії до підтримки цієї ініціативи. Франція пообіцяла пожертвувати човни, надати технічну експертизу для збільшення експорту зерна, надіслати додаткові автобуси для шкільних перевезень і надати 20 тис. тонн рейок для відновлення пошкоджених залізниць. Франція також прийме 10 українських диспетчерів повітряного руху в ENAC для підготовки до відкриття українського повітряного простору. Французький уряд наголошує на важливості цивільної підтримки, крім військової допомоги, в зусиллях допомогти Україні.

***

Dumitrache, Nicolae. US, Europe eyeing ways to improve Ukraine's grain exports [США та Європа шукають способи покращити експорт зерна з України] / N. Dumitrache // National Post. – Toronto, 2023. – 26.04. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/pmn/news-pmn/us-europe-eyeing-ways-to-improve-ukraines-grain-exports>.

Посолка США в Україні Б. Брінк, директор Місії USAID (Агентство США з міжнародного розвитку в Україні) Д. Хоуп разом із віцепрем'єр-міністром України О. Кубраковим і представниками приватних компаній обговорили, як уряд України та США, а також приватний бізнес можуть сприяти подальшому зміцненню інфраструктури експорту українського зерна, що дасть змогу підтримати економіку України і доставити на світові ринки необхідну продукцію. Під час візиту в порти Рені та Ізмаїл на р. Дунай, Посолка США в Україні зазначила, що вкладення ресурсів США в розбудову інфраструктури річкових портів України допоможе забезпечити сталу діяльність однієї з основ української економіки та пом'якшити глобальну кризу у сфері продовольчої безпеки, що поглиблюється внаслідок розв'язаної росією війни проти України.

***

Capuzzi, Lucia. Ucraina, gli aiuti. La scommessa di ricostruire. Con i combattimenti in corso [Україна просить про допомогу. Ставка на перебудову. Бойові дії тривають] / L. Capuzzi // Avvenire. – Milano, 2023. – 27.04. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/mondo/pagine/un-programma-in-piu-tempila-scommessa-della-riedif>.

Італія офіційно долучилася до групи держав, які ще в розпал війни активно готуються допомагати Україні у відбудові. В Римі 26 квітня відбулася двостороння конференція з відновлення України за участю прем'єр-міністрів двох країн та 600 італійських і 150 українських компаній. Розглянули плани взаємодії урядів й фінансування спільних проєктів. У рамках заходу відбулися закриті консультації між делегаціями підприємців у таких секторах: інфраструктура і транспорт, енергія і довкілля, агропромисловість, охорона здоров'я, цифрові технології, металургійна промисловість, авіаелектроніка та аерокосмічна галузь.

***

Tamma, Paola. Ukraine will need another €18B in 2024, Kyiv says [У 2024 році Україні знадобиться ще 18 млрд євро, каже Київ] / P. Tamma // POLITICO. – Brussels, 2023. – 28.04. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/ukraine-needs-no-less-than-e18b-in-2024/>.

Цього року Європейський Союз надасть Україні 18 млрд євро кредитів, щоб допомогти заповнити бюджетну діру, яка оцінюється приблизно в 3-4 млрд дол. на

місяць, реагуючи на заяву міністра фінансів України Сергія Марченка перед приєднанням до зустрічі міністрів фінансів ЄС, де обговорюватиметься підтримка України. Гранти з США і позики від Міжнародного валютного фонду, а також менші внески з різних джерел компенсують решту.

***

Palīdzot Ukrainai iestāties OECD un ES, Latvija ziedos 30 000 eiro [Допомагаючи Україні вступити до ОЕСР та ЄС, Латвія пожертвує 30 тисяч євро] // *Neatkarīgā Rīta Avīze*. – Rīga, 2023. – 30.04. – Режим доступу : <https://nra.lv/latvija/412938-palidzot-ukrainai-iestaties-oecd-un-es-latvija-ziedos-30-000-eiro.htm>.

Згідно з проектом наказу, підготовленого Міністерством закордонних справ, Латвія внесе 30 тис. євро до бюджету української державної програми Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР). Програма розроблена для підтримки європейської інтеграції України та необхідних реформ для досягнення стандартів ОЕСР, а також для сприяння вступу України до ОЕСР та ЄС.

ЧОРНОМОРСЬКА ЗЕРНОВА ІНІЦІАТИВА

Harding, Luke. ‘We feed the world’: Ukrainian farmers warn of war’s global effects [«Ми годуємо світ»: українські фермери попереджають про глобальні наслідки війни] / *L. Harding* // *The Guardian*. – London, 2023. – 12.04. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/apr/12/ukraine-farmers-warn-russia-war-global-effects-food-exports>.

Аграрії України опинилися у вкрай важкій ситуації через вторгнення росії. Експорт життєво важливих продуктів харчування падає, оскільки поля стають зонами бойових дій, а Україна звинувачує росію у саботажі Чорноморського зернового коридору. Заступник міністра розвитку громад, територій та інфраструктури України Ю. Васьков назвав ситуацію критичною. Президент торгової палати США у Києві Е. Хандер заявив, що бізнес хоче, щоб «зерновий коридор» був продовжений як мінімум на один рік, включаючи Миколаїв. Він заявив, що глобальні ланцюжки постачання продуктів харчування та безпека, включаючи світові ціни на продукти харчування та рівень голоду, знову перебувають під значним ризиком через штучне скорочення російською стороною обсягів експорту українського зерна та олійних культур.

***

Beaumont, Peter. Ukraine grain deal: ship inspections have resumed, says minister [Українська зернова угода: судові перевірки поновилися, – заявив міністр] / *P. Beaumont* // *The Guardian*. – London, 2023. – 19.04. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/apr/19/ukraine-grain-deal-ship-inspections-have-resumed-says-minister>.

Віцепрем'єр-міністр з відновлення України – міністр розвитку громад, територій та інфраструктури – О. Кубраков заявив, що незважаючи на спроби РФ зірвати угоду, за посередництва ООН відновлено перевірки суден, що перевозять українське зерно. Хоча угода щодо експорту зерна за посередництва ООН дозволила частково відновити експорт через чорноморські порти, експорт, як і раніше, не відповідає довоєнному рівню, навіть незважаючи на те, що частина української сільськогосподарської продукції була відправлена через кордони сусідніх країн. Європейська комісія пропонує 100 млн євро як компенсацію фермерам з ЄС, які

постраждали від нещодавнього припливу українського зерна, а також обмежень на продаж пшениці та кукурудзи в постраждалих країнах, щоб знизити напруженість у відносинах із Центральною та Східною Європою. Брюссель прагне покласти край скандалу, який загрожує підірвати загалом єдину позицію ЄС щодо України. Він також хоче, щоб держави-члени погодилися продовжити торговельні поступки Україні, надані після російського вторгнення, до закінчення терміну дії заходів 5 червня.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ABC

ABC

Іспанська щоденна газета, одна з трьох найбільш читаних у країні. На сьогоднішнє видання є головним рупором консервативних сил Іспанії. У своїх статтях та коментарях газета засуджує прагнення окремих регіонів країни до незалежності. Видання публікує статті іспанською мовою. Головний офіс – Мадрид. Вебсайт: <https://www.abc.es/>.

Aktuálně.cz

Чеська щоденна інтернет-газета, яка в даний час однією з найуспішніших в країні. Редакція випускає понад 100 повідомлень на день (внутрішні та зарубіжні події, економіка, культура, спорт). Видання публікує статті чеською мовою. Головний офіс – Прага. Вебсайт: <https://zpravy.aktualne.cz/>.

AFTONBLADET

Aftonbladet

Шведська щоденна газета, яка визнає себе як незалежне соціал-демократичне і найбільш поширене видання в Скандинавії. Видання має інтернет-версію. З моменту свого створення газета незмінно входить до п'ятірки найбільш відвідуваних шведських вебсайтів у різних опитуваннях. Газета виходить шведською мовою. Головний офіс – Стокгольм. Вебсайт: <https://www.aftonbladet.se/>.

Avvenire

Італійська щоденна газета, яка належить Італійській єпископальній конференції і орієнтована на вчення католицької церкви, проте вважається незалежною від церковної ієрархії. Газета висвітлює події в країні та світі, коментує найрезонансніші новини. Видання виходить італійською мовою. Головний офіс – Мілан. Вебсайт: <https://www.avvenire.it/>.

**Algemeen
Dagblad**

Нідерландська щоденна газета, яка входить до числа найпопулярніших видань країни. Газета має досить консервативну редакційну лінію, що означає її правоцентристську позицію в політичному спектрі. Видання виходить нідерландською мовою. Головний офіс – Роттердам. Вебсайт: <https://www.ad.nl/>.

**De
Telegraaf**

Найбільша щоденна газета Нідерландів, яка виходить на території всієї країни сім днів на тиждень, надходячи у роздрібний продаж у більшості країн світу. Газета не має виражених політичних і релігійних уподобань, не представляє якусь партію, проте її матеріали мають правопопулістську спрямованість. Газета виходить нідерландською мовою. Головний офіс – Амстердам. Вебсайт: <https://www.telegraaf.nl/>.

Denník N

Словацька щоденна газета, яка публікує результати журналістських розслідувань та аналітичні тексти, а також випускає короткі та оперативні новини. Політична приналежність – лібералізм. Газета виходить словацькою мовою. Головний офіс – Братислава. Вебсайт: <https://dennikn.sk/>.

Diena

Латвійська щотижнева газета, одна з найбільших газет за кількістю передплатників. Політична належність – ліберальна. Видання публікує матеріали латвійською мовою. Головний офіс – Рига. Вебсайт: <https://www.diena.lv/>.

Do Przewy

Польський суспільно-політичний консервативно-ліберальний тижневик. Журнал підтримує економічні свободи, одночасно поважаючи християнську традицію та перевірені часом етичні цінності. Видання займає своскептичну позицію та симпатизує консервативній партії «Право та справедливість». Тижневик доступний польською мовою. Головний офіс – Варшава. Вебсайт: <https://dorzczy.pl/>.

**Eesti
Päevaleht**

Естонська щоденна газета, яка має третій за величиною тираж серед щоденних друкованих видань Естонії. Газета щодо проблематики є загальнотематичною. Політична спрямованість видання – незалежне. Газета доступна естонською мовою. Головний офіс – Таллін. Вебсайт: <https://epl.delfi.ee/>.

El Mundo

Іспанська щоденна газета, одна з найбільш популярних та авторитетних видань Іспанії. Газета підтримує ліберальну та правочентристську редакторську політику, критикує Соціалістичну партію Іспанії та регіональних націоналістів і демонструє віддаленість від консервативних принципів. Видання виходить іспанською мовою. Головний офіс – Мадрид. Вебсайт: <https://www.elmundo.es/>.

Focus

Німецький інформаційно-політичний тижневий ілюстрований журнал. Вважається журналом ліберально-консервативної спрямованості, орієнтований на середній клас німецького суспільства. Головний офіс – Берлін. Вебсайт: <https://www.focus.de/>.

**Frankfurter
Allgemeine**

Німецька міжрегіональна газета, найпоширеніша з німецьких видань за межами ФРН. Видання має ліберально-консервативне спрямування. Мова газети – німецька. Головний офіс – Франкфурт-на-Майні. Вебсайт: <https://www.faz.net/aktuell/>.

Japan Today

Японська щоденна інтернет-газета, яка є першим і найстарішим англomовним виданням Японії. Мова видання – англійська. Головний офіс – Токіо. Вебсайт: <https://japantoday.com/>.

L'Obs

Французький щотижневий журнал, який позиціонує себе як культурно-політичний тижневик, політична орієнтація якого належить до широкого соціал-демократичного руху, поєднуючи прагнення свободи та соціальної справедливості. Видання публікує матеріали французькою мовою. Головний офіс – Париж. Вебсайт: <https://www.nouvelobs.com/>.

Le Monde

Французька щоденна вечірня газета ліволіберальних поглядів. Видання є найбільш популярним серед газет Франції. Газета публікує матеріали французькою мовою. Головний офіс – Париж. Вебсайт: <https://www.lemonde.fr/>.

**Libero
Quotidiano**

Італійська щоденна газета, яка дотримується правоцентристської та ліберальної позиції. У перекладі з італійської її назва дослівно означає «Ліберальна газета», а неофіційно її називають «Газетою думок», на шпальтах якої можна вільно висловитися та прочитати думку інших щодо останніх подій в Італії, Європі та світі. Газета публікує матеріали італійською мовою. Головний офіс – Мілан. Вебсайт: <https://www.liberoquotidiano.it/>.

**Lietuvos
rytas**

Литовська суспільно-політична щоденна загальнонаціональна газета, яка висвітлює питання економіки, політики, спорту, мистецтва, культурного життя у Литві та за кордоном. Мова видання – литовська. Головний офіс – Вільнюс. Вебсайт: <https://www.lrytas.lt/>.

**National
Post**

Канадська англійськомовна газета, яка виходить з понеділка по суботу, а в понеділок виходить лише як цифрове електронне видання. Видання публікує матеріали англійською мовою. Головний офіс – Торонто. Вебсайт: <https://nationalpost.com/>.

The logo for nra.lv features a red square with a white lowercase 'n' inside, followed by the text 'ra.lv' in a bold, black, sans-serif font.

Neatkarīgā
Rīta Avīze

Латвійська загальнонаціональна щоденна газета, більш відома як мережеве видання. Мова газети – латиська. Головний офіс – Рига. Вебсайт: <https://nra.lv/>.

The logo for NÉPSZAVA consists of the word 'NÉPSZAVA' in a large, bold, black, sans-serif font. Below it, in a smaller font, are the words 'SZOCIÁLDÉMOKRÁTIÁ SÁRVAJ' and 'AZ ÉRTÉKES ÉRTÉKES'.

Nepszava

Угорська соціал-демократична щоденна газета лівоцентристського спрямування. Сьогодні газета проводить лінію, близьку курсу Угорської соціалістичної партії, що перебуває в опозиції. Nepszava є лідером угорського ринку серед політичних щоденних газет. Мова видання – угорська. Головний офіс – Будапешт. Вебсайт: <https://www.nepszava.hu/>.

The logo for NEW YORK POST features a stylized American flag on the left, followed by the words 'NEW YORK POST' in a bold, black, sans-serif font.

New York
Post

Одна з найстаріших та найвпливовіших щоденних газет США, яка висвітлює світові новини щодо політики, економіки, охорони здоров'я, культури, спорту тощо. Видання публікує статті англійською мовою. Головний офіс – Нью-Йорк. Вебсайт: <https://nypost.com/>.

The logo for NOVÝ ČAS features a red square with a white checkmark and the word 'NOVÝ' in white, above the word 'ČAS' in a large, bold, white, sans-serif font. Below it, in a smaller font, is the text 'Nezávislý denník'.

Nový Čas

Словацька щоденна газета, яка є найбільш продаваною та найбільш читаною у Словаччині. Вона виходить щодня з понеділка по суботу, а щосуботи додається додаток Nový Čas víkend. Газета виходить словацькою мовою. Головний офіс – Братислава. Вебсайт: <https://www.cas.sk/>.

The logo for POLITICO consists of the word 'POLITICO' in a bold, white, sans-serif font, centered on a red rectangular background.

POLITICO

Бельгійський щотижневик американської новинної організації Politico, який висвітлює політичні події в ЄС. Більшість статей видання присвячені повсякденній діяльності Європейської комісії, Європейського парламенту, Ради ЄС та взаємодії ЄС у внутрішніх та міжнародних справах. Журнал публікує статті англійською мовою. Головний офіс – Брюссель. Вебсайт: <https://www.politico.eu/>.

The logo for Portfolio, featuring the word "Portfolio" in a bold, black, sans-serif font. The letter "O" is replaced by a stylized orange and yellow sun or circle.

Portfolio

Угорська фінансова онлайн-газета, яка увійшла до десятки найбільш читаних та 15 найбільш відвідуваних видань в Угорщині. Газета приділяє особливу увагу бізнесу, економічним та фінансовим новинам. Мова видання – угорська, англійська. Головний офіс – Будапешт. Вебсайт: <https://www.portfolio.hu/>.

The logo for Postimees, featuring the word "Postimees" in a bold, blue, sans-serif font.

Postimees

Естонська суспільно-політична щоденна газета. Висвітлення нагальних проблем естонського народу забезпечили газеті велику популярність. Видання публікує матеріали естонською мовою. Головний офіс – Таллінн. Вебсайт: <https://www.postimees.ee/>.

The logo for Reflex, featuring the word "REFLEX" in a bold, black, sans-serif font. The letter "X" is replaced by a red cross.

Reflex

Чеський суспільно-політичний тижневик, яким володіє швейцарська медіа корпорація Ringier. Журнал присвячений проблемам політики, культури та суспільства. Тижневик один із найбільш неоднозначних і широко читаних суспільно-політичних журналів у Чеській Республіці. Видання публікує матеріали чеською мовою. Головний офіс – Прага. Вебсайт: <https://www.reflex.cz/>.

The logo for Rzeczpospolita, featuring a stylized eagle icon to the left of the word "RZECZPOSPOLITA" in a black, serif font.

Rzeczpospolita

Одна з найбільших щоденних польських газет. Видання має суспільно-політичний формат. Політична приналежність – ліберально-консервативна. Мова видання – польська. Головний офіс – Варшава. Вебсайт: <https://www.rp.pl/>.

The logo for Svenska Dagbladet, featuring the letters "SvD" in a large, bold, black, serif font.

Svenska
Dagbladet

Шведська щоденна ранкова газета, яка позиціонується як «незалежно поміркована». Видання публікує найважливіші місцеві та зарубіжні новини. Газета виходить шведською мовою. Головний офіс – Стокгольм. Вебсайт: <https://www.svd.se/>.

The logo for The Asahi Shimbun, featuring the Japanese characters "朝日新聞" in a bold, black, serif font.

The Asahi
Shimbun

Японська загальнонаціональна газета. Політична належність – ліволіберальна. Видання публікує матеріали японською мовою. Головний офіс – Токіо. Вебсайт: <https://www.asahi.com/ajw/>.

The Brussels Times

**The Brussels
Times**

Бельгійський англомовний журнал, який виходить раз на два місяці, і безкоштовно розповсюджується в Європейській комісії, Європейському парламенті, понад 150 посольствах і багатьох представництвах в ЄС. Журнал зосереджується на історії про Брюссель та Бельгію, висвітлюючи політику, мистецтво, історію, спорт та інші питання. Видання публікує матеріали англійською мовою. Головний офіс – Брюссель. Вебсайт: <https://www.brusselstimes.com/>.

The Guardian

The Guardian

Британська щоденна газета. Видання дотримується ліво-центристської орієнтації, має попит серед ліберальних читацьких кіл Великої Британії і велику читацьку аудиторію по всьому світові. Мова видання – англійська. Головний офіс – Лондон. Вебсайт: <https://www.theguardian.com/international>.

THE INDEPENDENT

**The
Independent**

Британське щоденне інтернет-видання (до 2016 р. щоденна газета). Видання ідеологічно близьке до ліберально-демократичної партії, особливу увагу звертає на проблематику прав людини. Мова видання – англійська. Головний офіс – Лондон. Вебсайт: <https://www.independent.co.uk/>.

TIME

Time

Американський журнал, що виходить двічі на місяць, відомий завдяки аналітичним коментарям з важливих питань світової та американської політики. Журнал публікує матеріали англійською мовою. Головний офіс – Нью-Йорк. Вебсайт: <https://time.com/>.

TORONTO STAR

**Toronto
Star**

Канадська щоденна газета, відома своєю лівоцентристською та соціал-ліберальною спрямованістю. Видання публікує матеріали англійською мовою. Головний офіс – Торонто. Вебсайт: <https://www.thestar.com/?redirect=true>.

Verslo žinios

Литовська щоденна газета для ділових людей, яка є єдиним виданням в країні, що спеціалізується на економічній тематиці. Газета виходить раз на тиждень. Політична спрямованість – економічно-ліберальна. Видання публікує матеріали литовською мовою. Головний офіс – Вільнюс. Вебсайт: <https://www.vz.lt/>.